

Fırat Tavuk
Ali Ateş
Aşur Korkmaz
Özlem Ercan
Şefinur Tezgel
Nilüfer Alcan
Gülser Tuzcu
Seyhan Doğan
Yazgüllu Güder Öztürk
Cengiz Çalıkoparan
Mustafa Yılmaz
Murat Ördəkçi
Ahmet İbili
Alp Ata Akçayöz
Ercan Polat
Umut Gedik
Rıza Poyraz
Fidan Kaşen
İlker Babacan
Fahri Sarı
Sultan Sarı
Murat Özdemir
A. İhsan Özkan
İrfan Ortakçı
Hasan Güngörmez
Yasemin Cancı
Berrin Bıçkılar
Halil Önder

ONLARI,
19 Aralık 2000
Hapishaneler Katliamı'nda
kurşunlarla, bombalarla,
diri diri yakarak
ARAMIZDAN ALDILAR

Ahmet İbili, bir ziraat mühendisidir; ve o, bilgisini, emeğini ve canını halkın kurtuluşuna adanmış bir devrimcidir.

Ahmet İbili, F Tipi Hapishanelere karşı 20 Ekim 2000'de başlatılan direnişte, Ümraniye Hapishanesi'ndeki ölüm orucu direnişçilerinin komutanıdır.

Ölüm orucu direnişçilerinin kesinleştirildiği son konuşmada her gönüllüye son kez sorulan "hazır mısın" sorusuna, bir cümleyle şu cevabı vermişti:

"Bir canım var, feda olsun halkıma!"

İşte bu kitap, adını bu cümleden aldı. Bu kitabın yazarları olan Ahmet İbililer, tarihi yazarken, o tarihi dönemi anlatacak kitaplarının adını da koymuşlardı...

Canım Feda 19-22 Aralık Ümraniye

Boran

Canım Feda

Ahmet İBİLİ

19-22 Aralık
Ümraniye

Boran

Zulmün
karanlığında de-
vrim
meşalesi
olanlara...

Canım Feda

19-22 Aralık
Ümraniye

Ahmet İBİLİ

BORAN YAYINEVİ

Hapishaneler dizisi

Canım Feda

Ahmet İBİLİ

Birinci Basım: Aralık 2006

Baskı: Ezgi Matbaası

Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol Sitesi 81 / 229

Topkapı /İSTANBUL

Tel: 0212 501 93 75-612 07 68

Boran Yayınevi:

İstiklal Cad. Terzi Han No: 378/704

Beyoğlu /İSTANBUL

Tel: 0212 245 27 35

ISBN: 975 - 92403 - 9 - 4

Yayınevinin Önsözü

2000 yılının 19-22 Aralık günleri, ülkemiz tarihi açısından çok özel ve çok önemli günlerdi. Bu dört günü, Ümraniye Hapishanesi cephesinden anlatan "**Canım Fedâ**" kitabıyla, Boran Yayınevi olarak "**Hapishaneler Dizisi**" başlığı altında yayınladığımız kitaplara bir yenisini daha eklemiş bulunuyoruz.

"*Yine mi hapishaneler?*" diyenlere kulak asmadan devam ediyoruz; çünkü, 20 hapishaneye aynı anda düzenlenen operasyonlarda 28 tutsağın katledildiği 19-22 Aralık katliamı, aradan yıllar geçse de unutulmaması ve unutturulmaması gereken bir olaydır. Unutturmamak tarihi yazarların görevidir.

"**Hapishaneler Dizisi**"ne devam ediyoruz; çünkü 19 Aralık 2000'de F Tipi hapishanelerin açılmasıyla Şilen yürürlüğe konulan ve adına "**tecrit**" denilen zulüm, hapishaneleri Türkiye'nin gündeminde tutmaya devam ediyor.

*

Unutulmasın; 19 Aralık hâlâ devam eden bir tarihtir.

Tarihi hem kanlarıyla, hem kalemleriyle yazarların bu belgesel eserini, halkımıza sunarken, kitapta anlatılan zulüm ve direnişin, yalnızca bir "tarih" olmadığını, zulmün ve direnişin halen devam ettiğini, kitapta anlatılan sürecin henüz "nihayete" ermediğini hatırlatmak isteriz.

20 Ekim 2000'de, F Tipi hapishanelere ve tecrit politikasına karşı başlayan direniş, 7. yılına girdi. Bu kitap

baskıya hazırlanırken, tecrite karşı direnişte 122 insanımızı kaybetmiştik. Ve, içeride/dışarıda başka ölüm orucu direnişçileri, Ahmet İbililer'in yolunda, ölüme yolculuklarını sürdürüyorlardı.

"Canım Feda", aynı zamanda "Tecrite Hayır!" diyen bir haykırıdır. "Canım Feda", özgür tutsakların tecritte düşüncelerinin, inançlarının yokedilmek istenmesine karşı, olağanüstü kahramanlıkların, sınırsız bir cüret ve sınırsız fedakârlıkların sıradanlaştırıldığı bir büyük destanın öyküsüdür.

"Canım Feda"yı okudukça göreceksiniz ki, bir hapishanenin tarihi, aynı zamanda bir "şehitler geçidi" gibidir. Ülkemizdeki hapishaneler gerçeğinin en yalın ve özet hali de budur işte.

*

"Canım Feda"yı, Ümraniye Hapishanesi'nin maltasına, koşuşlarına kanı dökülenler yazdı. 19-22 Aralık günlerinde, Ümraniye Hapishanesi'nin duvarları arkasında kuşatma altında tarih yazanlar, bu kitabın da yazarlarıdır. Kitap, o günlerde Ümraniye'de bulunan, sonrasında ise F Tipi hücrelere atılan özgür tutsakların kolektif emeğiyle hazırlandı.

Kitapta, farklı tutsakların anlatımlarına, saldırının ve direnişin kronolojik sırası içinde yer verilmiştir. Ancak bu kitap yine de bir kronolojik tarih anlatımı değildir. Kitapta yeralan 90'ı aşkın öykü/anı, yalnızca o günlerde nelerin olduğunu değil, olanların temelinde yatanları anlatıyor.

Güçlerin tamamıyla eşitsiz olduğu o koşullarda böylesine büyük bir direnişi yaratan kültürü, ideolojiyi anlatıyor.

Ümraniye, 19 Aralık saldırısında, direnişin en uzun sürdüğü hapishaneydi. Dört gün sürdü direniş.

O günden bu yana geçen sürede, Ümraniye'deki di-

renişi anlatma iddiasında olan kimi yazılar, romanlar da yayınlandı. Ne var ki, direnişin gerçeğini yansıtmaktan uzaktı bunlar. Çünkü yazarların direnişte en büyük bedelleri ödeyen özgür tutsaklardan "farklılıklarını" kanıtlama kaygıları; kavgayı ve ödenecek bedelleri "*en altta tutmayı*" esas alan pasifizmlelerini örtbas etme gibi subjektif yaklaşımları vardı. Bu kaygı ve subjektivizmle doğru bir tarih yazılamayacağı aşıkardı.

Tarihi kanla yazmak da, kalemle yazmak da büyük bir sorumluluk gerektiriyor. Kanını ve kalemini aynı cüret ve sorumlulukla kullananlar, can bedeli sürdürülen kavgaların yazarları olarak, bizi ülkemiz gerçeğiyle yüzyüze getiriyorlar.

Ahmet İbili, bir ziraat mühendisidir ve O, bilgisini, emeğini ve canını halkın kurtuluşuna adanmış bir devrimcidir. **Ahmet İbili**, F Tipi hapishanelere karşı 20 Ekim 2000'de başlatılan direnişte, Ümraniye Hapishanesi'ndeki ölüm orucu direnişçilerinin komutanıdır.

Ölüm orucu direnişçilerinin kesinleştirildiği son konuşmada her gönüllüye son kez sorulan "hazır mısın" sorusuna, bir cümleyle şu cevabı vermişti:

"Bir canım var, feda olsun halkıma!"

İşte bu kitap, adını bu cümleden aldı.

Ahmet İbililer'in yazdığı "**Canım Feda**", bir belgeseldir. Bir tarihtir. Kan ve ateş içindeki günlerden derlenmiş bir öykü/anı demetidir.

Ve hepsinden önemlisi, "**Canım Feda**", Ahmet İbililer'in direniş çağrısıdır. Boran Yayınevi olarak bu çağrıyı iletmekten onur duyuyoruz.

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM:

- Adres Tariş	14
- Zülmün Karanlığında Devrimin Meşalesi Olduk ...	16
- Umuda Ayarlı Pusulamız Vardı	19
- ÖzgürTutsak Komünü	21
- En "Zayıf" Halka	28
- Yine, Biz Kazanacağız.....	31
- "Mesele Esir Düşmekte Değil"	35
- Gönüllüler Ordusu	37
- Zaferleri, Daha Büyük Zaferlerle Büyütmek	39
- Özgür Tutsakların Elleri	45
- Ziyaret, Hapishanenin Cümbüşüdür	47
- Şarlo, Ümraniye Hapishanesi'nde	50
- Savaşın Asli Unsuru, Ali Rızalar'dır.....	52
- Çocuklar Ziyaretin Gülüdür	54
- Boyun Eğmemenin Mutluluğu	56
- "Desene Ailem Gelmiş"	59
- Ailelerin Kara Kızı	60
- Bütün Goller Hücrelere	61
- "Biz Halkız Kardeşim"	63
- Sabah İçtiması ve Spor	65

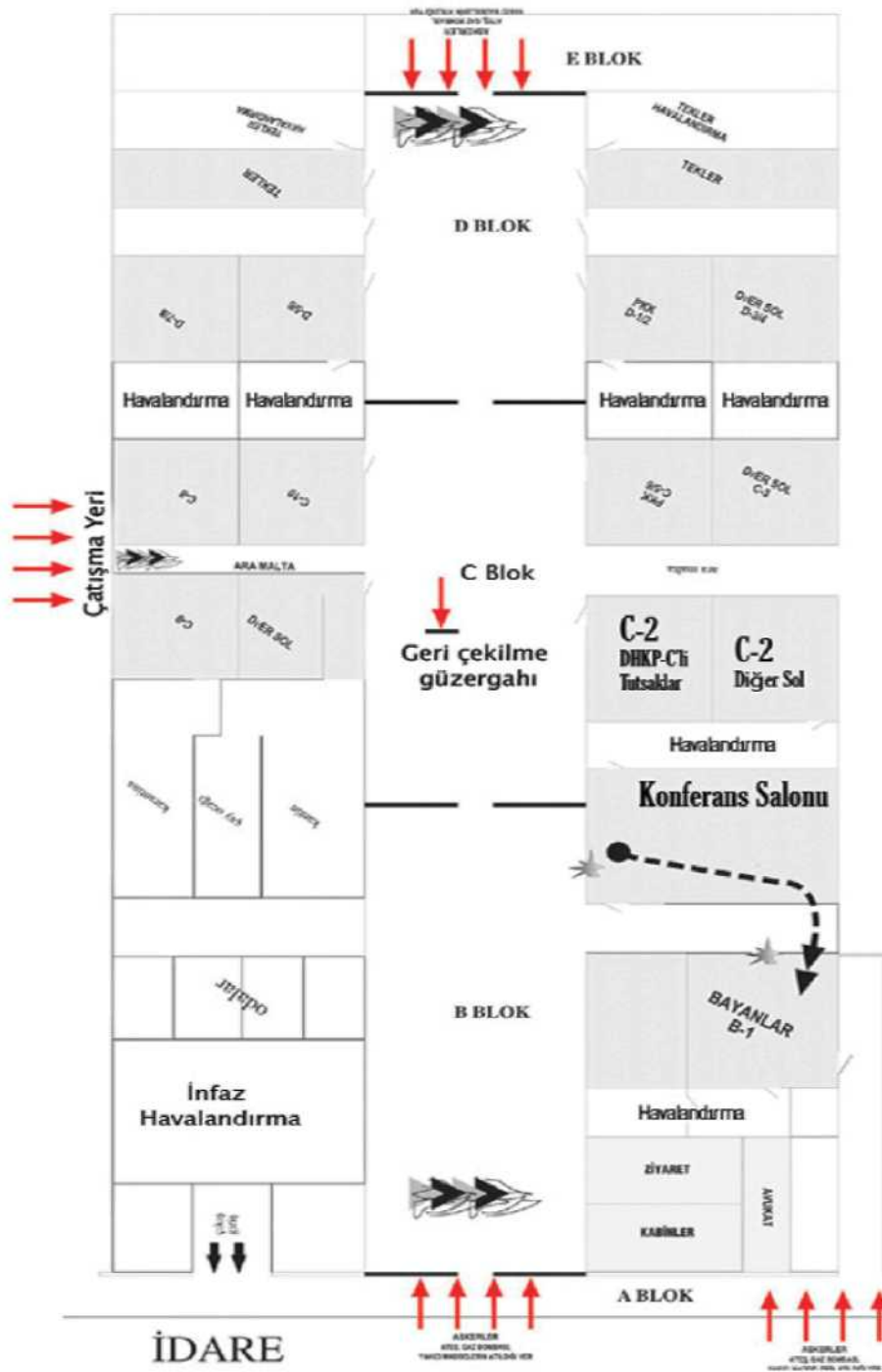
- Umudun Doğum Günü	67
- Devrimin Üç Tarihi Vardır	70
- Üniversiteli Tülay ile Bilge Veli Dayı	72
- Halkın Hafızası, Adaleti ve Berkan'ı	75
- Berfin'in Babası	77
- "Bütün Nehirler Çay Aksa"	79
- Sevdamız Da Bu Savaşın Bir Silahıdır	81
- Direnme Sanatı.....	84
- Zeliha, Nasıl Devrimci Oldu?	88
- "Futbol, Sadece Futbol Değildir"	91
- Tütün Sevdası	94
- Aristonikos Yaşıyor, İsyanımız Sürüyor.....	96
- Varlığı Yasadışı Bir Halkın Evladı	98
- Yümit'in Panosu	100
- "Burası İt Yatağı Değil, Yiğit Ocağı"	102
- Devrimcinin Görevi	104
- Ercan'ın Davulu	106
- Gücümüz Vatana Sevdamızdandır	108
- Vatan için Duyulan Sevgi	111
- Kremayı Korumak	113
- Kerbela'da Neden Direnildi?	115
- Ölümsüz Olan Devrimdir.....	117
- Bir Hüsamet'inimiz Vardı, Yine Var!	119
- Gerektiğinde Yakarsınız Karanlığı	121
- İlle de Cephe Yıldızı	123
- Dilenmek ve Direnmek	125
- Ve 20 Ekim 2000	128
- 20 Ekim Deyince	131
- Sedat'ın Elbise Komünü	133
- "Bu Bizim Zehra"	135

- Ekim Devrimi Yolumuzu Aydınlatıyor	137
- Meryem'in Gözyaşları	155
- "Akşam Erken İner Mapushaneye"	158
- "Heye" diyor Ahmet İbili	160
- Devrim Eğer Canlarımıza İhtiyaç Duyuyorsa	163
- Onurun Güzelliği ve Şenay ve Gülsüman	169
- İki Kızkardeş Şenay ve Gülsüman	171
- Merhaba Zafer Hoş Geldin Ölüm	174
- "Kafa Atarım"	176
- "Geçti Dost Kervanı, Eyleme Beni"	179
- "Döğüşenler De Var Bu Havalarda"	181
- Direnişin Verdiği Güzellik	184
- İkinci Ekipler De Yola Çıkıyor	187
- "Direnişi Bırakın"	188
- Osmanlı'da Oyun Çok	190
- Üçüncü Ekipler De Yola Çıkıyor	193
- Operasyon Olursa	196
- Talimatlar Zeynep Ana'dan	199
- Direniş Kırılır mı?	202
- Biz Öyle Kolay Ölmeyiz	204
- Ve Dostlar	206
- Kadın Direnişçilerin 60. Gün Hediyesi	209
- Yaşamı Sevmek	211

2. BÖLÜM:

- 19 Aralık 2000	215
- Hazırız, Yaşamaya ve Ölmeye	220
- Gelecekleri Varsa	222
- Hiçbir Şeyimiz Yoktu, Ve Her Şeye Sahiptik	228

- Barikat	237
- Kurşunlar Sesimizi Vuramıyordu	240
- Feda Kapısı Açılıyor	244
- Ödül Ya da Bedel.....	249
- "Bir Canım Var, Feda Olsun Halkıma"	252
- Barikatın Ardı	265
- Yalan Haberler	273
- "Farkımızı Koyduk, İyi Oldu"	278
- Malta Boyları	281
- "Bir Saatte Gireriz"	291
- Yaralı	298
- Gaz Odası-1	314
- Konferans Salonu	319
- En Uzun Gece	328
- "Gün Uzar Yüzyıl Olur"	345
- "İş İştten Geçmişti Bizim İçin"	352
- Megafondaki Ses	356
- Gaz Odası-2	360
- F Tiplerine Götürülmek.....	373
- Yarın Bizimdir.....	392
- Son Söz.....	395
- Direniş Sürüyor 1-2-3-4.....	398
- Suçları Belgelidir.....	413

1. BÖLÜM

ADRES TARİFİ...

Kimilerinin unuttuğu, kimilerinin unutmak ve kimilerinin de unutturmak istediği, belki bazılarının hiç bilmediği ama bizim asla unutmayacağımız ve unutturmayacağımız bir tarihtir, 19 Aralık...

Peki, ne oldu o tarihte?

Niye oldu? Nasıl oldu?

SONUÇ NE OLDU?

Bu soruların cevaplarını anlatacağız size. Ama biliyoruz ki, her anlatım eksiktir biraz. Hiçbir anlatım yaşanmışlığı olduğu gibi aktaramaz. Ancak tarif edebilir. Belki de bu nedenle, adres tariflerine benzer anlatımlar.

Mesela, bir adres tarif ederken dersiniz ki *"köşedeki falanca yerden şu tarafa doğru git, karşına çıkacaktır"...* Tarifinizin nirengi noktası, köşedeki falanca yerdir. Orası, herkesin bildiği, herkesin gördüğü ya da görebileceği noktadır. Orası, temel alınıp yön belirlendiğinde adres de bulunmuş olur.

Evet, her anlatım eksiktir biraz ve onu tamamlayan siz olursunuz. Yüreğiniz, bilinciniz, vicdanınızdaki nirengi noktaları olur. Böylece anlatılanın eksikliğini giderir ve tarif edilen adresi bulursunuz.

Eğer bilincinizdeki temel nirengi noktalarından birisi, demokratik bir ülkede yaşamadığınız gerçekliği ise, burada anlatılanlar sizin için yarım ve yabancı olmayacaktır.

"IMF'ye Hayır" diyen emekçilere; "Özelleştirmeye Hayır" diyen işçilere; "YÖK'e Hayır" diyen öğrencilere; "Tecrite Hayır" diyen TAYAD'lılara; "Başörtüsü Yasağına Hayır" diyen genç kızlarımıza; evlerinin yıkılmasını engellemeye çalışan yoksul insanlarımıza; inkar, imha ve asimilasyona karşı çıkan Kürt halkına; kısaca haklı ve meşru talepler dile getiren herkese nasıl saldırıldığına en azın-

dan TV'ler aracılığıyla tanık olduysanız...

Gözlerden uzak bir yerde, duvarların ardında, içeride, yani hapishanelerde 19 Aralık 2000 tarihinde neler yaşandığını da tahmin edebilirsiniz. Ki, biz size bir adres tarif edeceğiz sadece...

Tarif ettiğimiz adreste, yalnızca bir hapishane direnişini değil, bir tarihi ve geleneği bulacaksınız... Koca bir ülkeyi... Halkı ve halk düşmanlarını... Direnenleri ve yığınları... Halkın kurtuluş umudunu ve umudun, nasıl savunulduğunu bulacaksınız...

ZULMÜN KARANLIĞINDA DEVİRİM MEŞALESİ OLDUK...

2001 yılbaşını, F Tipi hücrelerde karşılıyoruz. Fazla değil, 5 adımlık bir hücre burası. İçeride bir ranza, bir masa, bir sandalye, bir de ben varım. Bir insanın zor sığıdığı bu mekan, ayrıca bir tuvalet ve lavabodan oluşuyor. Ranzayla duvar arasındaki masa, beş adımlık hücredeki hareket alanını iyice daraltıyor. Hücresinin mimarisi, kendinizi kibrit kutusuna kapatılmış bir böcek olarak hissetmenizi sağlamak üzere düşünülmüş.

Bu hücreye bir hafta önce getirilip atıldım. Başka hücrelerde başka arkadaşlar var. Birbirimizi göremiyoruz. Ama yakın hücrelerde bulunanların sesini duyabiliyoruz. Fakat, bu biraz da imkansız gibi. Çünkü, süper FM isimli bir radyo kanalının pop müzik yayınlarını, yüksek sesle dinletiyorlar bize. Müzikal bir işkence yani.

Tek kişilik hücreler, daracık bir koridora sıralanmışlar. Bu koridorda 15 hücre var. Koridorun her iki tarafında da kameralar var. Hücresinin demir kapısının üzerinde de bir gözetleme deliği var. Ağır demir kapı, sayımlarda ve görevliler ne zaman isterlerse açılıyor. Tek kişiyi saymak için, bu daracık hücreye 10 gardiyanın girmesi, bir tür kara mizah. Ve zaten hiç komik olmuyor. Çünkü her sayımda *"esas duruşta duracaksınız"* diyorlar. Durmayınca da saldırıp işkence yapıyorlar.

Yılbaşı gecesindeyiz ama saat 12 oldu mu, bilmiyorum. Çünkü girişte yapılan işkence sırasında saatimi çaldılar. Bu arada, koridorun baş tarafındaki hücrede tutulan yoldaşım sesleniyor. Öyle ya, yılbaşını kutlayacağız!

Önce şehitlerimiz için saygı duruşunda bulunuyorum. Aslında diğer hapishanelerde kaç yoldaşımızın şehit düştüğünü ve kimler olduğunu bilmiyorum. Gazete verilmiyor, aile ve avukatlarımızla görüştürülmüyoruz. Mektup olanağı falan da yok. Adeta, dipsiz bir kuyu, bir hüc-

re. Buraya atıldığımız günden bu yana, dünyadan haberi-miz yok.

Türkü söylüyorum; bağıra çağıra, tek başıma ama yalnızlık içinde değil. Evet, lanet olası hücrede tek tutuluyoruz ama yalnız değiliz. Hem yalnızlık dediğimiz nedir ki? Her şeyden önce, moral bir haldir. Eğer, 'bireyci' bir insansanız, kalabalıkların içinde olsanız bile, kendinizi yapayalnız hissedebilirsiniz. Ama eğer halktan, yarınlardan, devrimden umutluysanız, yani devrimciyseniz, asla yalnız kalmazsınız. Pir Sultan da yanımızdadır, Mahirler de, Che de sizinledir, gelecek özgür dünyanın mutlu insanları da. Ki yalnız olup olmamanın güven duygusuyla ilgisi tartışmasıdır. Halka güven, devrim inancı ve yoldaşça bağlılık taşıyan bir insan, bir hücrede ya da işkencede olsa bile, asla yalnız değildir. Bu konuda '96 Ölüm Orucu şehidimiz Müjdat Yanat'ın bir sözünü hiç unutmam: "*Gerçek ayrılık, özlemlerin bittiği yerde başlar. Biz hiç ayrılmayacağız.*" İşte bu kadar!

Bizim özlemlerimiz büyük. Biz, devrim özlemiyle yanıp tutuşan insanlarız. Vatanımızı ve dahası dünyayı, sosyalist ideolojimiz doğrultusunda fethetme tutkusuyla çarpıyor kalplerimiz. Katledilip, hücrelerde tecrit edilmemizin nedeni de bu. Özlemlerimizin, düşünce ve ideallerimizin bir bedeli olduğunu biliyoruz zaten. Olsun, kazanılmış zaferler, ödenmiş bedellerden ibarettir nasılsa...

Sizin anlayacağınız, 19-22 Aralık 2000 tarihinin gün ve geceleri Ümraniye Hapishanesi'ndeydik. Adına 'Hayata Dönüş' denilen katliam operasyonuna karşı ölümüne direndik. Yaşadığımız katliamdan sonra da buradayız. Fakat bu çarpışmanın zaferi, bizim tarihimize yazıldı.

Eğer silahlar ölüm kusarken, ellerimizi kaldırıp teslim olsaydık işte o zaman yenilmiş olurduk.

Hayır! Biz, fiziki ve siyasi sonuçlarının ne olacağını bilerek direndik. Ki belirleyici olan, direnişimizin siyasi sonuçlarıdır.

Devrimci düşünceleri yokedip, burjuva ideolojisini

hakim kılmak isteyen emperyalizm ve uşaklarına, *"artık uğruna ölümü göze alacak hiçbir ideal kalmamıştır"* diyen pespayeliğe karşı, bir zafer kazandık 19 Aralık'ta.

Yaşadığımız katliam saldırısının amacı ve anlamı, halkımızın özgürlük ışığını söndürmektir. Ama biz devrimin meşalesi olduk. Halkın kurtuluş umudunun karartılmasına izin vermedik. Ve devrimin yolunu, bir kez daha feda ateşlerimizle aydınlattık.

Bu arada türkümü de söyledim. Aslında pek beceremem ama sözünü, ezgisini, anlamını hiç unutmadığım türküler de vardır. Şimdi söylediğim onlardan biriydi. Duydunuz mu? Söylemesi güzeldir ve türkünün son sözü de şöyledir; ***"Halkız biz yeniden doğarız ölümlerden"***.

Size bunun neden böyle olduğunu anlatacağız şimdi.

Size, diğer 20 hapishaneyle birlikte, Ümraniye Hapishanesi'nde yaşanan 19 Aralık katliamını ve direnişi anlatacağız.

Önce dinleyin, sonra da 19-22 Aralık 2000 tarihinde yaşananların ne olduğuna, nasıl olduğuna ve kimin için yenilgi, kimin için zafer olduğuna karar verin...

UMUDA AYARLI PUSULAMIZ VARDIR

Özgür Tutsaklar, 2000 yılbaşını beraber karşılamak için Konferans Salonu'nda toplandılar. Yaklaşık iki yüz kişiler. Bu topluluk içinde; Türk, Kürt, Arap, Laz, Çerkes, Gürcü, Terekeme, Çingene... kısaca Anadolu'yu oluşturan her milliyet ve mezhepten, her yaştan ve devrimci hareketi oluşturan her düzeyden insan vardır. İşte şurada, gülerek türkü söyleyen Osman, yirmi yıllık devrimci-dir. Hareketin kuruluşundan bu yana, mücadelenin içindedir. Çay servisi yapan Umut Gedik ise, Osman'ın mücadeleye başladığı yıl doğmuştur. Umut'un elinden çay alan Ata ise çocuk sahibi bir babadır, esnaftır ve devrimci hareketin bir taraftarıdır. Ahmet İbili, bir ziraat mühendisidir ama o, emeğini halkın kurtuluşuna adanmış bir kadrodur.

Bu tutsaklar, Anadolu topraklarında yaşayan halkın, tutsak düşmüş devrimci evlatlarıdır. Ve onlar, tutsaklık koşullarında da zulme boyun eğmemişlerdir. Yeni bir yılı da bu onurla karşılamamanın coşkusuyla türküler söylüyorlar şimdi. Onlar, zamanı, takvim yapraklarının düşmesinden öte, zamana katkılarıyla ölçüyorlar. Ve onlar, zulme boyun eğmemenin ve halkın kurtuluş umudunu tutsaklık koşullarında da korumanın onurunu katıyorlar zamana.

Yılbaşı programı toplu ya da tek tek türküler söyleyerek devam ediyor. Zaten tek söylemeye başlasa da biri, kitle eşlik etmekte gecikmiyor. Türkçe, Kürtçe, Arapça türküler birbirini takip ediyor. Bu arada, özgür tutsakların Mehmet abisi, 70'li yılların bir Erkin Koray parçası olan 'Çöpçüler'i söylemeye başlıyor. Bütün dudaklar tebesüm halinde tabii. Yılbaşı programı olanca eğlencesiyle sürerken, sıra Ali Rıza Demir'e geliyor. Gerçi Ali Rıza'nın dilinde, bütün türküler ezgisini yitirip adeta marş biçimini alırlar. Olsun, Ali Rıza yine de büyük bir medeni cesaretle söyler söyleyeceğini. Aslında, hapishaneye ilk geldi-

ğinde, o kadar kişi karşısında türkü söylemek zor gelir, çekinirdi biraz... Kendisinde bu çekingenliği tespit eder etmez, hemen koro ve halk oyunları çalışmalarına katılır. Ali Rıza böyledir, eğer kendisinde bir eksiklik tespit ederse, hemen iradi müdahalede bulunur ve anında çözüm üretir.

Türkülerden sonra sıra skeçlere geliyor. En eğlenceli skeç hazırlayan gruplardan biri de Ata'nın grubu oluyor. Dünya ve ülkemizdeki gelişmelere, burjuva politikacılara, oportünizm ve reformizmin hallerine dair esprili minik oyunlar bunlar. Tabii hazırlanan skeçler arasında, kendilerinin kimi komik halleri de var. Ve kahkahalar patlıyor ardarda.

Bugün burada, ağız dolusu gülen tutsakların, yeri geldi mi zulmün elindeki ölüm silahını rezil kepaze ederek, dudaklarındaki umutlu tebessümle direneceklerine, kuşku yoktur.

Peki nasıl geçecek 2000 yılı?

Burada kimse falcı değil, o nedenle size ayrıntılardan bahseden çıkmaz. Çünkü haritası yoktur elimizde, henüz yaşanmamış bir yılın. Malum ya, haritalar gidip gördükten sonra çıkarılır. Ve fakat, umuda ayarlı pusulamız vardır, sol göğsümüzün altında. İşte onun gösterdiği devrim yolunda ve zafer yönünde yürüyeceğimiz kesindir. Ki aramızda kalan zamana, tarih denecektir bir kez daha...

ÖZGÜR TUTSAK KOMÜNÜ

Emperyalizme karşı bağımsızlık, faşizme karşı demokrasi, kapitalizme karşı sosyalizm mücadelesi içinde yeraldığınız için, 1996-2000 yılları arasında, İstanbul'da tutuklanmışsanız, sizi Ümraniye E Tipi Hapishanesi'ne getirirler.

DGM'de tutuklanıp buraya getirilirsiniz. Sizi, askerlere teslim eden işkenceciler çekip gitseler de, işkence onlarla beraber gitmez.

Önce aramanız yapılır ve sonra otoriter bir ses tonuyla *"soyun"* derler. Eğer, hapishanenin *"hoş geldin"* merasiminden haberdar değilseniz, *"neden"* der gibi bakarsınız. Sizin gözünüzdeki soru, etrafınızı kuşatanların dudağından cevaplanır: *"Kemerini aç! Ayakkabılarını çıkart!"*

Haliyle aklınız yatmaz bu işe. Zira, biraz önce üstünüz aranmıştır zaten. Ki 'hayır' dersiniz. Etrafınızı sarmış bulunan askerler, sürekli duydukları bu cevaba alışmışlardır. Zaten sizin hangi davadan geldiğinizi bildikleri için, cevabınızın ne olacağını da kestirirler. Ve işkence yapmaya alışmış ellerin tecrübesiyle, size yönelirler. Kimisi ellerinizi arkaya doğru kıvrır, kimisi pantolonunuzu indirmeye çalışır, kimisi tekmeler, kimisi de boğazınızı sıkıp ağzınızı kapatır. Çünkü *"İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek"* sloganını atmaya başlamışsınızdır.

Biraz önce *"soyun"* demelerinin, arama yapmakla bir ilgisi yoktur aslında. Tüm bunlar, burada kimin *"mut tedir"* olduğunu göstermek için sahnelenmiştir. Yani *"insanlık onurunuzu bu dört duvar arasında ezeceğiz"* denmiştir. *"Soyun"* buyruğu, şimdi burada simgesel bir anlam taşır. Görünür yanı, elbiselerinizi çıkarttırmaktan ibarettir ama buyruğun içerdiği gerçek anlam daha derindir. Esas olarak, *"inançlarından, düşüncelerinden soyun"* denmektedir. Ki gerçek birer vatansever olan devrimcile-

ri hapishanelere kapatmalarının nedeni de budur.

Kısaca, emperyalizme karşı bağımsızlık idealinizden; bunu sağlayacak olan halkın iktidarı hedefinizden ve sosyalist düşüncelerinizden soyunmanız dayatılır, hapishaneye ilk girişinizden itibaren. Bu dayatmaya karşı, düşünce ve inançlarınızdan soyunmamanın ve yeri gelince ölüme savunmanın adı, Özgür Tutsaklık'tır. Özgür Tutsaklığın yaşadığı, yaşatıldığı ve yaşandığı zemin ise Komün'dür.

Ve Ümraniye'deki özgür tutsakların komününe ilk adınızı attınız.

Evet, biraz önce sizi zorla soydular. Ama utanmayın, çünkü direndiniz ve çıplak mağrurluğunuz altında kaldı işkenceci güruhu. Kayıt işlemlerinden sonra, malta kapısında bir özgür tutsak karşılar sizi. Komün'ün malta nöbetçisidir bu arkadaş. Kısaca tanışır sizinle ve hangiavadan olduğunuzu sorar. Bu arada boş ve loş malta, karanlık bir dehliz gibi görünür ilk etapta gözünüze. 'Malta' ne demek biliyorsunuz değil mi?

Hani diyor ya Ahmed Arif o şiirinde, *"Kürdün Geli ni'ni söyler maltada biri / Bense voltadayım ranza dibinde"*... Tamam işte, şimdi o maltadasınız. Yani hapishanenin bütün koğuş ve koridorlarının açıldığı en büyük koridordur malta. Hapishanenin ana caddesi de diyebiliriz.

Nöbetçi Özgür Tutsak, şubede açlık grevi yaptığını tahmin ettiği için, seni doğrudan mutfak bölümüne götürür. Ki tahmininde yanılmaz. Haksız, gayri meşru gözaltına alınmana ve işkenceye karşı susma hakkını kullanıp açlık grevi yapmışsındır zaten.

Mutfak koğuşuna geldiniz işte. Burada gördüğün özgür tutsaklar, komüncüler ve o günün komün nöbetçileridir. Fakat seni kucaklarken "hoş geldin birader" diyen hafiften toplu, gözlüklü ve güler yüzlü olanın adı, Ata'dır. Ona iyi bak, çünkü burada yiyeceğin en güzel yemeklerin altında onun imzası olacaktır hep.

Yemen için hafif şeyler hazırlanır. Yersin ama eğer tiryakiysen senin aklın sigara içmektedir. Öyle ya, günlerce gözaltındaydın ve hiç sigara içemedin, polisın iradeni sınamak için uzattığı sigaraları da reddettin. Merak etme, burada herkes aynı şeyleri yaşadığı için, sen söylemeden tutulur sigara.

Sana sigara uzatan, hafiften saçları seyrelmeye başlamış güleç adamın adı **Ahmet İbili'dir**. Ahmet, bu hapis-hanedeki özgür tutsakların komüncüsüdür. Kısaca mühim adamdır diyelim, yani sigara dahil her şey ondan sorulur. Bu arada sana bir "sır" vereyim; Ahmet çok kalenderdir, halden anlar yani. Bunu yaşam içinde göreceksin.

Karnın doydu, sigaranı da yaktın ve zaten yoldaşlarının arasındasın. İşkence sızılarının bile azaldı değil mi? Ama olsun, sağlıkçımıza ağrıyan, sızlayan yerlerini söyle ki, elinden geleni yapsın. İşkence izleri için Adli Tıp doktoruna sevk edilmen ayları bulur ve bu arada tespit edilecek bir iz de kalmaz.

Temsilci arkadaşımızı gördün mü? Hani genç yaşına rağmen saçları dökülmeye başlamış ve şen kahkahalar atan şu Şlintayı? Evet, işte onun adı **Yümit** Günger'dir. Peki neden 'Yümit' deniyor ona? Acele etme, onu sonra öğreneceksin. İşte bu Yümit, seni alıp başka bir koğuşa götürür. Burasının "Şehitlik" olduğunu anlamışsındır. Burada gözaltına alınmandan hapishaneye getirilene kadar geçen sürecini, sorumlu yoldaşlarla paylaşırsın.

Konuşmanız bittiğine göre, içeri giren ihtiyar delikanlı seni kalacağın koğuşa götürecektir. Yeni geldiğin için, yeni gelenlerin kaldığı koğuştaki kalırsın. Ve bu ihtiyar delikanlı, sana refakat edecek bir süre, ki hapisane ortamına adapte olabilesin. Sakallarına kar taneleri düşmüş bu delikanlının adı da **"Veli Dayı"**dır. Bir soyadı var tabii ama belki kendisi bile unutmuştur artık. Çünkü 'Veli Dayı' adı, kadim olmuştur nice zamandır.

Veli Dayı senin ranzanı çoktan hazırlamıştır. Sana giymen için gereken her şeyi getirenin adı ise, **Sedat Ka-**

rakurt'tur. Kaç beden giydiğini sana hiç sormadı ama getirdiği elbiseler üzerine tam oldu değil mi? İşte o gözlerin sahibi Sedat, Özgür Tutsak Komünü'nün giyim eşyalarından sorumludur.

Banyonu yaptın, yemeğini yedin, yaralarına yoldaş eller merhem sürdü ve artık güzel bir uyku çekersin. Sana iyi geceler ve hoş geldin! Artık Ümraniye Hapishanesi'ndeki Özgür Tutsak Komünü'nün bir parçasısın...

'Her şey Parti-Cephe İçin!' sesiyle uyandın değil mi? *"Ne oluyor yahu, devrim oldu da biz mi kaçırdık"* demeyesin. Olan, sabah içtimasıdır. Ve sonrasında duyduğun rap rap koşma sesleri de, sabah sporunun sesleridir. Sen şubeden yeni geldiğin için, nöbetçilerin *"Günaydın"* sesine kalkamadın. Veli Dayı da *"bırakın uyusun"* deyince, seni kaldıran olmadı.

Kamın acıktı mı? İyi o zaman, gel beraber Konferans Salonu'na gidelim. Ne kadar kalabalık değil mi? Özgür tutsaklar masalara dağılmış ve bir yandan sohbet ederken bir yandan da kahvaltı ediyorlar. Çay servisi yapanlar, günlük komün nöbetçileridir. Zamanı gelince sen de nöbetçi olursun. Burada gördüğün herkes, sırayla nöbetçilik yapar.

Ve işte komüncülerden biri, günlük sigaraları da dağıtmaya başladı. İki kişiye bir paket düşer. İstisnası yok mu diyeceksin? Olur elbette. Koyu tiryaki arkadaşlara ya da gece ayakta kalıp çalışmış arkadaşlara bir güzellik yapar Ahmet İbili. Halden anlar yani, dedim ya kalender adamdır. Ama asla liberal değildir.

Hadi biraz volta atalım. Önceleri biraz garip gelir volta, ama zamanla alışırsın. İki nokta arasında gidip gelmekten ibaret olmadığını anlarsın. En neşeli sohbetlerin, hararetli tartışmaların ve hep beraber söylenen türkülerin mekanıdır voltalar. Sadece bu kadar da değil, sırdaşın olur volta ve öfkeni, özlemini paylaşır, sevinçlerini de...

Havalandırmanın köşesindeki baraka mı? Derme çatma, komik bir hali var değil mi? Kuş kümesi orası. Kimi

arkadaşlar ne yapıp edip gökyüzünden güvercin indirdiler. Sonra da buraya alıştırıp ürettiler, iyi mi?

Kitap okumayı sever misin? Güzel, gel o zaman kütüphaneye gidelim. Dur ama, geçerken revire de uğrayalım. Evet, kendimize ait bir revir yaptık. Çünkü hapishanelerdeki sağlık hizmetleri sağlıksızdır. Ümit Doğan Gönül ve Kalender Koyupınar'ı duymuşsundur. Rahatsızlıklarına geç müdahale edildiği için kaybettik onları da. Tüm bunlar, hemen her konuda olduğu gibi, sağlık meselesinde de kendi göbeğimizi kesmeyi öğretti bize. Sağlıkçılarımız, İlginç Özkeskin'in öğrencisi, adeta bir halk doktorudurlar. Acil durumlarda çeşitli rahatsızlıklara ve yaralanmalara müdahale edebilir, diş çekebilir, dikiş atabilir, iğne yapıp serum bağlayabilirler. Ayrıca yıllardır bu işle uğraştıkları için, hangi ilacın hangi rahatsızlık için olduğunu da bilirler.

Ne çok kitap var değil mi? Olacak elbette, ne demişler, bilgi güçtür. D/7-8 koşuallarının koridorunda bulunur kitaplarımız. Belli bir mantıkla, konularına göre ayrı ayrı dolaplara dizdik. Şuradaki deftere aldığın kitabı ve adını yazmayı unutmayasın. Çünkü başkasına lazım olduğunda, kimde olduğunu bilsin ve gelip aradığı bölüme bakabilsin. Bu önemli, çünkü değişik çalışmalar için daima kitaplara ihtiyacımız olur.

Berber koltuğu mu? Onun hikayesi geçmişe dayanır. İdare, 4 Ocak öncesine dair, kendi tespit ettiğı bir yerde berber odası açtı.

Ne düşünceli idare değil mi? Ama onların düşüncesi saç kesmekten başka. Berbere mi çıkıyorsun, itirafçılığın dayatıldığı işkenceye mi gidiyorsun belirsiz. Velhasıl, biz kendi taşıımızı kendi berberlerimize oluruz dedik ve uygun bir zamanda bu koltukları kendi koşuumuza taşıdık. Zaten dışarda berberlik yapan arkadaşlar da vardı. Onların yanında eli yatkın arkadaşlar da kaptılar hemen bu işi. Sana bir sır vereyim; en hızlı kesen berberimiz Akpınar'dır.

Bu gürültü mü ne? Bu ses daktilocuların bitmez tükenmez sesidir. Gün 24 saat, habire bir şeyler yazar onlar. Biraz önce dedim ya, değişik çalışmalar yapıyoruz, onların yazıları; öyküler, şiirler... Senin anlayacağın burada boş daktilo bulamazsın. On parmak kullanmayı bilenler, bilmeyenlere öğrettiler ve 'daktilocular' diye bir müessesemiz oldu. Rivayet odur ki, bazen uyudukları oluyormuş ama ben hiç görmedim. Belki sana denk gelir(!)

Hadi gidip çay içelim. Çay sever misin? Ben içmeden duramam işte burası da Xalo'nun çay ocağıdır. Burada nerdeyse yirmi dört saat çay olur. Aslında eskiden günlük yemeklerin ardından içerdik çayı. Yine öyle içiyoruz ama, ayrıca çay içmek için burayı yaptık. Çünkü sayımız arttı. Tutsak bileşenimiz çeşitlendi, biz de günün değişik zamanlarında çay içmek isteyenler için burayı ayarladık. İyi de oldu.

Şu köşede bağlama akordu yapanlar, Ercan ve Rıza'dır. Eğer sesin güzelse, seni hemen müzik korosuna alırlar. Böylece etkinliklerimize sahneden katılırsın. Epeyce etkinliğimiz olur. Devrimci mücadelenin dönüm noktalarına dair anma ve kutlama programlarımız olur. Ayrıca tiyatro oyunlarımız da vardır. Bu programlara kadın yoldaşlarımızla beraber hazırlanırız. Haliyle onların koşuşu başka tarafta. Fakat artık çalışmalarımız için biraraya gelmeyi idareye kabul ettirdik. Belli saatlerde bu tarafa geçebilirler. Fakat, bu konuda demagojiye izin vermemek için, özenli ve disiplinli olur bu geliş gidişler.

Ortaklıkta pek kimse yok mu? Doğru söylüyorsun ama zaten eğitim çalışması zamanı şimdi. Değişik eğitim grupları, değişik koşullarda çalışma yapıyorlar. Evet, birçok eğitim grubumuz var. Devrimci mücadeleyi ilgilendiren her konuda burayı bir okul olarak düşünebilirsin. Aslında komün hayatının her bir ayrıntısı devrimci eğitime tekabül eder. Bunu yaşadıkça daha iyi görürsün.

'Komün' ne demek, biliyorsun zaten. Ki içeride ya da dışarıda, demokratik alanda ya da gerillada, kısaca nere-

de olursak olalım biz komün ruhuyla yaşarız. Her türden bireyciliğe, bencilliğe inat, kolektivizmin hakim olduğu bir yaşamdır bu. *"Yarin yanağından gayrı / Her yerde, her şeyde, hep beraber"* diyenlerin, tutsaklık koşullarındaki özgür yaşamının adıdır Komün.

Ve şimdi, Özgür Tutsakların komünü yeni bir direnişe hazırlanıyor. Bunu sana anlatmaya gerek yok, sen içinde yeralacaksın ve günü gelince sen anlatacaksın Komünarlar'ın direnişini...

EN ZAYIF HALKA...

"Teslim mi olacaksınız, ölecek misiniz?"

Böyle bir soru karşısında ne yaparsınız?

Halkın kurtuluşu ve mutluluğu için savaşınlara, tarihin her döneminde yöneltilmiş bir sorudur bu. Ki 26 Eylül 1999'da Ulucanlar Hapishanesi'nde gerçekleştirilen katliam saldırısında da, arkadaşlarımıza bu soru soruldu. Ve arkadaşlarımız, teslimiyeti reddettikleri için katledildiler.

Özgür Tutsaklar olarak, bulunduğumuz her hapishanede olduğu gibi, Ümraniye'de de bu katliamı neden ve sonuçlarıyla değerlendirdik. Yüzlerce tutsağın katıldığı bu toplantılarda, katliamın yaklaşmakta olan F Tipi tecrit saldırısının kanlı işareti fişegi olduğunu belirledik.

Bu soru, Ulucanlar'daki yoldaşlarımız şahsında hepimize yönelikti. Bu soru, emperyalizm ve işbirlikçilerinin halkları teslim alma politikasının en özlü ifadesiydi. Ancak belirleyici olan soru değil, verilen cevap olmuştur her zaman.

Aynı süreçte, ABD ve Avrupa Birliği'nin akıl hocalığında ve IMF'nin kredi sağlamasıyla inşaatına başlanan F Tipi hücre hapishanelerinin büyük oranda tamamlandığı da netleşti.

Tüm bu gelişmeleri, kitlesel toplantılarımızda ve örgütlü, kolektif aklımızla değerlendiriyoruz. Böylece Ulucanlar katliamını değerlendirme toplantılarımız, *"hücre-tecrit saldırısına karşı nasıl bir direniş?"* sorusuna cevap aradığımız toplantılara dönüştü. Yüzlerce özgür tutsağın katıldığı bu toplantılarda, düşünceler giderek olgunlaştı.

Aslında hücre-tecrit saldırısı, bizim için yeni sayılmaz. Özellikle 12 Eylül 1980 faşist cuntasından bu yana, çeşitli biçimlerde hücre saldırısına muhatap olduk. O günden bu yana bir sürü hükümet değişti ama, politika hiç değişmedi. Bir *"devlet politikası"* olarak sürekli daya-

tıldı. Tüm devlet politikalarında olduğu gibi, bu politika-
nın asıl sahibi emperyalizm ve işbirlikçileriydi elbette.
Ancak, bu kez saldırının çapı ve muhtevası büyüktür.

**

Birkaç yıl önce, emperyalistler arasında yapılan bir toplantıda, "21. yüzyıl ayaklanmalar yüzyılı olacak" tespiti yapılmıştı. Niye böyle bir tespit yaptıklarının cevabı, 1990'dan bu yana yaşananlarda aranmalıdır.

Bütün bir 20. Yüzyıl boyunca süren emperyalist sömürü karşısında, dünya halkları bağımsızlık ve sosyalizm kavgasını büyümüş ve ardarda zaferler kazanmaktaydı. Sosyalist ülkelerin büyüyen varlığı karşısında, emperyalizm sömürsünü pervasızca uygulayamıyordu. Ancak, 1989-90'larda sosyalist ülkelerin karşı-devrimlerle yıkılması sonucu, emperyalist sömürgecilik, tarihinin en pervasız biçimine büründü. Halklara yönelik bu kanlı saldırı-ganlığın demagojik adı 'Yeni Dünya Düzeni' oldu. Bu düzende, dünya halkları köleliğe müebbet mahkumken, emperyalist tekeller 'efendi' olacaktı. Bu kirli hedefin maskesi ise 'tek kutuplu dünya', 'globalizm', 'tarih bitti' ve 'sosyalizm öldü' yalanları oldu. Bu pervasız sömürü ve sömürgeciliğe, halkların sessiz kalması düşünülemez elbette. Ancak emperyalist güçlere göre, sessiz kalmalı, boyun eğmelidir halklar. Bunu sağlamanın yolu ise, halkların bütün direnme dinamikleri, örgütlülükleri ve öncülerinin tasfiye edilmesinden geçmektedir.

Yani "21. Yüzyıl ayaklanmalar yüzyılı olacak" tespiti yapanlar, hemen ardından "halkların ayaklanmaması için ne yapmalıyız?" sorusuna cevap aramışlardır. Buldukları çözüm, tabiatlarına uygun olmuştur: Zulüm, daha fazla zulüm ve yalan ve yaygara...

**

Emperyalizm ve uşakları, **2000'li** yılların hemen ba-

şında, ülkemizdeki hak ve özgürlük kavgasını, direniş geleneğini en zayıf halkasından kırmayı amaçladılar. Ki bir direniş zinciri, en zayıf halkası kadar güçlüdür. Halk düşmanları için, "en zayıf" halka, devrimci tutsaklardı. Ne de olsa ellerindeydik. Dolayısıyla 'zayıf halka'nın kırılması, halkın sindirilmesi için "stratejik" önemdeydi. Öyle ya, elindeki tutsakları dize getiremeyen, bir halkı sindirmesi mümkün değildir. İşte bu nedenle, hapishaneler bir direniş odağı olmaktan çıkartılmalı ve tutsaklar teslim alınmalıydı. Kısaca, devrimci hareket 'en zayıf' yerinden başlayan bir kırılmaya maruz kalmalıydı.

Kesin sonuç almayı amaçlayan, böylesi bir saldırıya karşı direnmeyi düşünenler için de kesin bir kararlılık olmazsa olmaz elbette. Bu bizde vardı ve olduğu için de, kendimizi 'zayıf halka' olarak görmüyoruz. Evet, emperyalizm ve işbirlikçilerinin elinde esirdik, dört duvar arasındaydık ama biz **özgür** tutsaktık. Direniş geleneğimizde somutlanan boyun eğmezliğimizle güçlüydük. Ve bu yenilmez bir güçtür. Bunu bir kez daha görecekler, çünkü göstereceğiz!..

YİNE, BİZ KAZANACAĞIZ!

Her 4 Ocak'ta, özgür tutsaklar bir anma programı yaparlar. Anma programından sonra Ümit Günger, Ali Rıza Demir, İbrahim Erler, Muharrem Karademir, Feridun ve katliamdan sağ kurtulan diğer özgür tutsaklar mutlaka şehitlikte biraraya gelirler. O günlere dair anılar yeniden paylaşılır, Mecitler'in şehitler panosundaki resimlerinin altında onlarla beraber söylenmiş türküler yeniden söylenir.

Peki ne olmuştu 4 Ocak 1996 yılında? Sorunun cevabı için, Ümraniye Hapishanesi'nin açıldığı günlere gitmeliyiz.

**

Ümraniye Hapishanesi, 1995 yılında açılmıştır. Hem de kurdela kesilip kokteyl verilerek(!) İktidar, sanki okul ya da hastahane açıyormuş gibi, törenle açmıştır burayı. Ancak, devletin biçtiği misyon nedeniyle, daha açılmadan kamuoyu nezdinde **'Tabutluk'** olarak teşhir oldu. Ki halk güçleri açısından, her zaman devrimci bir mevzi ve moral kaynağı işlevi gören Bayrampaşa Hapishanesi örneği yerine, tutsakların siyasi kimlik ve kolektif yaşam geleneklerinin tasfiye edileceği ve giderek itirafçılığın kurumlaştırılacağı bir zindan yaratma niyetini gizlemiyordu devlet.

Tutukluların Ümraniye'ye götürülmesiyle, tabutluk da hizmete(!) girdi. Tutukluların siyasi şube işkencehanesinden yeni bir işkencehaneye götürüldüğü daha ilk anda ortaya çıktı. Faşist gardiyan ve jandarmalar günün her saati tutsaklara saldırıyorlardı. O günleri yaşayanlardan biri de Veli Güneş'tir.

Bu arada Ümraniye Tabutluğu'nun kapatılması, 21 Eylül'de Buca'da gerçekleştirilen ve üç yoldaşımızın katledildiği operasyonun sorumlularının yargılanması ve

tek tek hapishanelerin sorunlarının çözümü talepleriyle Genel Direniş de başlamıştı. Direnişin ve oluşan kamuoyunun baskısıyla sıkışan iktidar, 43. günde dize geldi. Yapılan anlaşmaya göre, tutuklananlar yine Bayrampaşa'ya götürülecek, Bayrampaşa'dan ise devrimci tutsaklar kendi belirleyecekleri isimleri Ümraniye'ye sevk edeceklerdi. Öyle de oldu.

Ümraniye'ye 24 Kasım 1995'te geldik ve geldiğimizden itibaren baskı, saldırı ve hak gasplarıyla karşılaştık. Öyle ki her uygulama onurumuza yönelik bir saldırıya dönüştürülüyordu. En son temsilcilerimizin görüşme hakkı da gaspedilince, kapıları patlatıp maltaya çıktık. Koğuşların koca demir kapılarını patlatmak akıl dışı gelebilir. Ama Mecit Seçkin, İbrahim Erler gibi mühendislerimiz, bu konuda işlerinin ehlidir.

Cezaevi jandarma bölüğünün saldırısını da püskürttük. Bizim fütursuzluğumuz karşısında geri çekildiler. Ardından Halkalı ve Kartal Jandarma taburlarından getirilen silahlı komandolarla karşılaştık. İki gün boyunca göğüs göğüse çatışarak direndik. 13-15 Aralık günleri süren direnişimiz, diğer hapishanelerde isyanlar ve sokak hareketleriyle de desteklenince, kontrgerilla güçleri başladıkları işi yarım bırakmak zorunda kaldılar. Ki tamamlamak için 4 Ocak 1996 günü geri geldiler.

4 Ocak sabahı A Takımı denilen gardiyanlar ve tam teçhizatlı askerler koğuş kapısını açıp 'arama' dediler. Yapılan aramada değerlerimize saldırıp bayraklarımızı çalarak gittiler. Saat 11.00'de ise geri gelip, bu kez "hücrelere geçeceksiniz" diye buyurdular. Aldıkları cevap malum: *'Cesaretiniz varsa gelip götürün!'*

15 dakika sonra kapı açıldı ve saldırıya geçtiler. Aldıkları cevap yine malum: Direniş! Bekliyorduk ve hazırlıklydık. Moral bir hazırlık bu elbette. Barikat kurmadan çıplak ellerimizle, yumruklarımızla direniyorduk. Kısa sürede ellerindeki tahta coplardan ele geçirdiklerimiz de oldu... Üç buçuk saat, hiç durmadan karşı koyduk. Şilen bitap düş-

sekte, moral olarak coşmuştuk doğrusu. Gerilemek zorunda kaldığımız her kapışmada, Mecit'in "hücum" nara-larıyla öne atılıyorduk.

İçeriye giremeyen jandarmalara komutanları habire talimat verip, küfrediyorlardı: "*Girsenize ulan içeri!*", *Hayvanoğlu hayvanlar içeri girsenize!..*" Bu sesler hiç ke-silmedi. Fakat kendileri öne geçip, karşımıza çıkmaya ce-saret edemiyorlardı elbette.

En sonunda basınçlı su kullanarak içeri de girdiler. 4 Ocak direnişinin bu son anları, vahşetin ulaşabileceği ye-ni örnekler verdi faşizm açısından. 20 özgür tutsağın üze-rine çullanan yüzlerce asker, ellerindeki demir sopa ve coplarla vura vura, dört yoldaşımızın kafasını parçalayıp öldürdüler. Hepimizin vücudu lime lime yapıldı, iş-kenceden geçirildik. Vahşet o boyuttaydı ki, koğuşun tüm duvarları kandan kıpkırmızı oldu.

Abdülmecit Seçkin, Rıza Boybaş, Orhan Özen ve Gül-tekin Beyhan yoldaşlarımız, 4 Ocak direnişimizin kahra-manları olarak şehitler kervanımıza katıldılar. İlginç Öz-keskin, Halil Önder, Ali Rıza Demir, Cengiz Çalıkoparan yoldaşlarımız da, o gün ağır yaralananlar arasındaydılar.

4 Ocak katliamından birkaç ay sonra, Eskişehir Ta-butluğu açıldı. Adalet Bakanı Mehmet Ağar 6 Mayıs'ta bir genelge yayınlayarak, tutukluların yargılandığı kentlerdeki hapisanelerde tutulma zorunluluğunu kaldırdı. Bunun nedeni, tutukluların bu kez Eskişehir Tabutluluğu'na gö-türülerek, tecrit-teslimiyet saldırısını oradan başlatarak kurumlaştırmaktı. Bu saldırıya ölüm orucu direnişimizle karşılık verdik.

Ümraniye'deki Birinci Ölüm Orucu Ekibimiz'de Ümit Günger ve Hüseyin Çukurluöz de yeralırken, İkinci Ölüm Orucu Ekibimiz içinde de Ali Rıza Demir'le, Gülay Kavak da bulunuyordu.

Her anı eylem olan, 69 gün süren ölüm orucu direni-şimiz sırasında Bayrampaşa Hapishanesi'nde A. Berdan Kerimgiller, İlginç Özkeskin, Tahsin Yılmaz, Yemliha Ka-

ya; Ümraniye'de Aygün Uğur, Osman Akgün; Bursa'da Ali Ayata, Hayati Can, Hicabi Küçük; Ulucanlar'da Hüseyin Demircioğlu; Aydın'da Müjdat Yanat ve Çanakkale'de dünyanın ilk kadın ölüm orucu şehidi olarak Ayçe İdil Erkmən ölümsüzleştiler.

Böylece, oligarşinin hücre-tecrit saldırısına karşı, yükselttiğimiz barikata 12 canımızı daha ekledik. Genelge geri çekildi ve o güne kadar, Eskişehir Tabutluğu'nda tecrit altında tutulan yoldaşlarımız Ümraniye'ye getirildi. İçlerinde Gültekin Koç, Ercan Polat, Umut Gedik, Sedat Karakurt, Songül Erkuş'un da bulunduğu bu arkadaşlarımızı, maltada karşılayıp kucaklayarak, halaya durduk.

Ve şimdi, amacı ve anlamı daha büyük bir teslimiyet saldırısına karşı, saldırıyı aciz bırakacak bir direnişe hazırlanıyoruz. İnaniyoruz ki, yine BİZ KAZANACAĞIZ!

4 Ocak 2000'deki, biraz önce yukarıda sözünü ettiğimiz anma programından sonra, şehitlikte toplanan özgür tutsakların gündeminde de oligarşinin F Tipi tecrit saldırısı var. Bu saldırıya karşı koymanın bedelinin bu 'pano'da yeralmak olduğunu biliyorlar. Bu, hem doğal bir görev, hem de onurdur.

Özgür Tutsaklar'ın toplandığı 'şehitlik', aslında bir koğuş yemekhanesinin, bu amaçla düzenlenmiş halidir. Duvarların birinde tüm Parti-Cephe şehitlerinin fotoğraflarının asıldığı bir pano vardır. Bir başka duvarda, umudun bayraklarıyla Mahir ve önderlik portreleri asılıdır. Şehitler Panosu'nun üzerinde 'Kanla Yazılan Tarih Silinmez' yazılıdır. Bunun tam karşısında ise önderliğin bir sözü yazılmıştır duvara: "Biz bu toprağın insanlarıyız. Halkız Halktan biriyiz. Halkın öncüsüyüz".

İşte tam da bu nedenle, emperyalizm ve işbirlikçileri, bu topraklardan devrimci düşünceleri asla silemezler...

"MESELE ESİR DÜŞMEKTE DEĞİL"

4 Ocak katliamı ya da '96 Ölüm Orucu, türünün ne ilk ne de son örneği değildi. 12 Mart ve 12 Eylül Cuntaları sırasındaki hapishane operasyonlarını, hatırdı tutarak bir yana koysak bile, 1990-2000 yılları arasında Türkiye hapishanelerindeki devrimci tutsaklara, sayısız operasyon düzenlenmiştir. Bunların en kanlıları 21 Eylül 1995'te Buca, 4 Ocak 1996'da Ümraniye, 24 Eylül 1996'da Diyarbakır'da ve 26 Eylül 1999'da Ulucanlar Hapishaneleri'nde gerçekleştirilenler olmuştur. Bu katliamlarda ve ölüm oruçlarında onlarca arkadaşımız şehit düşmüştür. Bunlar en kanlı sonuçlananlardır. Tutsakların kollarının kopartıldığı, kafaların kırıldığı ve değişik biçimlerde yaralanmalarla sonuçlanan operasyonları ise burada saymıyoruz.

Özetin özeti diyebileceğimiz bu kısa hatırlatmadan çıkan yegane sonuç şudur: Devrimci tutsaklara saldırıp katletme, bir devlet geleneğidir Türkiye'de.

Bu noktada şu sorunun sorulması kaçınılmazdır: Neden?

Tutuklu ve hükümlü olarak, zaten dört duvar arasında tutulan, bir diğer ifadeyle zaten esir düşmüş olan devrimci tutsaklar, neden katlediliyor?

Sorunun tarihsel cevabı için, kendimizi **"Özgür Tutsak"** olarak tanımlamamız bir ipucu verebilir. Özgürlük ve tutsaklık gibi, birbirine tezat olan bu iki kavramının bütünleşmesinden oluşan bu tanım, bizim kim olduğumuzun da ifadesidir. Tanımdaki "tutsaklık" içinde bulunduğumuz koşulları anlatır, " özgürlük" ise siyasi kimliğimizi. Kısaca, tutsak edilsek dahi ideal, düşünce ve mücadelemizden vazgeçmiyor oluşumuzun en yalın ifadesidir Özgür Tutsaklık. Ki özgürlük, her şeyden ve dolayısıyla Şiziki koşullardan da öte, bir bilinç, ruh hali ve yaşam tarzıdır. Büyük şairimiz Nazım Hikmet'in *"mesele esir düşmekte değil / teslim olmamakta bütün mesele"* dizeleri, söylediklerimizin özüdür.

Kaldı ki, esir alındığınız andan itibaren, teslim olmanız yani düşünce ve mücadelenizden vazgeçmeniz, en kirli ve kanlı biçimlerde dayatılır. Aslında sizin şahsınızda, halk güçlerinin haklı ve meşru mücadelesi sindirilmek, yokedilmek istenir. İşte bu kirli hedefin karşısına dikilmektir Özgür Tutsaklık. Düşüncelerimizden vazgeçmeyişimiz, katledilmemize sebep, "suçumuz"dur yani.

GÖNÜLLÜLER ORDUSU

*"Terketmedi sevdan beni Aç
kaldım, susuz kaldım Hayın,
karanlıktı gece, Can garip, can
suskun, Can paramparça... Ve
ellerim, kelepçede, Tütünsüz,
uykusuz kaldım, Terketmedi
sevdan beni.."*

(Ahmet Arif)

Devrim, uğruna ölümlere gidip gelecek kadar bağlanılmadan yapılamaz.

Devrim, ki vatanın özgürlüğü, halkın kurtuluşudur. Ve devrimcilik, bu yolda bir sevda işidir, tutkudur ve sonsuzdur. Bu aşk için serdengeçenlerse, sadece devrimcilerdir.

Aşıkların gözü, sevdiklerinden gayrısına kördür denir. Doğrudur. Bizim gözümüz de, devrimden ve halk sevgimizden gayrısına kördür. Ne iğdiş edilmiş düzeniçi solculuk ne de burjuvazinin ırzına geçtiği beyinlerin reformizmini, görmez bizim gözümüz. Biz devrimi görüyoruz, onu yaşıyoruz ve halkımıza da yaşatmak için, bu ülkenin sokaklarında sefalet değil, mutluluk dolaşsın diye, tek yol devrim diyoruz. Kitlel toplandırlarımıza damgasını vuran, bu inancımız oluyor.

1996 Ölüm Orucu gazilerinin yönettiği bu toplantılarda, hayata ve kavgaya, direnişe ve kendimize, dosta ve düşmana, olan ve olabilecek her şeye dair konuşuyoruz. Sohbet aralarında 96 gazisi Fevzi, Sadık gibi yoldaşlarımızın etrafında kümelenen gruplardan kahkahalar yükseliyor. Coşkuyla geçen bu toplantıların tek gündemi var

aslında: Direniş...

Kitleseel toplantılarımızda açığa çıkan şeydu: F Tipi tecrit saldırısına karşı seçeceğimiz direniş biçimi, kararlılığımızın kesinliği ve keskinliğini taşımalıydı. Kaldı ki, hapishanede eylem biçimi anlamında fazla seçeneğiniz yoktur. Taleplerimiz için ölümü göze aldığımızı, bunlar karşılanmazsa ölme kararlılığımızı ve teslimiyet saldırısına asla boyun eğmeyeceğimizi somutlayan yegane eylem biçimi, ölüm orucuydu.

Tecrit-teslimiyet saldırısına karşı, direniş biçimi olarak ölüm orucunu seçmemiz boyun eğmeme tercihimizin ifadesiydi. Evet, bu bir tercihti ve biz yine *'terketmedi sevdan beni'* dedik. Ki devrim aşkı, böylesi zor zamanlarda sınanır. Bu sınavlardan ancak, o aşkı ölümüne savunanlar alnının akıyla çıkabilir.

Direniş biçimi olarak ölüm orucu eyleminin belirlenmesinin ardından, kitleseel toplantılarımız, ölüm orucuna gönüllü olma yarışı şeklinde sürdü. Özgür Tutsaklar'ın fedâ ruhu, bir kez daha açığa çıkıyor ve yüzlerce yoldaşımız, ölüm orucu gönüllüsü oluyor. Özgür Tutsaklar için doğal bir sonuçtur bu. Çünkü Cepheliler, nerede ve ne zaman olursa olsun *"teslim olun!"* dayatmasına karşı *"asıl siz teslim olun"* demeyi sıradanlaştırmışlardır. Bu biçimlenişin, ruh halinin hapishane koşullarındaki adı, Özgür Tutsaklıktır.

Emperyalizm ve oligarşinin "en zayıf halka" hayalleri boştu. Fiziken çıplaktık, ellerindeydik, esirdik ama inanç ve moral olarak muazzam bir güçtük. İşte o güçle bir kez daha and içtik: Halkın devrimci mücadelesini, tuttuğumuz halkadan asla kıramayacaklar. Gerekirse ölecek ama asla teslim olmayacağız...

ZAFERLERİ, DAHA BÜYÜK ZAFERLERLE BÜYÜTMEK...

Özgür Tutsaklar'ın hepsi, hazırlandıkları direnişin asli unsurudur. Ama sadece bir kısmı, direnişin bayrağını en önde taşıyacaktır. Direnişin bayraktarı olma onuru, ölüm orucu direnişçilerinin olacaktır. Gönüllüler ordusu, direnişin kızıl bandını kuşanmak için yola çıkıyor artık.

Gönüllülerin her toplantısı, Mahirler'den bu yana süren tarihimizin, geleneklerimizin ifadesi oluyor. Burjuvazinin bireycilik, bana ne'cilik, yozlaşma dayattığı, bu dayatmayı içselleştiren bireyin bir başkası için tırnağını bile kesmeyecek düzeyde bencilleştiği koşullarda, gönüllülerin her bir cümlesi halk ve vatan sevgisinin, yoldaşlığın ve sosyalist inancın... kısaca, devrimciliğin doğasında var olan feda kültürünün dile gelişi oluyor.

Gönüllülerin her toplantısı farklı biçimlense de, özü aynı oluyor. Mesela toplantıyı yürüten '96 gazisi, bir gönüllüye soruyor: *"Sonunda ölüm olan bu eyleme neden gönüllüsün? Bu kararı alırken, seni etkileyen dinamikler neler?"*

Zeynep Arıkan'ın cevabı boyu kadar kısa, yüreği kadar derin oluyor: ***"Halkımızın kurtuluşu için yola çıkmış insanlarız. Bu yolun kesilmeye çalışıldığı yerde, bize düşen ölümüne direnmektir."***

Başka gönüllüler, bir öncekinin bıraktığı yerden sohbet katılarak, kendi düşüncesini açıklıyor. Şimdi sıra Gülay Kavak'tadır ve her zamanki heyecanlı haliyle konuşuyor Gülay:

"84 Ölüm Orucu direnişimizin büyük kahramanlığı ile büyüdük. 1996 Ölüm Orucu direnişimizle kitlesel kahramanlık destanı yazarak dünyayı sarstık. Ulucanlar direnişimizle emperyalizme ve oligarşiye öleceğimizi ama asla teslim olmayacağımızı haykırdık. Her kavgada, her çatışmada zaferle-

ri daha da büyüterek yürüdüğümüzü tüm dünyaya, halklarımıza, halklarımızla birlikte gösterdik. Bu büyük onuru, kahramanlığı tarihe nakşeden kahraman şehitlerimiz, İdiller'imiz, Berdanlar'ımız, Yemolar'ımız, İsmetler'imiz oldular. Ve kahraman şehit yoldaşlarımızın yaşamlarının her anından öğrenen ve onların yolundan yürüyen Erhanlar'ımız, Adaletler'imiz tüm dünyaya önderimiz Sabo'nun sözlerinin kanıtı oldular. *"Bizler Kızıl karanfiller olarak Türkiye'nin dört bir yanında açacağız"*. Zaferleri daha büyük zaferlerle büyütmek ve iktidarı kazanmak bizim Parti-Cephemiz'in eseri olacaktır. Bu kuşku duyulamaz bir gerçekliktir. Bugün devlet, emperyalizm bilumum düşmanlar, kendi yokoluşlarını örtbas etmek için bir sürü demagoji yapıyor. Sahte zafer naraları atıyorlar. Biliyor ve inanıyorum ki gelecek Marksizm-Leninizm'in doğrularıyla, bizim doğrularımızla kurulacak ve emperyalizm yok olacaktır. Bu yüzyılda Türkiye'yi devrimimizle yerinden oynatacağız.

Bugüne kadar düşmanın saldırılarına hangi yöntemleri nasıl kullanarak cevap veririz diyerek düşündüm. Yapacağımız direniş 96 Ölüm Orucu'nu aşan, Ulucanlar'ı aşan bir nitelikle somut bir zafere dönüşebilirdi. Bu yanıla Parti-Cephemiz'in tıpkı '96 Ölüm Orucu'nda olduğu gibi politikalarıyla, aldığı kararlarla daha büyük bir güvenle hareket ettiğini gördüm. Bu güven partimizin özgür tutsaklarına, bizlere duyduğu güvendir. Bu onuru büyütmek bizim en temel görevimizdir. Ölüm orucu geçti gözlerimin önünden; İDİL'imizin *"Yaşamış sayılmaz zaten yurdu için ölmeyen"* sözleri. Berdanımız'ın büyük bir inatçılık ve iradesiyle zafere kilitlemesi, *"Bayraklarımıza ve şehitlerimize and olsun ki zaferi biz kazanacağız"* deyişi, son dakikalarında dahi sosyalizm inancını tüm dünyaya duyurmasına, yeneden yeniden "çok açık" diyerek haykırması, şehit

yoldaşlarımızın hesabını sormak için İDİL gibi mitralyöz olup düşmanın beyinde patlamak, İsmet gibi düşmanı teslim almak, benim ve yoldaşlarımın namus borcu, sosyalizm inancı, Parti-Cephe'li olmanın hazzıdır... '96 Ölüm Orucu'nda da ikinci ekipte görevliydim. Hemen yoldaşlarımın ardında sıradaydım. Bizlere güvenerek, bayrağı bizlere teslim ederek şehit düştüler. Bugün bu bayrağı alıp aramızdaki yoldaşlara teslim etmek görevim, inancım, önderimizin ve Partimiz'in gösterdiği yolumdur. Düşmanın önümüzde diz çöktüğü günler bugünden nettir, burada bir nefer olabilmek, okyanuslar kadar, denizler kadar büyük olan ailemizin bir parçası olarak böyle bir onurla halklarımıza ve şehitlerimize karşı duyduğum sorumluluğu büyüterek tamamlamak en büyük arzumdur. '96 Ölüm Orucu'nda alınlarımıza takılan bant, bugün çok daha büyük bir güce dönüşmüştür, yönetici yoldaşlarımızın biri şöyle demişti bir gün: *"Bu bantı bugün çıkardık ama bir ömür boyu alnımızda taşıyacağız. Bu misyonla hareket etmek her birimizin görevidir"*.

Yoldaşlarımızın bize devrettikleri bayrağı ben kişi olarak yaşamda ne kadar ileriye taşıdım? Bu konuda yanlışlıklara, olumsuzluklara düştüğüm oldu, buradaki gerçeğimi biliyorum. Berdan gibi yaşamın her karesinde öğrenen öğreten olmadım, olmadım, bu konuda dayatmalarım oldu. Müjdat gibi mütevazı, doğal önderlik misyonunu yerine getiremedim, sızlandım, İDİL gibi devrimci kadını yüceltmekte sorunlar yaşadım. Ama biliyor ve inanıyorum ki tüm olumluluk ve olumsuzluklarımla birlikte şehitlerimizden devraldığımız bayrağı partimizin ve önderimizin yol gösterdiği gibi taşıdım. Şimdi taşıdığım bu bayrağı büyük bir hız ve cüretle, yeni bir zafer cephesine dikmek benim için sevgilerin, mutlulukların en yücesi, en onurlusu olacaktır. Buradaki gücüm, Partim, Cephem, şehit yol-

daşlarım ve yoldaşlarımdır. Buna güveniyorum.

Yaşadığımız bu dört yıllık süreçte özgürlük tutkusu damarlarımızdan akan kan gibi alev alevdi. Yüreğimiz hep bu heyecanla çarptı. Bunun heyecanıyla dolup taşttık. Şimdi, yeni yüzyılda ilk ölüm orucu direnişimizle eriteceğiz bu lanet duvarlarını. Şimdi özgürlük tutkumuz, ölüm orucuyla zafer tutkumdur. Sonsuz bir özgürlüğe kavuşacağım ve orada kahraman şehitlerimizle birlikte olacağım. Bundan daha büyük bir gurur olabilir mi? Şehit yoldaşlarımızın dediği gibi bedenimle, yüreğimle düşmanın yenildiğini, bir kez daha yenildiğini görmek, buradaki bir yapıya katkıda bulunmak ve yeni filizlerin doğumuna maya olmak...

Müjdat, *"Ölüm orucu yeniden doğmaktır"* diyordu. Ölüm orucu yeniden daha büyük zaferlerin önünü açmaktır. Kazanacağımıza, halklarımızın kazanacağına inancım tamdır. Bu inançla gönüllüyüm... Hepimize başarılar derken, şimdiden başa-racağımızın sevinciyle kucaklıyorum."

Umut'un demli çay servisinin ardından, sohbetler de olanca demiyle sürüyor. Bu kez Ahmet İbili söz alıyor:

"Emperyalizm ve oligarşinin ne yapmaya çalıştığını biliyoruz. Köleliği herkese 'özgürlük' diye yutturmaya çalışıyorlar. Bunun için 'sol' bilinenleri de sömürü düzenlerinin içine çekip, kendi iktidarlارını güçlendirmeye çalışıyorlar. Düzeniçileşen sol ise, iktidar bilincini yitirip artık devrimci sol olmaktan çıkıyor. Düzenin sol değil ama, solgun bir aldatmacasına dönüşüyorlar. Onların misyonu, solculuğu, hedefi Avrupa Birliği'ni bağlamak oluyor artık. Bizim misyonumuz ise, halkın isyanını büyütüp devrime ebelik yapmak. Tecritle dayatılan teslimiyet, bunu engellemek için değil mi? Direnirsek, elbette kanımız dökülür. Ama dökülen kanımız, vere-

ceğimiz canımız devrimi daha da kızılaştıracaktır. Eğer bu bilince sahipsek, yani devrimciysek bu saldırıya karşı devrimi, halkın sonu kendi iktidarına çıkacak olan kavgasını, kurtuluş umudunu canımız pahasına savunmaktan başka tercihimiz olamaz. Zaten başka bir tercihimiz varsa, düzeniçileşmeye başlamışız demektir..."

**

Gülay Kavak ölüme gönüllüdür:

"PARTİME, ÖNDERİME, YOLDAŞLARIMA;

Kontrgerilla devleti bizi kimliğimizden, düşüncelerimizden vazgeçirmek için yola çıkmış. Hücre hapisaneleriyle stratejik bir saldırı planladılar. Bizi teslim almak istiyorlar, halklarımızın kurtuluş umudunu, sosyalizm umudunu yoketmek istiyorlar. Bunu asla başaramayacaklar. Düşmana stratejimizle cevap vereceğiz. Asla teslim olmayacak, son nefesimize kadar direnecek, düşmanı bir kez daha önümüzde diz çöktüreceğiz. Kurtuluşun yolunda yürüyeceğiz. Bu yol Berdanlar'ın, İdiller'in '96 Ölüm Orucu şehitlerimizin yoludur. Ölüm orucu düşmanın tüm saldırılarına cevap verecek, hücreleri parçalayacak bir meydan muharebesinin adıdır. Bu muharebede Berdan gibi mermi, İdil gibi MİTRALYÖZ olmaya hazırım. Ölüm orucu gönüllüsüyüm.

Parti-Cephe'nin bir kadrosu olarak her türden zorluğu Partimin bana verdiği güçle, ideolojimize olan güvenle zafere dönüştüreceğime inanıyorum. Parti-Cephe şehitleri bir denizdir bugün. O denizde bir parça da ben olmak istiyorum.

Yaklaşık yedi yıldır özgür tutsak geleneği ile hapisanedeyim. Direnişte büyüdü yüreklerimiz. Buca'ya, Ümraniye'ye, '96 Ölüm Orucu'na, Ulucan-

lar'a koştu bilinçlerimiz. Şehit yoldaşlarımızın mirasına hiç kimseye el sürdürtmeyeceğiz. Düşen her bir yoldaşımız bayrağı geriye kalanlara teslim ediyor. Bu sefer bayrağı taşıyanların arasında olmak istiyorum.

Zaferi mutlaka halklarımıza armağan edeceğiz.

Önderimizi kucaklıyor. Parti-Cephemiz'i selamlıyorum. Tüm yoldaşlarıma "Ya Özgür Vatan Ya Ölüm" diyerek başarılar diliyorum.

Devrimci Selamlar-Saygılar

GÜLAY KAVAK

06.08.2000

ÖZGÜR TUTSAKLARIN ELLERİ...

Ümraniye Hapishanesi'ndeki Tutsaklar Örgütlenmesi'nin elleri, İbrahim Erler'dir. Çünkü hapishane içinde ortaya çıkan her türden fiziki, teknik sorunun çözümü için, tek adres İbo'dur.

Özgürlük eylemi için duvar mı delinecek... koca demir kapılar mı kırılacak... kilit mi patlatılacak... özgürlük tüneli mi aydınlatılacak... saldırılara karşı barikat mı kurulacak... direnişçiler için oralet türü şeyler mi yapılacak... bir yerden bir yere elektrik mi çekilecek... zula mı açılacak... pankart mı yazılacak... şehitlerin resimleri mi yapılacak... hapishane işgal mi edilecek... İşte tüm bunların cevabı ve çözümü İbrahim Erler'dir. Hapishanenin imkansızlıkları içinde bunları başarmanın adı ve adamıdır bizim İbo. Dahası fiili direnişlerde düşmanla göğüs göğüse mi çarpışılacak, adres yine bellidir. Bunların hepsini defalarca yapmıştır ve defalarca da yapmaya hazırdır. Ve şimdi, gönüllüler ordusunun neferleri arasındadır.

İbrahim Erler, aslen Karadenizli (Ordu) olsa da, 1972 İstanbul doğumludur. Hem okuyup hem çalıştığı lise öğrenimi sırasında devrimci mücadeleyle tanışır. 1990'da ise artık örgütlü bir devrimci olarak mücadele içindedir. İlk tutsaklığını 1992'de 16-17 Nisan şehitlerinin cenaze töreninden gözaltına alınıp tutuklanmasıyla yaşar. Bu haksız, hukuksuz tutsaklığı son bulduğunda, Sabolar'ın mirasını büyütmeye yeminli bir savaşçı olur. Halkın adalet özlemine cevap olacak bir milis komutanıdır artık. Bu görevini yürütürken 1994 yılında tekrar tutsak düşer. O günden sonra da Bayrampaşa ve Ümraniye Hapishaneleri'nin Şili ve teknik emek gerektiren her işinin mühendisi olur. 1995'te Bayrampaşa'dan Ümraniye Hapishanesi'ne uğurlanan Özgür Tutsaklar arasındadır. 4 Ocak katliamından sağ kurtulur. Ama o güne kadar, her işi beraber yaptığı, can yoldaşı Mecit şehit düşmüştür. Ki o günden sonra her ne yapıyorsa, Mecitler için de yapar.

İbrahim Erler baştan ayağa emekçidir. Ama yaptığı onca iş kadar sesi çıkmaz, deyim yerindeyse elleri ve emekçiliğiyle konuşur. Eğer bir işi halletmek gerekiyorsa, İbrahim için imkansız yoktur. Ne yapar eder, mutlaka o işi halleder. Günlerce uykusuz kalır, yorulur, elleri morarır ama en sonunda yapılması gerekeni başarmanın mutluluğuyla gözlerinin içi güler. İşte o zaman yakar sigarasını İbrahim. Ki 19 Eylül 2001'de de önce sigarasını yakacak, sonra da direnişin meşalesi olmak için bir kez daha çakacaktır çakmağını.

Kirli sakalı, paspal giyimi ve dudağının kenarındaki sigarasıyla bir tamirhanede çalışıyormuş gibidir. Damat gibi giyinip ortalıkta dolaşmaz İbrahim, çünkü her zaman yapması gereken bir işi vardır. Mütevazî, yaratıcı ve cüretli bir devrim emekçisi, mühendisi olarak, ihtiyaç neredeyse İbrahim oradadır. Ve şimdi, devrimin ihtiyacı ölümüne direnmekten geçiyorsa, İbo yine ihtiyacın olduğu yerde, gönüllüler arasındadır.

ZİYARET, HAPİSHANENİN CÜMBÜŞÜDÜR

Ümraniye Hapishanesi'nde özgür tutsakların ziyaret günü,Cuma'dır. Ve ziyaret, hapishanenin cümbüşüdür. Bu nedenle hazırlıkları gecedan başlar. En güzel giysiler, yarın giyilmek üzere hazırlanır. Sabah, banyo kısmında traş olma kuyrukları oluşur.

En özenli hazırlananlar, kimi çoluk çocuk sahibi evli tutsaklardır. Birçoğu devrimcilere yardım etmelerinin, kapılarını açmalarının bedelini ödeyen halktan insanlardır. İşçi, işsiz, memur, esnaf, pazarcı, taksici, mühendis, öğretmen, emeklidirler... Ve ziyaret günü, düğüne gider gibi şık olurlar.

Ziyaret günü, mesai gününe denk geldiği için, çalışan aile üyeleri ziyarete gelmekte zorlanırlar. Bu bir sorundur ama ziyaret gününün hafta sonuna alınması, idare tarafından reddedilmiştir. Yine de ziyaret kalabalık olur. Ne süre, ne de ziyaret yeri yeter hasretleri gidermeye. Ama daha geniş bir ziyaret yeri açmayı da sürekli reddeder idare. Böylece, ziyareti zehir ederler ailelere.

Hapishane kapısında uzun bir ziyaretçi kuyruğu oluşur. Yağmur, kar, güneş altında özellikle bekletilir ziyaretçiler. Bir gelen bir daha gelmesin diye her şeyi yaparlar. Hatta bazen yaşlı analara, şuncacık çocuklara coplar çekilir. Ailelerin getirdiği giysi ve yiyecekler, birbirine karıştırılıp kullanılmaz hale getirilir. Bunları ve daha fazlasını yapan, "Dış Güvenlik" denilen Jandarma Bölüğü'dür. Bu bölüğün subayları, Kürt illerinde kanlı icraatlar gerçekleştirmiş kişilerdir. Ki halkla yüzyüze geldikleri her yerde, halk düşmanlıkları da depreşir. Aileleri itip kakarlar, gençleri gözaltına almaya çalışır ve uyduruk gerekçelerle ziyareti engellerler.

Ama aileleri yıldırıamazlar. Onca engele rağmen, güç bela girdikleri ziyaret kabininin penceresinden evlatlarını

gördüklerinde, ziyaret onlar için de cümbüşe döner. Tarif edilmez, ancak yaşanır denilen anlardan biridir bu an. Ve duvarın her iki tarafındakiler, bu anı doyasıya yaşarlar.

Hapishane yoluna ilk kez düşen aileler, öncelikle kendi evlatlarının derdinden muzdariptir. Ama ziyarete gide gele, diğer özgür tutsaklar ve ailelerle de tanışıp kaynaşır. Böylece, burjuvazinin insanları birbirine yabancılaştırması ve 'bana ne'ci kültürel şekillenmesi kırılmaya başlar. Aileler arasında birlik duygusu gelişir. Aynı sorunları yaşıyor olmanın doğal sonucu olarak gelişen kaynaşma ve sahiplenme, TAYAD'lı olma bilincinin filizlendiği toprak olur. Ve artık onlar, yenilmez bir güç olurlar ve adlarına 'TAYAD'lı Aileler' denir.

Ailedeki bu değişim, özgür tutsağın bilinçli katkısıyla şekillenir, hız kazanır. Tutsak, ailesinin bu yolda attığı adımlardan gurur duyar. Düzenin şekillendirdiği feodal ilişkiler, başka bir zeminde yeniden kurulmaya başlanır. Sevginin, saygının, güvenin ve bağlılığın içinin dolduğu, devrimci bir zemindir söz konusu olan. Bu yeni zeminde, özgür tutsak ve ailesi, büyük bir ailenin parçası olarak yeniden bütünleşir. Oligarşi bir devrimciyi tutsak almış, ama artık bir aileyi kaybetmiştir.

Bu noktadan sonra, aileler evlatlarının her sorununu sahiplenip kamuoyuna taşırlar. Özgür Tutsaklar'ın dışarıdaki sesi soluğu, eli kolu olurlar. Çünkü, içerideki yakınını sahiplenmenin, evde tek başına kahredip gözyaşı dökmek olmadığını bilirler. Bunun içeridekilere hiçbir yararı da olmaz. Aileler bunu kendi tecrübeleriyle öğrenmişlerdir. Sahiplenmenin, mücadele etmekten geçtiğini hapishane kapılarında yaşadıkları baskılar, evlatlarının maruz kaldığı işkence ve katliamlar öğretmiştir. Tüm bunlara karşı, *"gücümüz birliğimiz ve mücadelemiz"* diyerek TAYAD'lı Aileler olarak örgütlenmişlerdir.

Ailesinin TAYAD'lı olması, Özgür Tutsağı mutlu eder. Bu mutluluk karşılıklıdır ve ziyaret günlerini coşkulu yapan temeldir. Çünkü, her iki taraf da paylaşılan değerleri

büyütme mücadelesi içindedir. Ve şimdi, Özgür Tutsaklar ve TAYAD'lı Aileleri, bu büyük direnişe beraber hazırlanmaktadır...

ŞARLO, ÜMRANİYE HAPİSHANESİ'NDE...

Direnişe hazırlık süreci içinde, etkinliklerimizin sayısında artış oluyor. Bunun için özel bir anma, kutlama yıldönümü olması gerekmiyor. Direnişin değişik biçimlerde ve farklı açılardan ele alındığı programlar yapılıyor. Bu etkinliklerden birinde, hepimiz sessizce oturmuş, programın başlamasını bekliyoruz. O sırada arka taraftan bir ses yükseliyor:

"Siz, ne yaptığınızın farkında mısınız?"

Soruyu soran, ŞARLO kılığına bürünmüş bir arkadaşımız. Şapkası, bıyığı, bastonu, kocaman ayakkabıları, bol pantolonu ve dar ceketıyla tam bir Şarlo olan bu kişi, Zeynep Arıkan'dan başkası değildir. Zeynep, şimdi Şarlo'ya "Diktatör"ü oynatıyor. Ve Şarlo soruyor bir kez daha:

"Siz, ne yaptığınızın farkında mısınız ha? Ne cevap vereceksiniz bakalım. Ama durun, her zamanki cevabınızı vermeyin hemen. Biraz düşünün! Ölmeye değer hiçbir şey olmadığını düşünün. Niye gülüyorsunuz şimdi? Gülmün, bakalım son gülen kim olacak? Güleceğinize, namlusu gülüşünüze çevrilmiş silahları düşünün diyorum size. Düşünün de korkun, titreyip kendinize gelin, nedamet getirin, ayağıma kapanın. Bak, hala gülüyorlar. Ne yedibela insanlarsınız siz be! Alo, kime diyorum bunları? Açın kulağınızı ve iyi dinleyin beni. Sizin için hücreler yaptırdım, mis gibi mis. Bal dök yala valla. Yoooo hemen itiraz etmeyin, durduk yere direnişe geçmeyin. Akıllı olup uslanın biraz. Bak. Gülmeyin diyorum size, yeteeder gülmeyin artık. Canıma tak etti sizin boyuneğmezliğiniz. Siz güldükçe ben somurtuyorum. Bu kadar da olmaz ki, hep direnilmez ki, insan biraz da teslim olur. Gülmeyin çok ciddi-yim, vazgeçin direnişten. Rica ediyorum, emrediyor, öneriyorum vazgeçin. Niye dinlemiyorsunuz beni? Boşuna

'sekte' denmiyor size. Siz, size 'sekte' diyenlere hiç ben-
zemiyorsunuz. Keşke onlar gibi olsaydınız, ite o zaman
hep ben gülerdim. Gülmeyin artık, yeter glmeyiiiiin..."

Bu oyunu daha fazla sürdüremedi Zeynep ve kahka-
halarımıza katılarak, o da gülmeye başladı.

SAVAŞIN ASLİ UNSURU, ALİ RIZALAR'DIR...

Gönüllülük yarışı, olanca hızıyla sürüyor ve gönüllülerin toplantıları hemen her güne yayılıyor artık. Muhtelif konulardaki sohbetler derinleşiyor. Bir gün halka ve kendimize güven üzerine konuşuluyor. Bir başka gün, halk sevgisi ya da devrimci olma ve devrimci kalma nedenlerimiz hakkında sohbet ediliyor. Kadın erkek, genç yaşlı gönüllülerin katıldığı bu sohbetlerin konuları yaşama yayılarak zenginleşiyor. Kimi zaman da şehitlerimize dair anılar paylaşılıyor, ya da başımıza gelen komik olaylar. Ve bazen de türkülerle başlayan toplantılar, halaylarla sürüyor.

İşte tüm bu sohbetler, paylaşımlar, tartışmalar, türküler, halaylar ve kahkahalar direniş öncesi yegane hazırlığımızı oluşturuyor. Birçok konuyu ele alıp değerlendirdiğimiz coşkulu ve öğretici toplantılar bunlar. Ama aynı zamanda, direniş öncesi son sohbetlerimiz, paylaşımlarımız olduğunu da biliyoruz bu toplantıların.

Aynı günlerde iktidar temsilcileri, hapishanelerin *"silah deposu"* olduğuna yönelik açıklamalar yapıyorlar. Oysa bizim bu koşullarda tek silahımız var, o da inancımız. Böyle olduğu için Ali Rıza sık sık *"Bizler namluya sürülmüş mermileriz. Herbirimiz, başta biz tutsaklara ve halka karşı başlatılan saldırıda düşmanın beyinde patlayacağız. Şehit düşeceğiz"* diyor. Çünkü savaşın asli unsurunun insan olduğunu biliyor. Ki halkın, teslimiyet dayatan düşmanlarına karşı çektiği kılıç, kahraman evlatlarıdır.

Halklara karşı, halk düşmanlarının sahip olduğu yüksek teknolojili silahlar ve kan dökücü ordular, mutlak zafer sağlayamaz. Tarihin her döneminde imparatorlukların elinde, en güçlü silahlar ve kıyıcı ordular olmuştur. Fakat hiçbir silah, imparatorlukların yıkılıp gitmesini ön-

leyememiştir. Halk düşmanı güçlerin kaçınılmaz sonucu budur. Enternasyonal Marşı'nın o dizesi, herkese bunu hatırlatır: **"Cellatların döktükleri kan kendilerini boğacak / Bu kan denizinin ufkundan kızıl bir güneş doğacak"**

Ve bugün, gönüllüler Enternasyonal Marşı'yla son veriyorlar toplantılarına: **"Zulme karşı hincımız volkan/ Bu ölüm dirim kavgası"**

ÇOCUKLAR, ZİYARETİN GÜLÜDÜR...

Ayda bir kez, çocuklar tutsakların bulunduğu tarafa verilir. Bu, idarenin bir lütfu değil, direnişlerle kazanılan bir haktır. Ve bu hakkın kullanılacağı gün, hapishanenin o soğuk duvarları, çocuk çığlıkları ve gülüşleriyle dolup taşar. Çocukların tutsak olan anne, baba, abi ve ablalarıyla buluşması, tam bir şenlik havasında geçer. O gün, bütün Özgür Tutsaklar'ın omzu, kucağı ve sırtında çocuklar vardır. Koğuşlardan koğuşlara koşturan bu çocuklar, her koğuşta kendilerine bin türlü komiklik yapan oyun arkadaşları bulurlar.

Komüncü Ahmet İbili, çocuklar için tedarigini önceden hazırlamıştır. Çikolata, şeker ve daha neler neler... Mutfak koğuşu, çocuklar için "açık büfe"dir. Çocukların girmekten en çok hoşlandıkları yerlerden biri de, şehitlik olarak düzenlenmiş olan koğuştur. Burası diğer koğuşlardan epeyce farklıdır ve çocuklar da bunu farkederek. Şehit resimlerine çocuksu ilgileriyle bakarlar. Çocuklar ve şehitler, geçmiş ve geleceğin bütünleşmiş hali olurlar o anda. O küçücük çocuklar, bu kadar çok fotoğraf karşısında biraz da hayretle sorarlar: *"Bu kim, bu kim?.."* Aldıkları cevabın ardından, kaçınılmaz olan soruyu da sorarlar: **"Niye öldüler?"** Bu sorunun cevabını Pınar verir: *"Bizim geleceğimiz için! Mutlu ve özgür olalım diye."*

Pınar, diğer çocuklardan büyük değildir ama hapishane yollarında büyümüş bir çocuktur. Babasının ilk tutsaklığından itibaren, hapishane kapılarını adeta mesken eylemiştir. Bu nedenle her ziyaretin gülüdür Pınar ve kardeşi Erdem ve Sinan.

Pınar ve Erdem, Şenay Hanoğlu'nun çocuklarıdır. Sinan ise Gülsüman Dönmez'in oğlu. Şenay ve Gülsüman, Özgür Tutsaklar'ın yoldaşı olan iki TAYAD'lıdır. Güç koşullarda yaşam savaşı veren bu yoksul kadınlar, her dönem Özgür Tutsaklar'ın yanında yer almış, bunun bedelini öde-

miş ve onurlarından asla taviz vermemişlerdir. O çocuklar ve anneleri, özgür tutsakların direniş gülüdür. Direnişin solmayan kızıl gülleridir onlar, şimdi ve daima...

BOYUN EĞMEMENİN MUTLULUĞU...

Gönüllüler kendilerine, kavgaya, hayata dair her şeyi konuştukları sohbetlerini sürdürüyorlar. Bu sohbetlerin bir gündemi de, 'Ölüm orucu içinde yaşanabilecek hesaplaşmalara ne kadar hazırız?' oluyor. Öyle ya, ölüm orucu anlık bir eylem değil. Hücre hücre ölünen bir eylemde, böylesi hesaplaşmaların yaşanması da muhtemeldir. 1984 Ölüm Orucu direnişçilerinin "ihanetle tereddüt arasındaki çizgi sanıldığı kadar kalın değildir" demesi boşuna değildir. Kuşkusuz ölüm orucu eyleminin her anı bir zaferdir. Ama geçen her günün kazanılmış bir zafere dönüşmesi, kişisel açıdan yaşanabilecek hesaplaşmaların direniş lehine çözülmesinden geçiyor.

Söz sırası kendine gelen Eyüp Samur, bir tecrübesini anlatarak giriyor konuya:

"Mücadeleye yeni başladığım dönemlerde, gözüme alınmışım. Aslında gözüme alınmamı gerektirecek ciddi bir neden de yoktu. Neyse, iş-kence faslı başladı şubede. Özellikle hayalarımı burkuyorlar. Bir yandan 'erkekliğin bitti, ibne oldun artık'falan diye moralimi bozmaya çalışıyorlar. Canım acayip yanıyor ama, canımın yanmasından çok, bunlar beni hadım edecek diye yanıyorum ben. Neyse sonra bıraktılar. Ee gidip üç gün yattım. Yatmaktan ziyade kendimle hesaplaşıyorum habire. En sonunda mücadeleyi bırakmaya karar verdim, sorumlu arkadaşı bulup söyledim. İkna etmeye çalıştım ama benim gözüm yılmıştı artık. Bu arada, bizimkilerin bulunduğu ortamlardan da kaçıyorum. Böyle bir süre geçti ve bir işe girdim. Gidip gelirken, çalışırken her şey gözüme batıyor. Çünkü düzenin bütün çarpıklığının farkındayım. Minibüslerde, otobüslerde gördüğüm insanlar, belki hiçbir şeyin farkında değiller. Ben yoksulluğun da, sömü-

r n n de nedenlerinin farkındayım ama benim de o insanlardan hiç farkım yok. Ben de boyun e iyorum düzene. Canım sıkılıyor, içim daralıyor. Kızıyorum kendime. 'Sen bu kadar  erefsiz bir adamsın' diye kahrediyorum. Bu arada, bir de kız arkadaşımdı oldu. Allah için hoş kız ama, içi boş bir duygusallıktan başka bir şey değil ili kimiz. Günler böyle geçiyor ama içim hiç rahat değil. Daha doğrusu vicdanım her gün yüzüme tükürüyor. Tabii Gazi'de olup bitenlerin, yani mücadelenin de farkındayım. Bizimkilerden k  e bucak ka sam da, Gazi'de olup biten her şeyi, herkes bilir bir yerde. Hep deriz ya,  ziki acılar gelip geçer ama onursuzlu un sızısı geçmez diye, aynen onu yaşıyorum yani. Hani giysinize ya  lekesi bula ır da yıka yıka çıkaramazsınız ya, aynı öyle bir onursuzluk lekesi taşıyorum. Sonra harekete başvurup durumu anlattım, yeniden mücadele etmek istediğimi söyledim. Arkadaşlar Armutlu'da beklememi söylediler. Şenay ve Gülsüman Ablayı da bu süreçte tanıdım zaten. Onları tanıdıkça mücadeleyi bırakmış olmanın utancını bir kez daha yaşadım. Birer ana olarak mücadeleye olan bağlılıkları yüzüme ayna tuttu. Yeniden sa ara alınınca nasıl mutlu oldum anlatamam.  lsem de gam yemem hali yani. Düzene de, fa izme de boyun e memenin mutluluğunu hiçbir şeyle kıyaslayamam. Tutuklanmamdan önce çok daha fazla işkence yaptılar ama gık bile demeyi im de bundandır. Bu yüzden fa izme boyun e memenin bedeli ölümse, hoş geldi sefa geldi diyorum i te..."

Eyüp'ten sonra, başka gönüllüler de söz alıp sohbette devam ediyorlar. Böylece direnişe her açıdan hazırlanılıyor. Bu hazırlık, bu payla ımlardan öte değildir aslında. Deyim yerindeyse, halka yönelen saldırıyı kesmek için yürekler daha da bileyleniyor. Toplantının ardından ikili, üçlü voltalarda sohbetler sürüyor. Anılar tazeleniyor.

yaşanıp tanık olunan mücadele dersleri değişik yönleriyle paylaşıyor. Sohbetlerin ardından, hep olduğu gibi, yine Grup Yorum şarkıları yükseliyor volta atan özgür tut-saklardan:

*"İnançla yürü yolunda
Özgürlük senin kanında
Aslolan yürümektir Işık
varsa sonunda Yollar
ölmeye değer Zafer
varsa sonunda"*

"DESENE AİLEM GELMİŞ"

Ziyaret günleri, sadece tutsakların "birinci dereceden" aileleri gelmez. Direnişler sonucu kazanılan bir hak olarak, diğer yakınlarımız da ziyarete gelirler. Ki tutsak düşen bir insanın yakınları, yalnızca ailesinden oluşmaz. Arkadaşları, dostları, iş ya da okuldan tanıdıkları, çoğu kez, ailesinden daha yakın olabilir insana. O halde, niye ziyarete gelemesinler? Zindancıların bu soruya verdikleri cevap, yasal olsa da insanlık dışıdır. Bu nedenle ziyaretlerde sık sık sorun yaşanıyor. Ve bu kapsamda içeriye gelip tutsaklarla görüşebilenler şanslı sayılıyorlar.

- Veli Dayı, ziyaretçin gelmiş
- Kim ola ki?
- Kalabalık bir grup
- Oooo, desene ailem gelmiş

Veli Dayı'nın ailem dediği, tutsak düşmeden önce örgütlenme faaliyeti yürüttüğü mahallede yaşayan halktan insanlardır. Bu insanlar yoksuldur. Buraya gelmek için harcadıkları yol parası bile, bütçelerini sarsmıştır. Ama bir halk değeri olarak, dayanışma kültürünü yaşatan insanlardır bunlar. Veli Dayı ve tüm özgür tutsakların ödediği bedelin, kendileri için olduğunu bilecek denli onurludurlar.

Küçük görüş kabininin kirli camlarının ötesinde, hep bir ağızdan sohbete başlıyorlar. Veli Dayı, çevredeki yoldaşlarına gelenlerin kim olduğunu, gururlu bir edayla açıklıyor: "*Halkımız gelmiş!*"

AİLELERİN KARA KIZI...

Ziyaret yeri ve süresinin yetersiz oluşu, hem tutsakları hem de aileleri, bu konuda inisiyatif almaya yöneltmiştir. Dışarıda TAYAD'lı Aileler, içerideyse görevli özgür tutsaklar, ziyaretin akışıyla ilgilenirler. Bu tutsaklardan biri de Şengül Akkurt'tur.

Şengül, tahliye olana kadar, ziyaretçilerle ilgilenmiş ve ailelerin can dostu, dert ortağı, sırdaşı olmuştur. Mütevaziliği, olgunluğu ve sevecenliğiyle ailelerin kalbini ve güvenini kazanmıştır.

Ablası da tutsak olan Şengül, genç yaşında mücadeleye katılmış bir Kürt kızıdır. İçinin güzelliği yüzüne vurmuş denilen insanlardandır. Öyle masum bir edası vardır bu kara gözlü Kürt kızının.

Halka ve yoldaşlarına karşı sonsuz sevecenlik taşıyan Şengül'ün, halk düşmanlarına karşı öfkesi de sonsuzdur. Ki bu ikisi doğru orantılı değerlerdir zaten. Halk sevgisi ve halk düşmanlarına yönelik nefret, Şengül'ün halk ve düşmanlarıyla karşılaştığı her yerde açığa çıkar. Davranışlarındaki bu samimiyet ve hesapsızlık, ziyarete gelen ailelerin de gözünden kaçmaz. O, ailelerin kara gözlü kızı olmuştur artık ve halkın gözü kara kızıdır.

BÜTÜN GOLLER HÜCRELERE...

Gönüllüler yarışı sürerken, diğer yandan yaşamın her ayrıntısı da, hazırlandığımız direnişe damgasını vuruyor haliyle. Bu kapsamda o günlerde yapılan futbol turnuvasının şiarı da *"Bütün Goller Hücrelere"* oluyor.

Genç, yaşlı bütün yoldaşlar, değişik takımlar oluşturuyor ve havalandırma maçları başlıyor. Bütün goller hücrelere olunca, topu ayağına alan, kaleye doğru abanıyor. Kıran kırana geçen maçların yıldızı Muharrem Karademir oluyor. Özellikle sert beton zemine rağmen, attığı rövaşata golleri, alkış alıyor.

Bir diğer müsabaka dalı da, güreş. Ranzalardan çıkartılan döşekler üzerinde güreşiyoruz. Üstümüz çıplak, pantolon paçaları ise kıvrılarak kispet haline getirilmiş durumda. İlginç ve komik görüntüler, herkesi kahkahalara boğuyor. Rakibini kaldırıp tam yere çarpacakken, kıyamayıp usulca yere bırakanlar, bir türlü yenilemeyenler, "faullü güreşiyor" itirazları ve daha neler neler... Güreş maçlarının değişmez şampiyonu ise, tabii ki Ümit Günger'den başkası değil.

Voleybol maçları da iddialı geçiyor. Dahası en iyi oyuncularımızdan oluşan birtakım kurup, diğer davalarından tutsakların karma takımıyla bir maç alıyoruz. Voleybol takımının kaptanı Osman Osmanağolu'nu her gören, *"yenilirsanız koğuşa dönmeyin"* diye takılıyor. Maç günü neşeyle gidilip dönülüyor.

Satranç maçları da sıkı geçiyor. Kulak kabartıldığında şöyle diyaloglar duyuluyor:

- *Faşizmin kölelerini de işte böyle açmaza atacacağız.*

- *Hamleme iyi bak, şah ve mat! Emperyalizmin sonu da böyle olacak.*

Yaşamın direniş ekseninde devam edişinin ayrıntılarından bunlar. Bu yaşamda karamsarlık yoktur. Bugün ağız dolusu gülenler, yarın aynı doğallıkta ölebilirler. Bu ger-

çekliğin farkındalar. Bu durum kasvetli bir hava yaratmıyor. Aksine, Özgür Tutsaklar cüretleri kadar neşeliler.

"BİZ HALKIZ KARDEŞİM"

F Tipi tecrit-teslimiyet saldırısı gündeme geldiğinden bu yana, Özgür Tutsaklar ve TAYAD'lı Aileler, kader ve onur birliği içinde, ziyaretin o dar vakitlerinde çok şey paylaşıyor.

Zamanın izafiliğinin kanıtı gibidir ziyaret saatleri. Anlatılıp paylaşılacak şeyler, sığmaz o dar vakitlere. Böylesi anlarda davranışlar konuşur. Bir tebessüm ya da bir el hareketi, sözlerin yerine geçer çoğu kez. Nadire Ana'nın her sözüne, her bakışına sinen sevgisi... Anadolu'nun kadim bilgeliğini, sözleri kadar davranışlarında da taşıyan Hülya Şimşek ablanın duruşu... Şenay'ın coşkusuna karışan öfkesi... Gülsüman'ın kararlılığını yansıtan edası... "Merhaba" ile "Hoşçakalın" arasındaki süreye sığmaz. O sürede onuru, umudu, özlemi, sevgiyi ve tüm bunların toplamı olarak direnişi paylaşanlara, yetmez o dar vakitler. Yine de yarım kalmaz hiçbir şey. Çünkü ne zaman, ne de fiziksel ayrılıklar, paylaşılan değerlerin gücü ve güzelliğini eksiltemez. Aksine, onur ve özlem daha da büyür. Zulme boyun eğmemenin güzelliğinde, daha da büyür paylaşılan her şey...

2000 yılının başlangıcından itibaren, direnişe giden bir süreci paylaşıyoruz TAYAD'lı Ailelerimizle. Ki bu süreç boyunca F Tiplerine karşı mücadelenin öncülüğünü ailelerimiz yapıyor. Şenaylar, Gülsümanlar, Hülyalar bu yüzden iktidar tarafından boğulmak istenen soluk, susturulmak istenen ses oldular. Öyle ki, "*F Tipi'ne Hayır*" dedikçe, vücutlarında cop, tekme, yumruk yemedik yer kalmadı.

Nasıl saldırıya uğradıklarını önce TV ekranlarında görüyor, sonra da ziyarette onlardan dinliyorduk. Karşılaştıkları onca saldırıya rağmen karamsarlığın zerresi yoktur bu anlatımlarda:

- *Baktım, "Çevik Ayşe" lerden biri saçlarımı çekiyor. Çevikler de tekmeliyor bu arada. Son bir gayretle, o kadın*

polisin ellerine yapışıp "bırak saçımı orospu" dedim. Gözaltındayken reformistlerden biri yanıma gelip "orospu" dediğim için beni eleştirdi.

- Peki sen ne dedin Şenay?

- Ne diyeceğim, canım sıkıldı tabii. "Biz halkız kardeşim, böyle konuşuruz" dedim. Orada saçımı yolan işken ceciyeye ne deseydim yani? "Rica ederim, lütfen saçımı çekmeyin" mi deseydim? Tamam daha usturuplu bir şey diyebilirdim belki ama...?

Şenay'ın "biz halkız kardeşim, böyle konuşuruz" deyişini duyar duymaz bastık kahkahayı.

0 gün orada, sırf bu nedenle Şenay'ı eleştirip devrimci üslup dersi vermeye kalkanların, zulmün şiddetinden ürüp Şenaylar'ı yalnız bırakacağı günler uzak değildi artık.

SABAH İÇTİM ASI VE SPOR...

Bugün içtimayı Sadık alıyor. "Hazır ol" çektikten sonra "Günaydın" diyerek sesleniyor Özgür Tutsaklar'a. Ve aynı anda, hep bir ağızdan tek bir ses yükseliyor: *"Her şey Parti-Cephe için! Her şey Zafer için!"*

"Rahat" komutunun ardından spor başlıyor. Önce hafif tempoda koşuluyor, bir yandan da marş söyleniyor. Adımların hızlanmasına paralel, marşlar da daha tempolu söyleniyor. Aynı zamanda duvarın öte tarafındaki NATO ordusunun 'dış güvenlik' askerleri de spor yapıp marş söylüyorlar. O taraftan *'yaylalar, yaylalar'* sesleri gelir-ken. Özgür Tutsaklar bağımsızlığa dair marşlar söylüyor-lar.

Önde koşan Sadık, hızlandıkça hızlanıyor. Tempo giderek artıyor. Kimilerinin dili iki karış önde koşsa da, kimse koşuyu bırakmıyor.

Bu sabah burada koşanlar, Anadolu kadar renkli milliyet, mezhep ve mesleklerden gelmektedir. İçlerinde üç, beş çocuğu olan da vardır, liseli gençler de. Memurlar da vardır, gerilla olarak halkın adaletini uygulayanlar da. İmdat Bulut, bu sonuncu gruba girenlerdendir.

1966 yılında Kars Akkaya'da doğan İmdat, Terekeme milliyetindendir. Yoksul bir köylü çocuğu olarak büyür. Ufak tefek fiziğinden taşan emekçiliğiyle küçük yaşlardan itibaren çalışır. Fakat elde avuçta hiçbir şey kalmaz. Sömürüyü tanıdıkça kini de büyür. Öfkesinin henüz yatağını bulmadığı yıllarda, NATO ordusunda askerlik de yapar. 1994'te devrimci hareketle tanıştığı anda, çıplak öfkesi sınıf kinine dönüşür. Bir süre kendi yöresinde örgütlenme çalışmaları yürüttükten sonra, Karadeniz dağlarında gerilla olur. Kır gerillasının ardından şehir gerillası tecrübesi de yaşayan, bu mütevazı devrim hamalı, 2000 Mart'ında tutsak düştü.

İmdat, hapishaneye geldiğinde gönüllülük yarışı baş-

lamıştı zaten. O da bu yarışın içine girdi ve şimdi koşuyor yoldaşlarıyla beraber. Dışarıda NATO'nun ucuz askerleri "yaylalar, yaylalar" diyerek koşarken, İmdatlar 'Gündoğdu' marşını söylüyorlar:

*"Gündoğdu hep uyandık, siperlere dayandık
Bağımsızlık uğruna da, al kanlara boyandık Yolumuz
devrim yolu, gelin gardaşlar gelin Yurdumuza faşist
dolmuş, vurun gardaşlar vurun İşçi, köylü hep
savaştık, bozuk düzene karşı Halk savaşı veriyoruz,
emperyalizme karşı..."*

UMUDUN DOĞUM GÜNÜ...

Gönüllülük toplantılarının vazgeçilmez içeceği çaydır. Bu doğaldır, zira tutsakların olmazsa olmaz içeceğidir çay. Kimisi şekerli, kimisi şekersiz içer, kimisi de yanında sigara yakar hemen. Uzun süren bu toplantılarda, bazen çay arası verilir ama bazen de ara verdirtmeyen bir hararetle sürer sohbetler. Yine de çaysız kalınmaz. Uzun boylu bir delikanlının "çay hazır" seslenişi duyulur her defasında. Herkesin "*şimdi tam çayın sırası*" diye içinden geçirmekte olduğu bir zamandır bu. Ve tam o anda, "*çay hazır*" demiştir umutlu bir delikanlı...

Yapılan her iş ve üretilen her şeyde mutlaka katkısı olan insanlar vardır. Bunu öyle yaparlar ki, hiç farkedilmezler. Bir tuğlanın üstüne bir tuğla da onlar koyar, ama siz, o tuğla hep orada sanırsınız. Katkılarını, emeklerini o denli sessizce ve o denli mütevazice sunarlar ki, kimse farketmez. Gereken her yerde, gerektiği kadar olmayı sıradanlaştırdıkları için, adeta görülmezler. Belki size varlıklarıyla yoklukları bir gelir. Ama varlıklarının mütevaziliğindendir bu. Büyük ya da küçük her işin, dolayısıyla hayatın adeta meçhul askerleridir onlar. Ve böylesi insanların soyundandır bizim Umut.

Umut Gedik'in doğum günü, Kızıldere'nin yıldönümüyle aynı zamandır. Adı, doğum tarihiyle uyumlu olan Umut; 30 Mart 1977'de Trabzon'da doğmuştur. Dar gelirli bir memur ailesinin çocuğudur. Ailesi umutlu bir insan olmasını ister, vatana hayırlı bir evlat olmasını yani. Peki, nedir vatana hayırlı olmak? Sorunun cevabı Umut olmaktır. Ve umutlu bir delikanlı olarak, halkın kurtuluş kavgasına atılır Umut. Liseli Dev-Genç'lidir artık.

Oligarşinin liseli gençliği çekmek istediği bataklığın farkındadır. Gençliği çürütecek olan bu tuzaklara ve gerici-faşist eğitim sistemine karşı mücadele eder. Devrimci pratiği, amacına uygun olarak geliştirecek olanın, devrimci teori olduğunu bilir. Ufku açıktır ve hep daha fazla

okur, araştırır, öğrenir. Sosyalizmin gerekliliğini ve sosyalizme yönelen Türkiye devriminin yolunu öğrendikçe yüreğinde umudu daha da büyür. Kendisini geliştirir. 19 yaşına geldiğinde halkın öfkesini, adalet özlemini kuşanmış bir SPB komutanıdır artık. Yoldaşı Ercan Polat'la beraber tutsak düşene kadar, bu görevini sürdürür. Tutsaklık koşullarında ise, Özgür Tutsak Komünü'nün sessiz ama gereken her yerde olan emekçisi olur.

Umudu karartılmaya çalışılan bu halkın, vatana hayırlı bir evladıdır Umut. Çünkü, halkın özgürlüğü ve vatanın bağımsızlığı için emperyalizm ve oligarşiye karşı savaşmış, tutsaklık koşullarında da düşüncelerinden taviz vermemiştir. Eğer bu düşünceleri taşımasaydı, düzenin umutsuzlaştırdığı insanlardan biri olacaktı elbette. İşte o zaman, vatanın hayırlı, umutlu bir evladı değil ama, burjuvazinin hayırlı bir kölesi olması kaçınılmaz olurdu. Burjuvazinin "vatanseverlik" tanımını da bundan başka bir şey değildi. Ki burjuvazi için vatanseverliğin tek anlamı vardı, o da kendi çıkarları için vatani emperyalizme peşkeş çekmektir. Bu nedenle, emperyalizm ve uşakları Umutları sevmeyen ve gerçekleri çarpıtarak onlara "vatan haini" derler. Ve Nazım'ın ağızından şöyle der Umutlar onlara:

*"... Vatan çiftliklerinizse,
Kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekilerse
Vatan, şose boylarında gebermekse açlıktan
Vatan, soğukta it gibi titremek
Ve sıtmadan kıvranmaksa yazın
Fabrikalarınızda al kanımızı içmekse vatan.
Vatan mızraklı ilmi halse, vatan, polis copuysa
Vatan, Amerikan bombası, Amerikan üsleri
Amerikan donanması, topuysa
Vatan, kurtulamamaksa kokmuş karanlığınızdan
Ben vatan hainiyim*

*Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla:
Nazım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hala..."*

Temmuz 62
Nazım Hikmet

DEVİRİMİN ÜÇ TARİHİ VARDIR...

Aldıkları bir büyük tarihsel haberi paylaşmak için birkaç yoldaş biraraya geldiler. Parti'nin kurulduğunu öğrenen Müjdat Yanat, yoldaşını kucaklayıp gözyaşları içinde *"her şeye değdi"* diyordu, her şeye değdi. Sevinç gözyaşlarıdır bunlar. Bu gözyaşlarının tekrarı, ancak devrimin gerçekleştirildiği gün akacaktır. Önce ya da sonra değil. Tam o gün *"her şeye değdi"* denecektir yine.

Ve o gün, takvim yaprakları hangi gün, hangi ay, hangi mevsimi gösterirse gösterecek, tarih yine 30 Mart olacaktır. Çünkü bu ülkede devrimin üç tarihi vardır: 30 Mart 1972... 30 Mart 1994 ve (....). Şimdi boş bırakılan yer dolduracağımız zaman da gelecektir!

İşte bu nedenle her 30 Mart-17 Nisan günlerinde devrimi kutlar, devrim şehitlerini de anarız. Kutlamak bir sevinci ifade eder, anmak ise yas tutmak değil, saygı ve gururun somutlanmasıdır. Bu yanılla kutlamak ve anmak, bir ve aynı anlamdadır. Çünkü kutlanan, Parti'nin kuruluşu şahsında devrimdir ve anılanlar, devrim için canlarını verenlerdir.

30 Mart 1972; önderimiz Mahir Çayanlar'ın katledildiği ama aynı zamanda bir devrim manifestosu yazdıkları tarihtir. 30 Mart 1994 ise, Kızıldere'den o güne kesintisiz biçimde sürdürülen Partileşme sürecinin, hedefine ulaşmasının tarihidir. 16-17 Nisan ise Sabolar'ın şahsında, kahraman şehitlerimizle özdeşleşmiştir.

Mahirler, kendilerini kuşatıp teslimiyet dayatan halk düşmanlarına *"Biz buraya dönmeye değil, ölmeye geldik"* diyerek ölümsüzleşmişlerdir. Ki devrimin, devrim yolundan asla dönülmeden direne savaşa, öle öldüre kazanılacağına da manifestosudur Kızıldere. Mahir'in Kızıldere'ye giden yolda söyledikleri, Kızıldere'nin anlamını özetler: *"Bir direniş geleneği yaratmalıyız. Bu direnişte birçoğumuz, belki de hepimiz ölebiliriz, ama gelecek kuşaklara bir direniş geleneği bırakırız."*

Ve bugün, Özgür Tutsaklar'ın ne dediği malumdur: Halk düşmanlarının teslimiyet saldırısına karşı, direniş geleneğimize yeni bir halka eklemeliyiz. Bu direnişte birçoğumuz, belki de hepimiz ölebiliriz, ama Mahirler'den Sabolar'a devraldığımız geleneği de gelecek kuşaklara ulaştırmış oluruz...

Kısaca, 2000 yılının 30 Mart-17 Nisan günlerindeki, her bir etkinliğimize damgasını vuran, hazırlandığımız direniş oluyor. Ve aslında düzenlenen etkinliklerin ötesinde, 30 Mart-17 Nisan'ın anlamı, feda gönüllüleri ordusunda ve gönüllülük yarışında somutlanıyor. Bu somutluğun özü, bir şarkımızın da sözüdür:

*"Onlar gibi direnecek Onlar gibi
savaşacak Onlar gibi yaşayarak
Onlar gibi öleceğiz... Haklıyı ve
doğruyu Cesareti ve adaleti Direnişin
onurunu biz simgeledik Varsa
cesaretiniz gelin..."*

Özgür Tutsaklar, şimdi bu şarkıyı söylüyorlar. Silifke-li Türk Ahmet İbili'nin, Dersimli Kürt Ercan Polat'ın, Trabzonlu Laz Umut Gedik'in, Sivaslı Rıza'nın, Karslı Ata'nın yükselen sesi, Kızıldere'de söylenen *"Bağımsızlık uğruna da al kanlara boyandık"* ezgisine karışıyorlar...

ÜNİVERSİTELİ TÜLAY İLE BİLGE VELİ DAYI...

Fevzi, kızı, Yasemin ise kardeşi yaşındaki Tülay'ı ilgiyle dinliyorlar. İlki 70'li, ikincisi 80'li ve Tülay 90'lı yıllarda mücadelede katılmıştır. Aynı cephede buluşmaları, bütün kuşakları aynı kavgada birleştiren kesintisizliğin timsalidir adeta.

Masanın üzerine yayılan politik makaleleri değerlendiriyorlar. Burjuva basını satır satır tarayıp kimin neyi, neden ve nasıl dediğini ele alıyorlar. Çünkü, bu Özgür Tutsaklar, haftalık olarak makale üreten bir yazı grubunun emekçilerindendir.

Tülay Korkmaz, bu grubun en gençlerinden birisi. 24 Eylül 1976'da İskenderun'da doğan Tülay, hali vakti yerinde sayılabilecek bir çevrede büyüdü. Ama düzenin yoz kültürünün çirkinliğinde boğulmadı. Liseye başladığı yıllarda devrimcilerle tanıştı. Böylece dünya ve ülke gerçeklerine vakıf olmaya başladı. Yoksulluğun sömürden, sömürünün kapitalizmden kaynaklı olduğunu gördü. İstese bu gerçeklere gözünü kapayarak, "*bana ne*" diyerek yaşayabilirdi. Öyle ya, görmek istemeyenden daha kör olunamazmış. Fakat gözlerini kapamadı ve giderek hayata bakışı değişti. Devrimcilik tercihini netleştiren, 1996 Ölüm Orucu oldu. Aynı yıl kazandığı Çukurova Üniversitesi'nde devrimci gençlik içinde yer aldı. Bir Dev-Genç'li olduktan sonra hızla kendisini geliştirdi ve Akdeniz Gençlik sorumlusu oldu. Omuz omuza mücadele ettiği yoldaşlarından birisi de Semiran Polat'tı. Daha sonra illegal mücadele içinde yeralan Tülay, 1999'da tutsak düştü.

Tülay'ın devrimci tercihlerinin netleşmesinde belirleyici olan '96 direnişinde, birinci ekiplerde yeralanlardan ikisi, şimdi Tülay'ı ilgiyle dinleyenlerdir. Ve bulundukları koğuşun duvarlarında İdiller'in, Berdanlar'ın resimleri asılı...

Tülay'ın dahil olduğu yazı grubunun en yaşlısı da Veli Dayı'dır. Tülay üniversitelidir, Veli Dayı ise deyim yerindeyse 'halk üniversitesi'nden mezundur. Kelimenin gerçek anlamıyla bir halk aydınıdır. Bilgi küpü değil, bilgedir. Politik makalelerini, devrimci teoriyle bütünleşen halkın sezgi ve tecrübeleriyle yazar. Ve çoğu kez yazılarını daktilo eden arkadaşlarla tatılı sert tartışmaları olur.

Çünkü daktilocu tutsak, yazıdaki cümlelerin yapısına itiraz eder. Bunun entelektüel bir dil olmadığını söyleyerek. Veli Dayı'yı kızdırır. Veli Dayı'nın cevabı hazırdır: *"Ben entel değilim zaten, ne diyorsam onu yaz çocuk!"*

Üniversiteli Tülay ile Veli Dayı'yı aynı masa etrafında buluşturan, bir halk hareketi olarak Cephe'nin varlığıdır elbette. Bu sayededir ki, burjuva ilişkilerden gelen Tülay'la, feodal ilişkilerden gelen Veli Dayı aynı kavgada mücadele ediyorlar. Ki gündemde olan teslimiyet saldırısının yöneldiği de, bir yanıyla bu gerçekliktir zaten. Ama şimdi, hem Tülaylar hem de Veliler, bu teslimiyet saldırısına karşı ölümüne bir direnişin gönüllüleri arasındadırlar. Onlar, bu toprakların sosyalistleri olarak, halkın özgürlük özlemine, devrimci halk hareketine yönelen saldırıyı en önde göğüslemeye hazırdırlar...

Veli Dayı, "MASALA" demesiyle de meşhurdur. Eğitim çalışmalarında, kitlesel toplantılarda ve günlük yaşamdaki konuşmalarında, *"Masala..."* diyerek konuları birbirine bağlar; *"Masala Mahirler niye direndi Kızılde-re'de, Masala biz de onlar gibi direneceğiz"...*

Rivayet odur ki, bir çalışma sırasında yaptığı konuşmada, 10 dakika içinde, 75 kez 'Masala' demiştir. Masala yani...

"Merhaba,

Partime,

*Oligarşi halk kitlelerini teslim almak için F Tipi
hapishanelerle devrimcileri teslim alarak iktidarını*

sağlamlaştırmaya çalışıyor.

Bir taraftan hapishanelerde katliam yaparken, diğer taraftan halkın en basit bir talebine karşı saldırıyor.

Düşmanın bu politikalarını bozmak için, hapishaneler boyutuyla ölüm oruçlarıyla bozacağımızda ben de yoldaşlarım gibi aynı fikirdeyim.

Yapacağımız ölüm orucunun halk kitlelerini biraraya getireceğini ve düşmana büyük darbeler vurup zaferi kazanacağımızı biliyorum.

Düşmanın eylemimiz karşısında iktidarını korumak için acizliğinden dolayı saldırıları da artabilir ve birçok yoldaşımız şehit düşebilir ama zaferi yine biz kazanacağız.

Düşmanla bu mevzi savaşında ben de ölüm orucu gönüllüsü olduğumu belirtip ve partimin bu onurlu görevde beni de bu görevle onurlandırmasını istiyorum.

Bunu söylerken her türlü muhasebemi yapmış olarak yapıyorum. Uzun bir devrimci yaşamım oldu. Onlarca beraber çalıştığım ve çalışmadığım yoldaşlarım onurlu bir şekilde çatışarak şehit düştü. Ben de yeni insanlara her söylememde yeri geldiğinde onurla savaşarak ölmek lazım geldiğini anlatıyordum. Şimdi ise düşmanla bir savaş içerisindeyiz. Ben de şehit yoldaşlarımız gibi ve onlara layık bir şekilde çatışarak şehit olmak istiyorum.

Bu savaş şehitlerle kazanacağız. Ben de onurlu kavgada gönüllü olarak partimin talimatlarını devrimci coşkuyla bekliyorum. Partimi ve yoldaşlarımı utandırmayacağım. Şehitlerimize verdiğim sözü yerine getireceğim.

Devrimci Selamlar, Saygılar.

Veli Güneş

04.08.2000"

HALKIN HAŞZASI, ADALETİ VE BERKAN'I

Çoğu kez küçük-burjuva aydınlar, reformistler, halkın balık hafızalı olmasından yakınırılar. Oysa halk ne kadar örgütlüyse, hafızası da o kadar güçlüdür. Halkı örgütlemenin, mücadelenin bedelinden kaçanların, halkı balık hafızalı olmakla suçlamaya hakkı yoktur. Dahası, hala Pir Sultan türkülerini söyleyip Hızır Paşalar'ı lanetleyen bir halk, unutkan değildir. Kaldı ki, halkın hafıza kayıtlarını esas olarak o halkın öncüleri olan, devrimciler tutar. Halka yaşatılan şu ya da bu acıdan, saldırı ve katliamdan sonra, atılan *"unutmadık, unutturmayacağız"* sloganının anlamı da buradadır. Fakat unutmamak sadece yıldönümlerinde yazıp çizmek değildir. Unutturmamak, aynı zamanda hesap sormaktır. Ümraniye Hapishanesi'nin 'fanatik' Özgür Tutsakları'ndan ve ölüm orucu gönüllülerinden Berkan Abatay'ı 12 Eylül'ün Hızır Paşası Kenan Evren'in peşine düşüren de işte bu unutmama-unutturma bilincidir. 12 Eylül 1980'de beş yaşında bir çocuk olan Berkan'ı, delikanlı olduğunda 12 Eylül'ün Hızır Paşası'nın peşine düşüren, devrimci harekette somutlanan, halkın kadim hafızasından başka bir şey değildir.

Erzurumlu, yoksul bir ailenin İstanbul'da doğan çocuğu olarak, 1975'te hayata 'merhaba' demiştir Berkan. Ancak, kapitalizmin hakim olduğu hayat, Berkan'a 'hoş geldin' deyip hoş karşılamaz. İki kardeşi yoksulluk nedeniyle bakılamadığı için zatürreden ölür. Böylesi bir ölümden, eskaza kurtulan Berkan'ın payına sömürü düşer. Sadece ilkokula kadar okur. Ailesi okutmak, kendisi de okumak ister ama yoksulluğun gözü kör olsun. Çocuk yaşından itibaren çalışmaya başlar. Elektrikçi, suyu olmayan, hiçbir sağlık hizmeti bulunmayan, doğru dürüst beslenilmeyen kondu mahallelerinde büyür. Büyüdükçe top peşinde de koşturur ve fanatik bir 'Kartal' olarak Beşiktaş Çarşı Grubu'na katılır.

Gecekondulara 'varoş' deyip geçen, fakat gecekon-
duların çamurlu sokaklarından bir kez bile geçmeyen re-
formistlerin 'lumpen proletarya' dediği kesimin içindey-
ken tanır devrimcileri. Kurtuluş cephesinde yerini aldı-
ktan sonra içinden geldiği yoksul halkın örgütlenmesinde
çalışır Berkan. Kendisini geliştirip, devrimin 'fanatik' mili-
tanı olur. Çünkü halkın kurtuluşu için: Kardeşleri gibi ço-
cukların ölmemesi için; insanca yaşam için; sömürünün
son bulması için; tek yolun devrim olduğunu anlamıştır
Berkan. Ve bilir ki, yoksulluğa ve zulme sebep olan halk
düşmanlarına halkın da bir adaleti olduğu gösterilmeli-
dir. Böyle düşünüp, silahlı ekiplerde yeralır ve halk düş-
manlarının peşine düşer.

Berkan'ın 1997'de Marmaris'te bulunmasının nedeni
de budur. 12 Eylül Amerikancı-faşist cuntasının Hızır Pa-
şası'ndan hesap sormak için kuşanmıştır bu kez halkın öf-
kesini. İşte bu girişim içindeyken, tutsak düştü ve Ümra-
niye'ye getirildi. Gözaltında o denli işkenceye maruz kal-
mıştı ki, ayağa kalkması ayları buldu. O günden sonray-
sa, sanki o günleri hiç yaşamamış gibi, direnişlerin ve
emek gerektiren zor işlerin en önünde gördük hep onu.
Zor ve hatta imkansız sayılan bir iş olduğunda, akla ilk
gelenlerden biri o olurdu.

Yok, öyle süper yetenekleri yoktur Berkan'ın. Hatta
cüssesi de iri değildir, ufak tefek sayılır. Kavrak bir halk
çocuğudur. Ayrıca işkencecilerin bıraktığı hasarlar yü-
zünden kalıcı rahatsızlıklar vardır. Fakat, zulme ve sömü-
rüyeye karşı tek kurtuluş yolunun devrim olduğunu anladığı-
ndan bu yana, onun için bu yolda imkansız yoktur. Ve
şimdi anladığını anlatmanın yolu direnişten geçtiği için,
ölüm orucu gönüllüsüdür Berkan...

BERFİN'İN BABASI...

Hapishanenin yemekleri berbattır. Hapishane mutfağının ana menüsü şudur: Asılmayıp da beslenenlerin beslenmeleri zehir edilecektir! Bu nedenle, bir süre hapishanede kalıp karavanaya talim etmiş olanların midelelerinde türlü arızalar çıkar. Bu durum bir sorundur ve bu sorunun çözümü Özgür Tutsaklar'ın iradi müdahalesiyle sağlanmıştır Ümraniye Hapishanesi'nde. Buna göre, idarenin yapacağı yemeklerin malzemeleri kuru gıda olarak alınır ve yemekler tutsaklar tarafından yapılır. Bunun için bir koğuşun yemekhanesi bir tür mutfağa çevrilmiştir. Tüp, ocak ve gıda malzemeleri burada durur.

İşleyiş şöyledir: Periyodik olarak her günün komün nöbetçileri vardır. 10-15 kişiden oluşan bu nöbet ekiplerinin işi sabahtan başlar. Bir kısmı koğuşları temizlerken diğer kısmı da kahvaltıyı hazırlar. Komün sorumlusu, günlük yemek yapmak için gereken malzemeyi ayarlamıştır zaten. Nöbet ekibi bu malzemelerden öğle ve akşam yemeklerini yapacaktır. 150-200 kişi için yemek yapmak zordur. Ama her nöbet ekibinde bu işten anlayanlar bulunur zaten. Dışarıdayken hiç yemek yapmamış olan arkadaşlar da, bu sistem içinde türlü yemekler yapmayı öğrenirler. Ve fakat, ortaya güzel bir şey çıkarılacaksa, Osman ya da Ata'ya başvurmak kaçınılmazdır. Her ikisi de yemeklerin yapımına nezaret etmekle kalmaz, bizzat ellerine kepçeleri alıp güzel yemekler de yaparlar. Bu yanıyla mutfağın sihirbazı Ata'dır.

Aslında imkanlar sınırlıdır ama bu sınıra takılmadan güzel şeyler de yapmak mümkündür. Bunun yolu, yoldaşlarının masadan mutlu kalktığını görünce, mutlu olmaktan geçer. Ata, o mutluluğu yaşamak isteyenlerden olduğu için, yaptığı işe özenir ve yemeğe mutluluk katar. Ata'nın mutfakta olduğu kahkahalarından belli olur.

Bu "şişman" adam devrimciliğe başka bir grup içinde başlamıştır. Fakat zaman içinde Mahir Çayan çizgisi-

nin devrimci harekette somutlandığına tanık olmuş ve Cephe saflarında yerini almıştır. Bir küçük esnaf olarak market işleten Ata, Cepheliler'e sadece evinin değil, yüreğinin kapılarını açmıştır. Ki şimdi ödediği bedel bunun içindir. Bu bedel ağır gelmez, aksine onur duyar bundan. Bir de şu hasret olmasa elbette. Ata, hem onurunu hem de hasretini büyütür tutsaklığında.

Ata evlidir ve bir de kızı vardır. Biricik kızı Berş'nin bir fotoğrafı daima yanındadır. Sohbetin ve hasretin en demli yerinde çıkarır Berfin'in fotoğrafını. Fotoğraftaki sureti gözünde canlanan Berfin'le konuşur o anlarda. Bir babanın evladına yönelik sevgisi taşar edasından. Sevgisini de, hasretini de ah edip aman dilemeden taşımasını bilenlerdendir Ata. Ki dolaştığı yerlerde tebessüm izi bırakır.

- Ata abi, bugün yemek için pek malzememiz yok. Ne yapalım abi?

- Neler var bir bakalım önce. Ooo bunlarla yoldaşların ağzına layık neler yapılır neler.

- Yok be abi, bunlardan bir şey çıkmaz.

- Öyle demeyeceksin gözüm, hele içine terimiz karışsın, gör bak ne güzel şeyler olur bunlardan.

İşte Ata budur. İçine terini karıştırdığı her şeyi güzel-leştiren şık adamdır.

"BÜTÜN NEHİRLER ÇAY AKSA"

Asuman Abla'nın, bir öksürüğü bir de kahkahaları, göğse yükselecek denli şiddetlidir. Çünkü hem astım hastası, hem de neşelidir. Bu kez kahkahaları ortalığı çınlatıyor. Anlaşılan 'Sanat Grubu' neşeli bir konuyu ele alıyor. Gerçi bu grubun neşeli olmadığı zaman yoktur.

Edebi, sanatsal yönü gelişkin Özgür Tutsaklar'ın oluşturduğu bir gruptur bu. Feridun Yücel Batu ve Bülent Çoban, bu grubun üyeleridir. Bülent ne denli sessizse, Feridun o denli konuşkandır.

Yazdıkları inceleme, araştırma, şiir, öykü gibi ürünlerini birlikte okuyup değerlendiriyorlar. Kolektif bir üretimdir söz konusu olan ve özü, halk için yani devrim için olmasıdır. Birlikte düşünür, üretir ve değerlendirirler. Konu seçiminden son halinin verilmesine kadar, ortak bir akılla hareket ederler. Kalem tutan bir el olsa da, o kaleme yön veren ortak ideallerdir.

Bülent, sessiz görünümü altındaki cevherle, duygulu yazılar yazan üretken bir kalemdir. 1984 Ölüm Orucu sırasında, 10 yaşında bir çocuk olan Bülent, 2000 direnişinin gönüllülerinden birisidir şimdi.

Erzincan-Refahiyeli olan Bülent, 18 Temmuz 1974'te İstanbul'da doğmuştur. Gecekondu mahallelerinde büyüyen Bülent, çocukluğundan itibaren yokluk ve yoksulluğun ne olduğunu yaşayarak görür. Bunların nedenini sorguladığı lise yıllarında, aradığı cevapları, 1992 yılında katıldığı Liseli Dev-Genç'te bulmuştur. Böylece devrimci mücadeleye adım atmış ve ardından değişik yoksul mahallelerde, örgütlenme çalışmaları yürütmüştür. Bu yüzden birçok kez gözaltına alınıp işkenceden geçirilse de, bazen ilişkileri kopsa da, her süreçten devrimciliğini büyüterek çıkar. 1998'den bu yana da, bir özgür tutsak olarak Ümraniye'dedir...

Bu arada, çalışmaya ara verdiler. Feridun ve Asu-

man'ın *"dünyanın bütün nehirleri çay olsa"* diyecek kadar, demli çay düşkünü oldukları bilinir. Ama şimdi, çayın yanında bisküvi yemek için, Ümüş'ü ikna etmeye çalışıyorlar. Ümüş, kadınlar koğuşunun komüncüsüdür aynı zamanda. Fakat, komüncü olmasını, içinde yer aldığı 'Sanat Grubu' için, istismar etmeye yanaşmıyor. Bütün grup Ümüş Şahingöz'ü ikna etmeye çalışsa da, o ilkelere taviz vermiyor. Sadece *"İbili'den isteyin, biz burada misafiriz"* diyor.

Ahmet İbili, genel komün sorumlusu ama, aynı zamanda 'Politika Grubu' üyesi olduğu için, bugün onların da toplantıları var.

Kadın tutsakların böylesi kültürel, sanatsal çalışmalar, ortak etkinlikler için bu tarafa geçmesi, direnişler sonucu kazanılmış bir hak. Ancak idarenin olası demagojilerine karşı, Özgür Tutsaklar bu konuda disiplinli davranıyorlar. Ümüş'ün *"biz burada misafiriz"* demesinin anlamı, *"kalkıp sizin komün dolabından bir şey alıp getirmem, yakışık olmaz"* demeye tekabül ediyor bu nedenle.

Feridun, biraz dırdır yaparak çay alıp getirmeye gidiyor. Döndüğünde masada bisküviler var elbette. Çünkü Ümüş, bu minik ikramı, zaten düşünüp ayarlamıştır.

Bu grubun en "geveze" elemanı Feridun'dur. Tahtacı-Yörük bir ailenin çocuğu olan Feridun, 1969'da Muş'ta doğsa da, aslen Antalyalı'dır. Devrimci hareketle tanışması, 1990 yılında Bursa-Uludağ Üniversitesi'nde öğrenciyken olur. Bir Dev-Genç'li olarak mücadelesini sürdürürken 1994'te tutuklandı.

Çay arasından sonra, grup tekrar ele aldığı konuyu tartışmaya başladı. Aynı zamanda, birer ölüm orucu gönüllüsü olan bu Özgür Tutsaklar, *"şehitlik çoğalmaktır"* konusunu ele alıyorlar. Bu çerçevede devam eden çalışma, bir süre sonra sona eriyor. Çünkü Ümüşler'in kendi koğuşlarına dönme vakti gelmiştir. Herkes koğuşuna dönmeden önce, son voltalar atılıyor ve voltaların gündemi direniş elbette.

SEVDAMIZ DA BU SAVAŞIN BİR SİLAHIDIR...

Özgür Tutsakların, bugün Konferans Salonu'nda biraraya gelmesinin nedeni, her zamanki gönüllülük toplantısı değil. Bu kez başka bir 'düğün' var. On yıl önce evlenen, fakat illegal mücadele içinde oldukları için, resmi nikah yaptıramayan iki özgür tutsağın nikahı yapılıyor. Bu iki yoldaşımız, illegalite koşullarında parti onayıyla evlenmişler, kavganın ihtiyaçları doğrultusunda farklı yerlerde mücadele ederken de tutsak düşmüşler. O günden sonra da, ayrı hapishanelerde kaldılar. Kısaca on yıldır birbirini göremeyen bu iki Cepheli, nikahları dolayısıyla birbirlerini de yeniden görmüş oldular. Çünkü bayan tutsak, bu vesileyle Ümraniye'ye sevk oldu.

Nikah, belediye memurunun gelmesiyle avukat görüş yerinde yapılıyor. Bu işlemlerin nihayet bitiyor olması, en çok İnan'ı sevindirdi dense yeridir(!) Zira kaç gündür tam yapılacak derken, idarenin çıkardığı engeller yüzünden hep erteleniyordu. Haliyle İnan da, her defasında pasta yapıyordu. Gerçi fena da olmuyordu ve tutsaklar afiyetle yiyorlardı İnan'ın pastalarını.

Kuşkusuz, düzenin yoz kültürünü içselleştiren bir insanın, onca zaman ayrı kalınmasına rağmen büyüyen bir sevdayı, sadakatı anlaması zordur. Ancak halkın değerleri üzerinde yükselen devrimci kültürü içselleştirenler için, sevda zaten böylesi sınavlardan alınının akıyla çıkıyorsa sevdadır. Aksine durum, düzenin dayattığı tüketim kültürünün, yozlaşmanın duygularımızı da tüketiyor olmasından başka bir şey değildir.

Düzenin insanları özendirdiği 'aşk hayatı'nın ne olduğu ortada: Günübirlik ilişkiler, şiddetli geçimsizlikler, aldatmalar ve her defasında ahlâksızlığın zirve yaptığı beraberlikler... Peki nerede kaldı Ferhat ile Şirin, Kerem ile Aslı, Mem û Zin? Onların, kapitalizmde yeri yoktur. Böy-

lesi sonsuz sevdalardan bahsetmek, düzenin yozluğunu yaşıyan ve yayanlar için, çağdışı sayılıyor. Kapitalizmde böylesi ilişkilerin de, bir "son kullanma tarihi" vardır elbette. Ki aşkın ömrü ne kadardır hesabı yapıp, "şu kadardır" diyen yazarları ve bilim adamları var burjuvazinin.

İşte bu çirkefliğe inat ve tüm bunlara alternatiftir devrimcilerin sevdası. Çünkü sonsuz ve temizdir. Derinliğini, güzelliğini sağlayan zemin, devrimci ideallerin, mücadelelenin sonsuzluğudur. Temizliğini sağlayan da, devrimci ahlâkın arındırıcılığıdır. Ve ancak bu zeminde, devrim için çarpan kalplerde yükselen sevdalar bakidir. O bakiliğin kanıtı ve abidesi, Sevgi ve İbrahim Erdoğan'ın kabridir. İşte böylesi sevdalar, devrimin, düzenin yoz kültürüne karşı çektiği kılıçlardır aynı zamanda. Çünkü sevdamız da bu savaşın bir silahıdır.

Şimdi Ercan ve Rıza dokunuyor sazın tellerine ve Özgür Tutsaklar 2000 Haziran'ındaki bu "düğün"de beraber söylüyorlar şarkımızı:

*"Dalların sevdası düşmüş toprağa
Umutlar sığmıyor meydanlara
Gözlerinde umut, yüreğinde aşk
Bağdaş kurar mısın soframa*

*İsterim ki senden, isterim ki İnancıma
aşık, zindanıma ışık olasın Yürüyesin
gönlümün yollarına Sarasın beni
sarasın*

*Mendilimde öfke, çıkınımda bilinç
Uykusuz kalır mısın kitaplarıma
Dudağında alev, avucunda sevinç
Kulak verir misin çığılıma*

*İsterim ki senden, isterim ki Yılgınlıkta inanç,
zulme karşı direnç olasın Yürüyesin gönlümün
yollarına Sarasın beni sarasın...."*

DİRENME SANATI...

Ölüm orucu gönüllüleri, kendilerince ölüm orucu ekiplerinde kimlerin yeralacağına dair listeler hazırlıyorlar. İlk sıraya da kendi isimlerini yazıyorlar elbette. Fakat hiç liste hazırlamayanlar da var. Onlardan birisi de Osman Osmanağaoğlu'dur. Ne zaman *"ekiplerde kim yeralacak?"* sohbeti açılrsa, gayet kendinden emin konuşuyor Osman. Şehitler Panosu'nu göstererek konuşmaya başlıyor:

- *"Tanıdığım yoldaşların çoğunun resimleri burada asılı. Benden çok daha gençler de, bu panodaki onurlu yerlerini aldılar. Bu onur benim de hakkım. Mücadele dolu yıllardan sonra, bana da böyle güzel bir Şnal yakışır."*

Yaşları, Osman'a göre çok daha genç olan gönüllüler, hemen itiraz etmeye başlıyorlar:

- *Osman abi, bu işin genci yaşlısı, eskisi, yenisi olmaz. Sen bize yol ver, biz sana zaferi getirelim.*

Osman Osmanağaoğlu, 70'li yıllardan bu yana mücadelenin içindedir. Cunta döneminin uzun tutsaklık yıllarından sonra tahliye olduğunda, tercihi yine devrimden yana olmuştur. O yenilenlerin safında değildi ki, yenilgi psikolojisiyle düzene dönüp, reformist bataklığa savrulsun! Hayır, Osman daima devrimci kaldı. Onca saldırıya ve ödenen ağır bedellere rağmen, Osmanlar'ın varlığı ve kesintisiz mücadelesi, oligarşinin yenilgisiydi aslında.

Genç yoldaşlarına tebessümle bakıyor Osman. Çünkü onlarda, Abdullah Meraller'in haklılığını görüyor. Çünkü Abdullah Meral haklıydı *"biz birer tohumuz"* derken. Onlar, halktoprağına birertohum olarak düştüğünde, henüz küçücük çocuk olan bu gençler, şimdi birer feda gönüllüsüdür. Bu gelenek ve gelişimin canlı tanığı olmanın bahtiyarlığını yaşıyor Osman...

**

Fevzi Abi'nin önerisiyle 1984 Ölüm Orucu direnişi anma programı için, üzerinde sadece alın bandı olan bir pankart yapıyor İbrahim Erler. Kırmızı zemin üzerinde parlayan bandın, değişik yerlerinde 1984, 1996 ve 2000 tarihleri yazıyor. İlk ikisi malum, üçüncüsü ise hazırlandığımız direnişin tarihini ilan ediyor.

Bu arada, gönüllülerin hazırladığı anma programı da başlıyor. Yüzlerce Özgür Tutsak, sahnedeki programı izlerken, duvarlarda portreleri olan Abdullah Meral, Haydar Başbağ, Hasan Telci ve Fatih Öktülmüş de Özgür Tutsakları izliyor adeta. Onlar 1984 Ölüm Orucu direnişimizin şehitleridir. Ülkemiz cuntanın karanlığı içindeyken, direniş geleneğimizin temellerini atan, ölen ama yenilme-yen direnme çizgisinin mimarlarıdır onlar.

"... biz siyasi kimlik sahibi insanlar olarak, sınıflar savaşının bulunduğumuz cephesinde, bu kavganın sanatını yapmaya çalıştık. Başarabildik mi? Bu sorunun cevabını kavgayı ilmik ilmik ören düşünce tarzımız halk kitlelerine ulaşıp ulaşmadığında bulacağız, direniş sanatının bir geleneğe haline gelip gelmemesinde göreceğiz..."

Bu söz söylendiğinden bu yana geçen zaman içinde dost, düşman herkes gördü ki, '84 direnişi Türkiye devrimi için, zaman ve mekanla sınırlı olmayan bir zaferdir. Ki direnişin sanatını yapmak, zulme karşı direngen kuşaklar yaratmaktır. İçerde ve dışarıdaki feda gönüllülerinin varlığı, kazanılan bu zaferin kendisidir.

Anma programı içinde, özgür tutsaklar tek bir ses olup, türkü söylemeye başlıyorlar. Yüzlerce tutsağın dilinden dökülen bu ezgi, Abdullah Meraller'in yaşayan sözüdür aslında:

*"Türküm bitmedi, sesim daha yitmedi
Ben hala türkü yakıyorum kavgada
Direnişçilerin kızgın soluklarında
Direnişçilerin alev soluklarında*

*Ellerimi, bilincimi, sesimi Tüm
hünerimi kavgama verdim Boşuma
aramayın mezarda beni..."*

Partime,

Çok fazla şey yazılabilir; durum üzerine, düşmanla, solla, süreçle ilgili uzun uzadıya değerlendirmeler de yapılabilir, yazılabilir. Ancak bütün bunlarla birlikte süreç, yaşanabilecekler, düşmanla girilecek çatışmalar ve ödenecek-ödetilecek bedelin ne olduğu-olacağının bilincindeyim.

Bilincinde olduğum bir başka gerçek daha var; bedel ne kadar ağır olursa olsun direnişimizi zaferle bitireceğiz, kazanan Parti-Cephe'miz olacak, halkımız olacak, biz kazanacağız.

Ciddi ve bir o kadar da büyük hesaplaşmaların yaşanacağı bir süreç yaşanıyor, yaşanacak. Partimizin-önderimizin de yapmış olduğu tespitten sonra biz Özgür Tutsaklar'a düşen görev hazır olmaktır. Ve ben, ölüm orucu da dahil olmak üzere verilecek her görevde gönüllü olarak yer almaya hazırım.

Partim beni tanıyor. Ben de kendimi tanıyorum. Ölmek gerekiyorsa, şehitlerimizin yarattığı değer ve geleneklerimiz, zaferi kazanacağımıza mutlak inancımız, rehber ve zaferimizin garantisidir.

Evet, Parti-Cephemiz'in her eylemine (kendini feda etmek de dahil olmak üzere), her türden direnişimizde bana verilecek görevlere hazır olduğumu bir kez daha belirtmek istiyorum. Bu benim için onurdur. Ölmeye de, öldürmeye de hazırım. Her ne olursa olsun böylesi onurlu bir görevde yer almak istiyorum. Partimi, Cephemi, şehitlerimizi, önderimizi ve yoldaşlarımı seviyor ve onları utandırmayacağıma, değerlerimize ve geleneklerimize

sahip çıkacağıma and içiyor, şehitlerimizin anısı önünde bir
kez daha saygıyla eğiliyorum.

Devrimci Selamlar

26 Mart 2000

Osman OSMANAğAOğLU

ZELİHA, NASIL DEVRİMCİ OLDU?

Konfeksiyon atölyelerinde arabesk müzik dinlemek, adeta bir kuraldır. İç bayıltan şarkılar, dikiş makinalarının gürültüsüne karışır. Ama çoğu genç olan bu emekçiler, makinaların gürültüsünü değil, o şarkıları dinleyip eşlik ederler. Elleri işlerinde, kulakları müziktir. Ya gönülleri? Gönüllerinden ne geçer bu overlokçu kızların?

Erken büyümüş çocuklardır onlar. Büyüdükçe hakları olan her şeyi gasbedecek olan düzen, bu gençlere çocukluklarını da yaşama hakkı tanımamıştır.

Oligarşi, bu genç emekçilerin hayallerine el atıp kiritir önce. Sonra, kurulan hayallerin mezarlığına dönmüş gönüllerle, makinenin pedalına basılmaya devam edilir. Beyaz Atlı Prens gelmez bir türlü, öpülen kurbağalarsa prense dönüşmezler. Kuşkusuz, çocuk yaştaki bu gençlerin, arabesk dinlemesinde, burjuva yaşamlara özenmesinde, halden anlayanın bileceği bir isyan tohumu vardır. Ki bu gençler, mahkum edildikleri bu yaşamdan memnun değillerdir. Neresinden tutsan orası dert deryası olan bir yaşamdır bu. Oligarşi bu yaşamın bağrındaki isyan tohumunu çürütmek için, binbir özentî ve kırılmaya yazgılı boş hayallerden ibaret arabesk bir kelepçe vurur bilinçlerine.

Kalınlaştıkça kanıksanan o kelepçe, birgün, bir halkasından kopar. Birgün, üzerine kurşun sıkılıp katledilen Gazi halkı ayaklanır mesela. 12 Mart 1995'i gösterir o gün takvimler. Ve işte o gün overlokçu genç bir kız, halkın üzerine kurşun sıkan katillerin kanlı ellerinde tanır faşizmi. Genç kız, *"Katleden Devlet, Direnen Gazi Halkı"* diyerek kurşunların üzerine yürüyen Cepheliler'i tanır o gün.

Gazi Ayaklanması'nda görüp yaşadığı her şey, 17 yaşındaki bu genç kızın bilincindeki esaret kelepçesine inen bir darbe olur. Overlokçu kız fark eder ki, bir halk var, bir de halk düşmanları. Ve bu ikisinin arasındaki amansız

kavgada boş hayallere yer yoktur. Ki kurtuluşun tek hayali ve yolu, devrimdir.

Madem ki, tek gerçek hayal, devrimdir. Madem ki, halkı, bu yoksulluk ve sömürü denizinde boğulmaktan kurtaracak olan, devrimdir. O halde, o genç kız artık bir devrimcidir. Artık geride kalmıştır arabesk şarkılar ve o şarkıların melankolisinde kurulan sınıf atlama hayalleri. Çünkü, artık kendi sınıfının öncüsü olmuştur o kız. İşte o kızın adı Zeliha'dır. Ve Zeliha, bir ölüm orucu gönüllüsüdür şimdi.

Zeliha Ertürk, 1978'de İstanbul'da doğsa da, kökleri Sivas Zara'ya uzanır. Yoksulluk mağduru ve göç yorgunu bir ailenin kızıdır. Bu öyle bir yoksulluktur ki, ilkokuldan sonra okumasına izin vermez. Ve çalışır Zeliha çocukluğundan itibaren. Overlokçu da olur, eczanede tezgahtarlık da yapar. Arabesk şarkılar da söyler, hiç olmayacak hayaller de kurar. Ve fakat, Gazi Ayaklanması bilincindeki zincirleri parçalamasının zemini olur. O gün tanıdığı devrimcileri, kendi mahallesinde de arayıp bulur. Sonrası, hayat denilen kavgada çelik adımlarla yürümenin macerasıdır.

Şimdi bir Özgür Tutsaktır Zeliha. Çünkü, 1996 Ölüm Orucu direnişini desteklemek için katıldığı bir gösteriden gözaltına alınıp tutuklandı. İşkenceden geçirilip Eskişehir Tabutluğu'na atıldı. Ama direndi zorbalara ve direnişin zaferinden sonra Ümraniye'ye getirilenlerden oldu.

1996 Ölüm Orucu'nu desteklemek için koşturan Zeliha, bugün bir ölüm orucu gönüllüsü olarak konuşuyor:

- *"Ben 1996 Ölüm Orucu direnişi başladığında dışarıdaydım. Berdan'ın görüntüleri hep aklımdadır. Onlar teslimiyet saldırısına karşı direnişleriyle benim de devrimciliğimi büyüttüler. Şimdi sıra bizde. Biz de 12'ler gibi bedenlerimizi, bu teslimiyet saldırısına siper edeceğiz..."*

Konuşuyor Zeliha, olanca heyecanı, temizliği ve coşkusuyla konuşuyor. Ki , bugün gönüllüler, nasıl devrimci olduklarının sohbetini yapıyorlar. Herkes söz alıyor ve

"nasıl" sorusuna verilen cevaplar hep aynı yere çıkıyor:
Devrimcileri devrimci yapan, bu sömürü ve zulüm düze-
ninin varlığıdır...

"FUTBOL, SADECE FUTBOL DEĞİLDİR"

Galatasaray'ın 2000 yazında UEFA ve Süper Kupa'yı kazandığı günlerde, "Vatan" dergisinde Galatasaray'ın bu başarısını yorumlayan bir yazı yayınlandı. Bu yazı üzerinden, konuyla ilgili sohbetler de, voltaların gündemi oldu. Bir yandan ölümüne bir direnişe hazırlananlar, diğer yandan hayata dair hiçbir şeyi de es geçmiyorlar. Ki söz konusu yazı, birkaç gün yaşam içinde tartışıldıktan sonra, konuyla ilgili bir münazara düzenlendi.

Sezgin ve Tülay Korkmaz yönetimindeki münazaranın iki grubu da yerlerini aldılar. Münazara gruplarında Gülay Kavak, Yıldız Gemicioğlu, Bülent, Halil İbo, Nurteveli Kazım amca gibi arkadaşlar var. Bu arada Nurteveli Kazım amcanın koyu Fenerli olduğu malumdur.

Münazara grupları sırayla söz alıp görüşlerini ortaya koymaya başladılar. Gruplardan biri, futbolun depolitasyon aracı olduğundan bahsedip, profesyonel futbolun olumlanması gibi yorumlanacak şeyler söylemenin, heleki "cimbom" gibi bir kulübün başarılarına değer vermenin yanlış olduğunu savunur. Diğer grup ise, Galatasaray'ın bu başarılarının emperyalist "batı" tarafından ezilip horlanan halkımız ve müslüman bölge halkları tarafından, emperyalizme karşı galip gelme şeklinde algılandığını ve bunu önemsemek gerektiğini anlatıyor.

Tartışma, dinleyicilerin de katılımıyla daha da kızışıyor. Bunu sağlayan Cephe taraftarı Fenerliler'in Cimbom kıskançlığı elbette(!) İşin komiği ise, münazara gruplarındaki kadın arkadaşların maçı bile izlememiş, dahası futbola hepten ilgisiz olmaları.

Fakat bu ilgisizlik, tüm Özgür Tutsaklar için geçerli değil. Ki erkek tutsaklar top oynamaktan hoşlanırlar. Malum ya, futbol en çıplak haliyle yoksul halkın sporudur. Çünkü ucuzdur, oynamak için pahalı ekipmana gerek

yoktur. Gecekondu mahallelerinin çocukları, yürümeyi öğrenir öğrenmez top oynamaya da başlar dense yeridir. Sen, ben, bizim oğlan, bir de kıytırık bir lastik top yeterlidir bunun için. Ondan sonrası, sokak aralarında koşturan çocukların "gol" sesleridir. Bu ortamda yetişenlerin takım tutmaması düşünülemez. Çevrenin etkisiyle hemen her erkek çocuk, bir takım tutmaya başlar. Bunlar "üç büyükler" denilenlerden biri olur. Genellikle de "Kara Kartal" denilen takım tutulur.

En azından Muharrem Karademir ve Berkan Abatay için böyle olmuştur.

Kuşkusuz, futbol depolitizasyonun etkili bir aracıdır. Ve fakat, bu aracın amacına ulaşması sürgit bir mutluluk taşımaz. Hayatın hakikatleri, depolitizasyonun sanal etkisinden daima daha sarsıcıdır. Yeter ki, o hakikatlar halka taşınıp devrimci örgütlenme sağlansın.

Bu arada münazara son buldu ve Tülay Korkmaz çıkan sonuçları derli toplu özetliyor. Aslında herkes "Vatan" dergisinde çıkan o yazıya katılmaktadır zaten. Ama okuyup geçmekten öte, güncel bir konu esprisi ve eğiticiliği içinde hep beraber paylaşılmış oldu.

Özgür tutsaklar, dünya ve ülkemizdeki hemen her gelişmeyi, bu türden kitlesel toplantılarla ele alıp değerlendirebilirler. Haliyle bu toplantılarda bazen sıkı tartışmalar da yaşanır ve hatta bu tartışmalar körüklenir. 20 yıllık devrimci de, iki aylık örgütlü olan da, sempatizan ya da halk ilişkisi de söz alıp düşüncesini belirtir bu ortamda. Ki bu toplantılar, katılımcıların hitabet gücü ve ikna kabiliyetini de geliştirdiği bir zemin olur. Zira yüzlerce insan karşısında konuşmak, deneyimi olmayanları heyecanlandırır.

Oysa;

"... Her devrimcinin aynı zamanda birer ajitatör ve propagandacı olması, devrimci çalışmanın kuralı gereğidir. Bunun ne edebiyatçılıkla, ne de 'hatiplikle' ilgisi vardır. (...) Devrimciler bir tür halk ozanı olmalıdırlar. Kitlele-

re her koşulda seslenebilen, coşkulandırabilen, yeri geldiğinde zayıflıklarını yüzlerine vurabilen, yol-yöntem göstermekte ikna edici insanlar olabilmelidirler..."
(Kongre Raporu/Dursun Karataş)

Bu perspektifin, eğitimin somutlandığı zemin, hapis-hane koşullarında, bu ve benzeri münazaralar, kitlesel tartışma ve toplantılar oluyor...

TÜTÜN SEVDASI ...

İbrahim Erler'in sigarası elinde değilse, mutlaka dudaklarındadır. Eğer parmaklarının ya da dudağının arasında değilse, bilinki sigarası bitmiştir. Ama bir biçimiyle bulur, çünkü yoldaşları sigarasız bir İbo düşünemezler ve ikram ederler. Aynı ikram, Veli Dayı için de geçerlidir elbette.

Onlara baktığımızda, sigara içmekle, tütün sevdasının farklı şeyler olduğunu anlarsınız. Hemen herkes şu ya da bu nedenle, sigara içmeye başlayabilir. Giderek tiryaki de olabilir ama tütünü sevmek bambaşka bir şeydir. Ki tütün sevgisinin evrensel kahramanı Che ise, Ümraniye'deki kahramanları da İbrahim ve Veli Dayı'dır. Onların sigara içmesinde bir başkalık, deyim yerindeyse bir sevdada hali vardır. Yaktıkları her sigara, adeta bu sevdayı büyütür. Bir diğer yandan, onların dudağındaki sigaralar, adeta konuşur. Bazen öfkeyle, bazen sevinçle ve bazen de halk düşmanlarına küfreden gibi yanar sanki o sigaralar. Onlara sigara içmek gerçekten de yakışır. Fakat bırakmak gerekiyorsa, daha doğrusu örgüt böyle diyorsa, o anda bırakanlar da yine onlardır. Oysa hiç kimse onlar kadar tiryaki olamaz.

Bir süre önce, C-8 koğuşunun yemekhanesinde oturup gece çayı içen Özgür Tutsaklar, komün olarak sigarayı bırakmaya karar verirler. Bu kararın altındaki neden sigara masrafının komün bütçesinde açıklar yaratması mıdır? Aslında bu pek belli değildir. Zira espriyle başlayan öneri, giderek ciddileşip karara dönüşmüştür. Ve günler geçmeye başlamıştır. Tiryakiler, bu kararın çilesini çektiklerini belli etmeye başlamışlardır ama Veli Dayılar gık bile demezler. Karar alınmışsa, uyulacaktır. İşte o kadar! Bu bir anlayış meselesidir. Burada önemli olan, alınan kararlara uymadaki ciddiyettir. Gündelik hayatın böylesi ayrıntılarında, bu kararlılığı taşıyanların, ölüm kalıma dair kararlara da aynı ciddiyetle yaklaşacağı malumdur. Ki ka-

rarlılık, aynı zamanda bir ahlâk sorunudur.

Bir süre sonra *"Tutsaklarımızın sigarasına dokunmayın!"* talimatı gelir ve herkes yakar sigarasını. Kesif sigara dumanı arasında beliren Ümit herkese sorar: *"Madem başlayacaktık, niye bıraktık? Madem bırakmıştık, niye başlıyoruz?"*

ARİSTONİKOS YAŞIYOR, İSYANIMIZ SÜRÜYOR...

Özgür Tutsakların tiyatro çalışmaları, konferans salonunda sürüyor. Şu ya da bu yıldönümü programı için küçük skeçler hazırlamanın ötesinde, kendi yazdıkları iki perdelik bir oyunu çalışıyorlar. Replikler ezberlenmiş, sahnede duruş teknikleri çalışılmış, diksiyon temrinleri yapılmıştır. Oyunun sergilenmesine az bir süre kaldı.

Gösterimden önce, diğer tutsakların provaları izlemesi yasak. Bu nedenle, herkes oyunu merakla bekliyor. Bir yandan da kostümler, dekorlar, ışık düzenlemesi gibi teknik hazırlıklar yapılıyor. Teknik işler deyince, İbrahim Erler akla gelir hemen. Ama iş tiyatronun ışık, dekor düzenlemesi olunca, bu kez Ata işe el atıyor.

Elektrikten anlayan İbo ile, kendi deyimiyle estetikten anlayan Ata, beraberce ışık sistemi kurmaya çalışıyorlar. Kuşkusuz bunun için elde fazla imkan yok. Hapishanede normal ampuller bile zor bulunur, elektrik kablosu ise tutsaklara hiç verilmez. Fakat ÖzgürTutsak, her şeyin bir yolunu bulup halleder. Elbette biraz gecekondu işi olur bu hallediş ama sonunda çözülmüş olur. Tiyatronun bütün teknik sorunlarını çözen İbo'dur ama o çözüme estetik katana da Ata olur.

Kostümler için Sedat'ın elbise komünü ne güne duruyor. Kıyafetler oradan alınır. Gerekli değişimleri, konfeksiyon işçiliğinden gelen tutsaklar yapar. Dikiş işlerinde usta denilebilecek kadar deneyimlidirler. Zaten İstanbul'daki yoksul ailelerin birkaç üyesinin konfeksiyon sektöründe çalışması olmazsa olmazdır. Asgari ücrete talim edilen sigortasız, sendikasız bir çalışmadır bu. Atölyelerde sonuna kadar açılan arabesk müziğe, makinaların gürültüsü karışır. Bu emekçiler için tiyatro lükstür. Öncelikle tiyatroya verecekleri paraları yoktur. Oligarşi, overlok-çu olarak çalışan insanlara, tiyatroya gitmelerini sağlaya-

cak ücreti ve belli bir kültür-sanat eğitimini çok görür. Dahası, ölüp ölmediği tartışılan burjuva tiyatro anlayışı, zaten halka hitap etmez. Televizyon ve arabesk müzik nelelerine yetmiyor? Her ikisi de emekçiler için, uyuşturucu etkisi taşır.

Devrimci hareket, bu insanlara ulaştıkça gözbağları yırtılmaya başlar. Devrimci bilinç insanın ufkunu açar, gideceği yönü, yürüyeceği yolu aydınlatır. Bu aydınlanma, halk düşmanlarını korkutur. Koçlar'ın, Sabancılar'ın *"Gecekondulardan gelip gırtlığımızı kesecekler"* demesi, bu korkunun itirafıdır. Çünkü, halka ne yaptıklarını ve yaptıklarının karşılığını, en iyi kendileri bilir.

Özgür Tutsaklar'ın tiyatro grubunun hazırladığı oyunun konusu da, bu eksen de zaten. Tarih boyunca ezen ve ezilen çelişkisini, mücadelesini ele alıp yorumluyorlar bu oyunda. Oyunun kahramanlarından birinin adı Aristonikos'dur. Aristonikos, tarihte bilinen ilk köle isyanının önderlerindendir. Bu isyan, Spartaküs'den önce Anadolu'da Bergama'da yaşanmıştır. O günden bu yana süren isyan oyunlaştırılmıştır ve aslında bu bir "oyun" değil, tarihin yaşayan halidir. Ki, oynayanı da, izleyeni de ölüm orucu gönüllüleridir.

VARLIĞI YASADIŞI BİR HALKIN EVLADI

Haftanın belli günleri, günün belli saatleri C-9 koğuşunun yemekhanesinden müzik sesleri gelir. Çünkü müzik grubu çalışmalarını burada yapar. Bir süredir çalışmalarını yoğunlaştırdılar. Zira, Grup Yorum için beste yapma çalışmalarına başladılar. Sözler yazıldı, kimi şairlerin şiirlerinden seçmeler yapıldı, başka hapishanelerden gelen besteler gözden geçirildi ve şimdi ortaya çıkan ürünler kontrol ediliyor. Günlerdir, bu amaçla biraraya gelip, çalıp söylüyorlar. İstenen müzikaliteyi yakalayan türkü ya da marşlar kasetlere kaydediliyor. Bunlar, daha sonra Grup Yorum'a gönderilecektir. Aynı şekilde. Grup Yorum da yeni bestelerinin demo kasetlerini, Özgür Tutsaklar'a göndererek, değerlendirmelerini ister. Özgür Tutsaklar'la Grup Yorum arasındaki bu ilişki, Grup Yorum'un kuruluşundan bugüne sürer. Verimli ve üretken bir ilişkidir bu.

Elbette Özgür Tutsaklar'ın müzik çalışmaları oldukça amatör bir çizgidedir. Fakat "amatörlük" bir işi aşkla yapmak değil midir zaten? Öyledir ve bu grup, amatörcü bir çalışma sürdürüyor zaten.

C-9 koğuşunda çalışma yürüten Özgür Tutsaklar'ın belli bir müzik eğitimi yoktur. Dahası, nota bilgileri olduğu da söylenemez. Ancak esas olan, yüreklerinden geçenleri saza söyletmekse Ercan ve Rıza, bu işi güzel yaparlar. Ercan Dersimli, Rıza da Sivaslı olunca, güzel bağlama çalmasalar, ayıp olurdu zaten. Bu ikili, müzik grubumuzun sorumlularıdır. Onlar Pir Sultan'dan Mahzuni'ye uzanan halk türkülerinin ötesine geçerek, devrimci müziğe katkı yapabilecek duruma gelmişlerdir.

- Hayır arkadaşlar, bu marş böyle olmaz! Ayrıca böyle de söylenmez. Marş dediğin söyleyeni de dinleyeni de coşkulanırıp rap rap yürütmeli düşman üstüne. Allah aşkına biz böyle mi söylüyoruz? Saatlerdir mıy mıy edip

duruyoruz.

Kızıyor Ercan. Bazen böyle kızgın olur. Tez canlıdır, hemen olsun ister. Her neyle uğraşıyorsa, doğru düzgün olsun diye, elinden geleni yapar. Kendisinin yapabildiğini, başkalarından da bekler. Olmayınca da kızar ve kızgınlık da şık durur Ercan'da. Çünkü haklıdır. Bir şeyler olması gerektiği gibi yapılmamışsa, önce o arkadaşına kızar. Sonra da kendine kızar. Bir köşede tek başına sigara içiyorsa, mutlaka kendine kızıyordur.

Ki sigara bittiğinde, gidip o arkadaşını bulur, bir biçimiyle gönlünü alır ve sonra yeniden beraberce işe koyulurlar. Ve bu kez olması gerektiği gibi olur her şey.

Ercan disiplinli çalışır, deyim yerindeyse "asker" adamdır. Ama bu "asker adam" olmanın faşist ordunun askerlik anlayışıyla bir ilgisi yoktur. Bizim Ercan, Amerikancı orduda askerlik de yapmıştır. Ama "halkın ordusu"na katılması da fazla uzun sürmemiştir. Çünkü yoksulluğu da, kendi yurdunda sürgün olmayı da yaşamıştır Ercan. Dahası, nüfus cüzdanında "Tunceli" yazmasının nedenini de, bedelini de bilir. Yine de "Dersimliyim" demekten geri durmamıştır asla.

O Dersim ki, yüzlerce kez sefer düzenleseler de, zaferi tattırmamıştır halk düşmanlarına. O Dersim ki, karlı dağlarına düşmedik bomba kalmasa da, onurunu yerlere düşürmemiştir. Ve Dersim'in onurlu insanları süngülerle parçalanıp, sürgünlerle dört bir yana dağıtılsalar da, onurlarından vazgeçmemişlerdir. İşte şimdi, bağlamanın tellerine dokunan bu kara yağız delikanlı onlardan biridir. Dili yasak, varlığı yasadışı bir halkın evladı Ercan Polat'tır o. Ve gönüllüler ordusunun neferlerindendir.

YÜMİT'İN PANOSU ...

C-8/9 koğuşlarının arasındaki koridorda, bir pano asılıdır. Bu panoya, her Özgür Tutsak yazılar yazar. Gündeme, günceler, içimize, dışımıza dair makalelerin yer aldığı bir duvar gazetesidir bu. Yazıların yenilendiği günlerden itibaren, önü kalabalık olur. Yazılar okunur, tartışılır. Son süreçte yazıların ana eksenini, tecrit saldırısı ve direniş oluyordu.

Panoya yazı yazmak zorunlu değildir, isteyen yazar. Bir tür "Serbest kürsü" gibidir. Ve fakat bu pano faaliyetini **Ümit Günger** organize ettiği için, herkes mutlaka yazar. Ne yapar eder, size bir yazı yazdırır Ümit.

Özellikle hapishaneye yeni gelen genç tutsaklar, yazı yazmaktan çekinirler. Düşüncelerini yazıyla ifade etmeyi beceremeyeceklerini zannedenler olur. Ama imdatlarına Ümit yetişir hemen:

- *Ne oldu senin yazı?*
- *Yazamadım Ümit Abi, vallahi konu bulamadım.*
- *Peki, o zaman neden yazamadığın üzerine bir makale yazabilirsin. Yarın panoda göreceğim.*

Ümit için konu kapanmıştır. Ve yarın, herkes o yazıyı panoda okur. Yazı yazılmıştır. Çünkü hiç kimse Ümit'i reddedemez. Sizinle öyle bir ilişki kurmuştur ki, gönlünüzü fethetmiştir zaten.

Ama bizim Ümit'e pek kimse Ümit demez buralarda; "Yümit"tir o. Ümit Günger'in "Yümit" olması ise 96 Ölüm Orucu sonrasına dayanır. O günlerde Veli Dayı ve Ümit, aynı koğuşta kalmaktadır. Veli Dayı, sabahları herkesten önce kalkıp hazırlanır ve sonra da koğuşu kaldırır. Fakat uykunun ağırlığından henüz kurtulmamış olanlar. Veli Dayı'yı hiç duymamış gibi davranırlar. Veli Dayı, birkaç kez "Günaydın" dedikten sonra "*sabahın neşesine başlar*". Uyumakta ısrar edenlerin ranzasını, yastığını sarsar ve giderek sertleşen sesiyle "kalkın" der. Veli Da-

yı'nın yarattığı bu "sabah neşesi" sonucu kalkmamak imkansızdır. Fakat Ümit'in uykusu ağırdır ve dahası, işleri yüzünden zaten geç yatmıştır.

Veli Dayı, hala uyuyan Ümit'in yanına geldiğinde, biraz önceki ses tonundan eser kalmaz. Müşfik bir babanın sevecen ses tonuyla, "yümiiiit, yümiiiit" demeye başlar. Tabii bu durum kimsenin gözünden kaçmaz. Koğuştaki diğer Özgür Tutsaklar, alacakları cevabı bile bile, Veli Dayı'ya takılırlar: *"Veli dayı, bizi de böyle kaldırsan olmaz mı?"* Cevap malumdur: *"Siz de onun gibi olun, sizi de öyle kaldırayım çocuk!"*

Bu arada, Ümit çoktan uyanmış ve esprili sohbete dahil olmuştur. Özgür Tutsaklar, bir yandan birbirlerine espri yaparken, diğer yandan da içtima için havalandırmaya inmeye başlamışlardır.

Veli Dayı'nın *"Yümiiiit"* deyişi, '96 Ölüm Orucu'nun bir anısı olarak, o günden bu yana sürmüştür. Ki dün ölme uğurladığı yoldaşını, bugün yeni bir güne kaldırırken aynı sevecenlikle davranır Veli Dayı...

"BURASI İT YATAĞI DEĞİL, YİĞİT OCAĞI"

Anma ve yıldönümü etkinliklerine denk gelen günlerde, bir program da aileler için yapılır ziyaret yerinde. O gün, ziyaret yerinin tutsaklar tarafı bayraklar, Mahir ve önderlik portreleri, şehit resimleriyle donatılır. Bağlama, gitar çalanlar, koro üyeleri yerlerini alırlar. Bu etkinliği, tutsaklarla paylaşmak için mutlaka geleceğini söyleyen aileler beklenir. Ve sonra program başlar.

Bugün, '96 Ölüm Orucu direnişinin anması yapılıyor. Ümit Günger kısa bir konuşmadan sonra herkesi devrim şehitleri için saygı duruşuna çağırıyor. Dört yıl önce, Ümit yine burada bir konuşma yapmış ve sonunu "And olsun ki, biz kazanacağız!" diye bağlamıştı. O zaman, "Ya Zafer, Ya Ölüm" diyerek yeraldıkları Birinci Ölüm Orucu Ekibi'ndeydi Ümitler. Ve bugün, '96 zaferinin bedeli olarak, şehit düşen yoldaşlarının ardından, *"onlar kavgamızda yaşayacak"* diyor Ümit.

Bu sırada, aynı zamanda temsilcimiz olan Ümit'i idare çağırıyor. Sorun çıkartmanın fırsatını kollayan idare, bayrak ve resimlerin indirilerek programın bitirilmesini dayatıyor. Bu tartışma, Ümit'in **"sıkıyorsa gelip siz indirin ve bizim resimlerimiz de o şehit resimlerinin yanına asılsın"** sözüyle bitiyor. Ve program devam ediyor.

Türküler ve marşlar, ailelerle beraber söylenmektedir şimdi. Anaların tililileri türkülere eşlik ediyor. Tutsaklar sustuğunda ise, o yaşlı kadınlar Türkçe ve Kürtçe türkülere başlıyorlar.

Program bitse bile, ailelerin coşkunuğu sürer. Yeni gelen aileler, tutsaklar tarafından asılı olan bir fotoğraf ve pankarta ilgiyle bakarlar. Kim olduğunu öğrendikten sonra da, en çok önderimizin portresine bakarlar. O'nunla ilgili sorular sorarak, evlatlarının da içinde yer aldığı bu gücü açığa çıkarıp şekillendirenin sırrına varmak ister gibi.

uzun uzun bakarlar.

Artık ziyaret saati bitmektedir. Ailelerin "hoşçakalın" sözleri arasında, Ali Rıza amcanın gür sesi duyulur: *"Burası it yatağı değil, yiğit ocağı."*

DEVRİMCİNİN GÖREVİ...

Dört yıl önce, içeride ve dışarıda 19 şehit vererek püskürttüğümüz "Tabutluk" biçimindeki teslimiyet saldırısı, bu kez nihai amacına ulaşmak hedefiyle ve F Tipi biçiminde tekrarlanıyor. Bu nedenle, '96 Ölüm Orucu anması, yeni bir direnişin şafağında gerçekleşiyor.

20 Mayıs 1996'da ölüm orucu direnişine başlarken, *"Zaferi Şehitlerimizle Kazanacağız"* demiştik. Öyle de oldu. '96 direnişinin zaferi, emperyalizm ve uşaklarının teslimiyet saldırısına karşı yükseltlen bir barikat oldu. Fakat güçlendirilip savunulmayan her barikat, yıkılmaya mahkumdur. Ne yazık ki, oportünist gruplar bu gerçeğe gözlerini kapatmış olduklarından, F Tipi saldırısına karşı direniş önerimize kaçamak cevaplar veriyorlar.

Kendi düzenlediğimiz anma programı dışında, bu gruplarla da ortak bir program yapıyoruz. Fakat ruh halimiz tamamen farklı. Biz, direniş geleneğimize yeni halkalar eklemeye hazırlanırken, bu gruplar işah olmaz bir statükoculuk içindeler.

Kendi içimizdeki anma etkinlikleri kapsamında, '96 direnişinin gazileriyle, gönüllülerin bulunduğu bir toplantı da organize ediyoruz. Elbette '96'cılar aylardır süren gönüllüler toplantılarını organize ettiler zaten. Ve fakat, anma programı dahilindeki bu toplantı, biraz daha farklı. Çünkü bu kez, '96 gazileri, gönüllülerden gelen soruları cevaplıyorlar.

- *Peki siz, 96'da ölümü nasıl düşündünüz?*

- *Nasıl düşünelim, taleplerimiz için ölümü göze almıştık zaten. Ya kabul edilecek ya da ölecektik. Kabul edilene kadar, bu böyle devam edecekti. Öyle de oldu ya işte. Mesela, şimdi hepiniz ipi göğüsleyip, bu onuru kazanmak ve birinci ekiplerde yer almak istiyorsunuz. Buna "gönüllük yarışı" dememiz gibi, ölüm orucu direnişçileri arsında da, ipi ilk göğüsleme yarışı başlıyor. Sizin anlaya-*

cağınız yarış hep sürüyor. Nasıl ki "zaferi şehitlerimizle kazanacağız" diyoruz, direnişçi olunca da, zafer için şehit düşmenin yarışı başlıyor işte.

- Zaferden sonra neler hissettiniz?

- Zaferden sonra, yüreğimizin bir köşesinde, bir tür burukluk hissettiğimizi söyleyeyim. Tabii zaferin coşkusu var ama, Berdanlar'ı uğurlayıp arkada kalmanın burukluğu da yaşıyorsun. Yani öyle kenetlenmişsin ki, ister is temez bunu yaşıyorsun. Ama tabii, kazanılan zaferin mücadele açısından önemini bilmek, bu duygusallığın ha kim olmasını engelliyor.

- Siz 96'da birinci ekiplere seçildiniz. Bilirsiniz, birinci ekiplere seçilmenin, ölüm orucu direnişçisi olmanın püf noktası ne?

Gönüllüler ordusunun bu genç neferinin sorusu, her-kese tebessüm ettiriyor.

İşin püf noktası, senin gönüllülük dinamiklerinden başka bir şey değil. İşin başka bir sırrı yok. Yani gönüllülük gibi, direnişçilik de devrimciliğimizin doğal sonucu. İşin püf noktası, sadece devrimci olmak. Devrimci ise, devrim için direnip savaşıdır zaten. İşte hepsi bu kadar. Yani canım kardeşim, direnmenin püf noktası *"Bütün Yazılar"*ın ilk cümlesidir. Hatırlıyor musun o cümleyi?

'96 gazisinin, genç yoldaşına anımsattığı o cümle, şöyledir:

"Devrimcinin görevi, devrim için çarpışmaktır, hem de tüm olanakları ile..."

ERCAN'IN DAVULU...

1996 Ölüm Orucu anma programından sonra, hep beraber B-2 koğuşunun havalandırmasına iniyoruz. O kadar kalabalığız ki, halaylar içiçe, birkaç halka olarak çekilebiliyor. Halayın başındaki Rıza Poyraz'ın söylediği sözler, tüm kitle tarafından tekrarlanıyor:

*"Mitralyöz, mitralyöz Halay
başı mitralyöz Zafer bizim
olacak Can yoldaşım sana
söz Halkımız kazanacak Can
yoldaşım sana söz..."*

Yüzlerce özgür tutsak, halayın melodisi ve davulun ritmiyle, tek bir beden gibi hareket ediyor. Davulu Ercan çalıyor. Aslında hapishanede davul yasak olduğu için, içeri verilmez. Fakat, kurban bayramında kesilen koçun derisi ne güne duruyor? Elbette, içeri koç almak da ayrı bir macera olmuştur. Halkımızın bu geleneğinin gereğini yapmak için, idareyle uzun tartışmalar, restleşmeler yaşanmıştır. Tüm bunlardan sonra, içeri almak mümkün olmuştur, kurbanlık koçu.

Birkaç gün havalandırmada bakılıp beslenen koç, gelin gibi de süslenir. Kesilmesine itiraz eden arkadaşlar da olur tabii. Bayram günü geldiğinde hepimiz biraraya gelip bayramlaşırız önce. Sonra 'hafız' Sedat Karakurt, kaidesine uygun olarak keser koçu. Biraz önce kesilmesine itiraz edenlerin başındaki Nejla Can ablamız, bu kez herkesin alnına serçe parmağıyla kurban kanı sürer. Bayram programı türküler, şarkılar, halaylarla sürerken, mutfakta komüncülerin ayrı bir yoğunluğu olur. Çünkü, bayramlık bir yemek hazırlamaya çalışıyorlardır.

İşte bayramda kesilen o koçun derisinden yapılmıştır, Ercan'ın çaldığı bu davul. Ercan ve Rıza'nın ortak üre-

timi güzel bir davulumuz oldu böylece. En değerli müzik aletimizdir, çünkü başına bir şey gelse telaşı yoktur. Onun için, Ercan bu davula gözü gibi bakar. Zaten Ercan'a bir şey emanet edildiğinde kimsenin gözü arkada kalmaz. Güvenilir bir görev adamıdır Ercan Polat. Büyük ya da küçük, aldığı her sorumluluğun gereğini layıkıyla yapar. Davulu yapıp korumasından çalmasına, bu böyledir.

Bu arada halaylardan sonra sıra Karaçor oynamaya geliyor. Karaçor'u herkes oynayamıyor. Bu yerel oyun, özel bir yetenek değil belki ama, özel bir oynayış gerektiriyor. İzlemesi de, en az oynaması kadar keyişi oluyor. Zaten toplu çekilen halaylardan sonra, Karaçor oynanması adeta kuraldır. O zaman kitle kenara çekilir ve ortada Ercanlar, Rızalar kalır. Ve başlar Karaçor'un coşkusu, neşesi ve tey, tey, tey...

Bu oyunda bacakları şekilden şekile giren Rıza Poyraz'ın yürümesi bile mucizedir aslında. Çünkü İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde gördüğü işkencenin ardından pencereden aşağı atılmıştır. Bunun sonucu olarak, ayak ve bacak kemikleri tarumar olmuştur. Eğer ölseydi, polis yapacağı resmi açıklamada *"pencereden atlayıp intihar etti"* denileceği muhakkaktı. Ki her işkencede ölümün, asılsız ama klasik açıklaması bu olmuştur Türkiye'de...

GÜCÜMÜZ VATAN'A SEVDAMIZDANDIR...

Dün kendisini işkencede öldürmek isteyenlerin, bugün düşüncelerini öldürmek için başlattığı F Tipi tecrit saldırısına karşı, ölüm orucu gönüllüsüdür Rıza Poyraz. Peki bu gücü nereden alıyor? Sorunun cevabı Rıza'nın kim olduğudur.

Hiç tanımayanlar bile, baktıklarında Rıza'nın edasındaki mazlumluğu görürler. Doğrudur, Rıza mazlumdur ama o mazlumluğun devrimcileşen mağrurluğunu da taşır. Bunu görmek için dışarıdan değil, o yüreğe içerden bakmak gerekir.

Önce bir soru: İstanbul'un semtlerinden olan Etiler, Bebek, Nişantaşı deyince aklınıza ne gelir? Haklısınız, bu mahalle isimleri burjuvazi ve onun yaldızlı sefahatiyle özdeşir. Peki ya, Gazi Mahallesi? O da, aynı Küçükarmutlu ve 1 Mayıs Mahalleleri gibi, yoksul halkın direnişleriyle anılır olmuştur. Rıza Poyraz da Gazi Mahallesi'nin devrimci saflara yolladığı nice evladından biridir.

Gazi Mahallesi, mahalle değildir 1960'ların sonuna kadar. Ve fakat, göç dalgalarının İstanbul kıyılarına vurduğu yıllarda, o çamur deryası topraklar yoksul halkın mecburi meskeni olur. Emekçi halkın nasırlı, devrimcilerin umutlu elleri o çamurdan bir mahalle yaratır. Birer ikişer yükselir gecekondular. Başını sokacak bir yer bulan, aç ve açıkta kalan diğerlerini de çağırır. Giderek konular artar, sokaklar doğar ve mahalle büyür.

Kuşkusuz, bunlar kolay olmaz, üstüste koyulan her tuğlanın bedeli de ödenir. Halkı aç ve açıkta bırakanlar, halkın barınma sorununu, kendince çözmesini de istemezler. Halkın devrimciler öncülüğünde gecekondu yapmasını, adeta devrim yapmasının 'habercisi' olarak görür halk düşmanları. Ve yıkarlar konduları. Ama halk, yenisinden yapar. Gene yıkarlar ama halk her yıkımın ardından

yeniden, yeniden yapar.

1971 'de Sivas'da doğan Rıza, göç dalgalarına kapılan bir ailenin evladı olarak, işte bu Gazi Mahallesi'nde büyür. Yoksulluğu da, zulmü de çocuk yaşından itibaren yaşar. Ve yaşadıklarından çıkardığı dersler, onu devrimci sempaticanı yapar. 1995 Gazi Ayaklanması'nda akrabalarından, arkadaşlarından katledilenler olur. Sorulacak hesapların sorumluluğunu, daha bir hisseder omuzlarında. Ve 1998 yılında, Meryem Altun'la beraber, devrimci bir eylem hazırlığındayken tutsak düşer.

İşkenceciler pencereden aşağı attığı için, sedye içinde ve yaralı olarak getirilir Ümraniye Hapishanesi'ne. Günlerce ayağa kalkamaz. Yemekten, tuvalete her ihtiyacını yoldaşları karşılar. Bunun gerekliliğini bilse de, yine de mahcup olur Rıza. Bacakları alçı içindeyken, yürüyüp yürüyemeyeceğini dert etmez ama ikide bir *"tekrar halay çekebilecek miyim?"* diye sorar. Ki dışarıdayken aynı zamanda halk oyunları eğitmenidir Rıza ve saziyla, sözüyle adeta bir halk ozanıdır. Öyle güzel, içli ve isyankar dokunur bağlamanın tellerine.

İyileştikten sonra, özgür tutsak cephesinin mütevazı bir emekçisi oldu. Hep bir şeylerle meşguldür. Çünkü her zaman yapacak bir iş vardır ve Rıza, zamanı öldürmez. Aksine, daima bir şeyler üreterek canlı kılar. Eğitim çalışmalarında değilse, ya müzik-koro çalışmalarındadır ya resim-kart faaliyetinde ya da İbrahim Erler'le beraber bir şeyler üretiyordur.

Zalimlerin iktidar olduğu bir ülkede, halkın mazlumluluğunu ve bu zulme karşı koymanın da mağrurluğunu taşır Gazili Rıza. Mazlumların bu mağrurluğu taşımadan, zalimlerden kurtulamayacağını da bilir. Ve şimdi, zulme karşı nasıl direneceğinin rehberi olmak için, ölüm orucu gönüllüsüdür bizim Rıza. Gönüllülüğünün ve gücünün sırrı da, çalıp söylediği Gazi Marşı'ndan yayılır hayata:

"Gücümüz vatana sevdamızdandır

Onurlu, özgür bir yaşam için

*Savaşmak namus borcumuzdur Omuz
verirsen, kavgâ benimdir dersen Bu
kivircim yangın olur..."*

VATAN İÇİN DUYULAN SEVGİ...

B/7-8 koğuşunun alt katı Ahmet İbili, Ali Rıza Demir, Ümit Günger gibi arkadaşların dahil olduğu bir çalışma mekanına çevrilmiştir. Çalışmalar bazen yoğunlaşır. O zaman günler gecelere karışır. Bu koğuşta küçük bir TV vardır ve gece gündüz açıktır. Haber kanalları sürekli izlenir.

Gece aramasının geleceği zaman diliminde, çalışmalara ara verilip çay içilir. Çayın yanında 'kayıntı' denilen hafif bir şeyler atıştırmak da adettendir. Bazen bu kayıntı olayının büyüdüğü de olur. Ya Halil İbo 'tırşık' yapar, ya da Sadık 'soğan yahni' yapar. Gecenin o saatinde soğan yahni, biraz akıllara ve midelere zarar olsa da, severek yaparlar ve yerler. 'Tırşık' denilen karışımın içinde ise, ne olduğunu, bir tek yapan bilir... Bu arada, gece araması da gelip gider.

Gece aramaları, 15 günde bir yapılan koğuş aramalarının dışında, her gece yapılan aramalardır. Gece 04:00-04:30 arası, gardiyanlardan oluşan arama ekibi koğuşların yemekhane, tuvalet ve havalandırma bölümlerini kontrol ederler. Bu aramalar her gece yapılmasına rağmen. Adalet Bakanı Hikmet Sami, televizyonlara çıkıp *"cezaevlerinde arama yapamıyoruz"* yalanını söylüyordu.

O gece de, arama sonrası çay içilip kayıntı yapılıyor. Ümit de TV kanalları arasında dolaşıyor. En sonunda siyah beyaz eski bir Yeşilçam filminde kaldı. Bir yandan sohbet ediliyor bir yandan da filme bakılıyor. filmin bir sahnesinde, Almanya'dan dönen bir işçi, Kapıkule'de eğilip toprağı öpüyor.

Bu sahnenin ardından *"ne yani bu vatan sevgisi mi şimdi?"* cümlesi kurulur kurulmaz, tartışma da başladı. Espirili bir şekilde süren tartışmada bir grup *"vatan sevgisi böylesi davranışlara indirgenemez"* derken, diğer grup

"Gurbete giden insanlardaki sıra hasreti en doğal haliyle vatan sevgisidir" diyor.

Tabii bu arada karşılıklı sataşmalar yapılıyor, kıskırtıcı cümleler kuruluyor ve tartışma sürüyor. Her iki taraf da, kendi söylediklerinin doğruluğuna dair, ciddi ya da esprili şeyler söylüyor. Elbette karşı tarafın söyledikleri arasından kimi cümleler cımbızlanarak, diğer tez yanlışlanmaya çalışılıyor. Aslında her iki grup birbirini bütünleyen şeyler söylüyor. Ama bu tür sohbetlerin zevki, hemen aynı noktada buluşmamaktır zaten:

- *Bizim anladığımız anlamdaki vatan ve halk sevgisi, devrimci ideoloji üzerinde yükselir.*

- *Tamam ama, bu durum senin, henüz devrimci bir linç taşımadığın halk kitlelerinde, vatan sevgisi olmadığını göstermez!*

Birbirini tamamlayan diyaloglarla süren sohbetin bir yerinde, Ali Rıza kütüphaneye gidip geliyor. Ve elindeki kitaptan bir şiir okumaya başlıyor:

"Vatan için duyulan sevgi

Toprak için duyulan

Ya da çiğnediğimiz çimenlere karşı

Beslenen gülünç sevgi değil

Onu ezenlere karşı beslenen yenilmez nefret

Ona saldırana karşı beslenen ebedi hınçtır..."

Ali Rıza şiiri her zamanki coşkusuyla okuduktan sonra, dönüp soruyor: *"Jose Marti böyle diyor arkadaşlar, siz başka bir şey diyecek misiniz?"*

KREMAYI KORUMAK...

Yürek huzuru ve ufuk açıklığıyla süren kitlesel toplantılarımızda, diğer siyasi hareketlerin direniş önerimize yaklaşımlarını da değerlendiriyoruz. Diğer gruplarla, Bayrampaşa Hapishanesi'nde sürdürülen görüşmelerin tutanaklarını ilgiyle okuyoruz. Bu tutanaklardaki sözlerine, yaklaşımlarına baktığımızda statükocu, gönülsüz ve geçiştirmeci davrandıkları görülüyor. Dergi sayfalarında keskin cümle kuranların, gerçekte direnişten imtina ettiklerini görmek, doğrusu bizi pek şaşırtmıyor. Fakat "stratejik" diye yazdıkları bu saldırıya karşı politikasız ve ayamaz oluşlarına da kızıyoruz.

O günlerde, yine Bayrampaşa Hapishanesi'nde yapılan bir panelin tutanakları, Tutsaklar Örgütlenmemiz tarafından bize ulaştırıldı. Özellikle TİKB tutsaklarını temsilen konuşan kişinin yaklaşımı, aramızda bir hayli espri konusu oldu. Çünkü direniş kaçkınlığı, olabilecek en "komik" biçimiyle teorize ediliyordu. TİKB'linin ifade ettiği yaklaşımın özeti şuydu: Türkiye devrimci hareketinin kaymak tabakası hapishanelerde. Kaymak tabakasını koruyalım...

Bir yandan *"saldırı stratejiktir"* denirken, diğer yandan *"birikimli kadro kuşağının kremasının korunması"*ndan bahsedilmesi, bize cunta yıllarında Mamak'ta somutlanan teslimiyeti hatırlatıyor. Ki o Mamak'ta "korunan kremalar", daha sonrasının düzeniçi, reformist ÖDP'sini yaratmışlardı.

Söz konusu panel tutanaklarına dair, politik alanda söylenecek her şey söylendikten sonra, gönüllüler işin mizahına başladılar. Ve espriyi Ali Rıza patlatıyor: *"Arkadaşlar, herkes kremasını çıkartıp orta yere koysun da, direniş başlamadan önce tatlı yapıp yiyelim."*

İki farklı gelenek ve çizginin tercihleriydi aslında söz konusu olan. Bir yanda F Tipi tecrit-teslimiyet saldırısına

karşı direnme kararı alanlar, diğ er yanda bu kararlılığı gösteremeyenler. Bir yanda feda ruhunu b y tenler, diğ er yanda yılmınlığı b y tenler. Bir yanda  zg r Tutsaklar'ın direniş iradesi, diğ er yanda politikasız, iradesiz ve  ng r s z olanlar...

KERBELA'DA NEDEN DİRENİLDİ?

Hülya Abla, görüştükleri gazeteci, sanatçı veya aydınların yaklaşımlarını yorumlayarak aktarıyor ziyaret kabiniinde. Gözlemleri, derinlik ve feraset taşıyor. Aydınların cümle ve davranışlarının satır aralarını çözümlüyor. Halkın doğal sezgileriyle, samimi ve kaypak olanların adını koyuyor. İlerleyen günlerde, Hülya Şimşek'in tespitlerinin doğru çıktığına da tanık olacağız.

Ziyaret penceresinin öte tarafında duran ve birer eş, anne, abla olan bu kadınların yüzünde, makyaj parlaklığının sahteliği yoktur. Bu kadınların yüzü, acılardan umut çıkartmanın güzelliğini taşır. Edalarında direngenliğin ustalığı, sözlerinde halktan biri olmanın mütevaziliğiyle onurlu bir güzellikleri vardır.

Yoksulluk ve zulüm, onları, yoksulluğun biçareliğinde boğamamış, kahrını sadece içine atıp susan dilsiz kadınlardan yapamamıştır. Onlar, bu toprakların yetiştirdiği "Hakikat Bacılar" soyunun, bugüne düşen güzelliğidirler. Ama, bunları kendilerine söylerseniz, mahcup olurlar. Yaptıkları her şeyi doğal, sade, abartısız yapmanın mahiridir bu kadınlar. Gerekliliğine inandıkları için yaparlar her ne yapıyorlarsa. Direnişin gerekliliğini bildikleri için de, en önde koşturuyorlar zaten.

Ve artık, ölüm orucu yapacağımızı söylediğimizde de, gerekliliğini bildikleri için kararımıza saygıyla yaklaşırlar.

Ölüm orucu kararı ailelere açıklandığında, ailelerin çeşitliliği kadar, değişik tepkiler oluşuyor. Kimileri zaferin şehitlerle mümkün olacağını bilmenin hüznü ama er ya da geç kazanılacağına emin olmanın coşkusuyla "*yolunuz açık olsun*" diyor. Kimileri üzümlü kahroluyor. Kimileri de iktidara kızdığı gibi, yaşadıkları duygusallığın etkisiyle, tutsaklara da kızıyorlar. Ama hiçbirisi, hatta "*ölme-yin ne olur*" diyenler bile, "*hücrelere gidin, boyun eğin*"

demiyor.

Elbette, *"orada bir tutsak var, uzakta / ilgilenip sahip-
lenmesem de, o tutsak benim malımdır"* yaklaşımını gös-
teren kimi aileler de, bu süreçte ziyarete gelmeye başlı-
yor. Böyleleri için, eğer başkaları yapacaksa, ölüm orucu
olmuş-olmamış önemli değil. Onlar, bencillik içinde kendi
mülkiyetleri olarak gördükleri tutsağın, ölüm orucu yapıp
yapmayacağı derdindeler. Fakat ziyarete gelip gittikçe, so-
ludukları direniş havası, küçük ve bencil dünyalarının du-
varlarını çatlatmaya başlıyor. Ölüm orucu kararımız üzü-
lenler, destekleyenler, kızanlar dahil herkeste, bir alt üst
oluş yaratıyor. Kimisi anlamakta zorlanıyor, kimisi de an-
ladığı anlamı kendi şahsında büyötmeye başlıyor. Ve bir
Özgür Tutsak, babasıyla konuşuyor: - *Bir de şöyle düşün
baba, Kerbela'daki Hüseyin teslim olup yaşasaydı, daha
iyi olmaz mıydı? Ne güzel, hayatını kurtarırdı. Ama neyin
karşılığında baba? Yezid'e biat etmesi karşılığında, değil
mi? Hz. Ali'nin "Haksızlığa boyun eğenler, yalnız haklarını
değil, onurlarını da yitirir-ler"sözüne uydu değil mi
Hüseyin? Onursuz bir hayat yerine, onurlu bir ölümü
tercih etmedi mi? Bizimki de o misal baba...*

Oğlu konuştuğça, yaşlı adam *"bu çocuk ne kadar bü-
yümüş"* der gibi bakıyor. Evladında gördüğü onurun bü-
yüklüğüyle, onu yitirecek olmanın acısı çarpışıyor içinde.
İçinden ama ta içinden, oğluna hak verse de, diliyle bunu
söylemenin zorluğunu yaşıyor. İçinde bir fırtına kopuyor
yaşlı adamın ve dili susuyor.

Annelerin duyguları, her anlamda daha bariz ortaya
çıkarken, babaların fırtınası içlerinde kopar daha çok.
Yaşlı adam evladına "ölümü göze alma" demenin,
"onursuz yaşa!" demek olduğunu biliyor. Fakat, *"bu
onurlu yolda sonuna kadar ardındayım"* demekle zorla-
nıyor. Ama yarın söyleyecek belki de bu sözleri, belki de
evladını toprağa verdiğinde *"onun bayrağını artık ben
yükselteceğim"* diyecek...

ÖLÜMSÜZ OLAN, DEVRİMDİR...

Gönüllüler toplantısında, bu kez direniş içinde şehit düştükten sonra, nereye gömülmek istendiği üzerine konuşuluyor. Sırayla söz alan her gönüllü, mezar yerinin nerede olmasını istediğini anlatıyor. Ve söz sırası Ali Rıza'ya geliyor.

Ali Rıza'nın bu konuyu ayrıntılı düşündüğü, anlatımından belli oluyor. Ali Rıza böyledir zaten. Disiplinli düşündüğü için somut konuşur. Mezar yeri konusunda da, aynı somutlukla konuşuyor. Öyle detaylı anlatıyor ki, dinleyenler gözlerinde canlandırıyorlar tarif ettiği yeri.

- *"İstanbul'da birçok yoldaşımızın mezarı var. Daha da olacaktır ama bizim köyde hiç devrimci mezarı yok. Benimki ilk olacak. Yani benim mezarım köyümde olmalı. Ama köy mezarlığının herhangi bir yerinde değil. Mezarlığın köye nazır tepesinde olmalı. Böylece bütün köyü gören ve bütün köyün gördüğü bir yer olur..."*

Ali Rıza'nın mezar tarifi bu kadar değil tabii. Devam eder Ali Rıza anlatmaya... Bu öyle bir tariftir ki, o köye hiç gitmeyen birisi bile, Ali Rıza'yı dinledikten sonra, o yeri gözü kapalı bulabilir.

Emeğini, her şeyini, canını devrime adayan bir insanın, mezar yerini de mücadeleye hizmet edecek tarzda düşünmesi doğaldır. Ali Rızalar da bu doğallık içinde, mezar yerlerini tarif ediyorlar. Kimisi, direnişte çok şehit verileceğini, bu nedenle şimdiden toplu bir yer ayarlamak gerektiğini söylerken, kimisi de köylülere, Anadolu'nun ücra yerlerine yansımalarını düşünerek, memleketini tercih ediyor. Ve elbette, son kararı herkes Parti'ye bırakıyor.

Kısacası, direniş mezar yerlerinin tespitine varıncaya kadar ayrıntılandırılıyor şimdi. Çünkü, söz bir kez ağızdan çıkmıştır ve denilmiştir ki; *Zaferi Şehitlerimizle Kazanacağız!*

Şimdi vasiyet olan o mezarlar, yarın dolacaktır. Ve o mezar taşlarının üzerinde "*Kahramanlar Ölmez, Halk Yenilmez*" yazacaktır. Ve o mezarların etrafında sol kollar yumruk olup havaya kalktığında "Bize Ölüm Yok" denecektir. Ki ölümsüz olan, uğruna nice canın feda olduğu devrimdir...

BİR HÜSAMETTİN'İMİZ VARDI, YİNE VAR!

Ekim ayına girmemizle beraber, artık direnişe başlayacağımız günlere doğru yaklaşıyoruz. Hayatın bütün ayrıntılarını, faaliyetlerimizi, sohbetlerimizi ve hatta rüyalarımızı bile tek şey belirliyor: Direniş!

5 Ekim gecesi bir yandan TV haberlerini izliyor, bir yandan direniş üzerine sohbet ediyoruz. Bir arkadaşın "bakın" uyarısıyla, hepimiz televizyona kilitlendik. Spiker, Harbiye taraşarında bir patlama olduğunu ve bir kişinin hayatını kaybettiğini söylüyor. "Harbiye" ve "patlama" sözleri, bu habere yönelik ilgimiz için yeterli. Çünkü İstanbul'un o semtinde, halkın adaletinin hedef olacağı bir yer var.

Haber koşullara yayılıyor. Televizyonun önündeki kalabalık artıyor. Değişik TV kanallarında haber kovalıyoruz. Her kanal haber saatlerinde bu olaydan bahsediyor ve durum giderek netleşiyor.

Bu gece, 5 Ekim'dir. Bu gece, Ulucanlar katliamının hesabını sormak için yola çıkan bir halk savaşçısı şehit düştü. Bu gece, sadece gece değildir. Bu gece, halkın adaletinin bir yıldızı daha ölümsüzlük semasındaki yerini aldı. Bu gece, Hüsamettin Ciner yoldaşımız, feda geleneğimize bir halka ekleyerek ölümsüzleşti. Bu gece, Ümraniye'deki Özgür Tutsaklar için en öfkeli, en hüznü, en uzun gecelerden biridir.

Aylar önce Hüsamettin'i sıkıca kucaklayıp özgürlüğe buradan uğurlamıştık çünkü. Giderken, ne o ne de bizler "elveda" demedik. Sadece birbirimizin gözlerinin içine bakıp *"Mahir, Hüseyin, Ulaş... Kurtuluşa Kadar Savaş!"* dedik, kurtuluşa kadar savaş...

Hapishanedeki tahliye sevindiricidir. Ama bazen giden, kalanlara bir "acaba" sorusu bırakır. Acaba, verilen sözler tutulacak mıdır? Acaba, paylaşılan değerler dışarı-

da da büyütülecek midir? Sorunun bulacağı cevap, hapishane kapısının dışındadır. Kimileri için böyle olsa da, Hüsamettinler için böyle değildir. Bizim Hüsam, içeride ya da dışarıda, nerede olursa olsun, sözünün eri bir adamdır. "Söz ağızdan bir kez çıkar" diyendir. Ve meşhur bir sözü vardır. **"Arkadaşlar, benim ipimle kuyuya inebilirsiniz."** İşte bu nedenle "bizim Hüsam"dır o.

Hüsamettin Ciner, 1975 doğumludur. Artvin-Hopa'dır memleketi ve Laz milliyetindendir. Mücadeleye genç yaşlarında İstanbul Liseli Dev-Genç saflarında başlamıştır. Devrimci kişiliğini ve mücadelesini hızla geliştiren Hüsam, Ankara Liseli Dev-Genç Komitesi ve ardından Kayseri demokratik alan komitesinde görev alır. Kayseri'de tutsak düşer ve devrimciliğini bu kez bir Özgür Tutsak olarak büyütür. Tahliyesinin ardından devam eder kaldığı yerden. Bu sırada, feodal akraba çevresi önüne düzenin nimetlerini serer. Ki o çevre içinde, **Ciner Holding** de vardır. Ama bizim Hüsam safını çoktan seçmiştir. Halk düşmanlarının kanlı ve kirli çıkarlarına değil, halkın kurtuluşuna adanmıştır kendisini.

1997'de Marmara bölgesinde, yoldaşı Ümüş'le beraber, halkın örgütlenmesi için çalışır. Gözaltına alınıp İzmit ve İstanbul'da işkenceye maruz kalır. Ve direnerek, başı dik gelir hapishaneye. O günden sonra da Özgür Tutsaklar'ın Hüsam'ı olur. Koğuş yöneticiliği, eğitim sorumluluğu, teknik işler, çeşitli inceleme-araştırma faaliyetlerinde görevler alır. Olgunluğu, kapsayıcılığı ve örgütçülüğüyle, yaratıcı paylaşımlarıyla, her şeyde emeği olmasıyla bizim Hüsam'dır o.

Bu gece, bizim Hüsam'ı ölümsüzlüğe uğurladık ve ardından şöyle dedik: *"bir Hüsamettinimiz vardı, yine var."* Çünkü BİZ varız. Ve nasıl varolduğumuzu direnişimizle bir kez daha göstereceğiz cümle aleme, dosta ve düşmana...

GEREKTİĞİNDE YAKARSINIZ KARANLIĞI...

Direnişe hazırlık sürecinde, yüzlerce gönüllüyle direniş, ölüm, yaşam üzerine paylaşılmadık bir konu bırakmayan '96 gazilerimiz, haliyle bu direnişe de gönüllü oluyorlar. Fakat, Tutsaklar Örgütlenmemiz'in cevabı kısa ve net oluyor: '96'cılar yeni oluşturulacak ölüm orucu ekiplerinde yeralmayacak!

Kaldı ki, 1996'dan sonraki açlık grevlerinde bu yoldaşlarımıza hiç yer verilmemişti zaten. Buna rağmen yeniden gönüllü olmaları, direnişçi kimliklerinin bir gereği olarak anlaşılır elbette. Bu arada, diğer gönüllülerin espirili sataşmalarına da maruz kalıyorlar tabii: *"Yahu yine mi siz? Bırakın da biz de bu onuru yaşayalım, önümüzü kapatmayın."*

Ekim ayının ilk günlerinde, Tutsaklar Örgütümüz '96 gazilerinin başlayacak olan açlık grevine de katılmayacaklarını bildiriyor. Bu yoldaşlarımız, karara katılıyorlar ama gönüllerinden geçeni de söylüyorlar.

- *Tutsaklar Örgütümüzün kararı diyorum.*
- *Ben de düşüncemi söylüyorum.*
- *Çünkü Karadenizli'sin ve bu da Laz inadı.*
- *Ne alakası var şimdi?*
- *Yok elbette. Yani sizin bandınız yüreğinizde duruyor ve gerektiğinde takarsınız.. Tamam mı?*

Böylesi diyaloglar uzayıp gidiyor. Elbette karara katılıyorlar ama bazen, bu tür itirazlar da duygu ve düşüncelerin paylaşımı oluyor. 96'cıların alın bandı yüreklerinde elbette. Ama şimdi değil, çok sonra ekiplerde yeralacaklar. Ve yeri geldiğinde Ümit Günger, Hüseyin Çukurluöz alıp tutuşturacaklar karanlığı. Şimdi onların görevi, bu direnişteki ekiplerde yeralacak olan savaşıtlara refakat etmek.

'96 direnişinden sonra, sağ kalan direnişçilerimizle sohbet ederken, uğurlayan olmanın zorluğundan bahse-
derdik... Ki can yoldaşların, gözünün önünde hücre hücre
ölüme yürümesi, tarifsiz bir duygudur. 96 gazileri, bunu
anlasalar da, yine de doğrudan yaşamadıkları bir duy-
guydu bu. Ama bugün, bizim onları 96'da uğurlarken ya-
şadığımız duyguları, doğrudan yaşıyorlar. Bu öyle bir
hınç, öyle bir hüznün, öyle bir gurur ve öyle bir öfke yan-
gınıdır ki, bugünün ve tarihin bütün zalimlerini yakmaya
yeter.

İLLE DE CEPHE YILDIZI...

Direnişin başlayacağı günler yaklaşıyor. Geçip giden günler, oportünist grupları ikna etme çabasıyla geçiyor. Görünürde hepsi direnişten yana ama, bu gruplar statükoculuktan kurtulamadıkları için, bir direniş iradesi de geliştiremiyorlar. Söylemlerinde iki şey öne çıkıyor. Birincisi "bekleyelim" deyişleri. Peki, neyi ve niye bekleyeceğiz? Bu soruya verdikleri devrimci bir cevapları yok. En "ihtilalci" cevapları; kaymak tabakayı korumak (!) Özellikle bu yaklaşım, hem eleştiri hem de aslında alay konusu oluyor. Ve bir toplantıda Osman soruyor:

- '84 Ölüm Orucu'nda şehit düşen Fatihler, kaymak tabakası sayılmıyor muydu? Fatihler'i ölümsüz kılan direngenlikleri iken, bugün "kaymak tabakası"ndan bahsedenleri çürüten, sakıncacı, yani sağcı anlayışlarıdır. Bu sağcılıkla ölümüne direnişlerde yeralamazlar elbette. Çünkü bedel ödemek gerektiğinde, bunu göze alamaz. Velhasıl, bunlar Metris'in direngenliğini terkederek, Mamak'ın teslimiyetine girmişlerdir artık...

Diğer grupların söylemlerinde öne çıkan diğer şey "ölüm orucu yerine, saldırı olursa Şili direniş yaparız" yaklaşımı oluyor. Nerden tutsan elinde kalan bir anlayış bu da. Zaten saldırı olduğunda Şili direniş yapılacağı malum. Bunu söylemek hiçbir şey söylememek aslında. Ve saldırıyı, askerin koğuş kapısına dayanmasına indirgemekten başka bir şey değil. Bu anlayışı taşıyanların, dergilerinde "saldırı stratejiktir", "halka yöneliktir" vb. demelerinin de içi boşalıyor.

Tüm bu yaklaşımlarda, F Tipi saldırısının karşısına dikilecek, devrimci bir iradeyi iktidara dayatma inisiyatifi yok. Aslında bu yaklaşımların tercümesi şudur: "Askerler koğuş kapılarına dayanana kadar bekleyelim. Ama belki de böyle olmaz. Eğer olursa F Tiplerine götürmelerine itiraz ederiz. Fakat kaymak tabakasını da korumaya dikkat ederiz tabii. F Tiplerine gidince de duruma bakarız artık."

Oportünist gruplar böylesi karikatürize haldeyken. Özgür Tutsaklar, direnişte takacakları bandların nasıl olması gerektiğini tartışıyorlar. Çünkü, 96 direnişinde kullanılan kırmızı bantlar tek örnek değildir. Bu kez, tek örnek olması için, kırmızı bandın üzerinde nasıl bir amblem yerilmesi gerektiğini soruyor Tutsaklar Örgütlenmemiz... Gönüllülerin önerileri de giderek netleşiyor. Ana fikir, sade ve bizi ifade eden biçimde olması. Ve Ahmet İbili, herkesin düşüncesini özetliyor: *"İlle de Cephe yıldızı olsun kırmızı bandımızın üzerinde."*

İki ruh halidir bu.

Bir yanda "kaymak tabakalar", diğer yanda direnenler!

Bir yanda yükselen saldırı karşısında, halkı moral olarak silahsızlandırmaya çalışanlar, diğer yanda halkın elinde, bilincinde silaha dönüşecek olanlar...

Bir yanda Özgür Tutsaklar, diğer yanda yılgınlığı teorize edenler...

'Kaymak tabakacı'ların 'imam' olduğu yerde, cemaatin direnmesi mümkün mü? Ya da direnmesi istenebilir mi? Sen kendini koruma derdindeyken, kitlelere *"içerde, dışarda hücreleri parçala"* deyip bedel ödemeye çağırman, ne denli ahlâki?

Sorular uzayıp gidiyor ama cevapları tek yere çıkıyor: Sağcılık, statükoculuk, bedel ödemekten kaçınmak ve bunların kaçınılmaz sonucu olarak; yılgınlık. Ve tarihsel bir gerçektir ki, halk yılgınları sevmez...

DİLENMEK VE DİRENMEK...

Hukuk işlerimizle, Ümit Günger'in de dahil olduğu bir komite ilgilenir. Ve bugün, avukatlarla görüşme günüdür. Kalabalık görüşme odasında, avukatımızın gelmesini bekliyoruz. Dikdörtgene benzeyen bu yer, oldukça dardır. Bu nedenle de, her zaman kalabalık olur. Musalla taşına benzeyen taş masanın bir yanında tutsaklar, diğer tarafında da avukatlar oturur. Ancak yer o kadar dardır ki, adeta herkes üstüste yığılır.

Zar zor bir yer bulup oturuyoruz Ümit'le. Henüz avukatımız gelmemiş. Bu arada, karşı tarafta oturan tanıdık bir avukatla selamlaşıyoruz. Diğer davalardan yargılanan müvekkillerini bekliyor. Bizim Halkın Hukukçuları'nı beklediğimizi bildiği için, avukatımızın dışarıda görevlilerle tartıştığını söylüyor. Anlattığına göre, X-Ray cihazını yine toplu iğne başına ötecek biçimde ayarlamışlar. Avukatların meslek onurlarını kendi kendilerine çiğnetmek için. Üçlü Protokol'den bu yana, sık sık yapıyorlar bunu. Haliyle devrimci-demokrat avukatlar da itiraz ediyor bu duruma.

"Siz niye katılmadınız?" diye soruyor Ümit. "*Acele işim vardı da, bekleyemedim*" diyor bu avukat. Eh, her zaman bir mazeret vardır zaten. Fakat bu geri tavır, dışarıda kendilerine dayatılan baskıyı protesto eden avukatlara şöyle yansıyacaktı: "*Bakın arkadaşınız aramayı kabul etti, size ne oluyor?*" Her ağacın kurdu kendinden olur, diyen halkımız boşuna söylememiş bu sözü.

Bir süre sonra avukatımız geliyor. Dışarıda yaşanan tartışmayı anlatıyor kısaca. Sonra da F Tiplerini dolaşan heyetin izlenimlerini aktarıyor. Bu tanıklığın son sözü şu oluyor: "*Tam tahmin ettiğimiz gibi, F Tipleri tamamen hücrelerden oluşuyor. TMMOB, TTB ve Baro da 'buralarda yaşanmaz' diyor.*"

FTipi hücrelerin mimarisi hakkında gözlemlerini din-

lediğimiz avukatımıza, biz de taleplerimizin netleşmiş halinden bahsediyoruz. Bu sırada, başka bir müvekkilini bekleyen tanıdık avukat, kulak misafiri olduğu sohbetimize ortak oluyor:

- *Kusura bakmayın ama, duyabildiğim kadarıyla talepleriniz çok sert.*

Bunun üzerine, bir bütün olarak okuması için, talep listemizi veriyoruz kendisine. Okuyor ve taleplerimizi sert bulunduğunu yineliyor. "Niye" diyoruz sadece, niye?

- *Bir kere bu talepler Avrupa Birliği yolunda halledilecek meseleler. Biraz zaman alabilir ama, sonuçta Türkiye'nin geneldeki demokratikleşmesine paralel, bunlar da çözülür. AB'nin çözeceği bu talepleri zamansız bir şekilde devlete dayatırsanız olmaz. O zaman devletle restleşme yaşanır. Sertlik dediğim bu. Bu işleri AB'ye bırakmak lazım, şahsen AB'nin hücreleri onaylayacağını, hele hele bir saldırıya izin vereceğini hiç sanmıyorum.*

Bu kişinin ifade ettiklerine yabancı değiliz. Söyledikleri reformizmin bakış açısını yansıtıyor. AB'nin demokrasi getireceği halisünasyonu bu avukatı da sarhoş etmiş anlaşılan.

Ümit Günger, AB'nin emperyalist tekellerin birliği olduğunu, emperyalizmin halklar için demokrasi ve özgürlük değil, sömürü ve zulüm anlamına geldiğini ve dahası F Tipi politikasının bütünsel bir teslimiyet saldırısının koç başı olduğunu ve bunun ardında da en az ABD kadar, AB'nin de olduğunu özetliyor bir çırpıda. Dinlediklerinden hoşnut olmayan avukat, gelmiş olan müvekkiliyle sohbe başlıyor. Biz de taleplerimiz hakkında konuşmaya devam ediyoruz.

Taleplerimiz hakkında Halkın Hukukçuları'nın değerlendirmelerini önemsiyoruz. Ki onlar, yıllardır haklar ve özgürlükler mücadelesinin en önünde yeralan ve bu uğurda omuz omuza çalıştıkları Avukat Fuat Erdoğan'ı şehit veren bir geleneğin insanlarıdır.

Bir yandan sohbet ederken, diğ er yandan da hemen yanibaşımızda s uren sohbeti duyuyoruz. Bu kalabalıkta tersi m  mk  n değil zaten. Mesela, biraz önce bize AB propagandası yapan avukat ile diğ er gruplardan birine mensup m  vekkili, çıkacak bir genel af ihtimali üzerine konuşuyorlar. Ki biz direnişe hazırlanırken, grupların ya-tıp kalkıp af rüyası gördüklerini biliyoruz zaten.

Onların olsun AB'den demokrasi beklentisi ve onla-rın olsun af dilenciliği. Biz halkımızın hakettiği hak ve öz-g rl kler için direnip savaşmayı sürdürüyoruz nasılsa...

VE 20 EKİM 2000...

Havalandırmaya asılan kocaman pankartta, ki bu pankart İbrahim Erler ve Berkan'ın eseridir, işte o devasa pankartta, zincirlerini kıran iki yumruk yükseliyor. Yumrukların altında, sadece üç kelime yazıyor: Zaferi Şehitle-
rimizle Kazanacağız!

Ziyaret kabinlerinin olduğu bölümde Mahir ve Önderimizin portreleri, şehitlerimizin bize tebessüm eden resimleri ve umudumuzun sembolü olan bayraklarımız, olanca görkemiyle asılı durumda.

Dar, uzun bir koridora benzeyen ziyaret yeri, bir manifestoya tanıklık edecek bir kavga meydanıdır şimdi. Çünkü, bugün 20 Ekim'dir. Ve bugün, Türkiye'nin değişik hapishanelerindeki DHKP-C, TKP(ML), TKİP Davaları'ndan 816 devrimci tutsak, açlık direnişine başlayacaklarını ilan ediyorlar.

Bugün, Anadolu topraklarından devrimci düşünceleri silmek isteyen emperyalizm ve uşaklarına karşı, halkın kurtuluş umudunu yok edemeyeceklerini, bir kez daha ilan etmenin coşkusunda. Umudu yaşatmak için, ölme yatmanın onurundayız.

O pankarttaki üç kelime, feda ruhumuzun da özeti olarak dalgalanıyor şimdi. Ve bugün, teslimiyet saldırısına karşı feda ruhumuzla direneceğimizi ilan ediyoruz dostu düşmana. Ve hep bir ağızdan haykırıyoruz: BİZ KAZANACAĞIZ!

Direnişe başlıyor oluşumuzun törenini, ailelerimizle beraber yapacağız. Çünkü hapishanelerin yükünü, bedelini ve onurunu daima onlarla beraber taşıdık. 20 Ekim'le anılacak olan baş eğmezliğimizi de, TAYAD'lı Ailelerimiz'le birlikte ilan edeceğiz.

İşte onlar da gelmeye başladılar. Genç yaşlı, kadın erkek, çoluk çocuk birçok ziyaretçimiz, o dar ziyaret yerini hınca hınç dolduruyor giderek. Bu sırada, biz de bu ta-

rafta yerimizi alıyoruz. Ercan Polat ve Rıza Poyraz ellerindeki bağlamalarla geliyor. Sedat Karakurt, birazdan okuyacağı şiiri içinden tekrar ediyor. Zeynep, programa yetişmek için koşturduğu belli olan Şenaylar'la selamlaşıyor. Ata'nın gözleri, kalabalığın içindeki Berfin'i arıyor.

Kalın duvarlar, paslı parmaklıklar ve kirli tel örgülü camların birbirinden ayırdığı bu mekanda, Özgür Tutsaklar ve TAYAD'lı Aileler, onurlu bir yolculuğa başlamanın heyecanı ile bütünleşiyorlar. Anaların o yaşlı parmakları, parmaklıkları parçalayacak gibi sıkıyor şimdi.

Ve bir Özgür Tutsağın "hoşgeldiniz" cümlelerinin ardından bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm kavgasında şehit düşenlerimiz için, saygı duruşuna geçiliyor. Özgür Tutsaklar'ın sol kolları havada, Şenaylar'ın kolları da öyle. O bir dakika boyunca Spartaküs'den Pir Sultanlar'a, Mahir'den Sabolar'a selam duruluyor. Ki, her saygı duruşu bir yemindir aslında. Ve Sedat'ın sesi yükseliyor şimdi: **"Ölüm, nereden ve nasıl gelirse gelsin / Hoş geldi sefa geldi!"**

Artık direniş başlamıştır!

Direnişin başlamasından bir gece önce, TKP(ML) tutsaklarıyla beraber son yemeğimizi de yemiştik. Sonra hep beraber maltaya çıkıp halaya durmuştuk:

"Omuzdan tutun beni

Halaya katın beni

Düşersen bu kavgada

Dosta anlatın beni..."

Şimdi aynı halayı, ailelerin tililileri eşliğinde, karşılıklı çekiyoruz. Analar, evlatlarının nasıl bir direnişe başladığını, tecrübeleriyle biliyorlar. Artık evlatlarının açlığı akıllarından çıkmayacak. Yüreklere yangın yeri bu anaların ama, gözlerinde yaş yok.

Bu kadınlar, analar, eşler, sözlüler, nişanlılar, kızkardeşler... Özgür Tutsaklar'ın halk için ölümü göze almalarının, nasıl bir onur olduğunun farkındalar. Tam da bu

nedenle yüreklerindeki sızı, dillerinde aha, gözlerinde ya-
şa dönüşmeden tilili olarak yükseliyor Şimdi. Ki anaların
zılgıtları, zaferin muştusudur...

20 EKİM DEYİNCE...

Direnış başladı. Ama direnişin ilk etabı açlık grevi biçiminde olduğu için, ölüm orucu ekipleri yola çıkana kadar, gönüllülük yarışı da sürüyor. Gönüllüler, bu kez *"20 Ekim deyince..."* diyerek başladıkları sözleriyle, direnişin anlamına değiniyorlar:

20 Ekim deyince...

- Bu direniş, yeni-sömürge bir ülkede halk güçlerinin bağımsızlık mücadelesinin süreçteki şekillenışidir. ABD ve NATO'nun önerisiyle, Dünya Bankası ve İMF'nin Ş nansmanıya, Avrupa Birliğı'nin akıl hocalığına dayatılan F Tipleri'ne, bağımsızlık inancıyla karşı koymaktır...

-Anadolu topraklarında, şehitlerimizin kanıyla yeşeren sosyalizm inancını 21.yüzyıla taşımak için, ölüm dahil her bedelin göze alındığının ilanıdır...

-Zulme karşı boyun eğmemek için, kalan tek seçeneğin ilanıdır...

- Dayatılan örgütsüzlüğe karşı, *"yarin yanağından gayri her yerde, her şeyde, hep beraber"* diyerek, devrim için örgütlenmeye davettir...

- Halk sevgisi ve devrimci düşünceler temelinde bü yütülen, halkın kurtuluş umudunu savunmaktır...

-Dayatılan bireyciliğe karşı, *"Bir ağaç gibi tek ve hür / ve bir orman gibi kardeşcesine"* yaşamanın bedelini göze almaktır...

- Çok defa büyük denizler gibi susan ve fakat konu şacağı dili bulmuş da, dalgalar gibi coşan o büyük denizin, halkın *"teslim olmayacağız"* haykırışdır. Çünkü *"Biz bu toprağın insanlarıyız. Halkız, halkın öncüsüyüz."*

- Hızır Paşalar'ın zulmünden ürküp nedamet getiren *"çoğunluğa"* karşı, *"dönen dönsün ben dönmezem yolumdan"* diyerek Pir Sultan'ca yürümektir...

- *"Yollar ölmeye değer, zafer varsa sonunda"* ezgi-

siyle geleceğe yürümektir. Hem de "yürümeyenleri arkanda boş sokaklar gibi bırakarak"...

- Galile değil, Bruno olmayı tercih etmektir.

- Her türden sivil toplumculuğa karşı **"Gerekli olan komün"dür.** "Ya birlikte özgür yaşayacağız ya da savaşa rak öleceğiz" diyen Paris Komünarları'nın, Bolşevikler'in, Uzun Yürüyüşçüler'in, Stalingrad direnişçilerinin, Che'nin, Ho Amca'nın, Mahirler'in... kıızıl bayrağını 21.yüzyılda dalgalandırmak için ileri atılmaktır.

- Umutlu düşlerin, devrim hayalinin, kurtuluş umu dunun ve bağımsızlık, halk iktidarı, sosyalizm kavgasının yenilmezliğinin manifestosudur 20 Ekim...

SEDAT'IN ELBİSE KOMÜNÜ...

C-8/9 koğuşlarının üst kat koridorunda, Elbise Komünü vardır. Ailelerin getirdiği, tahliye olanların bıraktığı, zaman zaman işportacı ve pazarcı taraftarlarımızın yolladığı, TAYAD'lıların ziyaretlerde getirdiği elbiseler buradadır. Her yaş ve bedendeki insana uygun elbise vardır burada. Kazaklar, gömlekler, iç çamaşırları, pantolonlar, yelekler, montlar... ayrı ayrı düzenlenmiştir. Yeni tutuklananlar ve ihtiyacı olanlar, yani hepimiz buradan giyiniriz.

Elbise Komünü'nün işleyişinden Sedat sorumludur. Bu nedenle, Sedat'ın bir gözü yoldaşlarının üzerindedir. Kimin neyi eksik, kimin neye ihtiyacı var, Sedat bilir. Bu bir duyarlılık sorunudur ve Sedat, yoldaşlarının üzerine titrer. Yüzlerce tutsağın bulunduğu bir ortamda, *"yük olmayayım"* diye ihtiyacını söylemeyenler de vardır, özensiz ve paspal giyinenler de. Fakat hiç kimse, Sedat'ın gözünden kaçmaz. Böyleleri, ranzalarının üzerinde yeni elbiseler bulurlar. Sedat'ın duyarlılığı, sessiz ve ihtiyacı gideren biçimdedir.

Kuşkusuz, düzenin kültürü, komünal yaşantımıza, yine bizim üzerimizden sızmaya çalışır. Hiç gereği yokken ve ailesi de dar gelirli olmasına rağmen, "moda" diye pahalı şeyler getirenler de olur. Özellikle, devrimciliğe henüz ilk adımlarını atmışken tutsak düşenlerde vardır bu eğilim. O zaman, iş başa düşer Sedat için. Devrimci kültürden komünal yaşama uzanan sohbetler yapar voltalarda. Ama moda ya da markası için getirilen giysiyi almaz o kişiden. Ki zaten komünal yaşam içselleştikçe, bu ve benzeri davranışlar da yok olur.

Sedat Karakurt, İstanbul'un yoksul gecekondu mahallerinde büyümüş bir delikanlıdır. Ailesinin yönlendirmesiyle, küçük yaşlarda hafızlığa başlamıştır. Dini konularda yetkin bilgisi vardır. Ancak, yoksul insanların dini duygularını sömürenlerin *"komşun açken, tok yatma"* anlayışına uygun yaşamadıklarını anlar giderek. Dini is-

tismar ederek, rant sağlayan islamcı çevrelerden uzaklaşır. Gecekondu mahallerinde faaliyet yürüten bu çevrelerin, yoksulların isyanını nötralize ettikleri malumdur. İnsanları dilenecek duruma düşüren kapitalizme karşı olmayan, "ticaret" diyerek sömürüyü kutsayan islamcılar, halkın başına gelen her şeyi, takdir-i ilahi ile açıklayarak düzene hizmet ederler. Sömürü ve yoksulluk karşısında, isyanı değil, şükretmeyi vaaz edenler, halka da en büyük kötülüğü yaparlar. Oysa burjuva islamcıların camilerinin mezarlıklarına, oturdukları evlerden beslenmelerine... her şeyleri halktan farklıdır. Eşitsizlik barizdir ve fakat, islamcılar için bunun bir önemi yoktur. Ne de olsa, insanların kaderleri farklıdır. Ancak, yoksulluk kader değildir, yoksulluğın "kader" olduğunu söyleyenler düzene hizmet ediyor demektir.

Açlığın, yoksulluğın, biareliğin kol gezdiği gecekondu sokaklarında Cepheliler'le tanışır Sedat. Kimilerinin 'terörist', kimilerinin 'dinsiz' dediği bu insanların yaşam, ilişki ve mücadelelerine tanık oldukça, 'cennetlik' olduklarına karar verir. Sedat, artık bir devrimcidir!

Artık yoksullara *"şükredin!"* demez, *"sizi yoksullaştıranlara karşı savaşarak hakkınızı alın"* demeye başlar. Gecekondu mahallelerinde sosyalist propaganda ve örgütlenme faaliyeti yürütmeye başlar. Ve kitlelere kaderi, rızayı, tevekkülü değil hakkını almak için direnmeyi öğrettiğinden, oligarşının hışmını üzerine çeker. Bu nedenle 1996'da tutsak edilir.

O günden sonra da bir zgr tutsak olarak, direniş cephesinin en önündedir. Ve şimdi, içinde kendisi olsa da olmasa da, seçilecek ölüm orucu direnişçilerini en güzel biçimde giydirebilmek için eşyalar hazırlamaktadır.

BU BİZİM ZEHRA"

Hapishanede TV başında geçirilmesi gereken zamanlar vardır. Bunlar mücadelenin özel günleridir, 1 Mayıs gibi. Kitlenin meydanlara çıkıp, en gür biçimde taleplerini haykırdığı günlerde, TV karşısında oturuyor olmak, özgür tutsaklar için zordur. Tutsaklığın en derinden hissedildiği günlerdir. Daha dün o meydanlardayken, bugün tutsaksındır. Ama yine de yürek yüreğe olduğunu bilirsin. Dışarıdaki yoldaşlarının heyecanını, coşkusunu yaşar, hissedersin. Bu özel günlerden biri de 6 Kasım'dır. Çünkü üniversitelerdeki gerici-faşist sistemin kurmayı olan YÖK, 6 Kasım 1983'te kurulmuştur. Ve her yıl o gün, YÖK'ü boykotlarla, gösterilerle tekrar mahkum etmek, o zamandan bu yana, devrimci gençlik geleneği olmuştur. Her 6 Kasım'da alanlara çıkan devrimci gençlik, "YÖK'e Hayır" diyerek, "Halk İçin Eğitim" diyerek yürüyüşe geçer. Fakat, demokratik haklarını kullanan gençliğin bu eylemine saldırmak da bir devlet geleneği olarak sürdürülür. Dolayısıyla 6 Kasımlar'da devlet güçleri saldırır, devrimci gençlik direnir. Bu 6 Kasım'ın da pek farklı olmayacağı az çok tahmin ediyor Özgür Tutsaklar.

2000 yılının 6 Kasım'ında, devrimci gençlik YÖK merkezinin bulunduğu Ankara'ya gidiyor. İstanbul'dan hareket edecek grup, Taksim'de basın açıklaması yaptıktan sonra, tam yola çıkacaktı ki, polis otobüsleri kuşattı. Şöförü tehdit edip gözaltına almaya çalışıyorlardı. İşte o anda, bir kız direksiyona geçip seyahat özgürlüklerini, demokratik haklarını engelleyen polisin karşısına dikildi. Bir yandan direksiyonu tutuyor, diğer yandan "ne yapıyorsunuz, bizi engelleyemezsiniz" diyor.

Televizyondaki görüntüleri pür dikkat izleyen Özgür Tutsaklar, o kızı görür görmez "bu bizim Zehra" dediler. Evet evet oydu. Zira, Zehra kısa süreliğine Ümraniye'de kalmıştı. O kısa sürede, yıllardır hapishanelerde olan Özgür Tutsaklar'dan, özellikle Dev-Genç kökenli olanların

göğsünü kabartmıştı. Tipik Dev-Gençli'ydi Zehra. Yani coşkulu, cüretli ve boyun eğmez. Tuttuğunu koparır cinsten ve inatçı olan bu kız, Zehra Kulaksız'dır.

Aslında, Zehra'nın tutuklanmasını gerektirecek, hiçbir şey yoktu. Ama "burası Türkiye" diye boşuna söylenmiyor. Burada en demokratik hakkını kullanmanın en hafif bedellerinden biridir tutsaklık.

"... 1995 yılında Gazi Mahallesi'nde yapılan katliamın yıldönümünde yapılmak istenen gösterilere katılmak istediğimde tekrar gözaltına alındım. Benim ülkemde gösteriye katılmak bir yana, niyetlenmek bile gözaltı nedeni olabiliyordu. Şubede kaldığım dört gün boyunca gördüğüm baskıya ve işkenceye rağmen ifade vermeyi reddettim. Sanırım bu tavrım cellatların hiç hoşuna gitmemiş olacak ki, herhangi bir delil olmamasına karşılık beni tutuklayıp Ümraniye Hapishanesi'ne gönderdiler. Orada kısa bir süre kaldım, ilk duruşmada salıverildim. Ama bu kısa süre içinde çok şeyler yaşadım dört duvar arasında. Önce beraber yaşamamın ve paylaşmanın onurunu yaşadım. Orada insanlar her şeyini paylaşıyordu. Kimse kendi için bir şey düşünmüyor, yapacaklarını hep beraber nasıl başaracaklarının düşüncesi içindeydiler.

Ziyaretçilerimiz oluyordu. Canan geldi bir gün, babamla beraber. Beni görünce gözleri doldu. Bir süre hiçbir şey konuşmadan birbirimize baktık. Yüreğlerimizle konuştuk. Birbirimize dokunamamanın o kahredici hüznünü yaşadık. Sonra babamı fark ettim. Kardeşi Bayrampaşa'da, kızı burada hapishane kapılarında çile dolduran sayısız babalardan biri. Onlara öyle bakarken, birden ne çok sevdiğimi düşündüm. Nasıl da mutlu olmayı hak ediyorduk..."

(Canan ve Zehra, Ahmet Kulaksız, syf. 70-71, Tavır Yayınları)

EKİM DEVRİMİ YOLUMUZU AYDINLATIYOR!

Ekim Devrimi'nin yıldönümüyle ilgili kutlama programı Konferans Salonu'nda sürüyor. Bu sırada, '96 Ölüm Orucu'nda yer almış bir tutsak, kalabalık salonda etkinliği izleyen yoldaşlarından birinin omuzuna dokunuyor. Ayağa kalkan Ahmet İbili, 96'lı yoldaşını takip etmeye başlıyor. Sessizce bir koğuşa doğru ilerliyorlar. Yanındaki yoldaşı bir şey söylemese de, Ahmet İbili bu anı aylardır bekliyordu zaten. Bildiği ve beklediği bir soruya vereceği cevabı çoktan hazırlamıştı.

'96 Gazisi, Ahmet'in koğuşa girmesinin ardından salona geri dönüyor. Yüzlerce ölüm orucu gönüllüsü, '96'lı-nın elinin kime dokunacağını merakla bekliyor. Gönüllüler, kendilerinin nerede bulunduğunu gösterecek tarzda, dik oturmaya başlıyor. Çünkü Ahmet'in programdan çıkıp gitmesiyle, artık herkes durumu anlıyor.

Gönüllülük yarışını kazanarak, birinci ekiplerde yer alacak direnişçilerin belli olduğunu hissediyor herkes. Ki direnişin ölüm orucuna çevrileceği günler yaklaşıyor ve birinci ekiplerin açıklanması bekleniyordu. Yüzlerce gönüllü arasından ekipleri belirleme tasarrufu Tutsaklar Örgütümüz'ündü elbette. Doğrusu, örgütlü irademiz ve ortak aklımız olan örgütümüzün işi zordu gerçekten de. Zira, yüzlerce Özgür Tutsak ölüm orucu gönüllüsüydü.

Ahmet İbili, o her zamanki tebessümüyle, üzerinde alın bandı olan masaya oturuyor. Duvarlarında umudun bayrakları olan bu koğuş, aynı zamanda Şehitlik'tir. 1984 ve 1996 Ölüm Orucu şehitlerinin fotoğraflarının altındaki masada, '96 direnişi gazileri ve yönetici yoldaşlarımız bulunuyor. Ve '84'ün kendisine sorduğu soruyu, '96, şimdi 2000'e soruyor: **"Hazır mısın?"**

Soru, sadece altı kelime ile cevaplanıyor: **"Bir canım var, feda olsun halkıma!"**

'96 Gazileri ve yönetici yoldaşları Ahmet'i kucaklayıp kutlarken, gözlerinin içi gülüyor Ahmet'in. Onu açlığın koynundaki yolculuğa uğurlayanlar, 1996'da bu şekilde uğurlanmışlardı. Bu nedenle, Ahmet'in yaşadığı gurur ve coşkuyu, en iyi onlar anlayıp paylaşıyor.

Ahmet İbili, aldığı haberin bahtıyarlığıyla, Ekim Devrimi kutlamasının yapıldığı salona dönüyor. Yüzüne bakan herkes, o yüzde o güne kadar gördüklerinden bambaşka bir ifadeye tanık oluyorlar. Bu ifadenin anlamı ise açık. O güne kadar komün, eğitim sorumlulukları ve koğuş yöneticilikleri yapan Ahmet'in, ilk ölüm orucu ekibi-ne ve de o ekiplerin sorumluluğuna seçildiğini anlıyor herkes.

'96'nın eli, şimdi bir başka gönüllünün omuzuna dokunuyor. Ayağa kalkan Osman'ın yüzü gülüyor.

Yılların devrimcisi olan Osman, alın bandının olduğu masaya kendinden emin tavrıyla oturup, tane tane konuşuyor: *"Bana bu onuru veren Partime, Önderime, yoldaşlarıma teşekkür ediyorum. Şehitlerimizin izinden zafere kadar yürüyeceğim. Hiçbir şey beni durduramaz."*

"Zafere kadar yürüyeceğim" diyen Osman'ın hayat yürüyüşü, 1957 yılında Karabük'te başlamıştır. Aslen Artvin-Hopalı olan Osman'ın annesi Gürcü, babası Laz'dır. Örgütlü yaşamla 1976 yılında tanışan Osman, İstanbul Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı'nda öğrenciyken Dev-Gençli'dir. Cunta sonrası Selimiye, Sultanahmet, Metris ve Sağmalcılar Hapishaneleri'nde 6 yıl tutsak kaldı. 1987'de tahliye oldu ve devrimci mücadele içinde değişik görevler aldı. 1992 yılında, İstanbul milis örgütlenmesinin genel sorumlusu iken, tutsak düştü yeniden. Kısaca 40 yaşını aşmış bir devrimci olarak, bir ömür boyu devrimciliğin timsalidir Osman. Ölüm orucu tartışmaları başladığından bu yana gönüllüydü ve işte şimdi, birinci ekiplerde yeralıyor...

Osman, salona döndüğünde, Berdanlar'ın eli bu kez Zeynep'in omuzuna dokunuyor. Zeynep masaya oturur

oturmaz, eli hemen kızılbanda gidiyor ve *"güzelmış, bana da yakışır"* diyor gülerek. Dev-Genç'lilikten SPB komutanlığına uzanan hayatında çok şey yaşayan Zeynep, taşıyacağı bu onura da hazır olduğunu söylüyor.

Malatya-Hekimhanlı olan Zeynep Arıkan, 1968'de doğdu. 1986-1987'de İ.Ü. Edebiyat Fakültesi öğrencisiyken Dev-Genç'li oldu. Okul ve bölge sorumlulukları yürüttü, yayın faaliyetinde çalıştı. Boykotlarda, işgallerde, gösterilerde defalarca gözaltına alınıp işkenceden geçirildi. Kısa süreli tutsaklıklar yaşadı. 1993'de Dev-Genç'li Kazım Gülbağ ile evlendi. Darbeci ihanet çetesinin silahlı saldırısında ağır yaralandı. İyileştikten sonra, Cephe'nin kadın komutanlarından birisi oldu. Tutsak düşmeden önceki eylemlerinden biri, Harbiye Orduevi'nin lav silahıyla vurulmasıydı. 1997'de tutsak düştü ve bir Özgür Tutsak olarak mücadelesini sürdürdü. Ve şimdi, *"bu halk için ölmeye değer"* diyerek, birinci ekiplerde yeralıyor...

Berdanlar'ın eli, Veli Dayı'nın omuzuna dokunduğunda. Ekim Devrimi kutlama programından çok, hangi gönüllünün çağrıldığını izleyen Özgür Tutsaklar tebessüm ettiler. Çünkü Veli Dayı, hepsinin "Masala" pamuk dedesidir.

"Ölümüne direneceğiz elbet. Masala zafer bekleyen halkımızı, şehitlerimizi mahcup etmeyeceğiz. Bu uğurda ölürsem ne mutlu bana" diyen Veli Dayı, heybetli cüsseyle tek tek kucaklıyor yoldaşlarını.

Dersimli olan Veli Güneş, 1956'da doğdu. 13 yaşında İstanbul'a gelerek çalışmaya başladı. Genç yaşında Mahirler'in direnişinden etkilendi. Adli bir olay yüzünden 1974'den beri yattığı hapisshaneden 1983'te tahliye oldu. Nihayet 1987'de, yıllardır savunduğu ama bir türlü bağ kuramadığı Cepheliler'le tanıştı. O günden sonra da, İstanbul'un gecekondu mahallelerinde örgütlenme faaliyeti yürüttü. Bir süre Malatya dağlarında gerilla olarak mücadeleye etti. Sonra yeniden yoksul mahallelerde örgütlenme faaliyetleri yürütürken 1995'te tutsak düştü. Ve özgür

tutsakların Veli Dayısı oldu. Ölüm orucu gönüllüsüydü ve şimdi birinci ekiplerde direnişçi oldu...

İdiller'in eli, bu kez de Gülay'ın omuzuna dokunuyor. Abdullah Meraller, İdiller'in omuzuna dokunup, umudun kızıl bandını emanet etmişlerdi. Şimdi de, İdiller Gülay'ın omuzuna dokunarak aynı kızıl bandı devrediyorlar. "*So-nuna kadar layık olacağım*" diyen Gülay, o kadar heyecanlı ki, '96'lı kadın yoldaşını kucaklamak için ileri atıldığında, az daha masayı deviriyor. Heyecanı, coşkusu, sevinci dorukta, çünkü onuru doruktadır.

Gülay Kavak, 1 Şubat 1972'de işçi bir ailenin çocuğu olarak Zonguldak'ta doğdu. Altı kardeşiler ve çocukluğu yoksulluk içinde geçti. Ortaokulu memleketinde, liseyi Antakya-Samandağ'da bitirdi. İstanbul'a geldiğinde Dev-Genç'lilerle tanıştı. Bu süreç, Gülay'ın kişiliğini, kimliğini bulduğu, düzenin pisliklerine savaş açtığı yıllar oldu. 1991 Körfez Savaşı döneminde, artık örgütlü bir devrimciydi. Emperyalist saldırganlığa karşı eylemlerde yeraldı. Bu nedenle tutsak düştü ve tahliyesinin ardından, yeniden mücadeleye koştu. 1993 yılında, yoldaşı Erol Yalçın'la evlendi. Erol, 26 Kasım 1993'te şehit düştü. Gülay, eşiyile paylaştığı mücadele ve sevdasını büyötmeye devam etti. 1994 yılında tutsak düşen Gülay, bir Özgür Tutsak olarak Bayrampaşa ve Ümraniye Hapishaneleri'nde kaldı. 1996'daki ölüm orucunda ikinci ekiplerde yer alan Gülay şimdi birinci ekiplerde yer alıyor.

Müjdat Yanat'ın eli, Ali Rıza'nın omuzuna dokunduğunda "*dokunmasaydın fena olurdu*" der gibi bakıyor Ali Rıza. Ve '96'lı yoldaşının peşinden gidiyor. Bu arada. Ekim Devrimi kutlaması da sürüyor.

Ali Rıza, '84 ve '96 şehitlerimizin resimlerinin olduğu koğuşa, kendinden emin adımlarla giriyor. Küçük koğuşun yarısına gelene kadar da edasındaki askeri ciddiyeti bozmuyor. Fakat masadaki kızıl bandı görür görmez, te-bessüm etmeye başlıyor. Her zamanki gibi, kesin cümleler kuruyor Ali Rıza; "*Halk düşmanlarının saldırısına kar-*

şı, halkın umudunu savunmak geleneğimizdir. Geleneğimizin gereğini yapmaya hazırım. Bunu daha önce de söyledim ve söz ağızdan çıkınca, geriye kalan, gereğini yapmaktır. "

Ali Rıza Demir, 9 Kasım 1973'te Adıyaman'ın Korikon köyünde doğdu. Yoksul, Alevi ve Kürt bir ailenin çocuğu olduğu için baskılar gördü. Kürtçe konuştuğu için dayak yedi. Liseyi bu ortamda bitirdi. 1991 yılında, İTÜ Tekstil Mühendisliği'ne girdi ve aynı yıl Dev-Genç'li oldu. Gençlik içindeki mücadelesinden sonra, illegal alana geçti. 1994'te yoldaşı Gülay Kavak'la beraber tutsak düştü. 1996 Ölüm Orucu direnişinde ikinci ekiplerde yer aldı. Ve şimdi, birinci ekiplerde yeralmanın sevincini yaşıyor...

Ekim Devrimi kutlama etkinliğinde hep beraber türküler, marşlar söylenmeye devam ediyor. Bu arada ilginçler'in eli, Ümüş'ün omuzuna dokunuyor. Ufak tefek bedeninin küçük, ama "Hakikat Bacı" olmanın büyük adımlarıyla giriyor koğuşa. Masada oturan kadın yoldaşı göz kırpinca gülümsüyor Ümüş. Yarışı kazandığını biliyor Ümüş ve o da son derece kısa, kesin ve net, "*Alınbandım onurum ve namusumdur*" diyor.

15 Haziran 1969'da Yozgat Şefaati'de doğan Ümüş Şahingöz, liseye kadar memleketinde okudu. 1990-91 arasında öğretmenlik yaptı. 1992 sonlarında devrimci hareketle tanıştı. O günden sonra da, Ankara, Malatya, İzmir, Bursa gibi illerde halkın örgütlenmesi için devrimci çalışma yürüttü. En son Kocaeli'ndeki devrimci faaliyetleri sırasında, yoldaşı Hüsamettin Ciner'le beraber tutsak düştü. Mütevaziliği, emekçiliği ve direngenliğiyle bir 'Hakikat Bacı' olan Ümüş, şimdi birinci ekiplerde yeralıyor...

Rıza Poyraz ve Ercan Polat, sahnede bağlama çalışıyorlar. Anadolu türküleriyle kutlanıyor Ekim Devrimi; bu da bir başka özgünlük, bir başka güzellik. Kutlama programı boyunca, birinci ekiplerde yeralacak olan gönüllüler, teker teker çağrılıp müjdeli haberi duyuyorlar. Ve zaten. Ekim Devrimi programını izleyen tutsaklar, çalınıp

söylenen türkülerden çok, '96'nın elinin değdiği yoldaşlarını alkışlıyorlar adeta. Yüzlerce gönüllüden biri olarak salondan ayrılan, direnişçi olarak geri dönüyor çünkü. Salona geri dönenin yüzündeki tebessüm, her şeyi anlatmaya yetiyor.

Evet, Özgür Tutsaklar Ekim Devrimi'nin 83. yıldönümünü kutluyorlar. "Öldü" denilen sosyalizmin ilk devrimini, bir kez daha coşkuyla ve feda ruhuyla selamlıyorlar. Ve sosyalizmin asla yokedilemeyeceğinin kanıtı olan kızıl bantlarına kavuşuyor bugün 15 direnişçi. Sosyalizmin kızıl bayrağını alınlarında dalgalandıracaklar artık. Sosyalizm inancını, devrimciliği ülkemizden silmek isteyen halk düşmanlarına karşı, ölümüne girilen bir çarpışmanın sancaktarı olarak, en önde yürüyecekler.

On erkek, beş kadın Özgür Tutsak, Birinci Ölüm Orucu Ekibi'nde yeralacağını öğrendi bugün Ümraniye'de.

Ekim Devrimi kutlama programı sona eriyor artık. Tüm Özgür Tutsaklar, hep bir ağızdan bir marş söylüyorlar. Bu marşın adı "Direnişçilerin Cevabı"dır. Bestecisi ise 12 Eylül Cuntası koşullarında ölümüne direnerek bir gelenek yaratan Haydarlar'dır. Onlar, bir tohum olarak verimli devrim toprağına düştüler ve bugün, onların feda ruhu, Bolşevikler'in sosyalizm inancı ve Birinci Ölüm Orucu Ekibi'nin coşkusu tek bir sesle haykırılıyor:

"Soyun dedi düşman inançlarından

Dört kızıl ok fırladı yayından

17 Ekim depremini yaratan

O güçlü fırtınayı yaratan

Krallar, imparatorlar, beyler

Diktatörler yıkarız.

Hey!

Hep bir ağızdan türkü söyleyen

Karaburun'da çarpışan Bedreddin yiğitleri

Biz nerede bir doğum sancısı

*Atlarımızı oraya sürdük Kızgın ve
kızıl kor atlarımızla Hep dalgalı
anaforlara daldık Can aldık canı
esirgemedik Çok yendik, çok
yenildik Topların, tankların ki
ustasıyız Burçlarında sallanan
bizlerdik Hey!
Stalingrad'da şaha kalktık
Filistinler'de direndik
Kızıldere'de direndik
Düşüncelerimizi tarihimizi Örs
ve çekicin arasında dövüp
Kavganın suyunda çelikleştirdik
Hey!
İp de geçersen boyunlarımıza Ya
da bir kurşun alınlarımıza Asla
soyunmayız inancımızdan Hey
And dağları, Sierralar Che'nin
gül bahçeleriyiz..."*

Cephe'nin gülistanı olan ölüm orucu direnişçileri, halay çeken özgür tutsakların arasına karışıyorlar. Henüz tören yapıp, resmi olarak açıklanmadığı için, herkesin bildiği bu "sır" korunacak. Fakat halayın coşkusu, omuzlardaki ellerin sıkılığı, yere vurulan ayakların sert temposu, çekilen zılgıtlar, hele gözlerdeki o ışıltı, hele yüzlerdeki o tebessüm, işte tüm bunlar o sırrı aleme haykırıyor şimdi. Ve Özgür Tutsaklar, kutlama programını sloganlarla bitiriyorlar artık: Ekim Devrimi Yolumuzu Aydınlatıyor!

"Partime;

*Beni devrimciliğin zirvelerinden biri olan ölüm
orucuna; devrimciliğimin sınavdan geçeceği böyle-*

sine onurlu ve şerefli bir eyleme layık gördüğünüz ve güvendiğiniz için teşekkür ediyorum.

Bugünün Türkiye'sinde bu eylemin misyonunun farkındayım. Burjuva ideolojisinin saldırılarına, tasfiyeciliğe karşı yerimizde duruyor, doğru bildiğimiz yolda, burnumuzun dikine yürüyoruz.

Düşmanın hapishanelerden "teslim ol" çağrılarına, "öleceğiz ama teslim olmayacağız" diyen yoldaşlarımızın sesini daha gür haykırıyoruz. Ölüm orucu taarruzumuzla bir kez daha bu bayrağı düşmanın burçlarına dikeceğiz.

Bizler namluya sürülmüş mermileriz. Her birimiz, başta biz tutsaklara ve halka karşı başlatılan saldırıda düşmanın beyninde patlayacağız. Şehit düşeceğiz.

Toprağa düşen bedenlerimizle bu saldırıya set olacağız. Halk düşmanlarının, emperyalistlerin ve uşaklarının halkımızı sömürmesine, vatanımızı karış karış satmasına dur diyeceğiz. Oligarşi ve emperyalizmin beyninde patlayacağız. Bir kez daha dünyayı ayağa kaldıracacağız. Direnişimizin gücüyle, etkisiyle, bu ülkenin sahipsiz olmadığını göstereceğiz. Bu ülkede biz devrimciler oldukça, halklarımızın kurtuluşu, vatanımızın özgürlüğü için ölüm oruçlarında şehit düşenler oldukça, düşmana rahat yok. Düşmana bu ülkeyi, bu vatani yar etmeyeceğiz. Emperyalizmi ve işbirlikçilerini er ya da geç, mutlaka ama mutlaka kovacağız.

Bu mevzi çatışmasının ülkemizin çeşitli sınıf, tabaka ve kesimlerini, bağımsızlık, demokrasi kavgası etrafında birleştireceği bilinciyle hareket ediyoruz. Bu nedenle de om uzlarımızdaki yük ağır. Biz bu yükün altından kalkacak güce, devrimci iradeye ve kişiliğe sahibiz. Ve mevzi çatışmasında zaferle çıkacağız.

Partimin benden beklentilerini yerine getirece-

ğim. Şehitlikse şehitlik, gazilikse gazilik. Bu eylemin gerekleri neyse onu yapacağım. Hem de büyük bir coşkuyla, heyecanla ve zevkle yapacağım. Büyük onur ve şeref duyarak...

Ali Rıza DEMİR

"Partime Önderime.

14 yıldır bu ailenin içindeyim.

Şöyle bir geçmişime dönüp baktığımda yüzümde hafif bir tebessüm, gönlümde tarif edilmez bir huzur bırakan şehitlerimizi görüyorum. Onlarcasıyla birlikteydim. Kimiyle aynı sırada oturdum, kimiyle aynı eyleme gittim. Kimiyle sohbetin en koyusunu yaptım, kimiyle yalnızca gözlerle konuştum. Onlardan öğrendim, öğrenmeye çalıştım. Hepsini ardında onurlu bir geçmiş bırakarak, bu vatanın toprağını suladılar. Gözümü onlardan ayırmadım.

Şöyle bir geçmişime baktığımda, bir film şeridi gibi akan bu karelerin ilk kesitinde Dev-Genç'i, Devrimci Sol'u, sonrasında Parti-Cephe'mi gördüm. Hiç onlarsız olmadım, olmayı düşünmedim.

Önderimi gördüm '89'lu yılların Baştabya'sından, bugüne kadar hep yanımızda oldu, hep yanındaydık.

Şöyle bir geçmişime baktığımda, olumluluklarımı gördüm, olumsuzluklarımı da. Düştüğümde oldu, kalktığım da. Hızla koştuğum da oldu, yavaşladığım da. Düşse, kalka, koş, yürüye bu yolu aldım ve bugüne geldim. Bocaladığımda, zorda kaldığımda elimden siz tuttunuz. O eli hep hissettim. Sevinçimde, başarabildiklerimde sizinle paylaştım.

Önderime, "ben bu ailenin yaramaz çocuğu-

yum" dediğimi hatırlıyorum. Ama yaramaz çocuk olmak yetmiyordu, kendini sınırlamak, "yaramazlıkları" meşru görmektir bu. Önderimden bunu öğrendim, büyümeye çalıştım. Her hareketimde onun gözlerini üzerimde hissettim. Kimi zaman kaşlarını çatarak "gidişat kötü" dedi, kendime çeki düzen verdim, kimi zaman "iyidir iyi" dedi, daha hızlı koştum. Bazen resimlerde, bazen kitaplarda, bazen rüyalarımda konuştum, dertleştim.

19 yaşımdan 32 yaşıma kadar ömrümün en güzel yıllarını örgütümle geçirdim. Ne mutlu bana. Ne mutlu ki her zaman ailemle oldum.

Önderimin "bir daha görüşeceğiz, başın dik, alnın açık olsun" deyişini hiç aklımdan çıkarmadım.

İşte bir daha görüşüyoruz. Sizi utandırmayacak, güveninize layık olacağım.

Biliyorum, kuşatmayı büyük direnişlerle yaraçacağız. Kuşatmaları hiçbir bedelden kaçınmadan yarmayı, Partimiz'i, halkımızı zafere çıkarmayı sizden öğrendik.

Ölüm orucuna tüm bu duygularıyla gönüllü oldum. Bugün ölüm orucu savaşçısı olarak aynı duyguları taşıyorum. Beni bu onura layık gördüğünüz için size teşekkür ediyorum. Anlatılmaz bir mutluluk, anlatılamaz bir huzur içindeyim.

Örgütlü olduğum süre içinde çok çeşitli görevlerim oldu ama her zaman bir savaşçı olmak, düşmanla yüzyüze hesaplaşmak istedim. Dışarıda savaşçıydım, yarım kalan bir hesabım vardı. İşte bugün bana tanımış olduğunuz bu fırsatla düşmanla bir kez daha hesaplaşacağım. Düşmana bir kez daha, yıllarca çektiğimiz acılar, verdiğimiz yüzlerce şehidimiz, gün yüzü görmeyen halkımız için tetik çekecek ve vuracağım. Silahım bedenimdir.

Talimatınızı aldım. Görevimi yerine getireceğim. Güvendiniz, güveninize layık olacağım. Onurlandırdınız, sizleri onurlandıracağım. Sizinle her zaman, sizinle devrime kadar..."

12 Kasım 2000

Sevgiyle... **Zeynep ARIKAN**

**

"Partime

Bana insanca ve onurlu bir şekilde yaşamayı öğrettin.

Halkı sevmeyi, vatan için ve yoldaşlar için ölmeyi öğrettin.

Değerlere sahip çıkmayı öğrettin. Hep güvenli ve onurlu yaşamam için güç verdin. Emek harcadın.

Onurlu yaşamasını öğrettin. Yeni insanı öğrettin.

Zaferler yaratarak, zaferleri tattırdın.

Hep umudum oldun, özlemlerimi gerçekleştirdin.

Benim hep mutlu olmam için her şeyi yaptın.

Şimdi yine bu onurlu göreve layık görüp özlemlerimi gerçekleştirdin.

Bana mutlulukların en büyüğünü verdiniz.

Ben de bu onurlu görevde Partim'e layık olacağım.

Partim'in kazanacağı bu zafere katkı sunduğumu sağladığı için minnettarım.

Partim'in geleneklerine yeni gelenekler katmak

benim için mutluluktur.

Partim'in kazanacağı bu zaferi devrimci coşkuyla selamlıyorum."

12 Kasım 2000

Veli GÜNEŞ

**

"Partime, Önderime

Aylarca tartıştık, seçilip seçilmemenin heyecanını yaşadık hep birlikte. Bazen seçileceğimizi düşünüp sevinirken, bazen seçilemeyeceğimizi düşünüp hüznünlendik.

Bugün seçildik. Bu onurlu görev bize verildi! Bu duyguları, insanın içinde yaşadıklarını anlatmak mümkün değil. Bu bir depreme benziyor.

Çok sevindim, mutlu oldum. Bunu kimseyle paylaşmamak gerekiyordu. İçim içime sığmıyor, kıpır kıpır oluyordu. Dere yatağına sığmayan bir nehire benzediğimi düşünüyorum ilk anda. Herkese duyurmak istiyorum.

Sonra herkesle paylaşmaya başladığımızda mutluluğum bir kat daha artıyor. Yoldaşlarımızla paylaştığımız mutluluğu, yaşadıklarımızı hiç kimse bizim gibi yaşayamaz. Çok güzel duygular, işte insan sadece bunun için bile ölebilir diyorum.

Dışarıda hep kıra gitmek istedim olmadı. Hala hayalimdir çıktığımda kıra gitmek ya da SPB savaşçısı olmak. Ama bugünden itibaren hayıflanmıyorum. Bir SPB savaşçısı olarak silah sıkamasam da düşmana, bugün bedenimi bir silaha dönüştürmenin mutluluğunu yaşıyorum.

Onurlu bir görev, 84'ten bugüne hayranlıkla baktım ölüm orucu savaşçılarımıza. Bugün onların

yolundan gitmek ayrıca onur veriyor.

Ben devrimden sonrayı hayal ederdim. O zaman Önderliğimiz'in ülkeye girişini görmeyi düşünürdüm. Bugün kendimi Önderliğimiz'i görmüş gibi hissediyorum. Daha yakınımda, bana güç verdiğini görüyorum. Bundan ayrıca mutluluk duyuyorum.

Bu onurlu göreve layık görüldüğüm için çok mutluyum.

Biz ne zaman ki bir direnişe başladık, hep zaferle çıktık. Zafere olan inancım sonsuz. Şimdiden kazanacağımızı biliyorum. Zaferi şehitlerimizle kazanacağımızı biliyorum. Sabo gibi, İdil gibi şehit düşeceğim.

Beni bu onurlu göreve layık gören Partim'e, şehitlerimize, halkıma layık olacağım.

Asla ve asla alnıma takılan kızıl banta leke sürmeyeceğim.

Ayrıca Hüsamettin şehit düştüğünde, birlikte tahliye olsaydık, belki aynı birlikte olurduk ve birlikte şehit düşerdik diye düşünmüştüm. Ondan sonra daha çok seçilmeyi istemiştim. Bu bandı bir kez daha Hüsamettin için takacağım. Ve Hüsamettin'e layık olacağım.

Bu onurlu görevi onurumla yerine getireceğim."

12 Kasım 2000

Ümüş ŞAHİNGÖZ

"Merhaba

Aslında uzun sayılabilecek bir süredir tartıştık.

Süreç, düşmanın politikaları, solun durumu ve tavrı, hapishaneler ve biz. Bir kez daha görüldü ve görüldük ki, savaşın bir tarafında düşman, diğer tarafında Parti-Cephemiz vardı. Çarpışma da tarafların (düşman ve bizim irademizin) arasında yaşanacak. Bu irade savaşında zafer dün olduğu gibi bugün de haklı meşru olanın, yani bizim olacak.

Tartıştık, hem de pek çok konuyu, başlığı. Birlikte tartışırken ürettik, üretirken ideolojik olarak kendimizi yeniledik, güçlendik. Neşeliydik, sevinçliydik; çünkü ölüme giderken gülen yoldaşlarımızdan güç alıyorduk. Bu da bayrak yarışının bir başka etabı değil miydi zaten. Şimdi bayrak '84 ve '96 Ö.O. şehitlerimizden bizlere devredilmiştir. Ve daha hızlı koşmak, orak-çekiçli, kızıl yıldızlı bayrağımızı daha yükseklerde dalgalandırmak zamanıydı. Koşunun en önünde yeralan birinin, Ö.O. ekibinde yeralıyor olmanın coşkusu, onuru ve gururu kelimelerle anlatılamaz düşüncesindeyim. Koşuyu ön de tamamlayacak, zaferi göğüsleyeceğim, tıpkı bizden önce bu onuru yaşayan şehitlerimiz gibi.

'84 ve '96 Ö.O. direnişlerini, şehitleri ve görkemli zaferlerinin yakın tanıklarından biri olma gururunu yaşayanlardan biriyim. Tartışmalar sürecinde ve ekte yeraldığım söylendikten sonraki günlerde kendimle tartışırken hep şehitlerimizle sohbet ediyorum. Şehitliğimize giderek onların karşısına geçip sorular soruyorum. Benimle konuşuyorlar, neler yapmam, nasıl davranmam gerektiğini anlatıyorlar. Öğretmenim olarak doğruyu gösteriyorlar.

Şimdi ölmek zamanı, ölmek gerekiyor. Ölüm sözcüğü üzerine de düşündüm. Anlatıldığı ya da yazıldığı gibi korkulacak ve de soğuk bir duygu falan olmadığını gördüm. Evet, gerçekten de ölüm ölmek yeniden doğmakmış.

Dönüp geriye bakıyorum. Gerçekliğimde güzel, olumlu, onur duyduğum yanların yanısıra, hayıflandığım, lanet olsun dediğim yanlarımız olduğunu görebiliyorum. Olumlu, güzel ve doğru olan, gururlandığım yanlar öncelikle Devrimci Sol ve sonrasında Parti-Cepheme borçlu olanlardır. Harcanan emeğe, verilen değerlere karşılık düşen taraşımdır. "Lanet olsun" dediklerim ise kendimle barışık olduğum, zaaf ve eksiklerimdir. Ve bendeki eski insanın kalıntılarıdır. Düşmeme, ayaklarımın takılmasına neden olan da bunlardır. Ama düştüğümde, geride kaldığımda hatta uçurumun kenarına yaklaştığımda beni çekip kurtaran, ayağa kaldıran güç ise her zaman için yoldaşlarım, Partim olmuştur. İstenilen fazla bir şey değildi. Kendime dönmem, dinamiklerimi harekete geçirmem, koşmam gerekiyordu. İşte bu süreçte bunu yapabilmenin hiç de sanıldığı ya da düşünüldüğü kadar zor olmadığını tekrar tekrar yaşayarak öğrendim, gördüm. İhtiyacım olan güç, malzeme, geçmişim, şehitlerimiz, yoldaşlarımın varlığı, yaratılan değerler, tarihimizdi. Eğer ki, ararsan her bir ihtiyacım burarlarda vardı.

Değiştiğimi, arındığımı, kişilik olarak güçlendiğimi hissediyorum. Ama yeterli görmüyorum. Yeni insanı kişiliğimde oluşturma görevinin sorumluluğunu biliyorum.

Bu irade çatışmasının düşmanla olan tarafında olduğu gibi kendimle yani iç düşmanla olan yanında da gerekli olan cephanem hazır. Tarihimiz, ideolojimiz, değerlerimiz, geleneklerimiz, şehitlerimiz, önderim, yoldaşlarım ve kinimle birlikte halkımıza, vatanımıza olan sevgimle kuşandığım, yüreğim ve bilincimle alnımdaki kızıl yıldızla and olsun ki, bana duyulan güveni, inancı sarsmayacağım, '84 ve '96 Ö.O. şehitlerime and olsun ki, ölüm karşısında aman dilemeyecek, rezil rüsva edeceğim.

Yoldaşlarımın, ailemin, halkımızın özlemlerini, beklentilerini, ümitlerini sahiplenerek, düşlerini gerçekleştirecek, diğer yoldaşlarım gibi severek ölümü kucaklayacağım.

Pişman değilim. Devrimci, Devrimci Solcu ve Parti-Cepheli olduğum için her zaman onur duydum. Ben de iyi, güzel ve doğru olan ne varsa Önderime, Partim'e, ideolojimize borçlu olduğumu söylüyorum.

Düşlerimizin gerçekleştirileceğine olan inancımdan hiç ama hiç kuşku duymadım. Bu düşlerim yoldaşlarımın da düşleridir.

Bütün halklar için geçerli olan adalet, demokrasi, bağımsızlık, sömürsüz bir dünya için mücadelenin bir parçası olan bu haklı savaşta, bu vatan toprakları şu beş harfli sözcükle **özgür**, dört harfli sözcükle **onur**, şu beş harfli sözcükle **namus** demek olduğunda, bütün hepsi halk için olacağına inanıyor ve bu uğurda savaşarak şehit düşmeyi özleyorum.

Ölmemiz gerekiyor. Evet öleceğiz ki ardımızdan gelenler, bizden öğrenerek uğrunda ölmeye değer bir dava olduğunu görecektlerdir. Ve bundan dolayıdır ki, biz ne kadar çok ölürssek, ideolojimiz, düşlerimiz, inançlarımız, değer ve geleneklerimiz o kadar yaşayacaktır.

Ve yıllar var ki bu vatan topraklarına kanımız aktı. Kanla sulanan topraklar kutsaldır. Topraklarımıza sahip çıkmak dün olduğu gibi bugün ve yarın da boynumuzun borcudur.

İşte bu borcu ödeme sırası şimdi içinde yeraldığım Ö.O. savaşçılarındadır. Borcumu ödeyeceğime söz veriyorum.

Önderimi yıllar var ki göremedim. Ama onun sıcaklığını, dostluğunu, öğreticiliğini hiçbir zaman

unutmadım. O, her zaman benim için öğretmen, önder, yoldaş oldu.

Partim-Cephem benim her şeyim. Şehitlerimiz her zaman için namus ve onur sözü olmuştur.

*Şehitlerimizin huzurunda, Partim, Önderim, yoldaşlarım ve halkım önünde söz veriyorum ki, al-nımıza takılan kızıl yıldızlı bandı onurla taşıyacak, düşmanla girdiğimiz bu irade savaşında şehit düş-
seceğim.*

Zaferden hiç kuşku duymadım. Çünkü zafer Parti-Cephe geleneğidir. Doğru, haklı ve meşru olan biziz. Bu yüzdendir ki daha direnişimize başla-nırken KAZANMIŞTIK.

Böylesi büyük ve tarihsel bir direnişte beni de Ö.O. birinci ekibindeki savaşçılardan biri olarak onurlandıran, yoldaşlarıma, Önderime, Partime tekrar teşekkür ediyorum, Önderimi, Partimi, Yol-daşlarımı halkımı çok seviyorum."

Devrimci Selamlar

Osman OSMANAĞAOĞLU

13.11.2000

**

"Öncelikle bana Ölüm Orucu Savaşçısı olma onurunu verdiğiniz için teşekkür etmek istiyorum.

Yaklaşık 10 yıldır Parti-Cephe ailesinin içinde-yim. Ve büyük ailemiz içinde olmaktan hep mutlu-luk duydum. Ailemizin dışında bir yaşamı hiçbir za-man düşünmedim. Devrimciliği, halkını ve vatanını sevmeyi, kelimenin tam anlamıyla onuru, namusu, adaleti burada öğrendim. İnsana verilen değeri gördüm, yaşadım. İnsanca yaşamamanın hazzına var-

dım. Yaşadığım bunca güzellikler mücadelenin doğasında varolan zorluklar karşısında hep güç verdi.

Evet, Partim ve Önderim benim için büyük bir güç, büyük bir güvendir. Bu güvenle yaşamım da dahil her şeyimi Partim'e, Önderim'e adadım. Gönül rahatlığıyla "Yaşamım üzerindeki bütün söz ve karar hakkı Partim'in ve Önderim'indir" dedim. Tarihimizden ve kendi deneylerimden biliyorum ki; Partim ve Önderim her zaman bizim iyiliğimiz için uğraşmış, iyi ve kötü günlerimizde hep yanımızda olmuş, hep daha iyi bir insan ve devrimci olmamız için çalışmıştır.

Bizim en büyük gücümüz de budur. Devrime ve halkın iktidarına kilitlenmiş, kitlesinden kadrosuna kadar birbiriyle bütünleşmiş bir Parti ve Önderlik. Bu gücü kimse yenemez, yokedemez. Devrimcilik hayatım boyunca, yaptıklarımdayapamadıklarımdaya bu güç hep yanımda oldu. Elimden tuttu, emek harcadı, yol gösterdi ve bugünlere getirdi.

Bunun için Partim'e ve Önderim'e büyük bir vefa borcum var. Vefa borcumu ödeme fırsatını bugün elime geçirmiş bulunmaktayım. Bunun için de çok mutluyum. Emperyalizmin ve faşizmin bizler nezdinde halkı teslim alma saldırısına karşı ben de diğer ölüm orucu savaşçısı yoldaşlarım gibi hiç tereddüt etmeden canımı feda edeceğim.

Partimiz'in ve Önderimiz'in biz Özgür Tutsaklar'a olan güveninin tam olduğunu biliyoruz. Bu güveni boşa çıkarmayacak ve size layık olacağız. Düşmanı bir kez daha rezil rüsva edip, zaferi Partimiz'e, Önderimiz'e, şehitlerimize ve halkımıza armağan edeceğiz.

13 Kasım 2000

Sevgi ve saygılarımla

Ahmet İBİLİ

MERYEM'İN GÖZYAŞLARI...

Meryem ağlıyor.

Bu gözyaşlarını ilk kez nerede görmüştük?

Dersim'de!

1938 yılının karanlık ve kanlı bir gecesiydi. O gece, sığındıkları kuytulukta, katillerinden gizlenmeye çalışıyordu bir grup Dersimli. Karanlık ve sessizlik, çoğunluğu kadınlardan, yaşlılardan ve çocuklardan oluşan bu insanların o anda tek koruyucusuydu. Tek bir ses bile kendilerini arayan katillere yerlerini belli edebilirdi. Gecenin karanlığına ve kendi sessizliklerine sığınmışlardı ki, bir bebek çığlığı yükseldi aniden. Aç bir bebek, meme istiyor şimdi. Oysa anasının sütü çoktan çekilmiş. Bebeğin çığlıkları geceyi yırtıyor, sessizlik bozuluyor. Eğer katiller bu sesi işitirse -ki bu an meselesidir- burada bir katliam yaşanacağını hepsi biliyor. Ama hiç kimse, o anneye bebeğini susturmasını söyleyemiyor. Buna gerek yok! Anne, yavrusunu kurumuş göğsüne bastırıyor. Herkes annenin neyi, neden yaptığını biliyor. Ve o anne, bir anne için en imkansız şeyi yapıyor. Biraz sonra, bebeğin sesi duyulmaz oluyor.

Çocuğunu göğsüne bastırarak, sonsuza kadar uyutan bu anneye, "bebek katili" diyebilir misiniz? O annenin yaptığını yapmaya mecbur bırakanlara ne diyeceksiniz o zaman? Oysa bir ölümün iki katili olmaz, bu ölüm bir feda sonucu olsa bile.

O annenin adı, Meryem'di. Ve şimdi Ümraniye'de gözlerinden yaşlar süzülen bu genç kızın kulağına üç kez 'Meryem' diye seslenilmişti doğduğunda. O annenin gözlerinden süzülen yaşlara benziyor, şimdi Meryem'in gözlerindeki damlalar. Ki bizim Meryem Altun, Dersim sürgünü bir ailenin evladıdır. Hem de evlad-ı Kerbela'dır. Dilimizin ucundakiyse şu sorudur: Kerbela, Dersim ve şimdi... Değişen nedir? Belki de, dün kaftan giyen zalim-

lerin, bugün kravat takmasıdır.

Meryem ağlıyor...

Çünkü, ölüm orucu birinci ekibine seçilmediğini öğrendi. Ağlayışı bundandır. Fakat, buna ağlamak mı denmeli? Hayır, bazen onur damla olup süzülür, o kara gözlerden.

Çok yıllar önce, henüz çocukluktan gençliğe yeni adım attığı 1991 Mart'ında gözlerinden yine yaşlar aktığı doğrudur; o günlerden gözlerinde bir hüznün bulutu kaldığı da... Ama nedeni vardır; Meryem'in abisi Kahraman Altun, 16 Mart 1991'de, devrimci bir eylem sırasında şehit düşmüştür İzmir'de.

İzmir'in Kordon boyu bok kokardı o zaman. Ama İzmir'i ve dahi Körfez'i asıl kirleten ve rahatsız eden, İzmir'i mesken eylemiş irili ufaklı Amerikan üslerinin ve onların uşağı vatan hainlerinin varlığıydı... İşte o Kordon'un Alsancak tarafındadır, Amerikan General Motors tekelinin binası. Kahraman, 16 Mart gecesi o binaya yaklaşır. Çünkü, Irak ve dünya halklarının katillerinden, ABD Dışişleri Bakanı James Baker, ülkemize gelmiştir. Uşaklar, efendilerini yerlere eğilerek karşılar, kahramanlar halkın öfkesine tercüman olurlar. O gece, Körfez'i ve ülkemizi pis varlıklarıyla kokutanların General Motors'u halkın adaletiyle sarsılır. Ve Kahraman, al kanlar içinde yatar boyunca Körfez'e doğru.

Bir Liseli Dev-Gençli olarak karşılar abisinin şehit düşmesini Meryem. Ve o gün Kahraman'a bir söz verir. Emperyalizme karşı bağımsızlığın kızıl bayrağını yükseklerde dalgalandırmanın sözüdür bu. O gün bugündür, daima sözünün ardındadır Meryem. Hatta, kimileri zulümden kaçıp soluğu Avrupa'da alırken, Meryem zulme karşı savaşmak için ülkeye dönmüştür. Ve bugün, yine en önde olmak istiyordu. Ve fakat, uğurlanan değil, uğurlayan olmanın o tarifsiz ağırlığıyla, taşıp sel oluyor duyguları.

Zeynep Arıkan omuzuna elini atıyor Meryemce'nin. Teselli etmeye çalışacak ama ne desin ki? Uğurlanan

Zeynep, uğurlayan Meryem'in duygularını anlıyor. Ve bazen ağlamanın da cüret gerektirdiğini biliyor.

Zeynep ve Meryem, abla kardeş misali iki yoldaştır. Bu yoldaşlıkta Meryem, Zeynep'in kardeşidir. İkisi de ufak tefek, ikisi de esmerdir. İkisi de kara gözleri ve güleç yüzlerinde, aynı umutlu güzelliği taşırlar. İkisi de dışarıdayken SPB komutanıydılar. Her ikisi de, kadınların devrimci savaş içindeki cüretlerinin timsalidir. Her ikisi de, yaşam sevinçlerini etrafa taşıracak denli neşeli ve hatta muziptirler. Zeynep, bu neşenin aleni kısmıysa, Meryem meçhul askeridir. Hazırladıkları skeçler ve günlük yaşamdaki esprileriyle, herkesi kahkahaya boğarlar.

Bu ikilinin neşe ve coşku ortağı, hiç kuşkusuz Selma Kubat'tır. İşte bu üçlünün, siyasal gelişmelere ya da kendi hallerimize dair hazırladıkları hınzır skeçler, müthiştir ve en ciddi olanlar bile kahkahalarını koyuverir en sonunda. Selma'yı bir süre önce dışarı uğurladık, ama mücadele içinde yolladığı selamlarını alıyoruz. Selma, direnişimizin dışarıdaki emekçilerinden şimdi.

En sonunda Zeynep, voltanın sessizliğini bozup, konuşmaya başlıyor: *"...Seni anlıyorum ama, direniş içinde yer almak, sadece ekiplerde yer almak değil ki. Hem bu büyük bir direniş, belki sonraki ekiplerde yola çıkarsın sen de... Ama yine de diyorsan ki... tamam o zaman, ağla Meryem. Ne güzel ağlıyorsun sen böyle. 'Direniş, Ölüm, Yaşam' kitaplarını okudun değil mi? '84'teki Niyazi ve Sinan abiyi düşün, '96'da ekiplerde yer almayan yoldaşları düşün... ama yine de, peki tamam, tamam. Ağla Meryem..."*

Sahi, Dersim 38'inde annesinin, kurumuş memelerine bastırarak ağlamasına son verdiği o bebeğin, öldüğünü kim söyledi ki?

"AKŞAM ERKEN İNER MAPUSHANEYE"

"Akşam erken iner mapushaneye /Ejderha olsan kâr etmez" diyor ya şair; Ercan için de akşam erken inmiştir bugün. Çünkü birinci ekiplerde yeralamadığını öğrendi. Yaktı sigarasını ve çıktı voltaya. Ne kavgada ustalığı, ne de çatal yürek civan oluşu kâr etmiyor, içindeki burukluğu gidermeye.

Kelimelerin gerçekten kifayetsiz olduğu anlar vardır, şimdi işte öyle bir andır. Şimdi, doğru şeyler söylenmesi de gereksizdir. Onları, biliyor Ercan. Ama yine de bu burukluğu yaşıyor. Biraz da kaçınılmazdır bu hal. Birinci ekiplerde yer almak isterken, yola çıkan değil, uğurlayan olacağını öğrendi. Günün akşamını mapushaneye erken indiren, yaşadığı duygulardır.

Ahmet İbili, iyi tanır Ercan Polat'ı. Ve bu sessiz volta'nın anlamını bilir. Bu nedenle, usulca eşlik etmeye başlıyor Ercan'a. Sonra başkaları da geliyor. Gönüllülük yarışında ipi göğüsleyenlerle, şimdilik sıralarını bekleyenler, aynı adımlarla volta atıyorlar. İçlerinde Osman gibi 40'lı yaşlarında olanlar da var, henüz 18'inde olanlar da.

Anadolu halkının kurtuluş savaşçıları onlar. Dışarıda da öylediler, tutsaklık koşullarında da öyleler. İşkence ve katliam saldırıları, soğuk esaret duvarları, parmaklıklar, kelepçeler ve tutsaklıkta geçip giden yıllar, yüreklerinde ki devrim ateşini söndüremedi.

F Tipi teslimiyet saldırısına karşı, neyi nasıl yapacaklarını tartıştılar. Saldırının çapı ve kapsamı karşısında da hiç tereddüt etmeden, ölüm orucu kararı aldılar. Aldıkları kararı uygulamak için, öne atıldılar. Yüzlerce gönüllü oldular, bir feda ordusu oluşturdular. Çünkü onların adı Özgür Tutsak!

Kimse voltanın sessizliğini bozamıyor. Fakat Rıza'yla göz göze gelen Ercan, bir şarkı başlatıyor. Ve herkes katı-

lıyor şarkımıza :

"Günü gelince onar yüzer

Biner biner ölürüz

Vuruşmaktır aslımız bizim

Döne döne ölürüz"

'HEYE' DİYOR AHMET İBİLİ...

Silifke'nin Toros Dağları'ndaki Yörük köylerindendir Ahmet İbili. Bu köyler, Osmanlı'nın zorunlu iskanına tabi tutulmuş Yörük obalarının süngü zoruyla parçalanmasından oluşmuştur. Aslında ilk yerleştikleri yerler, Silifke'nin şimdi turizm merkezi olan sahil kıyılarıdır. Osmanlı, bu asi tabiatlı Yörükler'i, tahakküm altında tutmak için, ovalarda iskan eylemiştir. Zulmün iskanı ova olsa da, Yörükler'in meskeni dağlardır. Zaptiyenin elinin altında bulunmak istemezler. Bilirler ki, o el uzandığı her yerde kan çikartır, katliam yapar, zulmeder. Dahası, Yörükler'in yegane geçim kaynağı olan keçi sürüleri, ancak dağda yaşayabilir. Ki *"davar nereye Yörük oraya"* denmesi boşuna değildir. O dağdan bu dağa yol alan Türkmenler'dir bu Yörükler.

Onların atası, bir *"dişi kurt"* değildir. Bu yalanı duymamışlardır bile. Eğer siz söylerseniz, deli olduğunuzu düşünürler. Tabiatın cümle mahlukatını seven ve kendilerini de o tabiatın bir parçası gören Yörükler, *"canavar"*ı sevmezler. Sürülerine saldıran kurtlara *"canavar"* derler.

Bu dağları mesken eylemiş Yörükler'in soyu Baba İshaklar'a, Kaygusuz Abdallar'a, Dadaloğlu ve Karacaoğlan'a dayanır. O sebepten Osmanlı'nın gözünde hep asi, zındık ve tehlikeli olmuşlardır. Ki zapt-u rapt altına alınmalarına fermanlar çıkartılmıştır. Fakat o kanlı fermanları dinleyen kim? Dadaloğlu olup *"ferman padişahınsa, dağlar bizimdir"* diyenlerin evladıdır bu Yörükler.

Adları yürümekten gelir ve onlara 'Yörük' denir. Yürüyen manasındadır. Çünkü yürüyerek aşarlar dağları ve sınır tanımazlar. Bu yürüyüşü kesmek isteyenlere yaban olurken, sevdiklerine Karacaoğlan olurlar.

Osmanlı yıkılsa da, bitmez Yörükler'in çilesi. 1980'lere kadar, doğru düzgün yolu ve elektiriği olmayan köylere, devlet yol yapınca sevinmişlerdir önce. Fakat o yol-

lardan halka hizmet değil, kapitalist sömürünün alsı gelmiştir. nce sürüler küçülmüş, sonra hepten yoksulluk başa bela olmuştur. Osmanlı zulmünün bile düze indiremediği bu Yörükler'i, kapitalist sömürü şehirlerin ücretli kölesi yapmaya başlamıştır.

Silifke'nin ardında Toros Dağları yine vardır ama, artık o dağların zgr tabiatlı Yörükler'inin yüzü gülmez olmuştur. Ki halkın yüzünün gülmediği yere tebessüm taşıyandır gerilla. Çünkü gerilla halkın kurtuluş umududur. Ve yörüklerin meskeni Toroslar'a 1993 senesinde çıkmıştır umudun gerillaları. Dadal Tarık Koçoğlu ve Karaca Mustafa Sefer'in Toroslar'a dökülen kanı, isyan çağrısı olarak yazılmıştır dağların göğsüne.

Yörükler, İstanbul'un hilesini bilmedikleri gibi, dilini de bilmezler. Konuştukları dil, benzemez binbir sır taşıyan İstanbul Türkçesi'ne. Dilleri sadedir ve ne kastediyorlarsa onu diyorlardır. Mesela 'evet' yerine 'heye' derler, ki 'evet' bazen kendi içinde 'hayır' anlamı da taşır. Fakat, Yörükler'in dilindeki heye'nin yoktur başka bir anlamı; ikirciksiz, hesapsız ve can-ı gönülden bir olumlama dır heye.

Ve işte şimdi, direniş ve zafer için 'heye' diyor Ahmet İbili. 'Heye' diyor Baba İşhak, 'heye' diyor Kaygusuz Abdal ve direnişe heye diyenler adına, bir kez daha çalıp söylüyor Dadaloğlu:

*"Kalktı g eyledi Avşar illeri
Ağır ağır giden eller bizimdir
Arap atlar yakın eyler ırağı
Yüce dağdan aşan yollar bizimdir*

*Belimizde kılıcımız kirmani Taşı deler
mızrağımın temreni Hakkımızda
devlet etmiş fermanı Ferman
padişahın dağlar bizimdir*

*Dadaloğlum yarın kavga kurulur
Öter tüfek davlumbazlar vurulur
Nice koçyiğİtler yere serilir Ölen
ölür kalan sağlar bizimdir..."*

DEVİRİM EĞER CANLARIMIZA İHTİYAÇ DUYUYORSA...

Bugün, 19 Kasım 2000...

Bugün, Birinci Ölüm Orucu Ekibi kızıl bandını kuşanarak, direnişin sancağını en önde dalgalandırmaya başlıyor.

Bugün, süresiz açlık grevi, ölüm orucuna dönüşüyor.

Bugün, Birinci Ölüm Orucu Ekibi, yola çıkıyor.

Birinci ekibin açıklanacağı törenin hazırlıkları günler öncesinden başladı. Öyle ki, hem kalacakları koğuşlarda hem de törenin yapılacağı salonda hummalı bir faaliyet sürdürüldü. Erkek direnişçiler, C-8 koğuşunda kalacaklar. Kadın direnişçiler ise, Kadınlar Koğuşu'nun bir bölümünde kalacak. Direniş koğuşları yeniden düzenlendi. Direnişçilerin yatacakları yataklar, günler öncesinden çırpılıp uygun hale getirildi, ki zayıflayan bedenleri bir nebze rahat etsin. Kullanacakları ranzalar, yastıklar, battaniyeler, çarşafklar, nevresimler, giyecekleri elbiseler, yazı yazacakları kalemler, kağıtlar... Her şey ama her şey inceden inceye düşünülp ayarlanmış durumda.

Tüm bu hazırlığı çekip çevirenler, elbette '96'cılar. Daha önce ölüm orucu direnişçisi olmanın deneyimiyle, her şeyi gerektiği biçimde düzenliyorlar. Ve en iyi onlar biliyor ki, fazla ihtimam ve ilgi, sıkar direnişçileri. Bu nedenle, gereklilik ve ihtiyaçlar çerçevesinde, sade bir tarz hakim etrafta. Fakat, en güzeliyle ve en güzelinden yapıyor her şey.

Bir düğün evi gibi hazırlanıyor her şey. Ve bu sabah, bir düğüne gider gibi herkes. Çünkü bugün, zafere sevdalılarının zafer için yola çıkışlarının düğünü var.

Yola çıkanlar, nereye doğru adım attıklarını, herkesten çok biliyorlar. Uğurlayanlar, can yoldaşlarını nereye uğurladıklarını herkesten çok biliyorlar. Fakat, ne yola çı-

kanların ne de uğurlayanların yüzünde kederin zerresi yok. Ki onlar, bu topraklardan silinmeye çalışılan kurtuluş umudunu savunup, daha da büyötmek için yola çıkıyorlar. Ve bunun coşkusunu yaşıyorlar.

Evet, coşkulular. Çünkü, gerçek coşkulular, emek ve bedelle yaratılıp paylaşılan onurun bahtıyarlığıdır. Özgür Tutsaklar, onurlarını ve halkın kurtuluş umudunu ölümüne savunmanın coşkusıyla, bugünü bir düğüne çeviriyorlar.

Tören vakti geldi. Yüzlerce Özgür Tutsak, 'Konferans Salonu'nu doldurmuş durumda. Direnişçiler henüz alın bantlarını kuşandıkları için, kitlenin arasında ama en önde oturuyorlar. Genç yaşlı, kadın erkek... Türk, Kürt, Arap, Laz, Çerkes, Gürcü, Çingene, Terekeme... İşçi, işsiz, memur, esnaf, öğrenci... yüzlerce Özgür Tutsak, töreni bekliyorlar. Sessizliğe, fısıldaşmalar karışıyor.

Şimdi burada ve Özgür Tutsaklar'ın bulunduğu her yerde aynı coşku, aynı kararlılık yaşıyor. Mekanlar farklı, mesafeler uzak olsa da, her yerde aynı ruh hali paylaşıyor. Feda ruhu, kültürü ve geleneğinin bir kez daha ve en kitlesel biçimde somutlanmasıdır yaşanan.

Özgür Tutsaklar, ölüm orucunda somutlanan devrimci iradenin, boyuneğmeme kültürünün, teslim olma ahlâkının bizzat kendisi olduklarının bilincindeler. Onlara, F Tipi politikasında somutlanan teslimiyet dayatıldı. Kabul etmeyeceklerini söylediler. Ve şimdi, bu uğurda ölümü göze aldıklarını dosta düşmana ilan ediyorlar.

Özgür Tutsaklar'ın bir temsilcisi, umudun bayraklarıyla bezenmiş kürsüye çıkarak, bütün Özgür Tutsaklar'ın duygu ve düşüncelerini yansıtan bir konuşma yapıyor:

"... Hiçbir saldırı, bu ideolojik sağlamlıktan kaynaklanan inancımızın, geleneklerimizin, halk ve vatan sevgimizin doruklarına ulaşamaz.

İşte bu nedenle, bugünün dünyasında, emperyalizm ve işbirlikçilerinin karşısında çoğu kez tek

başımıza kalsak da, yine BİZ varız. Kimileri ihanet edebilir, teslim olabilir. Ama biz yerimizi daima koruyacak, devrim ve sosyalizm şiarlarını iktidara taşıyacağız.

Söylediklerimizin arkasında can bedeli durduğumuzu, herkes bir kez daha görecektir.

'Merhaba Zafer, Hoş Geldin Ölüm' sözleriyle ölümü daha şimdiden yenen, 'Bir kefen giymek gerekirse eğer, bu asla düşmanın bize biçtiği kefenler olmayacaktır. Devrim eğer canlarımıza ihtiyaç duyuyorsa, kızıl bantlarla, kızıl bayraklarla süslenecek kefenleri giymekte tereddütümüz olmayacaktır' diyen ölüm orucu direnişçisi yoldaşlarımızı coşkuyla selamlıyoruz..."

Tutsaklar Örgütlenmesi'nin bu açıklaması alkışlarla sona eriyor ve kürsüye Ahmet İbili çağrılıyor. Ahmet ve yoldaşı, bant töreni için masadaki bayrağa ellerini koyup karşılıklı duruyorlar. Bayrağın üzerinde, Cephe yıldızlı 15 tane kızıl bant duruyor. Bu bantlar, and içildikten sonra sahiplerinin alınlarına takılacaklar.

Ahmet ve yoldaşı, ellerinden öte yüreklerini masadaki umudun bayrağına koyarak, and içmeye başlıyorlar. Yoldaşı söylüyor, Ahmet İbili "Özgür Tutsak Andı"nı tekrarlıyor şimdi:

*"Ben bir Parti-Cepheli olarak
Emperyalizme karşı bağımsızlık
Faşizme karşı demokrasi
Kapitalizme karşı sosyalizm mücadelesinde
Tutsak düştüm.
Tutsaklık koşullarında
Bir Özgür Tutsak olarak
Halkın onuru
Ve kurtuluşu için
Can bedeli direneceğime*

*Rengini
Şehitlerimizin kanından alan
Alın bandımın
Ve bayrağımızın üzerine
And içerim.
Andım
Onurum ve namusumdur
Her şey Parti-Cephe için!
Her şey Zafer için!.."*

Masadaki ilk kızıl bant, Ahmet'in alnında parlıyor artık. Yoldaşı Ahmet'in alnından öpüp kucaklıyor. Bu kucaklaşmada yoldaşlığın, güvenin, hesapsızlığın, BİZ olmanın sıcaklığı ve bağlılığı vardır. Bu kucaklaşma, zamanın ve zulmün ayıramadığı yoldaşlığın, ölümle de ayrılmayacağının sembolüdür. Öyle içten sarılıyorlar birbirlerine.

Artık kürsü, Ümraniye Birinci Ölüm Orucu Ekibi'nin komutanı Ahmet İbili'nindir. Artık bu kürsü, tarih yazanların kürsüsüdür. Tam da bu nedenle geleneğin ve geleceğin kürsüsü Ahmetler'indir.

Ahmet İbili, bu toprağın evladı olmanın mütevaziliğiyle, bu halkın öncüsü olmanın gururuyla ve bir feda savaşçısının kararlılığıyla *"bir canım var, feda olsun halkıma"* diyor. Yüzlerce Özgür Tutsak, Ahmet'in sözlerinde ifadesini bulan feda ruhuna selam duruyorlar. Devrim eğer canlarımıza ihtiyaç duyuyorsa diyenler, şimdi birer devrim fedaisi olarak tarihin kalemını ellerine alıyorlar.

Ahmet İbili, alın bandını kuşandıktan sonra, birinci ekibin komutanı olarak, diğer direnişçileri de teker teker çağırıyor. Çağrılan direnişçi, andını '96 Gazileri'nden birinin karşısında tamamlıyor ve kızıl bandını da '96'cı yoldaşından alıyor. Böylece, '96 direnişi 2000 direnişini alnından öperek, direniş bayrağını devrediyor. '96 ve 2000 Ölüm Orucu direnişçileri umudun bayrakları, Mahir ve

Önderlik portreleri altında, bir tarihin ve geleneğin kesintisizliğini somutluyorlar.

Direnışçiler teker teker çıktıkları kürsüde, "son" sözlerini söylüyorlar. Halka ve yoldaşlarına, dosta ve düşmana, tüm cihana değişik kelimelerle ifade edilen bu sözlerin tek bir anlamı var: Bizi teslim alamazsınız, halkı yene-mezsınız!

Gülay *"ileri, zulme karşı hep ileri"* diyor. Yıldız, hodri meydan diyor faşizme. Osman tarihin diliyle "kazana-cağız" derken, Veli Dayı *"Mahirler'in yolundan ilerleye-ceğiz"* diyor. Ümüş, Hakikat Bacıların direngenliğini, Zehra ise direnişin güzelliğini taşıyor kürsüye. Alişan cüretin diliyle söylüyor içinden gelenleri. Ve Zeynep'in Dev-Genç'li yüreği dile geliyor:

"...bütün güzellikleri, insana dair her şeyi halkımızdan öğrendik. Ve diyorum ki, bu halk için ölmeye değer. Ve diyorum ki, bu can, halkım sana feda olsun..."

Ve Ali Rıza Demir, sözlerine ana diliyle, Kürtçe'yle devam ediyor artık:

"...Sizi seviyoruz Türkiye halkları. Sizden güç alıyoruz. Sizin için ölüme yürüyoruz. Size her şey layık. Canımız, kanımız size feda olsun. Sizin için her şeyi ama her şeyi yapacak kadar fütursuz ve pervasızız..."

Zaferi taarruzumuza başlarken kazandık...

Kürt halkı!... Ateşin ve güneşin çocukları! Us- lanmaz, boyun eğmez halk. Her daim savaşı, sa- vaşçı halk. Yenilgilerden, kahredici ihanetlerden yılmadan yeniden ayağa kalkan, kahramanlıklar yaratan halk!... Senin parçan, senin ciğerin, senin gözbebeklerin direnirken, sen susamazsın. Sen ka- nını dökenle barışamazsın. Teslim olamazsın..."

Direnışçilerin sözleri, halkın asla teslim alınmayaca-ğının abidesi olarak yükseliyor tarihin ve cihanın orta ye- rinde. Çünkü Ali Rızalar'ı olan bir halkı yenmek, asla

mümkün değildir. Ve Ali Rızalar'ı, Ahmetler'i olan bir halk, her saldırıyı püskürterek kendi kurtuluşunu, kendi iktidarını kurma gücüne de sahip demektir.

Direnışçiler kürsüden indikten sonra, Özgür Tutsaklar'ın sevinç ve sevgi halesiyle kuşatılıyorlar. Herkes kutlayıp alınlarından öpüyor. Hep beraber halaya durup, hep beraber haykırıyorlar bir kez daha: Yaşasın Direniş, Yaşasın Zafer! Ki Ali Rıza haklıdır, zafer daha şimdiden, işte bu anda kazanılmıştır.

ONURUN GÜZELLİĞİ VE ŞENAY, VE GÜLSÜMAN...

Şenay ve Gülsüman, her ziyaretimize mutlaka gelirler. Eğer, o gün gelemedilerse, biliriz ki, ya bir TAYAD etkinliğindedirler. Ya da belki gözaltına alınmışlardır. Bir ihtimal, yol parası bulamamış da olabilirler. Bu da mümkün, çünkü onlar yoksul kadınlardır. İş bulabilirlerse, Etiler ya da Bebek semtlerinde oturan burjuvaların evlerine temizliğe giderler.

Her ikisinin eşi de Ümraniye Hapishanesi'nde tutsaktır. Fakat, daha önce Bayrampaşa Hapishanesi'nde kaldıkları için, bu iki kadının hapishane yollarına düşmeleri de yeni değildir. Ve geçen zaman içinde, Şenay ve Gülsüman, TAYAD'lı iki yoldaş olmuşlardır. O günden sonra da, hak ve özgürlüğe en çok ihtiyacı olan yoksul halkın temsilcileri olarak, zulüm ve sömürüye karşı mücadele ediyorlar. Ve elbette, kendi tırnağını kesmekten aciz burjuva kadınlara hiç benzemezler. O burjuva kadınlar, ait oldukları sefahatin çirkinliğini türlü makyajlarla örtmeye çalışırken, bu iki kız kardeş onurun güzelliğini taşırlar.

Bu iki kadın, sayısız kez gözaltına alınmış, işkenceye uğramış, evleri baskınlara uğramış, türlü baskılara maruz kalmışlardır. Hatta Gülsüman, bir süre de Sakarya Hapishanesi'nde kalmış ve okuma-yazmayı da orada öğrenmiştir. Özgür Tutsaklar'ın pratik eğiticiğinde, kısa zamanda okur-yazar olmuştur.

Bu iki TAYAD'lı kadına, sömürü ve zulmün ne olduğunu anlatmak gerekmez. Onlar, yaşam tecrübeleriyle her şeyi bilirler. Elbette kapitalizmi Marks'tan, emperyalizmi Lenin'den, faşizmi Dimitrov'dan öğrenmemişlerdir. Marksizm-Leninizm'in aydınlattığı çelişkileri, önce hayatın içinde yaşayıp görmüşlerdir. Sosyalizmin gerekliliğini anlamaları da, bu nedenle hiç zor olmamıştır. Ki ait oldukları halkın tecrübeleri sosyalizmin neden umut olduğunun da özetidir. Ve bu iki kız kardeşin inancı, *"teorinin griliği"*n-

den öte, hayatın alacasında büyüüp güçlenmiştir.

Onca koşturmanın ardından günün yorgunluğu sonrası, çocuklarını kucaklayıp ninni söyler gibi, mahallede dağıtımını yaptıkları dergileri okur bu kadınlar. Ve bu iki kız kardeşin, dünya ve ülkemizdeki gelişmelere ya da okudukları kitaplara dair yaptıkları yorumları dinlemek. Özgür Tutsaklar için ayrı bir coşku kaynağıdır.

Şenay ve Gülsüman, 2000 yılı boyunca geldikleri her ziyarette, özgür tutsakların gönüllülük yarışını da izliyorlardı. Hatta kimlerin ekiplerde yer alacağına dair yorum yapacak kadar içindeler. 1996 direnişine tanık olduklarından, neler yaşanacağını biliyorlar. Tanıyıp sevdikleri Özgür Tutsaklar, şehit düşeceği için üzüyorlar. Ama ölüm orucunun gerekliliğini de en iyi onlar biliyor. Çünkü aylardır çalmadık kapı, yapılmadık demokratik eylem ve etkinlik, söylenmedik söz bırakmadılar. Ve fakat, tüm bunların karşılığında, iktidardan aldıkları tek karşılık cop, gözaltı, işkence oldu. Direnişin bu koşullarda başladığının, 20 Ekim'e gelmeden önce, ölüm orucu dışında yapılabilecek her şeyin yapıldığının ve artık iktidarın F Tipi saldırısının karşısına, ölümü göze alan bir kararlılık konması gerektiğinin canlı tanığıdır onlar. Böyle olduğu için de. Özgür Tutsaklar direnişe başlayınca, onlar da kendilerine bir soru sordular: *"Biz, daha başka ne yapabiliriz?"*

Devrimci, demokrat, ilerici, yurtsever... herkesin sorması gereken bu soruya, bu iki emekçi kadın, tarihsel bir cevap verdiler. Ziyaretlerde yapılan sohbetlerde belli oldu ki, Şenay ve Gülsüman, kendilerine sordukları bu soruya, çoktan cevap vermişler. Ve bir Cuma günü, her zamankinden öte bir coşkuyla, kararlarını ve kararlılıklarını açıkladılar: *"Biz de ölüm orucuna başlayacağız!"*

F Tipi teslimiyet saldırısına karşı, aylardır her şeyi yapan bu iki kadın, şimdi yapılabilecek en yüce eylemi yapmaya da beraber gönüllü oluyorlar. Dünya halklarının direniş tarihinde, bir ilki yaratmanın gücünü taşıdıklarını bilerek hem de...

İKİ KIZ KARDEŞ: ŞENAY VE GÜLSÜMAN...

"... Her Cuma olduğu gibi hapishanenin görüş kabinleri yine şenlik yeri gibi. Ama bu kez farklı olduğu görüşçüler arasındaki iki kadının yerlerinde duramayan heyecanlarından belli. Hızlı hızlı konuşmaların içinde net olarak anlaşılan bir tek cümle var.

Bu kez biz de... Biz de ölüm orucuna yatacağız.

Sevinçleri ve heyecanları yüzlerine, el kol hareketlerine yansıyor. Biri, görüş kabininin ön çıkıntısındaki betona konuşmasıyla tam bir uyum içinde yumruklar indirirken, ötekisi her cümleden sonra başını sallayarak onaylıyor. *'Bu kez biz de...'* dedikleri ölüme gönüllülük. Ama gönüllülükleri ölüme değil sanki. Birisi bir, ötekisi iki çocuğun annesi olan bu iki kadının sevinci, yükü onur, inanç olan kervanda kendilerine yer kapmanın sevinci.

Bir Gülsüman alıyor sözü, bir Şenay. Aralarında sözbirliği etmişçesine ağızlarından dökülen kelimeler ikiz kardeşlerin yanyana duruşunu andırıyor. Ayırabilene aşk olsun. Mahallede boş yere 'iki bacı' demiyorlar onlara, içtikleri su ayrı gitmiyor, şimdi de ölüme de birlikte gideceğiz yarışındalar (...)

Kararlarının kati ve üzerinde düşünülmüş olduğunu, anlık bir duygusallıkla olmadığını anlatmak için çocukları üzerine ne düşündüklerini, evliliklerini, ölüm üzerine hissettiklerini uzun uzun anlattılar o gün.

- Hep siz öldünüz bugüne kadar. Hep siz bizim için bedeller ödediniz. 'Bu kez biz de' dememiz bundandır. 1984'te siz, 1996'da siz, Ümraniye'de, Buca'da, Ulucanlar'da siz. Neden dışarıdaki ölüm orucuna yatmazmış? Elbette biz de biliyoruz dışarıdakinin yapabilecek başka şeyleri olduğunu. Yapmadık mı? Yaptık. Yürüyüşler, mitingler, dilekçeler, imzalar, suç duyuruları, basın açıklamaları, protesto açlık grevleri, kurultaylar, paneller, top-

lantılar... Ankara yollarını aşındırdık sesimizi duyurmak için. Duyurduk da çoğunda. Daha da yapılacaklar vardır, bunları da yine biz yapacağız, yine biz düşeceğiz yollara. Ama yetmiyor ki her biri tek başına. Hem, biz bu eylemle, F Tiplerinin sadece tutuklularla ilgili bir olay olmadığını da anlatmış olacağız.

Öyle değil mi Gül?

- Öyle, öyle. Ben duygularımı kelimelerle anlatamıyorum. Çok farklı, çok güzel bir duygu. Ben dün gece gördüğüm bir rüyayı anlatmak istiyorum size. Bizim evdeyiz. Şenay ve bir tutuklu ailesiyle birlikte üçümüz birbirimizle yarışıyoruz. Ben olacağım diyorum, Şenay diyor ki, ben. Ortada ise bir yatak var. Kim ölüm orucu direnişçisi olur sa, o yatağa yatacak. Şenay elini çabuk tutarak attı kendini yatağa. 'Ev de benim, yatak da benim değil mi, o zaman benim hakkım, ben yatacağım' diye ısrar ediyorum, yatıyorum yanına... Rüyalarım giriyor, hep içimde bir korku var. Ya benim yerime başkası olursa? Zaten Şenay olur da ben olmazsam dayanamam, göçer giderim mahalleden vallahi. Armutlu'ya gelmeden önce yani köy deyken bana böyle bir şey anlatılsa güler geçerdim. İn san hiç böyle ölüme gönüllü olur mu derdim. Gerçekleri gördükçe, bilinçlendikçe ve F Tiplerinin ne demek olduğunu anladıkça mutlaka ben de önde yürüyenlerden biri olmalıyım diye düşünmeye başladım. Sizlerin ölmesini izlemeyeceğiz. Uzak olsak da aynı ölüm yatağında olacağız bu kez. (...)

Hapishane direnişlerinde, dışarıda ilk kez ölüm orucu yapılacak. En azından bilindiği kadarıyla sadece ülkemizde değil, dünyada da ilk olacak. Şenay ve Gülsüman'a ölüm orucunun ciddiyetini yeniden ısrarla anlatıyor tutuklular. Onların dışında gönüllü olan başkalarına da anlattıkları gibi.

- Dönüşü olmayan bir karar olmalı sizler için. Bir kez yol almaya başladığınızda, sonradan dönmek, yarı yolda bırakmak hem direnişe zarar verir, hem de kendinize olan

saygınızı eritir ve yokeder. Kafanızdaki bütün sorulara cevaplarınız olmalı. Evlisiniz, çocuklarınız var. Ve başka bir işe değil, ölmeye gönüllüsünüz. Yaşamın sizin için ne anlama geldiğini sorgulamalısınız. Niçin yaşadığınızı düşünmelisiniz. Zafer gecikirse muhtemeldir ki, şehit düşeceksiniz. Niçin öleceğinizi de beyninize kazımış olmalısınız. Bu uzun yürüyüşün her anı, her saniyesinde kendinizle hesaplaşmalarınız sürecektir. İşte bu hesaplaşma anlarında kazananın, bugün karşımızdaki insanlar olması, düzenin kiri, pası ve bencillikleri olmaması için bir kez daha düşünmelisiniz.

Her ikisi de ayaklarını yere vurarak, isterim de isterim diyen çocuklar gibi. Söylenen her kelimeyi süngerin suyu emdiği gibi, beyinlerine akıtıp, evirip çevirip düşündüler. Başlarını sallayarak dinledikten sonra Gülsüman sadece bir cümle ile cevap verdi, Burhan'ın yarım saate yakın süren konuşmasına:

- ***Biz kararımızı verdik, yapacağız.***

- Siz yirmidört gündür açsınız, ölüm orucuna dönüş türeceksiniz pek yakında. Ben de elime kınalar yakıp ikinci düşünümeye hazırlanmak istiyorum. Var mı bundan öte söyleyebileceğim bir şey.

Varsa sorun anlatayım.

Kararlarının hayatlarının en önemli kararı olduğunu bildikleri açıktı. Gülsüman'ın "İLK ŞEHİT BEN OLMAK İSTİYORUM" sözleri Armutlu'nun bu "iki bacası"nın tutukluların gözlerindeki saygınlığını daha da büyütüyor. Artık onlara düşenin kararlarına saygı duymak olduğu ortada.

Karar sizindir. Kendinizi tarihi sadece yaşayan değil, aynı zamanda yazmaya aday görüyorsanız, yolunuz ve yolumuz açık olsun, demek düşer bize..."

(Bu bölüm, Yaşatmak İçin Öldüler'den alınmıştır.
Boran Yayınları, syf. 64-68)

MERHABA ZAFER, HOŞ GELDİN ÖLÜM...

Ölüm orucu direnişçilerinin bulunduğu koğuşun, koridor kapısının üzerine bir pano asılıyor. Ata, Berkan, Eyüp ve İbrahim Erler panoyu asmak için uğraşıyorlar.

Direnişçiler, bu panoda yazan şiarı, birkaç gün önce netleştirdiler. İlk akla gelen öneriler, giderek elendi. Özellikle bu direnişe özgü olabilecek bir söz üretilmeye çalışıldı. En sonunda, ölüm orucu direnişçisi Ali Şanlı'nın yazdığı bir şiirin son dizesi, genel kabul gördü. Bu sohbet içinde, üretilen her şiarın açılımı da tartışıldı elbette.

- *Hayatını halkın kurtuluşuna adayanların ölüm gerçeğine bakışları, hayata bakışlarından farklı değil. Bu ne denle, mücadele içinde ölümü göğüslerken, 'hoş geldin, sefa geldin' diyoruz. Che gibi aynen. O halde, ölüm orucu direnişimizden hareketle 'Hoş geldin Ölüm' deyişimiz yerine oturuyor...*

Direnişçiler Zeynep'in sözlerine katılıyorlar. Ama sanki bir şeyler eksik gibi yine de. O eksikliği de Ahmet İbili tamamlıyor:

- *Elindeki ölüm silahını göğsümüze dayayıp 'Ya teslimiyet ya ölüm' diyen düşmanın karşısında, inancımızdan vazgeçemediğimiz malum. Katliamlara rağmen, bizi mücadelemizden vazgeçirememiş olmaları, her çarpışmadan zaferle çıktığımızı gösterir. Yani ölümün bir korku ve yılgınlık silahı olmaktan çıkartılıp, bir feda eylemine dönüştürüldüğü yerde, zaten zafere "Merhaba" denmiş oluyor...*

Üzerinde "Merhaba Zafer, Hoşgeldin Ölüm" yazan panoyu duvara sabitlemeye çalışan İbrahim, yanındaki Berkan'la konuşuyor şimdi:

- Harbiden çok esaslı söz bulmuş bizimkiler. Zafere merhaba demenin bedeli ölümse, hoş gelmiş sefa gelmiş zaten...

Ata hak veriyor ve "şık bir söz olmuş" diyerek onaylıyor İbrahim'i. Bu arada direnişçilerin bulunduğu koğuştan türküler yükseliyor. Bu süreçte, özgür tutsakların en çok söylediği türkülerden biridir ezgisi yayılan:

"Hoş geldin ölüm, buyur otur

Saklımız kalmadı

Dök eteklerinden taşları

Ben bir rüzgarım

Özgürlük rüzgarı

Bir yürekten bir yüreğe

Taşırım umutları

Ben bir denizim

Hırçın, dalgalı

Ölüm nedir bilmeden

Döverim kıyıları..."

KAFA ATARIM..."

Toplantılar, yeni konuları, yeni ihtimalleri, yeni gelişmeleri takip edip, günlere yayılarak sürüyor, direnişin **ile-ri ki** süreçlerine dair çeşitli ihtimaller de tartışılıyor bu toplantılarda.

- Alıp kaçırdılar diyelim, artık tek başımızayız. Çırıl çıplak ve tek başına kuşatılmış durumdayız. Türlü teklif ve tehditlerle bırakmamızı dayatıyorlar. Sadece işkenceciler, doktorlar da değil, duygusallığa yenilen ailemiz de "bırak" diyor. Bir yandan bunlar olurken, diğer yandan direnişe dair hiç haber alamıyor, yoldaşlarımızla bağ kuramıyoruz. Felaketler ardarda gelir misali, yan tarafımız da da bir hain çorba içiyor.

Birlikte yola çıktığımız bu kişi, *"buraya kadarmış, bu koşullarda sürdürülemez, sen de bırak, arkadaşlar durumu anlar"* diyor. İşte böylesi bir ortamda ne yaparız?

İlk sözü Ali Rıza alıyor ve delikanlı duruşuyla ayağa kalkıp, soruya bir kafa hareketiyle cevap veriyor adeta:

- Ne yapacağız, eğer kalkmaya mecalim olursa, önce o haine bir kafa atarım. Ne demek, *"arkadaşlar anlar"*fa lan? Arkadaşlar anlasa n'olur? Bu durumu anlayışla karşılayan da bizim arkadaşımız olamaz. Biz, arkadaşlar şu nu anlar, bunu anlamaz diye mi direniyoruz? Biz devrim ciyiz ve her adımımızda devrimin, mücadelenin çıkarını gözetiriz. Şu çok açıktır; karşı-devrimcilerin söylediği, önerdiği, dayattığı şeyler, devrimin çıkarına değildir. Bu teslimiyet saldırısı kime dayatılıyor? Halka, devrimci harekete, sol'a? Başka? Devrimci tutsaklara değil mi? Peki, başka? Kişisel anlamda bana dayatılıyor tabii. Yani bu aynı zamanda benim kişisel meselem. Hani bazen denir ya *'bu kişisel bir mesele değil'* diye, ben tam tersini söylüyorum. Direnmek, aynı zamanda kişisel bir meseledir. Çünkü ben bu halimle, yani bu Ali Rıza olarak kalmak istiyorum. Oysa burjuvazinin beynimin ırzına geçmesine izin

verirsem, bu gördüğünüz Ali Rıza olmam artık. Yılgın bir adamın da halka, devrime ve hatta kendine de faydası olmaz.

Ali Rıza'nın ardından, Ümüş devam ediyor bu sohbet.

- Bahsedilen koşullarda düşmanın, hainlerin ve hatta ailelerin yapabileceği gerilikleri, olumsuzlukları, dayatma ve saldırıları anlarım. Sonuçta adı üstünde düşman diyoruz, her şeyi yapabilir. Ailelerin duygularını da istismar edebilir, hainleri de kullanabilir. Bunlar değişik süreçlerde ve farklı biçimlerde yaşanmamış şeyler de değil. Ama direnişçi için bunlar belirleyici olamaz. Bahsedilen koşullar, direnişi daha fazla büyütmenin zemini bence.

Sohbete katılan Zehra "*Ümüş'e katılıyorum*" diye başlıyor sözlerine:

- Bir direnişçi için koşullar değil, zafer belirleyicidir. Direnişçi, ya şehit düşerek, Ali Rıza'nın vurguladığı kişisel meselenin, kişisel zaferine ulaşır ya da sağ kalırsa zaferi görür. Her ikisi de bir direnişçi için zafer anlamına gelir. O koşullarda, düşman tahmin ettiğimizin ötesinde şeyler de yapabilir. Ama biz de, kişisel zaferimize ulaşmak için, elimizden geleni yaparız.

Osman biraz önce Ali Rıza'nın "kafa atarım" deyişine hak vererek başlıyor konuşmaya:

-Ali Rıza, "kafa atarım" diyor hain için. O koşullarda yapılacak en doğru eylem bu olur. '96 Ölüm Orucu için, "*her anı eylem olan 69 gün*" denirken, aslında böylesi direnişlerin her anının eylem olduğu vurgulanıyordu. Bugün de öyle ve ihanet nerde görülürse hakettiği karşılığı almalı bizden. Ayrıca bırakalım birçok yanını, her ihanet ödenecek bedelleri artırır. Yani orada çorba içen, aslında kanımızı içiyordur.

Direnişçiler, ardarda söz almaya devam ediyorlar. Bu sözlerde ve bu direnişte somutlanan irade ve moral güç, Anadolu halkının isyan tarihinden besleniyor. Kızılde-

re'de yatağını bulan bu güç, bir boyuneğmezlik geleneği olarak büyüyor. Ve işte bugün halk düşmanlarına da, ihanete de "kafa atarım" dedirten, tarih boyunca zulme eğilmeyen kafaların, bugünkü dile gelişinden başka bir şey değildir.

"GEÇTİ DOST KERVANI EYLEME BENİ"

*"Şu karşı yayladan göç katar katar Bir
güzelin sevdası seyrimde tüter Bu
ayrılık bize ölümden beter Geçti dost
kervanı eyleme beni*

*Şu benim sevdiğim başta oturur Bir
güzelin derdi beni bitirir Bu ayrılık
bize zulüm getirir Geçti dost kervanı
eyleme beni*

*Pir Sultan Abdalım dağlar aşalım
Aşalım da dost eline varalım Çok
nimetin yedim helâlleşelim Geçti dost
kervanı eyleme beni"*

Herkesin bir şarkısı vardır. Duyulduğunda bir insanı hatırlatan şarkılardır bunlar. Elbette bir insan birçok türkü bilip söyleyebilir. Ama yine de, duyulduğunda sizi hatırlatan bir türkü varsa, o sizin şarkınız demektir.

Söylesene, Veli Dayı'nın şarkısı hangisiydi? Hangi asırları aşarak bugüne geldi? Kaç Hızır Paşa'nın kılıcı bağlananın göğsünü, Veli Dayı'nın yüreğini deldi de, susturamadılar yine de. Söylesene, şarkılar teslim alınabilir mi? Ya o şarkıları söyleyen halk? Kim boğmaya çalışır halkın ve hakikatin türkülerini? Ve susar mı halkın dili, söylesene.

Söylesene, nasıl oluyor da bu türküler yüz yılları aşip bugünlere gelebiliyor? Bu türkülerde bugüne gelen nedir?

Söylesene, içinden her dönem Dadaloğlu, Köroğlu, Karacaoğlu ve Pir Sultanlar çıkarmış bir halk, zalimlerin kulu kölesi olmuş mudur hiç? Ki bugün olsun.

Söylesene, bu halk kendisi için vuruşup düşenlere, niye hiç "öldü" demez de, yaşıyor bilir. Kendi bağrından çıkardığı kahramanları, kendi eliyle toprağa verdiğinde bile, niye hep "*kırklara karıştı*" der?

Söylesene, niye bir değil, bir çoktur Dadaloğlu, Köroğlu, Yunus Emreler? Ve niye Anadolu'nun her yanında görünürler? Peki, şimdi hangi surette görünüyorlar aleme dersin? Ki suretler geçici, halkın umudu, özlemi, kavgası bakidir bu topraklarda. Ve türküler susmaz, halaylar sürer. İşte şimdi olduğu gibi...

Şimdi, Veli Dayı söylüyor türküsünü ve "*Geçti dost kervanı eyleme beni*" diyor. Türkünün tam bu dizesinde de, elini sallayıp geçip giden kervanı sembolize ediyor. Bu türkü ve türkünün tam burasında yaptığı el hareketi. Veli Dayı'yla özdeşleşmiştir artık.

Direnişçiler, ilerleyen açlıklarına rağmen oldukça hareketliler. Öyle ki, türkü gecelerinden özel programlara değin birçok etkinliğin içinde yeralıyorlar. Zeybek oynuyor, horon tepiyor, halaylar çekiyorlar. Dahası bir Yörük oyunu olan Türkmen Kızı'nı bile oynuyorlar.

Aslında, daha önce de Silifke oyunları oynayan bir ekip kurmak istemişti Ahmet İbili. Fakat direnişten önce mümkün olmadı. Buna rağmen işin peşini bırakmadı Ahmet. Ölüm orucunda olmasına rağmen, bu ekibi kurdu, oyunu öğretti ve şimdi de sergiliyorlar. Ahmet, Meryem, Zehra, Ercanlar Türkmen Kızı oynuyorlar şimdi.

"Türkmen kızı, Türkmen kızı

Sen allar giy, ben kırmızı

Çıkalım dağlar başına Sen

gül topla, ben nergizi"

"DÖĞÜŞENLER DE VAR BU HAVALARDA"

Birinci ekibin açlık günleri ilerliyor ama direnişçiler, bütün canlılıklarıyla yaşamın içindeler. Bu durum, en çok refakatçileri zorluyor. Zira ölüm orucu direnişçilerine bir şey olacak kaygısıyla peşlerinden ayrılmıyorlar. Direnişçiler de epey hareketliler. Akdemir onları anlıyor ama yine de *"enerjinizi geleceğe saklayın"* demeyi ihmal etmiyor. Çünkü kendisi de '96 direnişinde birinci ekiplerde yer almıştı.

Direnişçilere refakat edilmesiyle görevli özel bir grup var. Bu grubun organizasyonunu ve direnişçilerin bakımını, '96 direnişinin gazileri yürütüyor. Direnişçilerin kendilerine özgü bir programları var. Yatmadan kalkmaya, kendi aralarındaki toplantılardan diğer tutsaklarla sohbet zamanlarına, içecek saatlerine varıncaya kadar her şey, eylemin ciddiyetine uygun bir disiplin taşıyor.

Özgür Tutsaklar, bir yandan ikinci ekipler için gönüllük yarışını sürdürürken diğer yandan refakat ve güvenlik nöbetlerinde yer alıyor ve elbette, ölüm orucu direnişçileriyle de hep daha fazla beraber olmak istiyorlar. Sohbet saatleri çoğu kez aşıyor ve sohbetlerin sonu gelmiyor. Bu arada PKK'den diğer gruplara kadar direniş içinde yeralmayan davalardan tutsaklar da direnişçileri ziyaret edip "başarılar" diliyorlar.

Direnişçilerin Tabip Odası'ndan gelen ziyaretçileri de oluyor. Muayene ve tedavi kabul edilmediği için sohbet ediliyor sadece. Direnişçiler bu doktorlara, ölüm orucunun nedenlerini, saldırının hedefi ve muhtevasını anlatıyorlar. Bugün saldırının karşısında duramayanların, yarın kendi mesleki özlük haklarını bile savunamayacaklarının altını özellikle çiziyorlar. O gün bu doktorlara ve aslında herkese anlatılanların, nasıl gerçek olduğunun görülmesi için, zaman geçmesi gerekiyor.

Ölüm orucu direnişi, hapishane personelinin de gündemini belirliyor. Faşist olanların "*gebersinler*" düşünceleri bir yana, insani duygularını koruyan gardiyanlar da var. Bunlar, "*yine*" ölüm orucu eylemi yapıyor olmasından etkileniyor, üzülmüyorlar. Hatta tanıdıkları direnişçilere gizli saklı hediye getiren gardiyanlar da oluyor. Sabah akşam sayımlarında, direnişçilerle karşılaşan personelden bazıları küfreden gibi bakarken, kimisinin üzüntüsü de gözlerinden belli oluyor. Kısaca, faşizmin çocuğu olmakla, halkımızın deyimiyle *insan evladı* olmanın sınavından geçiyor onlar da.

Direnişçilerin içeceklerini refakatçiler hazırlıyor. Aynı zamanda her gün tansiyon, nabız, vücut ısı ve idrar ölçümelerini de yapıyorlar. Yaşadıkları rahatsızlık varsa ya da kustulursa... her şey hemen kaydediliyor. Bunlar daha sonra TAYAD'lı Ailelerimiz tarafından kamuoyuna açıklanıyor.

Ölüm orucu direnişçilerinin en çok hoşlandıkları, bir tür nane çayı olan ve adına "*Fişek*" dedikleri içecek. Hiç sevmedikleri ise B-1 hapi oluyor. B-1 ilk kez bu direnişte kullanılıyor. Direnişçilerin klasik menüsü su, şeker ve çaydan oluşuyor. Fakat onları ayakta tutan asıl güç, aldıkları bir tutam şeker ya da B-1 değil. Direnişçiler hayata hakkını onurla verdikleri için, üstüne yürüdükleri ölümün hakkını da onurla vermeye hazırlar.

Direnişin sonbahar-kış aylarına denk gelmesi, direnişçilerin zaten düşmüş olan vücut ısılarını, iyice düşürüyor. Refakatçiler sıkı giyinmeleri için gerekli özeni göstermeler de, direnişçilerin üzerine birkaç battaniye atsalar da, üşümeleri kaçınılmaz. Ki "*üşüdük*" dedikleri duyulmamıştır.

Yine böyle bir gece vakti, refakatçi tutsak Ali Rıza'ya "*abi bir battaniye daha getireyim mi?*" diye soruyor. Yatmaya hazırlanan Ali Rıza, soruyu duyar duymaz adeta ayağa fırlıyor ve "*Hayır*" diyor.

- Hayır, ama oralarda Ahmet Arif'in kitabı olacaktı,

onu bana uzatır mısın?

Refakatçi kitabı bulup veriyor ve Ali Rıza "dinle" diyerek, bir şiir okumaya başlıyor:

*"Döğüşenler de var bu havalarda El,
ayak buz kesmiş, yürek cehennem
Ümit, öfkeli ve mahzun Ümit, sapına
kadar namuslu Dağlara çekilmiş Kar
altındadır..."*

Şiir bittikten sonra da "bizi, senin yüreğindeki yangın ısıtır bu havalarda, seni de bizim yüreğimiz" diyor Ali Rıza...

DİRENİŞİN VERDİĞİ GÜZELLİK...

Şenaylar'la beraber Bursa'da Hülya Abla, İzmir'de Cananlar, Erdoğanlar, İstanbul'da Zehralar da ölüm orucuna başlıyorlar:

"... Bizler analar, eşler, kardeşler olarak, canımızdan çok sevdiğimiz yakınlarımızın gözümüzün önünde, yavaş yavaş eriyerek ölmelerine izin vermeyeceğiz. Bu nedenle, bugün ölüm orucuna dönüşecek açlık grevine başlıyoruz. Evlatlarımızın talepleri, bizim de taleplerimizdir. Talepleri kabul edilmezse, 7'den 70'e teker teker ölüme yatacağız."

Aylardır ellerinden gelen her şeyi yapan ailelerimiz, gelinen aşamada direngenlik, kararlılık, cüret ve sahiplenmelerini, ölümüne bir direnişle başka, eşine az rastlanır boyutlara sıçratıyorlar. Ölümü de, zulümü de yenmenin yollarını beraber adımlayacağız artık.

TAYAD'lı Ailelerimiz başından itibaren bu direnişin asli unsuruydular zaten. Onlarla gurur duyuyor ve bir büyük onuru paylaşıyoruz. Direniş kaçkınlığını gizlemeye çalışan oportünizm, "komünistlik" adına *"dışarı belirleyici, dışarıda yapılacak şeyler var"* demagojilerini tekrarlamaya devam ederken, TAYAD'lı Ailelerimiz direnişin en önünde yürüyorlar. Ve attıkları her adımla, direniş kaçkınlığının maskesini düşürüyorlar.

Şenaylar artık bir direnişçi olarak geliyorlar ziyarete. Kutlayıp alınlarından öpüyoruz. Evet, aramızda pencereler, parmaklıklar, duvarlar var ama, bizi engelleyemez. Çünkü yüreklerimizle öpüyoruz bu Hakikat Bacıların alınlarından. Hem tutsak direnişçilerin hem de onların elleri kınalı bugün. Her iki taraftaki direnişçiler kınalı ellerini cama dayayıp *"bizi hiçbir şey ayıramaz, yenemez"* diyorlar.

İlerleyen günlerde Şenay'ın eşi Yücel'e yazdığı bir mektubu okuyoruz:

"Merhaba Eşim, Yoldaşım

Direnişimizin 8. günü bir kına gecesi yaptık. Pınar ve Erdem de geldiler. Ben o an hem hüzünlüydüm hem de sevinçliydim. Çünkü benim düğünüm olmamıştı. Olsun dedim, benim düğünüm de şimdi oluyor dedim. Hem de çocuklarım da yanımda, bundan daha güzel ne olabilir ki.. Pınar ve Erdemle Mitralyöz'ü söyleyip halay çektik.

Sonra kendi kendime dedim ki, Şenay sen sadece kendi çocukların için değil, milyonlarca çocuk için ölüme gidiyorsun.

Yaşamı sevdiğim kadar, sevdiğim insanlar için ölmesini de seviyorum. Halkı seversen ölüme gülerek gidiliyor denirdi, inanmazdım. Şimdi ben de ölüme gidenlerden biri oldum. Bütün halkı arkamda görüyorum. Yaşamım boyunca yaşamadığım güzel şeyleri, şu on gün içinde yaşadım. Bizim evin karşısında güzel bir deniz vardı ama ben o güzelliği hiç farketmemiştim. Biz Bilgesu hanımın evindeyken, denizin bu denli güzelliğini gördüm. Ben diyorum ki, bu direnişin vermiş olduğu bir güzellik...

Direnişin verdiği güzellikleri yaşamak, direnenlere özgü elbette. Ne yazık ki, Gülsüman'ın kocası artık, bu güzellikleri görmekten çok uzak. Artık ne özgür tutsaklarla, ne de Gülsüman'la duygu ve düşünce beraberliği yaşıyor. Eşinin bu tercihindan üzüntü duyuyor Gülsüman. Bir zamanlar paylaştıkları mücadeleden, değer ve ahlâktan bahsediyor her ziyarette. Görmek istemeyenden daha kör olunamazmış misali, eşi anlatılan her şeye kör ve sağır oluyor. Bu noktada Gülsüman'ın tavrı net oluyor: 'Boşanalım artık! Ölümüne bir direniş içindeyiz ve seninle anılacak bir soyadıyla şehit düşmek istemem'..."

Şenay ve Gülsüman, direnişin verdiği güzelliği yaşıyor ve yaşıyorlar. Bu güzelliği yoketmeye çalışan halk düşmanlarına izin vermedikleri gibi, çirkinleştirmeye çalışanlara da müsaade etmiyorlar...

İKİNCİ EKİPLER DE YOLA ÇIKIYOR...

İktidarın ölüm orucunun taleplerine, türlü tehdit ve demagojilerle karşılık vermesi üzerine, direniş programının gereği olarak, İkinci Ölüm Orucu Ekipleri'nin yola çıkması da gündeme geliyor.

Gönüllüler ordusunun neferleriyle, Ahmet İbililer görüşüyor. Düne kadar birinci ekiplere refakat eden **Sedat Karakurt**, bu görüşmede düşüncelerini açıklıyor.

- *Halka yönelen bu saldırıyı püskürtmek için, omuz omuza direnip Partim'e, halkımıza, yoldaşlarımıza layık olmak en büyük arzumdur...*

Artık ikinci ekiplerin yola çıkmasını bekleyen bir direnişçidir Sedat. Aynı sabırsız bekleyiş içindeki direnişçilerden biri de **Bülent Çoban**:

- *Direneceğiz dedik, dediğimizi yaptık. Birinci ekiple rimiz yola çıktılar. Şehitlerimizle büyüteceğimiz bu direniş barikatına bir can da ben sunacağım için mutluyum. Bir an önce alın bandımı kuşanıp size yetişmek için sabır sızım...*

Ve o sabırsız bekleyiş, ikinci ölüm orucu direnişçileri için 29 Kasım'da bitiyor. O gün, birinci ekibe yapılan törenin aynısı ikinci ekipte yeralan onlarca direnişçi için de yapılıyor. İkinci ekipteki yoldaşlarımız, alkışlar arasında, birinci ekip direnişçilerinin elinden kuşanıyorlar kızıl bandlarını. Umudun yıldızı alınlarında parlıyor artık. Ve böylece direniş bir ileri adım daha atıyor. Şimdi ölüme yatanların sayısı yüzlerce tutsağı aşıyor.

Direnin haklılığı ve meşruluğu; direnişçilerin ölümü göze alan kararlılıkları; F Tiplerine karşı yükselen mücadeleye, iktidarı iyice köşeye sıkıştırıyor. Direnişin gücü karşısında, her geçen gün acizleşen iktidar, çareyi yalan, yaygara ve tehditlerini arttırmakta buluyor yine. Burjuva basın her zamanki gibi, iktidarın tetikçiliğini yapıyor. Fakat hiçbir yalan direnişin haklılığını gölgeleyemiyor.

"DİRENİŞİ BIRAKIN"

İktidarın katliam tehditleri, yalan ve yaygaralar, artık her zamankinden çok gündemi dolduruyor. DSP, ANAP, MHP koalisyonundan oluşan hükümet üyeleri, gözdağı içerikli açıklamalar yaparak *"direnişi bırakın"* demeye devam ediyorlar. Bu türden dayatmaların yoğunlaştığı Aralık ayının ilk haftası içinde Türk-İş , DİSK, Hak-İş, KESK Başkanları da *"Ölüm orucunu bırakın"* çağrısı yapıyorlar. Doğrusu bu açıklamanın, iktidarın *"bırakın"* dayatmasından hiçbir farkı yok. Dahası bu çağrıyla iktidarın katliamcı eli güçlendiriliyor.

Özgür Tutsaklar'a *"inat etmeyin, direnişi bırakın"* diyenler, oligarşinin F Tiplerinde neden bu kadar ısrarlı ve inatçı olduğunu sorguladılar mı acaba? Eğer, bu sorgulamanın sonucu olarak *"bırakın"* diyorlarsa, durdukları yer halk düşmanlarının yanıdır. Yok eğer, siyasi körlükleri nedeniyle *"bırakın"* demişlerse, direnenlere teslimiyet önermenin haysiyetsizliğini taşıyacaklardı ki, bu da ağır bir yükü...

Bize *"bırakın"* diyenlerin yaklaşımını belirleyen *"devlet taviz vermez"* anlayışıdır. Bunların önderliğindeki sendikal hareketi iğdiş eden de bu anlayış zaten. İktidarı geriletecek bir direniş çizgisine sahip olmadıkları için, her zaman bu pespaye anlayışa sarılırlar. Çünkü iktidarı geriletecek radikallikteki bir çizgi, bu sendika ağalarının statüsünü de sarsar. Bu nedenle iktidarla al gülüm ver gülüm ilişkisi içinde, emekçileri umutsuzlaştırır, yıldırtırır... Şimdi aynı yıldırtıcı direnişimize de bulaştırmak istiyorlar.

Bu sağcılığın sözlüğünde mücadele, pratiğinde de direniş yazmaz. Tarih buna tanıktır. Eskaza bir direnişin tarafı, arabulucusu falan olurlarsa, ilk yaptıkları iş, direnişi kırmanın yolunu aramak ve bulmak olur... Aynı şimdi olduğu gibi.

Direnşimiz statükolarını sarsıyor, maskelerini indiriyor elbette. Çünkü artık öyle dudağının kıyısıyla "*F Tiple-rine karşıyız*" demenin vakti geçmiştir. Karşıysan, karşı olduğun saldırının karşısına dikileceksin. Karşıysan, mesela Genel Grev diyebileceksin, ama emekçilerin hangi sorunu için bunu dediler ki, şimdi bu saldırı karşısında diyebilsinler değil mi?

Böylesi çağrıların, kapısı aralanan katliama davetiye çıkardığının farkında değiller mi? Farkındalar ya da değiller ama yaptıkları çağrının, kanlı sorumluluğunu taşımaktan kaçamazlar.

Nerede "*DGM'lere Hayır*" diyen DİSK, nerede direniş kırılcılığına soyunan DİSK? O günün DGM'leri işçi sınıfını ne kadar ilgilendiriyorsa, bugünün F Tipleri daha da yakıcı bir şekilde ilgilendiriyor oysa.

Amerikancı Türk-İş'in tavrında şaşırtıcı bir yan yok. Fakat DİSK ve KESK'in bu işbirlikçilerle kolkola girip, halk düşmanlarının katliam değirmenine su taşımasını kabul edemiyor tutsaklar. Bundan dolayı kızgınlar.

"OSMANLI'DA OYUN ÇOK"... OLSA DA DİRENİŞ TÜM OYUNLARI BOZAR!

Direnişin başlangıcından bu yana, daktiloculuk yapan Özgür Tutsaklar'a uyku haramdır. Ama özellikle Aralık ayıyla birlikte, işleri daha da yoğunlaştı. Zira, direniş temsilcileriyle gelip giden heyetlerin Bayrampaşa'da yaptığı görüşmelerin tutanakları bize de ulaştırılıyor. Ve hızla daktiloyla çoğaltılıp, başta direnişçiler olmak üzere, tüm Özgür Tutsaklar'a ulaştırılıyor ve hatta "Yümit'in Panosu"na asılıyor.

Böylece yapılan görüşmeler ölüm orucu direnişçileri, gönüllüler ve tüm tutsakların oluşturduğu değişik gruplarda değerlendiriliyor. Ölüm orucu direnişçileri bu tutanakları okudukça, Bayrampaşa'daki temsilcilerimiz Şadi ve Ercan'ın sabrına hayranlıklarını ifade ediyorlar.

Bu kesitte, TİKB tutsaklarının da "direnişi bırakın" çağrısı yaptıkları bir bildiri ulaşıyor elimize. "*Direnişi bırakın*" korosuna, böylece oportünizm de katılıyor. Direniş kaçkınlığının önde gideni, TİKB'liler oluyor.

Bu arada Adalet Bakanı Hikmet Sami, direniş temsilcileriyle görüşmeleri için, Aydınlar Heyeti'ne yol vermişti. Temsilcilerimizle görüşmeye gelmeden, Hikmet Sami'yle görüşen bu heyet içinde Yaşar Kemal, Orhan Pamuk, Can Dündar, Zülfü Livaneli, Oral Çalışlar, Enver Nalbant ve Mehmet Bekaroğlu var.

Hikmet Sami, bu heyette yeralan Orhan Pamuk'a iktidarın tavrını çok net özetliyor: "**F Tiplerinden vazgeçmeyiz.**" Bu konuşma sırasında ne yapmayı düşündüklerinin ipucunu da veriyor. F Tiplerinin yasal mevzuatı için altı aya ihtiyaçları olduğunu ve üç kanun çıkartacaklarını söylüyor. Bu kirli hesapların kamuoyuna yansıyan biçimiyse, Hikmet Sami'nin dilinden "**F Tiplerinin açılışını 6 ay erteledik**" oluyor.

Bu açıklamanın özü şudur: Tehditlerle, dışarıdaki sal-

dırılarla kıramadıkları direniş *"Osmanlı'da oyun çoktur"* tarzı, kirli bir manevrayla kırmaya çalışıyorlar. İktidar için temel olan, bir biçimiyle direniş kırmaktır. Bu öyle bir temel amaç ki, bu temel üzerinde siyaset yapan Hikmet Sami, bir gün önce tehdit dolu açıklamalar yaparken, bir gün sonra *"erteledik"* diyor, ertesi gün yine *"F Tiplerinden vazgeçmeyeceğiz"* demeye devam ediyor.

Kaldı ki bizim talebimiz *"F Tiplerinin açılışının 6 ay ertelenmesi"* değil. Ki taleplerimizin ardında ölümüne durmaya devam ediyoruz. Direnişimizin somut taleplerine somut cevaplar alana kadar da devam edeceğiz. İktidarın *"erteledik"* manevrası, kirli bir aldatmaca olması dışında bizim için bir anlam ifade etmiyor. Elbette, iktidarı *"erteledik"* demeye iten, direnişin haklılığı altında ezilmesidir. Ve zaten bu baskıdan kurtulmak için, zamana yayma taktiğini ortaya atmış durumda. *"F Tipine Hayır"* diyen halk güçlerinin, F Tiplerinin hukuki, tıbbi ve mimari açıdan insanlık dışı olduğunu belgeleyen bilimsel raporların ve ölümüne direnen Özgür Tutsaklar'ın iradesinde somutlanan gerçeği yok saymaya çalışıyor iktidar.

Hikmet Sami *"toplumsal mutabakat sağlanmadan F Tiplerini açmayacağız"* diyor. Fakat *"toplumsal mutabakat"* diye bir şey zaten sağlanamaz. F Tipleri konusunda, halk güçlerinin mutabakatı karşısında, egemenlerin mutabakatı var, ki bu ikisinin uzlaşması mümkün değildi.

Halkın tüm örgütlü güçlerinin F Tiplerinin açılmaması konusunda mutabık olduğu malum. Yapılan mitinglerde, halkın çeşitli kesimlerini temsil eden yüzlerce örgüt, bu mutabakatı ortaya koydu zaten. Bunun karşındaysa halk düşmanlarının F Tiplerinin açılması konusunda kesin bir mutabakatı vardı.

Amerika, Ortadoğu'ya müdahale hazırlıkları yaptığı bu süreçte, Türkiye'yi *"babasının çiftliği"* gibi kullanmasının karşısına dikilebilecek güçlerin -yani devrimcilerin- bir an önce yok edilmesini istiyordu. IMF, talimatlarının pürüzsüz uygulanabilmesi için; Avrupa Birliği, Türkiye'yi

kuşatmasını tamamlayabilmek için; NATO, tüm muhalif güçlerin yok edilmesi için... istiyordu F Tiplerini.

İşbirlikçi iktidar ve oligarşinin tüm güçleri, yeni-sömürge Türkiye'deki iktidar ve sefahatlerini sürdürebilmek için istiyorlardı F Tiplerini.

Oligarşinin medyası istiyordu. Öylesine istiyordu ki, çok az konuda gösterdiği bir seferberlikle F Tiplerinin zorunluluğu propagandasına girişmişti. "Kamuoyunu" F Tipleri konusunda ikna etmelerinin zor olacağını gördüklerinde bu kez, tümüyle yalan üzerine dayalı F Tipi reklamcılığına soyundular.

Evet, halk düşmanları her ne pahasına olursa olsun istiyorlardı F Tiplerini. O **"paha"** onlarca, hatta yüzlerce tutsağın kanının dökülmesi olsa da. Çünkü F Tipleri, sıradan bir "Hapishane modeli" meselesi değildi. Emperyalizm ve oligarşinin halkı teslim alma, halkın tüm devrimci dinamiklerini yoketme politikasının en temel adımıydı. Bunun için, halkın tüm kesimleri karşı çıkmasına rağmen vazgeçmediler F Tiplerinden. Ve kanlı katliamlara çıkacak kirli manevralarını da *"ya düşünce değişikliği ya ölüm"* diyerek sürdürdüler. Ama bizim cevabımız hiç değişmedi: Ya düşüncelerimizle ve düşüncelerimiz için yaşarız ya da düşüncelerimiz uğruna ölürüz...

ÜÇÜNCÜ EKİPLER DE YOLA ÇIKIYOR...

Baskı, yalan ve yaygara, tehdit ve 'erteledik' manevrasıyla direnişi kıramayan iktidar, direnişin dışarıdaki ayağını sakatlamak için, Aralık ayının ikinci haftası pervasızca saldırıya geçti... Ankara'nın göbeği Kızılay'da tam bir vahşet yaşanıyor. "F Tipine Hayır" gösterisi yapan kitleye resmi ve sivil faşistler, kılıçtan geçirir gibi saldırıyor. Dün "*F Tipini erteledik*" yalanını söyleyenlerin, bugün "*F Tipine Hayır*" diyenlere reva gördüğü, işte bu kanlı saldırı oluyor. Ertelemek(!)te, mutabakat(!)ta ne kadar samimi olduklarını gösteriyorlar Kızılay'da...

Direnışçiler, saldırıyı televizyondan izliyorlar. Kimisi kendi ailesine, annesine, kardeşine yönelen saldırıya tanık oluyor. Orada olamamanın, şu anneleri, şu kardeşleri faşistlerin elinden çekip alamamanın hıncıyla kasılıyor direnişçilerin gözleri. Yumruklar sıkılıyor televizyonların karşısında. Bütün haber programları bitince, direnişçiler dinlenmek üzere ranzalarına çekiliyorlar. Ama ranzalarda sohbet sürüyor. Ve "*merak etmeyin arkadaşlar*" diyor Ahmet İbili;

- *Merak etmeyin arkadaşlar, analarımıza, halkımıza kalkan bu eller er ya da geç kırılacak. Hatırlasanıza, ne di yordu Bobby Sands?*

Soruyu Osman cevaplıyor:

- "*Bizim de günümüz gelecek!*"

**

Kızılay'da yaşanan saldırının ayrıntılarını ailelerimizden öğreniyoruz. Böylece, sadece insanlarımıza saldıran resmi-sivil faşistlere değil, reformizme de öfkeleniyoruz. Zira yaşlı analarımıza, ailelerimize parti binalarının kapılarını açmadıklarını öğreniyoruz. Faşist terör karşısında korkuya kapılan bu düzeniçi solcular, ak saçlı anaları bile

sahiplenmemişler.

Evet, bizim de günümüz gelecek, halkın hesap soracağı günler de gelecek ama, o günü getirenler arasında bu korkaklar olmayacak. Onlar, sadece ak saçlı tutsak analarına değil, onların şahsında halka ve devrime kapatılar kapılarını.

İktidar, bu faşist saldırıyla, reformist sola haddini bildirmiş oldu. Reformizmin kafasına vurulan sadece cop değildi. Düzeniçi solun kafasına, bedelleri göze almadan ve bedel ödemeden, faşizme karşı mücadele edilemeyeceği gerçeği vurulmuştu asıl olarak.

İktidarın yükselen saldırganlığı ve kandırmacalarına karşı, Üçüncü Ölüm Orucu Ekibimiz'le cevap veriyoruz. Gönüllüler ordusunun neferlerinden bir grup, 14 Aralık 2000 tarihinde, üçüncü ekip olarak kızıl bandını kuşandı. Umudun ve onurun kızıl bandını, birinci ekip savaşçıların elinden kuşanan bu yeni direnişçiler de "Ya Ölüm Ya Zafer" diyerek ileri atılıyorlar.

Üçüncü ekibin töreni de, halaylar ve sloganlarla sona eriyor. Törenden sonra, birinci ekip direnişçileri diğerlerini şekerli su içmeye davet ediyor. Bu üçüncü ekibin ilk şekerli su içmesi olacağı için, espriler yapılıyor.

Direnişçilerin bulunduğu koğuşun masalarına, günlük gazeteler konuluyor sürekli olarak. Direnişçiler gazeteleri incelerken direnişle ilgili haberleri de yüksek sesle okuyorlar. Ümüş, Hürriyet Gazetesi'nde rastladığı bir haberi okumaya başlıyor:

"Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi, Türkiye'de koğuş sisteminin sakıncalı olduğunu bildirdi. Komite, F Tipi hücre sistemine geçişin uygun olduğunu belirtiyor..."

Ümüş'ün okuduğu haberden sonra, direnişçiler Avrupa Birliği'ne dair, hakettiği yorumları yapıyorlar. Ki Avrupa Birliği'nin, F Tipi teslimiyet saldırısında oligarşiye akıl hocalığı yaptığı malum zaten.

O ana kadar pek söze karışmaya Ali Rıza, en sonun-

da diyor diyeceğini:

- *Bu otobüs Avrupa Birliği'ni de ezer geçer arkadaşlar.*

'Otobüs' benzetmesi, direnişçilerin kendi aralarında yaptıkları bir espridir. Birinci ekibe "zafer otobüsü" adı veren direnişçiler için, bu otobüsün şoförü, ekip komutanı Ahmet İbili, muavini ise Ali Rıza Demir'dir. Ve sözlerini tamamlıyor Ali Rıza; *"Bu feda otobüsü, hücreleri de delip geçer..."*

OPERASYON OLURSA...

Zulmün gücü, silahına dayanmaz. Ama o silahların gücüyle, sende yarattığı çaresizliğe dayanır. Sen ne kadar çaresizsen, zulüm o denli güçlüdür. Esaretten, sömürden, yoksulluktan kurtuluşa dair ne kadar umutsuzsan, zulüm o denli her şeye kadir olur. Ve fakat, eğer zulmün silahları seni çaresizleştiremiyorsa, öldürse bile yenemiyorsa ya da teslim alamadığı için katlediyorsa, o silahların gücü kırılmış demektir.

Halkın öncüleri, tarihten süzülüp gelen ve Marksizm-Leninizm ile billurlaşan bu hakikate vakıf oldukları için, halk düşmanlarının karşısında eğilmez, teslim olmazlar. Ki silahların göğüslere dayandığı her yer, Kızıldere olur artık. Ve halkın kahramanları Mahir'ce konuşurlar:

"... Onların bugün büyük görünen güçleri ve imkanları bizlere vız gelir. Onlar bir avuç, biz ise milyonlarız. Kaybedeceğimiz hiçbir şey yoktur ama kazanacağımız koca bir dünya vardır..."

O koca dünyayı kazanmanın yolu, kazanılacağı umudu ve inancını her daim diri tutmak ve bu yolda umutsuzluğa, çaresizliğe asla izin vermemektir. İşte bunun için, devrim ocağı yeri geldiği zaman devrimcilerin son nefesleriyle körüklenir. Ve ölenler dövüşerek öldükleri için, geridekilere ve geleceğe çaresizlik değil, uğruna her şeyin göze alındığı bir umut bırakırlar.

F Tipi tecrit teslimiyet saldırısı halka çaresizlik, halk güçlerine de yılgınlık aşılamanın politikası ise -ki öyledir- halkın öncüleri de bağımsız bir vatan ve koca bir dünya kazanmanın umudunu diri tutacaklardır.

Peki ama nasıl? Ölüm orucu direnişi, sorunun cevabı olarak sürüyor. Fakat şimdi, halk düşmanları direnişin karşısına katliam tehditleriyle çıkıyorlar. Bu öyle bir tehdit ki, panikleyen oportünizm hemen *"direnişi bırakın"* çağrısı yapanların kervanına katılıyor... Bu kavgada de-

ğerli olan tek şey, devrim inancıdır ve devrimciler o inancı diri tutacaklardır. Ve direniş, katliam tehditlerine de bir cevap veriyor.

İktidarın katliam tehditlerinin yoğunlaştığı günlerde, direnişçiler C-9 koğuşunun alt katında bir toplantı yapıyorlar. Toplantının gündemi, bir operasyon sırasında direnişçilerin ne yapacağına dair. Zayıflayan bedenleri, ateşli gözleri ve yıldızlı alınlarıyla konuşmaya başlıyorlar. Her gün izledikleri televizyondan duydukları, gazetelerden okudukları tehditler artarken, direnişçilerin sözlerinde karamsarlık, yüzlerinde çaresizliğin kederi yok. Kararlı ve fütursuz cümleler kuruluyor ardarda. Nihilist bir umursamazlık değildir bu. Aksine, hayata ve halka dair her şey umurlarında olduğu için direniyorlar. Ve işte şimdi, direnişin kaderine dair yeni bir karar almak üzereler.

- "Operasyon olursa" dedi Ahmet İbili ve ekledi: *"Kanlı bir operasyon olacaktır. Yoldaşlarımızın cesetlerini çiğnemeden de bize el süremezler. Peki biz ne yapmalıyız?"*

- "Yapacak tek şey var" dedi Zeynep; *"Eğer operasyon yapıp yoldaşlarımızın kılına zarar verilerse, bizim de cesetlerimize el sürerler ancak."*

- "Fakat" diyerek söz aldı Osman; *"Fakat neden yoldaşlarımızın cesetlerini çiğnesinler önce? Biz feda savaşçılarıyız. Öyleyse bize düşer düşmanın karşısına ilk çıkan olmak. Düşüncelerimizi teslim almaya gelenlerin karşısına dikiliriz ve ancak, cansız bedenlerimizi teslim alabilirler."*

Direnişçiler, benzer şekilde düşüncelerini belirttikten sonra, Ahmet İbili'nin sözleri, direnişçilerin ortak iradesi olarak şekillendi: ***"Taleplerimiz kabul edilinceye kadar ölüm orucu yapacağız. Eğer taleplerimizi çiğneyip operasyon yapılırsa, kendimizi yakarız. Bizi buna mecbur bırakan iktidar, ölümlerimizin tarihi ve siyasi sorumluluğunu ilelebet taşıyacaktır."***

Birkaç gün içinde, tüm hapishanelerdeki direnen Öz-

gür Tutsaklar'ın ortak iradesi olarak şekillenen bu karar, TKP(ML) ve TKİP tutsaklarına da iletiyor. Onların da bu karara katılmasıyla, direnişçilerin kararı ve kararlılığı olarak halka duyuruluyor. Direnişçiler yazdıkları dilekçelerle de kararlarını Adalet Bakanlığı'na iletiyorlar.

Ve tarih, bir avuç halk düşmanının zulmü karşısında, milyonların kurtuluş umudunu diri tutmanın yolunun, her şeyi göze almaktan geçtiğini yazıyor bir kez daha...

TALİMATLAR ZEYNEP ANA'DAN...

Zeliha ve Ferhat, maltada volta atıyorlar. Ferhat, alnında kızılıbant taşımanın coşkusuyla yürüyor ablasının yanında. Zeliha, kardeşinin ikinci ekiplerde yer almasının coşkusuyla paylaşıyor. Anaç bir abla olarak, bir şeyler anlatıyor kardeşine. Aslında aralarındaki yaş farkı çok değil. Hatta, iri cüssesiyle ablasının yanında hiç de küçük kardeş gibi görünmez Ferhat. Ama bir devrimci, bir yoldaş olarak ablasına saygı duyar. Zeliha da böyle bir kardeşe sahip olmanın gururunu taşır. Kardeşliğin, yoldaşlığa dönüşmesinin mutluluğu bir başkadır.

Malum ya, bu düzende kan bağı bile pamuk ipliğinden ince olabiliyor. Düzenin sosyo-ekonomik koşulları, yoz kültürü çoğu kez iki kardeşi iki yabancı ve hatta kanlı bıçaklı düşman yapabiliyor. Ve fakat, umutlu ideallerin kavgasından doğan ilişkileri kopartmaya, gücü yetmez düzenin. Böylece kardeş olmanın sevgisi, bağlılığı, devrimci kültür içinde güçlenerek yoldaşlığa dönüşür.

Zeliha, bu mutluluğa sahiptir. Ki Zeliha'nın mutluluğunu Muharrem Karademir de yaşıyor. O'nun iki kardeşi de tutsak ve en küçük kardeşi Uğur, üçüncü ekiplerde yeralıyor.

"Nereden nereye" diye düşünüyor Muharrem. Kendisi tutsak düştüğünde kardeşleri küçücük çocuklardı. Abilerini görmek için, Zeynep Ana'nın ellerinden tutup hapishaneye gelirlerdi. Zeynep Ana, hapishaneye yine gelmeye devam ediyor; ama bu kez üç oğlunu görmeye geliyor. Bunun için her Cuma sabahı yollara düşer. Gazi Mahallesi'nden Ümraniye'ye gelmek kolay değildir. Gazi'nin çok evladı vardır burada ve aileler toplu gelir giderler. Yol boyu direniş hakkında konuşulur. Devletin evlatlarını katletme ihtimali, hepsini kaygılandırıyor. Ve yol boyu kaygılar, hüznler, sevinçler, öfkeler paylaşıyor.

Ziyaret saati bittiğinde Zeynep Ana'nın yüreği içeri-

de kalır, öfkesini ise yanından ayırmaz. Gün yüzü göstermeyen şu düzene nasıl öfkeli olmasın ki? Ya da bu düzene, düzenden beslenen haramzadeler dışında öfkeli olmayan var mı?

Muharrem'i de yıllar önce devrimci leşti ren bu öfke olmuştur desek yeridir. Yoksulluğun, sömürünün, zulmün yarattığı bu öfke, kabına sığmaz bir sel olduğunda, akacağı yatağı devrimci saflarda bulmuştur. Muharrem, henüz 16 yaşındadır mücadeleye katıldığında. O gün bugündür de mücadelenin içindedir bu kara yağız delikanlı. Muharrem, genç yaşından itibaren içinde yer aldığı devrimci saflarda büyümüş ve mücadelesini de büyütmüştür. Günü gelince de, bir savaşçı olarak halkın adaletini kuşanmıştır. Çünkü halka verilen devrim sözünün, devrimci olmanın gereği neyse, yapılmalıdır Muharrem için. Çünkü söz namustur ve uğruna ölünür, öldürülür. Muharremler'in bu yaklaşımını 'feodal' bulanlar olabilir elbette, hem de 'sol' adına. Ancak, böylelerinin savaşın o büyük iddiasından ve halkın değerlerinden nasibini almadığı da malumdur. Dahası halka verilen sözler, sadece dergi sayfalarında kalıyorsa bir anlamı da, inandırıcılığı da yoktur. Oysa, yüksek bir ahlak ve yüce bir onurla, söylenen sözlerin gereğini yapmaktır devrimcilik. Muharrem ve Zeliha, işte böyle devrimcilerdir.

Zeliha, kardeşiyle voltaya devam ederken, Muharrem biten ziyaretin ardından kardeşleriyle beraber koğuşa dönüyor. O sırada, üçüncü ekiplerde yeralan Uğur, ikinci ekiplerdeki Ferhat'a espri yapma fırsatını kaçırmıyor:

- *Ne o Ferhat, ablandan talimat mı alıyorsun?*
- *Talimat alıyorum ya, sizin Zeynep Ana 'da aldığınız gibi.*

Karşılıklı espriye hep beraber gülüyor bu abla, abi ve kardeşler. Çünkü son günlerde Adalet Bakanı, *"Yurtdışından aldıkları talimatla ölüm orucuna başlıyorlar. Örgüt, zorla ölüm orucu yaptırıyor. Aileler çocuklarınıza sahip*

çıkın" demagojisini sık sık dile getiriyordu. Zeliha'yı, Muharrem'i ve kardeşlerini güldüren esprinin, üzerinde yükseldiği zemin işte bu demagojidir. Ve bu saatlerde Zeynep Ana Gazi yollarındadır. Yüreğini evlatlarının yanında bırakıp, devletin katliam yapabileceği kaygısı ve dinmeyen öfkesiyle...

Ve elbette, Özgür Tutsaklar talimat alıyorlardı!

Halkın kurtuluş umuduyla dolu olan bilinçlerinin, halk sevgisiyle çarpan yüreklerinin devrimci talimatlarıydı bunlar. Bağımsızlık ve sosyalizm için şehit düşenlerin, zaten hep akıllarında olan, zaten hep hayatlarının klavuzu olarak kabul ettikleri ölümsüz talimatlarını alıyorlardı Özgür Tutsaklar. Tarihin ve geleceğin talimatlarıyla hareket ediyorlardı elbette. Ki bu " talimatlar", ağızlarından çıkan sözlerdi zaten...

DİRENİŞ KIRILIR MI?

Direnışçiler kendi aralarında toplantılara, diğerk Özgür Tutsaklar'la sohbetlere, türkü programlarına, zeybek oynayıp halay çekmeye devam ediyorlar. Ziyaret ise ayrı bir coşku kaynağı oluyor her defasında. Şenay, Gülsüman. Şükran Ana ziyarete mutlaka geliyorlar. Duvarın her iki tarafındaki direnişçiler, bazen sözler, bazen türküler ve bazen de sadece gözleriyle konuşuyorlar.

İşte bu insanlar, Şenaylar ve Ahmetler, bu halkın öncüleridir. Ve halk, kendi umuduna yönelen saldırının karşısına, bu evlatlarıyla çıkıyor. Çünkü halkın gücü, halk savaşının bu aşamasında, ancak buna yetiyor. Ki halkın gücü örgütlülüğüdür ve bir halk ne kadar örgütlüyse, o denli de güçlüdür. Savaşın bu kesitinde, halkın genel anlamdaki örgütsüzlüğü bir gerçektir. Ama bu durum, örgütlü kesimlerin direnmemesi için bir mazeret değildir. Tam aksine, halkı örgütleyecek ve giderek daha fazla çekecek olan, mücadelenin her koşulda yükseltilmesidir. Ve direnişin yüklendiği misyon da budur.

Elbette, halk düşmanları da bunun farkındalar. Zaten bunun için, yana döne direniş kırımının yollarını arıyorlar. Peki ama direniş kırılır mı?

Özgür Tutsaklar, bu konuyu da kendi aralarında ele alıyorlar. 12 Temmuz şehitlerinin anlatıldığı "Bize Ölüm Yok" kitabındaki zafer ve yenilgi çözümlemesinden, Marksist-Leninist ustaların yaklaşımlarına değin, birçok kaynakla beslenen bir sohbe dönüşüyor bu toplantı.

Evet, direniş kırılır mı?

Özgür Tutsaklar, değişik biçimlerde ama özde aynı cevabı veriyorlar. Bu cevaplarda, sınıflar mücadelesinde yenilgi ve zaferin nasıl anlaşılması gerektiğine dair dersler var. Bu dersleri içeren değişik cevapları dinleyen Ahmet İbili, malum tebessümüyle ayağa kalkıp tartışma sorusuna son ve ortak cevabı veriyor:

- "Direniş sürdükçe direniş kırılmaz! Bugün buradayız, yarın F Tiplerinde de olabiliriz. Ancak, direniş o koşullarda da sürdürülüyorsa, sürdürülürse, direniş kırılmaz. Neler yaşayabiliriz? Örneğin bırakanlar olabilir. Oportünistler bizi yarı yolda bırakabilirler. Ona rağmen tek bir insanımız bile kalsa ölüm orucunu sürdüren, bu direnişin sürdüğünü, direnişin kırılmadığını gösterir..."

Bu toplantılardan çıkan tek bir sonuç vardı: Eğer bir operasyon olursa, ki bu katliam olacaktır, ölümüne direneceğiz. Bu operasyondan sonra sağ kalan olursa, F Tipi ya da Şzan, nereye götürülürse götürülsünler, direnişe devam edilecek. Böylesi bir katliamdan kaçımız sağ çıkarız, bilmiyoruz. Ama bildiğimiz şu ki, bir kişi bile kalsak, direnişi sonuna kadar sürdüreceğiz. Ve tarih ardımızda bir kez daha, "öldüler yenilmediler" yazacaktır. Tarihe karnımızla yazılacak olan bu iki kelime, aynı zamanda zaferimizin de adı olarak, geleceğe mirasımız olarak kalacaktır.

Artık ne olursa olur, ama biz ne yapacağımızdan gayet eminiz. Çünkü söylediğini yapan bir geleneğin insanlarıyız. Ve diyoruz ki, direniş kırılmaz...

"BİZ ÖYLE KOLAY ÖLMEYİZ"

Uyumakta olan ölüm orucu direnişçilerini izliyor Yümit. Dört yıl önce kendisinin uzandığı ranzada Ahmet İbi-li yatıyor şimdi. Dört yıl önce, bu ranzadan alınıp yoldaş-larının omuzlarında taşınıp bir katafalka da konmuş ola-bilirdi; Berdanlar gibi. O zaman cansız bedenini omuzla-yanlardan biri olurdu Veli Dayı ya da Ali Rıza... Belki şim-di kendisi onların cansız gövdelerini taşıyacak.

Yümit yüreğindeki fırtınalarla aşağıya iniyor. Burada refakat ekibinin gece nöbetçileri kendi aralarında sohbet ediyorlar. Yümit katıldığı bu sohbetin bir yerinde *"dire-nişçilere refakat etmek nasıl bir duygu"* diye soruyor Er-can'a.

- Güç, - diyor Ercan - *Sevdiğin insanların her gün ölüme biraz daha yaklaştıklarına tanık olmak gerçekten güç bir şey. Güç ama güçlendirici bir tanıklık aynı zaman da. Çünkü tanık olduğun ölmeye yatmak değil. Direnişçi lerin ölümü yenmelerine de tanık oluyoruz. Böylesine güç bir eylemi, ölüm karşısında adım adım kazanılan za ferî paylaşıyor olmak, bizi de büyütüyor...*

Sohbetin ilerleyen zamanlarında bu kez, refakat eki-binin tanık olduğu bir 'olay' anlatılıyor:

- *Bugün direnişçilerin kendi aralarındaki toplantı için bayan direnişçiler bu tarafa geçmişti. N'olur n'olmaz di ye maltada bekledik. Olur ya, o taraftan bu tarafa geçer ken idare bayan direnişçileri kaçırabilir diye tetikteyiz. Neyse bu tarafa geçtiler ve bütün direnişçiler biraraya geldiler. Ama birisi eksik, o da Veli Dayı. Ahmet Abi, bir arkadaşı bakması için gönderdi. Arkadaş yatakhaneye gi rip bir bakıyor ki Veli Dayı ranzasında yatıyor. Halbuki Ve li Dayı bu, hiçbir toplantıyı aksatmaz, gecikmez ve gec i kenlere de kızar. N'oldu acaba, bir rahatsızlığı mı var di ye yaklaşıyor bizimki. Bakıyor ki Veli Dayı'nın gözleri ka palı ve kıpırtısız durumda. Önce haşşçe 'Veli Dayı' Şlan*

diyor, tık yok. Sonra haŞfçe sarsıyor, yine fark yok. Arkadaşın içi cız ediyor, Veli Dayı şehit düştü diye. Heyecanlanıyor tabii. Tam nefesini, kalbini kontrol etmek için eğilirken. Veli Dayı 'pöt' diyerek korkutuyor arkadaşı. Sonra da gülerek 'biz öyle kolay ölmeyiz' diyor. Veli Dayı'nın esprisini duyan direnişçiler bastılar kahkahayı tabii...

Yümit, karnını tuta tuta gülüyor bu olaya. Biraz önceki hüznün ve şimdiki neşe, içiçe geçmiş durumda.

Bu garip sayılabilir mi ? Hayır!

Yümit, '96 direnişinde şehit düşebilir ve o ranzadan Veli Dayı'nın omuzlarında indirilebilirdi. Ve bugün, Veli Dayılar'ı omuzlarında taşıyacak olanlardan birisi olacağını biliyor. Ama tüm bunlarda trajedinin abartısı yoktur. Her şey olması gerekenin doğallığını ya da deyim yerindeyse sıradanlığını taşıyor. O meşhur formülasyonda olduğu gibi, **sıradışı zamanlarda sıradan davranmayı** başarıyor direnenler. Ve Ercan haklıdır, ölüm orucu eylemi ölmeye yatmak değil, dayatanların elindeki ölümün rezil rüsva edilmesi, yenilmesidir.

VE DOSTLAR...

Direnişimize yönelik olası bir saldırı için hazırlıklarımızı tamamlamıştık. Bununla birlikte, diğer gruplardan tutsakları da bu hazırlıklara dahil etmek için, gerekli girişimlerde bulunduk. Yapılan görüşmelerden sonra, olası bir saldırıya karşı hazırlanma ve Şili direniş organizasyonu yapacak bir Eylem Komitesi oluşturuldu.

Eylem Komitesi'nde DHKP/C, TKP(ML), TKEP/L, MLKP ve TKP/ML Davaları'ndan birer tutsak görev aldı. TİKB gibi bazı grupları da TKP/ML temsil ediyordu. Zaten bunların görüş ve duruşlarında bir fark yoktu.

Eylem Komitesi'nin ilk toplantısı bizim D/7-8 koridorunda yapıldı. Tanışma içerikli bir toplantı oldu. İkinci toplantıda maltadaki nöbetleri iradileştirmek için nöbet yerleri, saatleri ve nöbetçi sayılarını belirledik. Aslında bizim zaten bir nöbet işleyişimiz vardı. Amacımız, diğer gruplardan tutsakları da bu işleyişte ortaklaştırmaktı. Nitekim öyle de oldu. Ama ne yazık ki, TKEP/L ve TKP(ML) dışındaki grupların bu işleyişe katılımı, olması gereken disiplin ve ciddiyetten uzak oldu.

Eylem Komitesi toplantıları periyodik olarak sürdü. Bu toplantılarda, olası bir operasyona karşı, nasıl tavır almamız gerektiği tartışıldı. Bize göre, saldırı olursa koğuşlara barikat kurup ardına çekilmek yerine, hapishane geneline yayılan aktif bir Şili direniş geliştirmeliydik. Zira koğuşlara çekilip barikat kurmak güçlerimizi böler, bizi dar alana hapseder ve böylece kendi kendimizi pasîşe etmiş oluruz. Bunun yerine, herhangi bir saldırıyı sezdiğimiz an, ulaşabildiğimiz her yeri ele geçirmeli, gerekirse bunun için göğüs göğüse çarpışmalıyız. Çünkü amacımız sadece can güvenliğini sağlamak değil, esas olan *direnişin güvenliğini* sağlamaktır.

TKP(ML) Davası'ndan arkadaş önerimizi destekledi. TKEP/L Davası'ndan arkadaş ise "*Şili direniş için bekle-*

meye gerek yok. Bunun için vakit kaybetmeden Şili direnişi başlatmalıyız. Ama bunu tek başımıza yapmak gibi bir düşüncemiz yok. Çıkacak ortak karara uyarız." yaklaşımı gösterdi. TKP/ML ise *"bizim için Şili bir saldırıya karşı koymak esas olacak. Ortak hareket etmeyi biz de önemsiyoruz"* diyerek düşüncelerini belirtti. MLKP ise burada genellikle olduğu gibi, TKP/ML'nin düşüncesine katıldığını belirtmekle yetindi.

İlerleyen günlerde saldırıda nasıl bir tavır alınacağına yavaş yavaş ortak bir düşünceye yaklaşıldı gibi... Buna göre, herhangi bir saldırı başladığında, en geniş alana yayılmaya çalışacak tarzda Şili bir direniş gerçekleştirecektik. Fakat bir sonraki toplantıda, ortaklaşa alınan bu kararın pek anlaşılmadığı bir takım teknik ayrıntılar üzerinden ortaya çıktı. Daha doğrusu, bu karar Eylem Komitesi'nde netleştikten sonra, her grup bu kararı kendi içinde gözden geçirmiş ve TKP/ML dışında aynı yaklaşımını korumuştur. TKP/ML temsilcisi ise *"bir saldırı olursa kendimizi korumayı esas alan bir savunma oluşturmalıyız"* diyerek yeni bir tartışma başlattı. Bu tartışma giderek, TKP/ML ve TKP(ML) adına gelen arkadaşların polemiğine dönüştü. Uzun, yorucu, gereksiz ve Mao'dan alıntılarla süren polemikten sonra, ilk yaklaşımda yeniden mutabık kalındı.

Kimi teknik ayrıntılardan çıkmış gibi görünen bu ve benzeri tartışmaların özü gelip aynı yere dayanıyordu: Şili direnişi örgütlerken sadece can güvenliğimizi korumayı mı esas alacağız, yoksa ölüm orucu direnişini savunmayı mı? Bunlar aynı şey değildi. İlki doğası gereği pasif bir direnişti, hatta direniş bile değildi. Mesela bir duvarın ardına sinip bekleyerek de, can güvenliğinizi belki korudunuz. Ama eğer saldırı karşısında ölüm orucu direnişini savunuyorsanız, saldırının amacına ulaşmasını engellemek için, her şeyi göze alırsınız. Bizim önerimizin özünde ve her bir ayrıntısında bu vardı.

Elbette, katliam ekseninde gelişen bir saldırıda, si-

lahlarıyla gelip amaçlarına ulaşmaya çalışırlar. Bu durum tecrübeyle sabit zaten. Ki eşit olmayan koşullardayız. Güçler dengesinin Şziki yanı düşmandan yana ama moral ve irade olarak da biz güçlüyüz. Ve Şili direnişin her bir ayrıntısında da, bu gücü somutlamaktan yanayız. Ancak daha düne kadar ve halâ, ölüm orucu yerine Şili direnişten bahsedenler, sözettikleri Şili direnişin gerektirdiği iradeden de yoksunlar. Bu yoksunluk, TKP-ML ve MLKP'de iyice sırtıyor artık.

Eylem Komitesi'nin toplantıları teknik hazırlıklar, bilgi ve deneyim paylaşımı olarak devam etti. Nöbet ekiplerinde, hem nöbetçilerin çoğunluğu, hem de ekip sorumluları genel olarak bizim arkadaşlardı. Nöbet organizasyonunun genel sorumlusu da bizim bir yoldaşımızdı.

Saldırı sırasında kadın tutsaklarla biraraya gelme meselesi de ayrıca ele alındı. Hapishanenin normal işleyişinde kadın tutsaklar idare blokundan geçerek bu tarafa gelebilirler. Haliyle operasyon sırasında bu mümkün olmazdı. Yaptığımız incelemelerde, hapishanenin inşaatı sırasında, malzeme taşımak için, kadınlar koğuşu ile konferans salonu arasında bir kapı olduğunu ve sonradan bu kapının tuğlayla örüldüğünü tespit ettik. Burası saldırı anında delinecek en pratik yerdı.

Diğer gruplar ise, kendi arkadaşlarının bulunduğı koğuştan maltaya açılan konuşma deliğini genişleteceklerini söylediler. Ama ne dediklerini bilmiyorlardı. Çünkü o deliğin bulunduğu beton duvarı delmek, normal koşullarda bile zordu. Bir operasyon sırasında ise buna zaman yoktu. Bunu nasıl göremezler diye hayret ettik, düşünce-mizi de söyledik ama ısrarlıydılar. Kısaca, direnişin her bir ayrıntısına vakıf olmak için ezberden Mao alıntıları yapmak yetmiyordu. Çünkü Mao'yu anlamak, ezberlemekten başka bir şeydir...

KADIN DİRENİŞÇİLERİN 60. GÜN HEDİYESİ

18 Aralık akşamı 60. gün programı yapılacağı için, bütün gün bu programın hazırlığıyla geçiyor. 60. gün direnişçiler için önemli bir dönüm noktasına tekabül ediyor. 1984 ve '96 direnişlerinden biliyoruz ki şehit düşmeler hep 60. günden sonra başlıyor. Bunu bilerek beklemek müthiş bir duygu yoğunluğu yaratıyor. Direnişçiler ise '96'da tanık olmadığımız biçimde hareketliler, buna kendileri de hayret ediyor. Bu durumun B-1'den kaynaklı olduğunu düşündükleri için sık sık B-1'e söyleniyorlar. Akşam olunca programımız başlıyor. Türküler, skeçler derken direnişçiler zeybek de oynuyor, halay da çekiyorlar. Daha sonra sohbet ediyorlar ve konu konuyu açınca vakit ilerliyor. Direnişçilerin normal vakti de aşıyor. Ama ne biz *"artık yatın"* diyebiliyoruz ne de direnişçiler uykuya yeniliyorlar. Bu son zamanları hep beraber geçirmek, başka bir deyişle, 60. günden sonra gelmesini beklediğimiz ölümü beraber karşılamak istiyoruz. Bu son zamanlarda artık her saniye daha da değerli geliyor. Ama hayır, zamanı durdurmak istemeyiz. Çünkü biliyoruz ki, zaferi getirecek olan şehitlerimiz. Ve bugünün direnişçileri, yarının şehitleri olarak, zafere yürüyoruz.

Bir kadın yoldaşımız bu akşam, 60. gün hediyesi olarak, direnişçilere gümüş ve kurşun karışımı bir bileklik taktı. Ölüm orucu direnişçileri yola çıkıldığından bu yana, değişik hediyeler yapıp veriyoruz. Bunlar sembolik şeyler belki ama anlamı kendilerinden büyük şeyler. '96' direnişinde de hediyeler yapmıştık. En komik hediye ise Hüseyin Çukurluöz'e vermiştik. O zaman komün bütçesine katkı olsun diye bez bebekler yapıp, dışarıya sattırıyorduk. Hüseyin Abi de bizim bez bebeklere "bunlar palyaço" diye takılıyordu. Direniş başlayınca biz de Hüseyin Abi'ye bir palyaço yapıp vermiştik. Hediyeimizi görünce çok gülmüş ve başucuna asmıştı hemen.

1996 Ölüm Orucu direnişçilerinden Yasemin'in hediyesi ise, işte o günlerden kalma kızılbandıydı. Yasemin '96 direnişinde taktığı kızılbandı, o günden bu yana hep zulasında taşıymıştı. Şimdi 2000 direnişçilerine vereceği en değerli hediye buydu. Ve zaten bu bir hediye değil, bir bayrak yarışında bayrağın el değiştirmesiydi sadece.

Yasemin direnişçilerin yatakhanesine girdiğinde, hepsi günün yorgunluğuyla uyuyordu. Zulasından çıkardığı kızılbandı direnişçilerin masasına bıraktı. İdiller'in yadigarı olan kızıl bandı tam da 60. günün sabahı başuçlarında bulacaktı Zeynep'ler. Ama daha sabaha vakit var. Ve gün, 19 Aralık'a dönüyor artık...

YAŞAMI SEVMEK

*"İnsanlar için öleceksin hem de yüzünü bile
görmediğin insanlar için hem de hiç kimse seni
buna zorlamamışken hem de en güzel, en gerçek
şeyin*

yaşamak olduğun bildiğin halde..."
(Nazım Hikmet)

Dışarıda olduğu gibi, içeride de sürüyor mücadele. Özgür Tutsaklar, büyük bir direnişin asli unsuru olmanın bilinciyle hareket ediyorlar. Zorbalık karşısında eğilenlerin pişkinliği, ne yapacağını bilmezlerin kararsızlığı, iradesizlerin aymazlığı ve yığınların melankolisi yoktur onlarda. Gülünce ağız dolusu, konuşunca hesapsız ve içten konuşan Özgür Tutsaklar, yaşam sevinci ile dopdoludur.

Ve aynı zamanda ölüm oruçlarına gönüllüdürler.

Hayatı bu denli seven insanların ölüm orucu direnişçisi olması bir çelişki değildir. Hayatı ve onun doğal devamı ölümü nasıl algılayıp, hangi anlamı verdiğinle ilgilidir bu. Ve hayat, devrimciler için sadece biyolojik bir var oluş değildir, biyolojik hayat, doğadaki tüm canlılar için geçerlidir. Devrimciler bu tabii varoluş üzerine, düşüncelerini ve hedeflerini koymuşlardır. Bu öyle bir idealdir ki, uğruna ölüm dahil her türlü bedel göze alınır. Yaşam sevinçlerindeki, dolu dolu yaşıyor oluşlarındaki içtenliğin sırrı da ideallerindedir. Bu ideal, devrimdir.

Hayır, ölümseverya da intihara meyilli değildirler. Bu çarpıtmaları burjuvazi üretiyor, sonra da küçük-burjuva aydın ve reformistlerin ağızına sakız yapıp veriyor. Ki devrimci akılla düşünmeyenlerin, burjuvazinin dili ile konuşması kaçınılmazdır. Küçük-burjuva "sol" görünümlü çevreler, bu sakızı çiğnemeye devam etseler de, devrimcilerin gerçekliği farklıdır. Devrimciler, hayat denilen kavga-

yı zafere taşımanın fedaisidir. Onlar, sadece et ve kemikten ibaret biyolojik bir varlık değil, insanlık onuru ile donanmış insanlardır. Onurlu bir hayat için zorbalığa, sömürüye, soysuzluğa savaş açarak, hayata ve halkın kurtuluş kavgasına hakkını verenlerdir. Tarih bu insanları yazmıştır ve dahası tarihi de kanları ile bu insanlar yazmıştır.

Köleciliğe karşı Spartaküs; feodalizme karşı Şeyh Bedreddin ve Brunolar; kapitalizme karşı Paris Komünarları; emperyalizm ve proleter devrimler çağındaysa Bolşevikler, Partizan Tanyalar, Che ya da Mahir, Deniz, İbo olmuştur adları. "Sosyalizm öldü", "tarih bitti" denildiği zamanlardaysa Niyazi, Sabo, Sinanlar olup tarih yazmaya devam etmişlerdir. Ki devrim, böyle yaşatılmıştır Anadolu'da.

Ve "merhaba zafer, hoş geldin ölüm" diyenlerin ardından, ölüm orucuna başlayan Gülnihal Yılmaz'ın günlüğünde şu satırlar vardır:

"... Yaşamı sevmek ve yaşama sıkı sıkıya bağlı olmak, hayattan beklediği çok şey olanlara has bir vasıfıdır. Devrimcinin hayattan bekledikleri ise kendisi ile sınırlı değildir. Geçmişi ve bugünü anlamının gücü ile, geleceği şekillendirme isteği hayatımızın anlamını ifade eden şey değil mi? Biz hayattan halkımızın hakettiği ne varsa, hepsini sökülüp ko-partmayı bekliyoruz. Yani hayattan beklediğimiz şey çok. Yaşamımızı değerli ve anlamlı kılan, beklentilerimizin mücadelesini veriyor oluşumuz. Hayatımızın anlamı ve yaşam sevgimiz, mücadelemizin kendisine bağlı olduğu için, yaşamlarımızı seve seve feda edebiliyoruz işte. Yaşama bağlılığımız ne kadar büyükse, feda ruhumuz da o kadar büyük oluyor.(...)

"... Biz de yaşamın her saniyesini severek, halk için yaşayan bedenimizi ve halk için çarpan yüreğimizi, saygımızı sevgimizi sonuna kadar koruyarak,

her şeyimizi halkın hizmetine sunuyoruz. Gülerek, seyerek, isteyerek, yürekten... Her şehidimiz artık bizim yaşam sevincimizi artıran bir güçtür. Onlardan aldığımız güçle bir kez daha haykırıyoruz: Aslolan halkın hayatıdır ve biz halkımızın hayata sıkı sıkıya bağlanmasını sağlayacağız. Halkımızın hayatı bizim emeğimiz, kanımız, canımızla hayat bulacak..."

2. BÖLÜM

*Ellerinde ateş düştü
yüreğime, gövdeme, kollarıma
Biliyorum ey Devrim!
Zafer gülleri sensiz açmaz
Böyle bir macerada*

Enver Gökçe

19 ARALIK 2000...

Bayrampaşa Hapishanesi'ndeki temsilcilerimizle hükümet arasındaki görüşmelere aracılık eden heyetin 'misyon'u sona ermişti. 14 Aralık günü Başbakan Ecevit, *"Ölüm orucunu düzenleyenler ve sürdürenler hiçbir devletin kabul etmeyeceği koşullar dayatmaya devam etmektedirler. Ölümlerden kendileri sorumlu olacak"* açıklaması yaptı.

Böylesi açıklama ve tehditlerin nedeni, taleplerimizin karşılanmasında kararlı oluşumuz elbette. İçi boş vaatlerle kandırılmak için yola çıkmamıştık, taleplerimiz sağlanana kadarda durmayacaktık.

Taleplerimiz için *"hiçbir devletin kabul etmeyeceği koşullar"* diyordu Başbakan. Böylece devletlerinin niteliğini de ele veriyordu aslında. Ki demokratik taleplerle karşılaşan faşizmin, kırmızı görmüş boğa gibi tahammülsüz olduğu bilinir. Bu tahammülsüzlük ile, taleplerimizin hapishanelerle ilgisi olmadığı, ölüm orucumuzun *"terörist örgütlerin propaganda amaçlı bir eylemi"* olduğu demagojisine hiç ara verilmiyordu. Oysa ölüm orucu direnişimizin talepleri, halk güçlerinin en demokratik taleplerinin bir ifadesiydi.

Bayrampaşa'daki görüşmelerin bakanlık tarafından kesilmesinin ardından, tehdit dolu açıklamalar yoğunlaştı. Her fırsatta söylenen şuydu: *"Koğuştan sistemine dönülemez, F Tiplerinden vazgeçilemez"...*

14 Aralık'ta görüşmelerin iktidar tarafından sona erdirilmesini, aynı gün basına yansıyan iki gelişme daha izledi: Sağlık Bakanlığı Müsteşarı *"hapishanelere yönelik bir müdahale durumunda hastahanelerin hazır tutulması"* için valiliklere genelge yollamıştı. Ve aynı gün, İstanbul DGM, ölüm orucu haberlerinin yayınlanmasını kısıtlayan sansür kararını açıkladı.

15 Aralık günü TV'ler Cumhurbaşkanı Sezer'in açıkla-

masını verdiler: *"Yaşam hakkını sona erdirmeye tehdidiyle kimi koşulları sağlamaya çalışma kabul edilemez."*

Hani günlerdir çok sözü edilen mutabakat vardı ya; işte o devlet katında anlaşılan bir tamam sağlanmıştı. Devlet, tam mutabakat içinde ve koro halinde aynı nakaratı tekrarlıyordu: *"Teslim olun!"*

Cumhurbaşkanı'nın bu çarpık ve demagojik cümlesi, operasyonun en üst perdeden ilanı gibiydi. *"Yaşam hakkını sona erdirmeye tehdidiyle"* diyordu Sezer. Ve bu arada özel Jandarma timleri, komando taburları, son hazırlıklarını tamamlıyor, cemselere bomba, kurşun, kimyasal gazlar yükleniyordu. Yani *"yaşam hakkını sona erdirmeye tehdidiyle"* üzerimize gelen onlardı; ya teslim olun ya da öleceksiniz diyeceklerdi az zaman sonra...

16 Aralık'ta, oligarşinin demagoji sahnesinden hiç inmeyen Hikmet Sami, bu kez *"bizden günah gitti"* diyor du. Ki işleyecekleri günahların itirafıydı bu sözleri de.

17 Aralık'ta yine konuşuyordu Adalet Bakanı Hikmet Sami: *"Bundan sonra olacakların sorumlusu, ölüm orucunu başlatan, destekleyen ve devam ettirenlerdir!"*

Adalet Bakanı böyle diyordu ama, *"bundan sonra olacakların"* ne olduğunu açıktan da söyleyemiyordu. Fakat bu ülkedeki devleti tanıyan herkes için bakanın kastı malumdu.

18 Aralık günü Başbakan Ecevit, Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan, bakanlık binasında, Jandarma Genel Komutanı'nın da katıldığı bir "zirve" toplantısı yaptılar. Toplantının ardından herhangi bir açıklama yapılmadı...

Ne diyebilirlerdi ki?

"... Yarın sabahın ilk saatlerinde 20 hapisaneye aynı anda, 10 bin asker ve binlerce polis ile taarruz edip katliam yapacağız" mı diyeceklerdi?

Demediler ve diyemezlerdi, suçlarını işlemekten itiraf edemezlerdi. Bu "zirve"nin zulmün zirvesi olduğu, ope-

rasyonun başlama saatinin bu zirvede kararlaştırılıp, dökülecek kan üzerinden "zaiyat" hesabının da bu zirvede yapıldığı sonradan anlaşıldı.

Böylece, 1974 Kıbrıs çıkartması sonrasındaki "en büyük askeri harekâtın" başlama saati kesinleşmişti. "Kıbrıs Fatihî" Ecevit, kendi zindanlarını fethedecekti şimdi(!) Oysa kendini fatih zanneden zavallı bir Amerikan uşağıydı Ecevit, hepsi öyleydiler. Operasyon saati de, günü de bu denli gizliyen, 9 Aralık'tan itibaren, ABD Büyükelçiliği, konsoloslukları, ABD'ye ait üs ve şirketlerde görevli tüm Amerikalılar'a *"zorunlu olmadıkça kurum dışına çıkmamaları"* talimatı verilmişti bile. ABD kurumlarının güvenlikleri iki katına çıkartılmıştı. *"ABD istihbaratı operasyonu 10 gün önceden haber almış"* diye yazdı daha sonra gazeteler. Bir diğer ifadeyle, uşak, gerçekleştireceği katliam için efendisini önceden haberdar edip, onay almıştı.

İktidarın efendilerinin ABD ve AB emperyalizmi olduğu malumdur. Ve bir kez daha, emperyalizmin bekası için, halkın kanı dökülecek bu ülkede. IMF programının gerçekleşebilmesi için F Tipine geçişi zorunlu gördüğünü açıkça ifade eden Ecevit'in liderliğindeki DSP-MHP-ANAP hükümeti, ordu, polis, yargı ve burjuva basın el ele, gün gün kan dökmenin hazırlığını yürüttüler.

Ümraniye'de de tüm bu gelişmeleri dikkatle izliyor, değerlendiriyorduk. Görüşmelerin kesildiği andan itibaren, operasyon olasılığı iyice berraklaşmıştı. Dolayısıyla biz de hazırlıklarımızı pekiştirdik. Bu aşamadan sonra bir tür "alarm" durumuna geçtik.

Direnişin başlangıcından itibaren olağan zamanların üstünde tedbirler almıştık zaten. Nöbet yerleri ve nöbetçi sayıları artırılmış, olası bir operasyonda lazım olacak direnme araç gereçleri hazırlanmış, direnişin günlerce sürmesi ihtimaline karşılık su gibi hayati ihtiyaçların stoku yapılmıştı.

14 Aralık'tan itibaren ise 'olası bir operasyon'u değil,

eli kulağında bir saldırıyı bekliyorduk artık. Ve belliydi ki, bunu ani bir baskınla direnişi hemen ezerek neticelendirmek isteyeceklerdi. O halde baskın yememeliydik! Bu nedenle, 24 saatin her anında tüm kitlemizin en az yarısının ayakta olacağı bir düzene geçildi. Yaklaşık 100 kişi her an nöbetteydi. Geceler gündüzler karışmıştı artık.

Özgür Tutsaklar'ın bu tedbiri baskın ihtimalini ortadan kaldırmıştı aslında. Bu düzende bir yaşamın fazla askeri ya da abartılı olduğunu düşünüp dudak kenarıyla gülen oportünizm, yüzlerce Cepheli'nin sabahın saat dördünde nöbet başında olması sayesinde, zulüm kapıya dayandığında üzerlerini giyinme fırsatı bulacaklardı.

Evet, 19 Aralık 2000 gecesi, saat 04:30'da sinsice kuşattıkları Ümraniye Hapishanesi'ndeki Özgür Tutsaklar her şeye hazırды...

*"Ey Uşak,
Özgür vatan topraklarını
Ayakta kaldığım sürece
Kirlletmene izin vermem
Ölümüm pahasına olsa Asla
izin vermem..."*

*Çünkü ben bir vatanseverim
Yüreğim vatan için Çarpıyor kıpır
kıpır Her anım, her dakikam
Vatanın bağımsızlığı için...*

*Sen sevgi nedir bilemezsin
Senin sevgin bir tas çorbadır
Bizse;*

*Vatanımızın bağımsızlığı için
Her an, her dakika
Ölüme hazırız
Merhaba Ölüm, Hoşgeldin Zafer
Diyen halkız..."*

Veli Güneş

HAZIRIZ, YAŞAMAYA VE ÖLMEME...

Evet hazırдық, hem de her şeyimizle.

Hazır olmak, örgütlü olmaktır. Zaten öyleyiz ama bu kez, direnişin gerektirdiği bir örgütlenme de gerçekleştirdik. Nöbetler kaç grup halinde, nerelerde tutulacak?.. İlk saldırı karşısında ne yapılacak?.. Hangi tür saldırıya nasıl karşılık verilecek?.. Olası yaralılarımıza nerede, nasıl ve neyle müdahale edilecek?.. Çekilme durumu olursa, nereye doğru olacak?.. Ölüm orucu direnişçileri nasıl korunacak?..

Ve daha birçok ayrıntıyı günler öncesinden konuşup, kolektif irademizle karara bağladık. Görevlendirmeler yapıldı, komiteler belirlendi, her iş için özel ekipler kuruldu.

Türlü imkansızlıklar içinde, yaratıcılığımızın sınırlarını zorlayarak kendimizi savunmak için "silahlar" ürettik. Elbette, son teknoloji ürünü soğstike silahlarla bizi katletmeye gelenler karşısında, bunlar "komik" şeylerdi. Ama bir anlamı vardı!

"Ellerinizikaldırıp, teslim olun" diyenlere, ellerimizin boş olmadığını ve teslim olmayacağımızı ilan ediyorduk bunlarla. Şlistinli küçük generallerin tanklara savurduğu taşlarla aynı anlamı taşıyordu, bizim 'komik' ve mütevazî 'silahlarımız'. Her koşulda direneceğimizin manifestosuydu her biri. Yalan balonlarına değen, hakikat mızraklarının ta kendisiydiler bu halleriyle.

Evet hazırдық. Hazır olmak, tüm bu hazırlıkların ötesinde, esasen irade olmaktı ve biz demir gibi bir irade ile kenetlenmiştik.

Hazır olmak, tarihsel bir direniş geleneğine sahip olmaktı, biz de öyleydik. Bizim kültürümüz Kızıldere'de mayalanmış, ölüm oruçlarında, 12Temmuz'da, 16-17 Nisanlar'da sınanmış ve artık kahramanlıkların sıradanlaştığı

bir geleneğe dönüşmüştü.

Hazır olmak, cüretli olmaktı ve katillere daha ilk günden beri aynı şeyi söylüyorduk; cesaretiniz varsa gelin! Bu üç kelimedenden sonra, her koşulda inisiyatif bizdedir artık.

Yaşamaya ya da ölmeye onurla hazırız. Ve biliyoruz ki, ölüme meydan okuyan devrimci irade, asla yenilmez...

GELECEKLERİ VARSA...

Görüşmeler kesildikten sonra, nöbetlerimiz altı saate çıkmıştı. Nöbet ekipleri de iyice kalabalıklaşmıştı. Gündüz gece farketmeksizin sürekli ayaktaydık artık. Çok hareketliydi ortalık. Yaşamın bu yeni temposu örgütlü olmanın, devrimci disiplinin ayrıcalığını, güzelliğini daha da belirgin hale getirmişti. Yüzlerce tutsağın tek bir vücut gibi hareket etmesi, sayısız iş arasında hiçbir şeyin aksama-dan, karışmadan yürütülmesi görülmeye değer bir manzara oluşturuyor. Herkesin ne yapacağını bildiği ve yaptığı bir organizma gibiyiz. Çünkü Özgür Tutsak Komünü alarm halinde...

**

Konferansta akşam 10 çayı için toplanmıştık. Ara koridorda nöbetçiler, çeşitli işleri olan arkadaşlar hareket halindeydi, sahnenin arkasında ise su stoklama faaliyeti sürüyordu. Masaların kimisinden daktilo tıkırtıları, kimilerinden sohbet uğultusu ve çay kaşıklarının şingirtisi yükseliyordu. Komün nöbetçileri ortalıkta fır dönüyor, boşalan bardaklara çay yetiştirmeye çalışıyorlar. Televizyon haberlerinde Adalet Bakanı'nın günlük demagojisini izliyor ve anında karşılığını da veriyoruz.

**

Ercan Polat, nöbet grubumuzun komutanıydı. Elindeki nöbet çizelgesine göre, herkese nöbet yerini bildiriyor ve tembihliyordu: *"Arkadaşlar, lütfen geç kalmayalım. Çay almaya falan gitmeyin, nöbet yerlerine servis yapılacaktır."*

Ercan'ın uyarısı yerinde. Çünkü birkaç dakikalık gecikme bazen gözümüze küçük görünür ama nöbeti devredeğimiz arkadaş tam vaktinde geldiğinde de "helâl" deriz. Niye? Senin anlayacağın, yaşamı ciddiye almaktır

disiplin, yoksa başka bir şey değil. Ercan da yaşamı ciddiye alır. Zaten sen yaşamı ciddiye almazsan, yaşamın da seni komik veya aciz durumlara düşürmesine gönüllüsün demektir.

**

Benim nöbet yerim D/7-8 koğuşunun ara koridoru, yani kütüphaneydi. Burası E Blok malta kapısına en yakın noktaydı. Oradan bir saldırı gelirse hemen müdahale edebilirdik. Ara koridorda durduğumuz için malta تنها ama aslında değil. Çünkü biz oradayız.

O kadar nöbet yeri var ki... Merdiven başlarında bile nöbet tutuyoruz. Doğal, çünkü çatıları buradaki pencere-lerden görebiliyoruz sadece. Hazır bekliyoruz. Geçen gün voltada, *"gelirlerse nereden gelirler?"* sohbeti yapıyorduk. Doğan Tokmak teferruatları atlayıp kestirmeden bir cevap vermişti:

- *"Gelecekleri varsa görecekləri de var!"*

Göstermek için bekliyorduk işte...

**

Nöbet ekipleri belirlenirken yeni tutsak düşmüş olanlar ve "yaşlı" taraftarlarımız, düşmanın ilk girebileceği yerlere verilmemişti. Bu durum haliyle alınmalarına neden oluyordu. Çünkü onlar da göğüs göğüse çarpışmak istiyordu.

Beni Konferans Salonu'ndaki deliğe vermişlerdi, buradan tüm çatıyı kontrol edebiliyordum. Geceleri burası çok soğuk oluyordu, çünkü penceresinde cam yoktu. Burası küçük bir asma kat gibiydi. Kışın soğuğundan korunmak isteyen serçeler, burayı yuva gibi kullanıyorlardı. Ama burada nöbet tuttuğumuz için şimdi içeri de giremiyorlardı. Karşı çatıda, ayazdan tüyleri şişmiş bir şekilde bekliyorlar. Yeniden bir yer bulup sahiplenmeleri zaman alacaktı, belki o zamanı bulamadan ölebilirlerdi. Bir yan-

dan operasyonu beklerken bir yandan da serçelerin haline üzüliyordum.

**

Bulunduğum nöbet yerinden hiç hoşlanmamıştım. Cephe gerisi bir yerdı adeta. Ben A Blok malta girişinde nöbet tutmak istiyordum. Bir saldırı olursa, oradan olacağını biliyordum. Durumu nöbet komutanımız Ercan'a açtım. Beni hem yumuşatmak hem de gönlümü almak için *"orası da önemli bir yer"* dedi. Tamam dedim ama, ikna olmadığımı Ercan da biliyordu. Neyse ki daha sonra, A Blok'ta nöbet tutacağımı söyledi. Çok sevindim. Nokta nöbetinde volta atarken, bu kapıdan gelebilecek bir saldırı karşısında yapabileceklerimizi konuşuyorduk.

**

Hava soğuk, bir de uykusuzluk var. Ben de hareket olsun diye volta atıyorum. O sırada gardiyanların odasına baktım. Bir tane gardiyan uyukluyordu. Normalde burada üç-dört gardiyan olması lazımdı. Diğerleri nerede? Mehmet Abi'ye söyledim, *"sahura gitmiş olabilirler"* dedi. Ramazan ayındaydık malum. Ben de yeniden volta atmaya başladım. Voltalarımız kısaydı. Hiçbir şekilde, malta kapısından uzaklaşmıyorduk. Geldikleri an, bizi karşılarında bulmalıydılar.

**

Malta kapısının yanındaki sırada duruyorduk. Saat sabaha yaklaşıyordu. Oportünistler maltayı çoktan terkedip gitmişlerdi. Bu arada malta kapısı açıldı ve içeri bir gardiyan girdi. Gardiyan odasına gidip orada uyuklayanı kaldırdı ve beraber geri geldiler. Selam verdiler, biz de *"iyi sahurlar, Allah kabul etsin"* dedik. Gardiyanlar çıkıp gittiler.

Beş, on saniye geçti geçmedi ki idare tarafını gözet-

leyen arkadaşlar **"Asker giriyor, kalkın, operasyon!!!"** diye bağırmaya başladılar. Aynı anda bizim koridorda bekleyen nöbet ekiplerimiz de maltaya çıkıp, bize doğru koşmaya başladılar.

**

İdare ve malta kapısı arasındaki demir parmaklıklarla ayrılmış kafes gibi bölmede bulunan gardiyan, korkuyla idarenin kapısını yumruklayıp **"açın, açın"** diye yalvarıyordu. Kapıyı aralayıp bu gardiyanı hızla kendi taraşarına çektiler. Hemen ardından kapı yine açıldı ve demir kafesin içine robokop giysili jandarmalar doluşmaya başladı. Malta kapısını açmaya çalışıyorlardı ama anahtarını bulamıyorlardı. Çünkü biraz önceki panik sırasında orada görevli gardiyan anahtarları yere düşürmüştü. Gardiyan ve jandarmalar anahtarı bulana kadar, bizim arkadaşlar o birkaç saniyede yanımıza gelmişlerdi artık.

**

Nöbeti sabahın dördünde yeni gruba devrettik. Hemen nöbet yerimden ayrılmamış, ayaküstü bir sohbete takılmışım. O esnada malta boyunca yankılanan ses **"Arkadaşlar, asker, herkes görev yerine"** diyordu. Nöbetçiler hemen E Blok tarafından gelebilecek bir saldırı için maltaya çıkıp E kapısına dikildiler. Biz, birkaç kişi, A Blok kapısına koştuk. Kapıya geldiğimizde bizimkiler ve TKEP/L'den arkadaşlar saldırıya ilk karşılığı veriyorlardı zaten. Tam bu sırada üzerimize ateş açıldı. Biz de sloganlara başladık: **"Devrimci Tutsaklar Teslim Alınamaz!"**

**

Saldırı başlayınca malta birden tıklım tıklım oldu. Askerler demir kafesi açamayınca geri çekildiler ama bu kez idare kapısının mazgalından bir namlu uzattılar. Üzerimize doğru ardarda ateş etmeye başladılar. Nasıl bir kurşun

kullanıyorlardı tam bilmiyorduk ama seken saçma parçaları çoğumuzu yaraladı.

**

Biz A Blok tarafına ulaştığımızda, ilk saldırı büyük oranda püskürtülmüştü. Yaralı arkadaşlar koğuşlara götürülüyordu. Yerde kan izleri, duvarlarda kurşun delikleri olduğunu gördüm. Bunları görünce bütün heyecanımın geçtiğini hissettim. Saldırı ihtimalinin yarattığı gerginlik bitmişti. Artık saldırı başlamıştı ve biz de ne yapacağımızı biliyorduk.

- *Ne yaptığını sanıyorsun sen?*

Arkamı döndüğümde İbrahim Erler'i gördüm. Bana sesleniyordu. Yataktan adeta yarı çıplak fırladığını unutmuşum. İbo da bu halime dikkat çekiyordu. Gerçekten de komik bir haldeydim. Herkes savaş üniforması gibi giyinmişken, ben bu haldeydim. Son bir haftadır hep üstüm başımla yatıp kalktım, bir kez rahatça uyuyayım dedim ki, o da operasyona denk geldi. İbo'yla gülüştük. Yatakhaneye geri döndüm ve dolabımdaki en yeni giysimi giydim. Madem öleceğiz, bari şık ölelim.

**

Operasyon başladığında C/9 koğuşunun merdivenlerinde nöbetteydim.

Gece 04:00 gibi devralmıştık nöbeti. Nöbet tuttuğumuz yerin üst katında 2. Ölüm Orucu Ekibi kalıyordu. Hem yan tarafta ise birinci ekip direnişçileri vardı.

O gece diğer gecelerden farksız gibiydi. Gardiyanlar her gece olduğu gibi yine aramaya gelip gittiler. Aradan 15 dakika geçer gibi oldu ve '*operasyon!*' seslerine kurşun sesleri karıştı. Öyle yoğundu ki, '*savaş başladı*' dedim yanımdaki arkadaşla. Kural olarak yerimizden ayrılmazdık. Bu nedenle kurşun seslerinin olduğu yere gitmedik. Ama silah sesleri sürüyordu. Çatıları kontrol ettim.

henüz kimse yoktu. Elimizdeki demirlerle beklemeye devam ettik. Bir süre sonra Ercan geldi yanımıza ve "*her şey kontrol altında*" dedi. Anlattığına göre, kontra timleri A Bloktan içeri girmeye çalışmışlar, başaramayınca bizimkileri taramışlar, bizimkiler de üzerlerine yürüyünce geri çekilmişler. Ama bir başka yerden tekrar gelecekleri, yine deneyecekleri kesindi...

HİÇBİR ŞEYİMİZ YOKTU VE HER ŞEYE SAHİPTİK...

Daha ilk anda "*operasyon*" sözü duyulur duyulmaz, bütün Cephe tutsakları *silahlandılar*, Bombamız, tankımız, tüfeğimiz yoktu elbette. Hatta silah olabilecek hiçbir şeyimiz yoktu. Tam da bu nedenle her şeye sahiptik. Biliyorduk ki, ancak hiçbir şeyi olmayanlar, her şeyi silah olarak kullanabilir. Ve bizim hiçbir şeyimiz olmadığı ölçüde, her şey silahımızdı artık.

Orjinal aletler yaratmıştık: Sapanlar, oklar, mızraklar, arbaletler. Ki bunların sayıları oldukça sınırlıydı. Arbalet, bir tür yaydı, ok gerilerek değil, tetik gibi bir mekanizma yardımıyla atılıyordu. Aletlerimiz içindeki en teknik olanı buydu... Bunun dışındaysa herkesin elinde, en azından mutlaka bir merdiven korkuluk demiri vardı. Eli boş gezen yoktu ve önemli olan da buydu. Çünkü elde "silah" niyetine bir şeyler tutmak, bedel ödemeye de ödetmeye

de hazırım demektir. Ve bütün Özgür Tutsaklar'ın elinde bir şeyler vardı.

Bir gece vakti sinsice gelenler, ellerindeki tüm silahlarla katletmeye gelenler, başka nasıl beklenebilirdi?

Biz Buca'yı, Ümraniye'yi, Diyarbakır'ı, Ulucanlar'ı yaşadık ve katledildik. Açılan davalarda katiller aklandı da-ima. Oysa yoldaşlarımızın kafataslarını parçalayıp maltalarda çiğnemişlerdi.

Biz "operasyon"un ne olduğunu iyi biliyoruz. Ve bu ölüm orucu direnişimizin taleplerinden biri de, hapishanelerdeki katliamların sorumlularının yargılanmasıydı. Taleplerimizi "kabul edilemez" bulan iktidar, yine bir katliam operasyonu ile karşılık veriyordu.

Biz, dört duvar arasındaki tutsaklara "teslim olun" diyen katilleri iyi tanıyoruz. Ve kuşkusuz, kurbanlık koyun gibi, boynumuzu, yüreğimizi, beynimizi bu cellatların baltalarının altına uzatmayacaktık.

Evet operasyon başlamıştı artık.

Yüreklere ve beyinlere her şeye hazır olan Özgür Tutsaklar, asla boyun eğmeyecek ve direneceklerdi. Ve şimdi, A Blok kapısından saldırıya geçen katiller geri atılmış, ilk kan dökülmüş, ilk sloganlar patlamış ve ilk çarpışmanın ardından direniş yeni bir evreye girmişti.

**

A Blok'taki ilk hamlelerini savuşturduğumuz kontralar, hemen sonra E Blok'ta göründüler. Yani ana maltanın son ucunda. Ana malta üzerinde, adına "*isyan kapısı*" denen kapılar vardır. Böylece her blok birbirinden ayrılır. Tutsaklar birbirleriyle görüşmesin, olası bir isyan durumunda da biraraya gelmesinler diye yapılmışlardır. Ama açık dururlar. Bu kapılar Ümraniye'de, Bayrampaşa'da, Özgür Tutsaklar'ın mücadelesiyle açılmışlardır.

Bu kapıların sonuncusu E kapısı kapalıdır sadece. Ki o tarafın devrimci tutsaklarla ilgisi yoktur. O tarafta adli

mahkumlar kalır. O kapı çöplerin alınması için belli günlerde açılır. Çöpler maltanın sonuna taşınır ve oradan da görevliler dışarıya götürür. İşte çöpleri bıraktığımız yerde, şimdi jandarma timi vardı. Aramızda sadece demir parmaklıklı bir kapı var. Bu kapıyı indirip öbür tarafa geçerek, jandarma timini püskürtmek istiyoruz. O zaman maltanın kontrolü tamamen bizde olur. O yüzden hızla hareket ediyoruz.

Bir havalandırma kapısı yerinden sökülüp getirildi. Koç başı olarak kullanacağız bu kapıyı. Böylece E kapısı kırılıp açılacak ve gerekirse göğüs göğüse çarpışacağız. TKEP/L tutsakları hariç, diğer gruplardan tutsakların bu girişimimize şaşırdıkları yüzlerinden anlaşılıyor.

Biz kapıya yüklenmeden önce, özel Jandarma timinin komutanı, megafonla seslenmeye başladı. Ama kafasını bile göstermeden konuşuyor:

- *"Arkadaşlar, hiçbirinize bir şey olmayacak, gelin teslim olun. Ölüm orucu yapanları verin bize. Onları verirseniz operasyona gerek kalmaz, size de bir şey olmaz..."*

Halbuki operasyon çoktan başlamış ve A Blok'ta arkadaşlarımızı taramışlardı. Baskın basanıdır diyerek sin-sice gelmiş ama içeri girmeyi başaramayınca da bu tür "komik" çağrılar yapmaya başlamışlardı.

Nazım Usta *"mesele esir düşmekte değil /teslim ol-mamakta"* derken, ne denli haklı gerçekten de!

"Hapishane"deyiz, ama yine de "teslim olun" çağrısıyla karşılaşıyoruz. Şziki olarak zaten esir edilmiş durumdayız ama onların teslim almak istedikleri bedenlerimiz değil. Direnişimizde somutlanan düşünce ve kimliğimizi, onurumuzu ve umudumuzu teslim alıp yoketmek istiyorlar. Tam da bu nedenle başaramayacaklar. Kızılde-re'de *"Biz buraya dönmeye değil, ölmeye geldik"* diyen Mahirler'den bu yana, tüm 'teslim olun' çağrılarına aynı cevabı verdik biz. Yine aynı cevabı veriyoruz.

Özel timci subayın megafonlu çağrısına hemen sloganlarla karşılık veriyoruz. Bu arada Mehmet Abi de askerlere ajitasyon çekiyor: *"Vatanımızı Amerika'ya, Avrupa'ya peşkeş çekenlerin emirlerine uymayın!"*

Tabii katliamcılar cephesinden gelen her söz, yoldaşlarımızdan anında karşılık görüyor. O anki duruma, karşıdakilerin kullandığı kelimelere göre de cevaplar değişiyor: *"Cesaretiniz varsa gelin de alın"*, diyor mesela bir yoldaşımız. *"Korkaksınız, kafanızı bile gösteremiyorsunuz"*, *"Bizim elimizde silah yok ama yine de korkuyorsunuz"*, *"Amerika'nın uşağı, Manukyan'ın çocuklarısınız"* gibi bağrışlarla sürüyor cevaplar. Düşmanın ölüm orucu direnişçilerimizin teslim edilmesi isteği ise şu açık sözlerle karşılanıyor: *"Cesetlerimizi çiğnemedен direnişçilere el süremezsınız!"* Cevabını alan özel timciler susuyor.

Cevaplarımızın ardından, gizlendikleri yerden bize doğru kırmızı ışıklar uzanıyor. Bu nokta halindeki ışıklar tek tek üzerimizde geziyor. Başlarımıza denk getirip bir süre tutuyorlar. Bu nokta halindeki ışıklar, silahlarının üzerine taktıkları hedef tespit ışıkları. Kırmızı noktaları başlarımıza, alınlarımıza denk getirdikleri anda, orada sabitlemeleri, niyetlerini de, mesajlarını da çok açık ortaya koyuyor. Sözlere gerek yok.

Özel timciler hedef tespiti yaparken, biz de hazırladığımız koç başı ile kapıyı kırmak için yükleniyoruz. Bizi vurabileceklerini biliyoruz. Zaten açık hedef durumundayız. Ama şimdi bizim için önemli olan bu kapıyı kırmak ve özel timcileri püskürtmek. Kişisel can güvenliğini değil, komünün ve direnişin ve direnişçilerin güvenliğini esas alıyoruz çünkü.

**

Üç beş kişi kucaklayıp koç başı yaptığımız kapıyla E Blok kapısına vurdukça epey gürültü çıkıyor. Her vuruşta kapı milim milim eğilip bükülüyor. Bu işin başında Berkan var. Berkan'ın sesi çınlayıp duruyor onca gürültünün

içinde; *"Haydiii... ileriii!"*

Bir şey inşa etmek, şu veya bu iş için çatılara, duvarlara tırmanmak; kartonlar, bezler demirler ve her türden nesne ile sürekli üretmek, Berkan'ın günlük işlerindendir. Şimdi de kıracak, yıkacak o kapıyı. Berkan üretmenin, yapmanın ustası, ama yeri geldiğinde yıkıyor işte...

Yüklendikçe yükleniyoruz kapıya. Koç başı yaptığımız kapı aslında çok ağırdı, ama koca kapı elimizde tüy gibi yine de. Kinle, hırsla vuruyoruz.

Demek, gece vakti sinsice gelip, bizi yataklarımızda teslim alacaklardı ha? Vuruyoruz kapıya. Demek 'teslim olun' ha? Vuruyoruz kapıya....

Cüretimiz ve kararlılığımız karşısında, özel tımciler panikliyor. Megafondaki sestten anlıyoruz bunu: *"Eğer durmazsanız ateş açacağız!"*

Daha anons bitmeden de ateş açmaya başladılar zaten.

Biz kapıya yüklendikçe *"gelmeyin lan, elimizde 12 çeşit silah var, hepinizi gebertiriz"* diyorlar. Bir başkası *"birazdan içeri girip hepinizi Ulucanlar'daki gibi ktır ktır keseceğiz"* diyor. Sıradan bir asker bunu diyemez. Sıradan bir asker Ulucanlar'da ne olduğunu bilemez. Belki, bizzat İsmetler'in katilleri bunlar. En azından orada bulunmuş olmalılar.

Ulucanlar'dan bahsedenin kim olduğunu göremiyoruz. Cevap veriyorum ben de: *"Alçak katil, pislik, sıkıysa yüzünü göstere. Gel, bizi de kes, ne duruyorsun, cesaretin varsa"*

Cümlelerin ortasında aşağılık küfürleriyle beraber ateş ediyorlar.

Patlatmaya çalıştığımız kapıyla uğraşırken, tepemizdeki lamba yanıyordu. O halde namluların karşısında apaçık hedefler durumundaydık. Ama kendimizi işimize o kadar kaptırmışız ki, bunu önemsemiyoruz. O anda silahlar patlamaya başladı. Bizim taraf epey kalabalık sayılırdı ve siper olabilecek bir şey de yoktu. Hemen herkes bir şekilde, bir yerlerinden isabet almaya başladı. O sırada sağ dizimde bir acı duydum. Ancak vurulduğumu düşünmedim önce. Kurşun yağmuru durunca herkes yeniden ayağa kalktı ve yarım kalan işimize devam edecektik. İşte o zaman vurulduğumu anladım.

**

Rütbeli birisi elindeki megafonla klasik çağrısını tekrarlıyordu:

- *"Akıllı olup teslim olun. Ölüm orucundakileri getirip verin, siz de direnmeyi bırakın. Yoksa buradan sağ çıkmazsınız!"*

Bizim taraftan da Mehmet Abi gereken karşılığı veriyor. Bu arada bizden birisi *"Hücum arkadaşlar"* diye bağırdı. *"Hücum!"*

Bu sözü duyar duymaz, unuttuk yaralarımızı, açık hedef olduğumuzu unuttuk ve kapıya yeniden yüklenmeye başladık. Maksudımız, bu kapıyı patlatıp göğüs göğüse çarpışarak bu katilleri püskürtmek. Bunlar belki saniyelik olaylar ama, biz ileri atılınca paniklediler. Nasıl bir silah kullanıyorlarsa, mermi çarptığı yerde dağılıyor ve şarapnel parçaları etrafa yayılıyor. Normal mermi bir yere çarpınca saplanır ya da seker ama bu öyle değil. Mermi bir yere çarpınca birden onlarca mermi oluyor adeta. Birer ikiye vurulup yere düşüyoruz. Vurulanların yerine yeni arkadaşlar geliyor.

**

Yaralılar öyle çok ve o kadar çok kan akıyordu ki, bir

arkadaş şoka girip bağırmaaya başladı: *"Herkesi vurdular, herkesi öldürdüler..."* C-8 koridoruna diz çökmüş vaziyette ve üstü başı kan içinde çırpınarak bağırıyordu arkadaş. Ümit Abi gelip *"yarah mısın"* diye sordu ona, ama aldığı cevap *"herkesi vurdular, herkesi vurdular"* feryadı oldu. Bunun üzerine arkadaşın vücudu kontrol edildi, bir şeyi yoktu. Yaralıları taşımaktan her yanı kan içinde kalmış ve en sonunda dayanamayıp şoka girmişti. Onun sesini duyan C-8'e toplanıyordu. Feryatları giderek moral bozucu oluyordu. Ümit Abi kızarak *"ayağa kalk, yaralı değilsin. Bir daha bağırma"* dedi sertçe. Toplananları da *"herkesi işinin başına"* diye yolladı. Arkadaşı yerden kaldırıp yüzünü yıkamaya götürdük.

Yüzünü yıkadı, biraz su içti, ardından sigara yakıp kendine geldi. Biraz da durumundan mahcup olmuştu. Kızıştım ama bir yandan da anlıyordum. Bugüne kadar hangimiz bu kadar kan ve yaralı görmüştük ki. Arkadaşın sarsılması anlaşılırdı ama yine de iradi olmak şarttı.

**

Veli yaralandığını söyledi. O ana kadar "sağlıkçı" olduğumu bile unutmuşum. Veli'nin kan sızan göğsüne baktım. Kurşun yarasına pek benzemiyordu. Ama böyle bir ortamda da kontrol edemezdim. Çünkü başımızın üzerinde kurşunlar uçuşuyordu. Koluna girip, ilk yardım malzemelerinin bulunduğu C/8'e doğru götürmeye başladım. Burada yaralanmış onlarca arkadaşımız vardı. Bu koşullarda yapacağımız çok şey yoktu. Sadece dezenfektan ve yara temizleyici malzemelerle pansuman yapmaya başladım. Ama içinde ne olduğunu bilmediğim bu saçma irisi maddenin vücutta nasıl bir etkisi olacağını da kestiremiyordum.

Yaralılar çoğaldıkça bulunduğumuz koğuş savaş alanının ortasındaki sahra hastahanesine dönmeye başladı. Gelene pansuman yapıyorum ama aklım Şkrim çatışmasının olduğu yere dönmekte. En sonunda demir çubuğu-

mu alıp giderken, Akdemir Abi burada kalıp yaralılarla ilgilenmemi söyledi. Tabii orada kalıp sayısı artan yaralılarla ilgilenmeye devam ettim.

**

'Teslim olun' çağırısı yeniden duyuldu ve genç bir arkadaş *"Manukyan'ın çocukları, asıl siz teslim olun"* dedi. Tutuklanalı uzun zaman olmayan ve oldukça genç bir arkadaşta bu. Şimdi söylediği söz, Sabo'nun sözüydü ve bu arkadaş Sabolar'ın direnişi zamanında, 16-17 Nisan 1992'de henüz küçük bir çocuktı. Sabolar'a da *"teslim olun"* demişler ve bu cevabı almışlardı. O gün çocuk olanlar, bugün Sabo'nun diliyle, aynı cevabı veriyorlardı. Sabolar'ı katlettiler ama sözlerinin dilden dile yayılmasını engelleyemediler. Şimdi burada bizi katletmelerinin de başka bir anlamı olmayacak. Çoğalacağız ve sözümüz, idealimiz yaşayacak. İşte hepsi bu.

**

Bir ara E Blok tarafından ateş eden askerlerin sayısında artış oldu. Kurşun yağmuru da o nispette yoğunlaştı. Vurulan, yaralanan arkadaşların sayısı da arttı.

Kurşun yağmuru fırtınaya dönüşmüştü ama Özgür Tutsaklar da oradan bir adım gerilemediler. Silahlar çok eşitsizdi, savaş teorilerine aykırıydı belki ama durum aynen böyleydi. Kurşunlar, kurşunsuz kitleyi bir adım dahi geriletememişti. Hatta bizi tehdit eden kontracılarla şöyle diyaloglar yaşıyordu:

- *Elimizde 18 çeşit silah var, hepinizi geberteceğiz!*
- *Sadece 18 çeşit mi? Yetmez o kadar, tank getirin tank!*

**

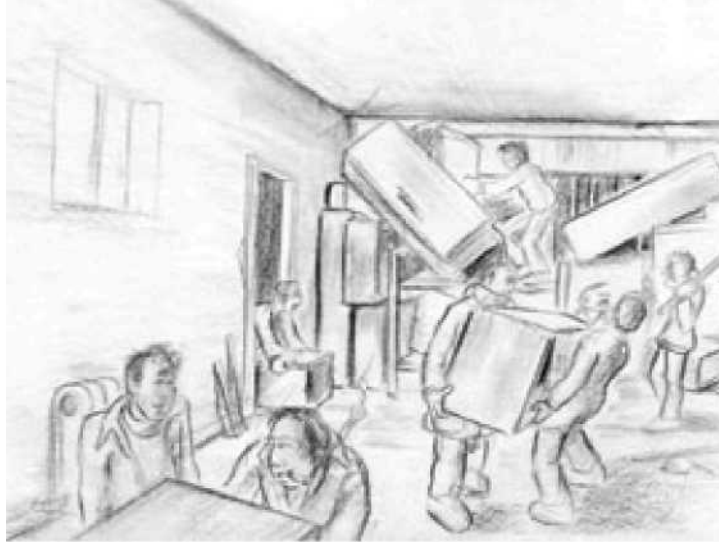
Ama elbette kurşunlar bir gerçektir ve vücutlarımız üzerinde gerçek etkide bulunuyordu. Birçok arkadaşımız

yaralandı. Düşenin yerine yenisi geliyor ya da yarasını sardırıran geri dönüyor. Kurşun yağmuru sürüyor ama "teslim olun" diyenleri adeta biz teslim almaya gidiyoruz. Şu kapıyı bir kırsak, günlerini göstereceğiz. Öyle öfkeliyiz. Onların elinde silahları var, bizim elimizde haklılığımızdan başka bir şey yok. Ama biz güçlüyüz. Çünkü haklı olmaktan daha büyük bir güç yok. Bunu bilmek bizi güçlü kılıyor.

Kapıya yüklendiğimiz bir anda yaralandım. Yüzümden ve göğsümden kan sızmaya başladı hemen. Acı hissetmiyorum ama. Derimin üzerinden süzülen kanın ıslaklığını hissediyorum sadece. Yere yıkılmadığıma göre işime devam edebilirim. Yüklendikçe yükleniyoruz zaten. Bu arada *"tamam, çekilin aradan"* haberi geldi. Ne yazık ki, kapıyı kırıp diğer tarafa geçememiştik.

Bir arkadaş halimi görünce, *"bu ne hal?"* dedi. Ben kendimin pek farkında değildim ama epey kan kaybetmişim. Dışimde kan, içimde o kapıyı kıramamış olmanın hayışanmasıyla sağlıkçıların yanına doğru gittim.

BARİKAT...

Hapishane direnişleri tarihinde barikat direnişlerinin özel bir yeri vardır. Kimi zaman ani gelişen bir operasyon karşısında kapılara yığılan birkaç dolap, masa ve ranzadır barikat. Kimi zaman da, etten kemiktendir sadece. Ümraniye'deki 13 Aralık ve 4 Ocak direnişlerinde olduğu gibi... Reddedersin barikat kurmayı ve şiarınız *"saldırıyoruz yol-daşlar"* olur.

Barikat, salt teknik bir tercih değildir. Mazlum halkın zulmeden güçlere karşı isyanlarında, sokak savaşlarında en önemli savunma silahıdır. Barikatın ardı özgürleştirilmiş halk mevzisi bu yanıla. Ki böylesi bir barikat, halk düşmanlarına şunu söyler: Buradan öteye ancak cesedimizi çiğneyerek geçersin...

Barikat bir sınırdır. Ve o sınır, can bedeli savunulmak için çizilmiştir. O sınırı koruyan ise, aslında oraya yığılan

dolaplar, ranzalar değil, direnenlerin cesaretle çarpan yüreğidir. Barikatın yüksekliği, büyüklüğü tam da bu noktada önemsizleşir.

Barikat, her şeyden önce yürekle kurulur. Direnenlerin her türden saldırıya karşı esas barikatı, cesaret ve onurlarıdır. Zulmün, şziki olarak dşremeyeceği hiçbir barikat yoktur belki. Ama tüm barikatlar düşse bile, yüreklerdeki başeğmeyen onur karşısında çaresizdir zorbalardır. Çatışma o noktaya dayandığında, o yüreğin katledilmesinden başka seçenek bulamazlar. Bu da zalimlerin amazıdır. Çünkü dökülen kan yeni şlizleri besler. O kandan yükselir yeni barikatlar. Zulüm, döktüğü kanda boğulur giderek. Halkımız boşuna *"zulmün artsın"* demez, ki *"artsın da sonun gelsin"* diyen bir lanetlemedir bu söz.

Barikatların sokak sokak ülkeyi saracağı, gün gün zulmü kuşatacağı vakitler de gelecektir kuşkusuz. O günün müjdesi ve muştususu, on binlik bir orduya karşı, dört bir yandan kuşatılmış mevzilerinde barikat kurabilenlerin yarattığı direnme destanıdır. Ümraniye'de ve bulunduğumuz her yerde, zgr Tutsaklar'ın kurdukları ve ardında günlerce direndikleri bu barikatların temel dayanağı, işte bu gelecek inancıdır...

**

A ve E Blok tarafından saldırmış ama içeri girememişlerdi. Biz de kapıyı kırıp E Blok tarafına geçemedik. Bu ilk çarpışmadan sonra, ilk mevziler de netleşmiş oldu. Dolayısıyla yapılacak olan, en u savunma noktalarını sağlamlaştırmaktı. Böylece, tutsakların yaşam alanı olan alt kat maltasını denetimimizde tutacaktık. Bu amaçla barikat kurmaya başladık.

A Blok kapısının önüne, ilk dakikalarda ranza ve dolaplarla bir barikat kurulmuştu zaten. Burası diğer tarafa göre güvenli sayılabilirdi. Esas problem E Blok tarafındaydı. Burada derin bir boşluk vardı. Barikatımıza yüklenmek için de, siper alıp ateş etmek için de yer vardı ellerin-

de. Burayı zorlayacakları belliydi...

**

Barikat kurmak için maltaya çıkışımızı engelleyen yoğun tüfek atışının kesilmesini bekliyorduk. Ateş kesilir kesilmez hemen malzemeleri yığmaya başladık. Ancak bu defa da gaz bombaları atılmaya başlandı. Bunun iyi yanı, askerin de gazdan etkilenmesiydi. Barikat çalışmamız hız kazandı böylece. Gaz bombalarının amacı, bizi maltada duramaz hale getirip, koğuşlara çekilmemizi sağlamaktı. Bir kısım örgütlerin de düşüncesi daha baştan bu yöndeydi, ama oyun bozanlık yapıp maltada kalacaktık elbette. Barikat tez vakitte kuruldu bu arada...

**

Saldırının artmasına, yaralılarımızın çoğalmasına paralel olarak, barikat kurmaya başladık. Koğuşlardan taşınan ranzalar, dolaplar, yataklardan oluşan bir barikat bu. Yüksekliğı tavana kadar değil, hatta fazlaca sağlam olduğu da söylenemez. Ama şimdi belirleyici değil bu. Çünkü esas olan, barikatta, ifadesini bulan "Geçit Yok" deyişimiz. Bu barikatı kibrit çöpünden yapsak da anlamı bu olacaktı...

**

Yeni tutuklanan iki arkadaş, barikatımızı mahallelerde kurulan barikatlara benzetiyorlar. Haklı sayılırlar. Zaten şimdi bu barikatı kuranların çoğı, dışarıda da böylesi barikatlar kurmuşlardır. Gecekondu yıkımlarına ya da faşist saldırılara karşı barikat tecrübesine sahiptir ellerimiz...

"KURŞUNLAR SESİMİZİ VURAMIYORDU"

Kadın yoldaşlarımız da kendi koğuşlarında operasyona hazırlıklıydılar. A Blok malta kapısındaki ilk çarpışmayla aynı dakikalar içinde, kadınlar koğuşuna da saldırılmış, yoldaşlarımız kurşun yağmuruna tutulmuşlardı. Ve fakat, 'Başegmeyen Kadınlar' geleneğine yeni halkalar eklemekten geri durmayacaktı onlar da.

**

Meryem Altun'un Anlatımı:

"19 Aralık gecesi aşağıda oturuyordum. Bak-tım personelde bir gariplik var. Sürekli birilerini dışarıya çağırıyorlar. Giden de gelmiyor. Hayra alamet değil tabii. Yanıma bir arkadaş daha alıp, bayan gardiyanların oturduğu bölüme bakmaya gittim. İçeride sadece bir bayan personel kalmıştı. Bu hiç normal değildi. Bu sırada Nergiz Gülmez de yanıma geldi. O da bazı sesler duymuş ve ne oluyor diye bakmaya gelmiş.

Üçümüz, idare tarafına doğru kafamızı uzattık. İşte tam bu sırada, silahlı askerlerle karşı karşıya geldik. Operasyon olduğunu anladık. Koğuşa haber vermek için olanca sesimizle bağırmaya başladık. Bu esnada onlar da bize ateş etmeye başladılar. Öyle ki, arada kalan bayan personel vurulup ölebilirdi. Hiçbir ayırım gözetmeden, hiçbir uyarı yapmadan habire kurşun sıkıyorlardı. Bayan personele 'içeri gir, kendini koru' dedik ki, vurulup ölmessin.

Şans mı desem, yoksa pratik olmak mı bilmiyorum ama, o kurşun yağmurundan vurulmadan çıktık. O hızla koğuşa attık kendimizi ve önlemlerimizi almaya başladık. Kafamızda şu çok açıktı; ne

olursa olsun bizi teslim alamayacaklar. İnsanın kafası açık olunca, nerede nasıl davranacağı konusunda gayet pratik oluyor. Biz de pratik davranarak, içeri girmelerini engellemeyi başardık.

Bizleri vuramamanın, ellerinden kaçırmanın hıncıyla habire bizim tarafa ateş ediyorlardı. Biz de sloganlarla karşılık vermeye başladık. Kurşunlar sesimizi vuramıyordu.

O sırada yatakhanedeki arkadaşlar da, bizim sesimizi duyup hemen ayaklanmışlar zaten. Kurşun seslerini de duyunca bizi çok merak etmişler. Sonra karşılarında görünce, bir kucaklaşma faslı da yaşadık..."

Meryemler'in sesini duyunca hemen harekete geçtik. Operasyon başlamıştı. Ölüm orucu direnişçileri de hemen kalktılar. *"Bizi düşünmeyin, bizler iyiyiz"* diyerek bize moral vermeye çalışıyorlardı. Çok sakindiler. Onların yanında birkaç arkadaş bırakıp, biz aşağıya indik. Kurşun sıkmaya devam ediyorlar ama içeriye girmeye cesaret edemiyorlardı. Biz de içeri girmek için hamle yaparlarsa diye çatışmaya hazırдық. Herkesin elinde sopa falan vardı. Bazen yukarı çıktığımızda, direnişçiler de bizimle beraber aşağıda olmak için ısrar ediyorlardı...

Tüm sürece kadın yoldaşlarımızla beraber hazırlanmıştık. Eylem Komitesi'nin üyelerinden biri de Tülay Korkmaz'dı. Bir saldırı gerçekleşirse, direniş güçlerinin biraraya gelmesi kararını almıştı Eylem Komitesi. Ancak kadın yoldaşlarımızın bulunduğu koğuşun kapısı ana maltaya değil, doğrudan idare binasına açılıyordu. Bu yüzden onları bu tarafa almanın tek seçeneği, daha önce saptadığımız yerden duvarı delmekti.

**

Kapı kırma-duvar yıkma ekibimiz, kadınlar koğuşunun Konferans Salonu'nun oraya denk gelen duvarının önünde biraraya geldi. Bu ekibin başında İbrahim Erler var. Hemen işe giriştiler. Elllerinde koca duvarı delecek pek bir şey yok. Beton, tuğla karışımı duvar sağlam duruyor, bu duruşuyla adeta 'hodri meydan' diyor. Ama bizimkiler de gerekliliğin azmiyle donanmış durumda.

Ellerinde teknoloji ürünü matkaplar yok ama hiçbir matkapta olmayan bir hırsla çalışıyorlar. İnsan iradesinin, inadının neleri başarabileceğinin çıplak sınavı yaşıyor şimdi.

O duvarı en kısa sürede yenmek şart. O duvar en kısa sürede yenilecek. Artık duvara çarpan sadece yürekler oluyor. Sıradan bir insanın, sıradan koşullarda "imkansız" diyebileceği bir şey, başarılmaya çalışıyor. Ve Lenin haklıdır: "İmkansız sadece vakit alır."

Koca duvar yenilgisini kabul ediyor artık. İçinden, tabii biraz zahmetle geçilecek kadar bir delik açılıyor. Ve işte Tülay'ın gözleri, işte Meryem'in yüzü...

**

*"Bir süre sonra, erkek arkadaşlar duvarı deldiler. Zaten operasyon başlar başlamaz, aradaki duvara delik açmaya başladıklarını anlamıştık. Biraz sonra İbrahim Erler ve Berkan Abatay'ın yüzlerini gördük. Deliği genişletmeye çalışıyorlardı. Önce direnişçileri diğer tarafa geçirdik. İyice zayışadıkları için geçmeleri kolay oldu. Ama hepsinin yüzünde bizden ayrılmanın hüznü vardı. Son kez bakıyor gibi bakıyorlardı, belki biz de öyle bakıyor ve gözlerimizle kucaklaşıyorduk..." ***

Kadın ölüm orucu direnişçilerimizi tek tek bu tarafa aldık. Zeynep, Ümüş, Gülay, Zehra ve Yıldız, duvarı delen arkadaşlara "Merhaba" dediler. Kolları iki yana düşmüş,

elleri ezilmiş, bedenleri ter içinde kalmış duvar emekçileri bu Merhaba'yı duyunca, yorgunluklarını unutuveriyorlar. Çünkü bu merhaba, her şeye değer...

Diğer grupların kadın tutsaklarının duvarı hala sağlam. Arkadaşlarının da o duvarı delme gibi bir çabası yok. Zaten ölüm orucu direnişçileri de yok. TKİP Davası'ndan bayan ölüm orucu direnişçisi de bizimkilerle kaldığından onu da almıştık. Diğer gruplardan kadın tutsakların kaldığı koğuşun duvarı, öğleden sonra ve yine bizim arkadaşların katılımıyla deliniyor. Delinen yer, direniş öncesi delmeyi tasarladıkları yer olmadı elbette. Ruhen direnişe kilitlenmek, bu türden ayrıntılarda sırtıyordu iyice...

FEDA KAPISI AÇILIYOR...

- Üst malta ne alemde?
- Girip girmedikleri belli değil. Ses yok şimdilik, yine de belli olmaz. Sonuçta denetimimizin dışında.
- Umarım girmemişlerdir. Girmişlerse kötü olur bizim için. Kapıları üst katlardan patlatıp saldırırlar mı, bilemeyiz. Ama en azından gaz basarlar.
- Haklısın. Ne yapacağız?
- Üst maltanın bu hali yumuşak karnımızsa...
- Anlaşıldı, demek ki karın kaslarımızı çalıştıracacağız. Peki nasıl?
- Kontraların üst maltaya ilişkin planını bilemeyiz ama her halukârda orayı bize karşı kullanmak isteyeceklerdir. Eğer orayı biz alırsak, planları her ne ise bozulur.
- Muhtemelen şimdi onlar da, ne yapmaları gerektiğini konuşuyorlardır.
- O halde?

**

Ne kadar çok şey yaşanmıştı ama saldırı ve direniş başlayalı henüz 1.5 saat kadar olmuştu. Bu zaman dilimi içinde, birçok yaralıma rağmen, alt maltanın her iki ucunda başlayan saldırı etkisizleştirilmişti. Direnişimizi daha iyi bir pozisyonda sürdürebilmek için üst maltayı denetimimize alabilirsek çok iyi olacaktı. Ancak üst maltayı Ahmet için de almak gerekiyordu...

Son ana kadar alacağımız her yeri almalı, savunacağımız her yeri sonuna kadar savunmalıyız. Direnişin genel perspektifi bunu gerektiriyor zaten. Üst malta şimdi her yerden daha önemli gözüküyor gözümüze. Bu sayede düşmanı çıplak gözle denetleyebilmek önemli bir kazanım olacağı gibi, feda eylemi dahil, yapabileceğimiz eylemler için de üst maltayı almamız şart.

Yaptığımız ilk kontrollere göre, kontraların üst maltaya girmemiş oldukları ihtimali ağır basıyordu. Ama görmeden emin olamayız. Elbette kapıyı patlatıp çıktığımızda burun buruna gelme ihtimali de var. Ama burada "ev sahibi" biz sayılırız. Aşağıda yaşanan "karşılama merasimi" sonrası, ellerini sallayarak üst maltaya girememiş olmaları muhtemel. Dahası bu katiller en ufak riski göze alamayacak denli akıllılar(!) Ama biz, üst maltaya çıkmayı göze alacak denli "deli" sayılırız.

Eğer doğrudan karşılaşsak, göğüs göğüse çatışma yaşanır. Fakat bunun olacağını sanmıyoruz. Çünkü biz kapıyı patlatmaya uğraşırken, onlar geri çekilip çıkını vurmaya beklerler. Karakterlerine uyanı budur.

Tüm ihtimalleri değerlendiriyoruz. Bunların içinde, üst maltaya yeterli sayıda dolabı çıkarıp onları siper alarak üzerlerine yürüme düşüncesi de var. Ne yapabileceğimizi görmenin yolu, kapıyı kırarak duruma bakmaktır. Böylece, "o halde?" sorusunun cevabı da netleşti. Şimdi sırada diğer davalardan tutsakların da içinde olduğu Eylem Komitesi'ne bu düşüncemizi açmak var.

**

- Ne oldu, geciktin biraz!
- Haliyle zaman alıyor. Ama iyi haber var. TKEP/L ve TKP(ML)'den arkadaşlar önerimize olumlu yaklaşıyorlar. Kötü haber yok! Ama TKP/ML ve MLKP'den arkadaşlar biraz çekiniyorlar. TKP/ML'li, kendileri ve temsil ettikleri grupların bulundukları koğuşun kapısını indirmeyi doğru bulmadıklarını söyledi.
- Niye ?
- Bunun can güvenliği sorunu yaratacağını düşünüyorlarmış.
- Hangi can güvenliği yahu? Can güvenliği mi kal mış? Düşman her yandan basıyor kurşunu. Görmüyorlar mı durumu? Koğuşlarda oturup bekleyelim o zaman, bu-

nu mu söylüyorlar yani?

- Onların bakış açısını biliyorsun. En nihayetinde biz den kopup kendi koşullarına çekilme hesapları var. İti razlarının temelleri de bu. Her neyse, bizim C/4 kapısını kıracağımızı biliyorlar. Ayrıca koşulların yakılmaması gerektiğini hatırlattık yeniden.

- O halde, C/4'ün kapısı kaç kiloymuş, gidip bir bakalım ha?

C/4 kapısını kırabilecek miyiz? Şimdilik bu meçhul? Çünkü, bu kapıları tutan sadece kilitler değil. Aynı zamanda her tarafı kaynaklı. Bu işimizi daha da zorlaştıracak, daha fazla zaman alacak. Aslında tüm soruların cevabı, eyleme geçmekte yatıyor. Bu da eylem adamlarının işe başlaması demek.

İbrahim Erler ve Berkan, işe başlamak için C/4 üst katta çıktılar. Yanlarında kapı kırma ekibimiz var. Bu ekibimize TKEP/L ve TKP(ML) Davası'ndan birkaç arkadaş da yardımcı oluyor.

Demir bir koşullar kapısı yerinden sökülerek, koç başı olarak kullanılıp vurulmaya başlandı kaynaklı malta kapısına. Her vuruşta, yer gök inliyor denilen türden, müthiş bir ses çıkıyor. Bu sesin ardından da kontraların kurşun sesleri duyuluyor.

Kırmaya çalıştığımız malta kapısı epeyce sağlam çıktı. Kapı sağlamdı sağlam olmasına ama Berkanlar daha da inatçıydı. Çünkü yaptıkları işin kıymetini biliyorlar. Çünkü biraz sonra Ahmet İbili çıkacak bu kapıdan ve katliam için gelenlerin üzerlerine yürüyecek. "Operasyonu durdurun, yoksa..." diyecek.

Vurdukça vuruyoruz kapıya. Bir daha... Bir daha... Sonrası malum. Kapının kaynakları patladı önce. Sonra beton duvara girmiş olan uzantıları yerinden oynadı. Ve aldığı son darbeye, koca kapı yıkıldı gitti.

İşte o an, kapıyı kıran özgür tutsakların yüzleri görül-
meye değerdi gerçekten. En sert ifade taşıyanların yüzle-
ri bile çocuklar gibi şendi. Ama bu, anlık bir tebessümdü,
geldi ve geçti. Şimdi ne olacağının merakı başlamıştı.
Olabilecek olanların ciddiyeti vardı şimdi yüzlerde. Zira
bomboş maltanın iki ucunda, kendilerine doğrultulmuş
namlular vardı.

**

Kapıyı patlatmamız gerçekten yerinde olmuştu. Ger-
çi, kimi dostlarımız, kapıyı kırışımızı, elleri ceplerinde *"iki
dakika rahat duramadınız"* diyen gözlerle izleyip gittiler.
Böylelerine gereken cevabı, bizden önce kapıya her vuru-
şumuzda çıkan ses veriyordu. O ses , her gümlemesinde
"statü yok, statü yok" diyordu cümlesine.

Özgür Tutsaklık nedir diye sorulsa, o an herhalde
"durmadan yeni kapılar açmaktır" diye cevaplardım. Nice
kapıları patlatmış, nice statüleri böyle yerle bir etmiştik.
Bu *"statü bozucusu"* çizgimiz nedeniyle, 'sol'dan işit-
mediğimiz söz kalmamıştır zaten. Bunların en ucuzu ve
ağızlarına sakız olanı *'sol sekter'* deyişleridir. Halbuki şu
memlekette kazanılmış bir demokratik mevzi yoktur ki,
bizim emeğimiz, kanımız olmasın. Her defasında da biz
bedel öderken seyredenler, ılgık ılgığa *"maceracı"*,
"sol sekter" deyip durmuşlardır. Sonra bakıyorsun, kaza-
nılmış mevzilerde en keskin 'solcu' yine onlar. Velhasıl,
hep olduğu gibi, onlar seyrediyor ve biz direniyoruz.

**

C/4 kapısının kırılmasını bekleyen Ahmet, öfkeli bir
ifadeyle ekrana bakıyordu. Bir televizyon kanalı, Bayram-
paşa'ya yönelik operasyon görüntülerini veriyordu. Ora-
da ve tüm hapishanelerde neler yaşandığını tahmin edi-
yoruz elbette. Yoldaşlarımızın zulme nasıl direndiğini bi-
liyoruz. Fidanlar'ın, Haliller'in, Muratlar'ın, Berrinler'in,
Hasanlar'ın, Fıratlar'ın devrimin meşalesini yükselttiğine

eminiz. Bu güven yoldaşlığın, aynı kavgaya baş bağlamanın temeli zaten. O temelin harcında, Mahirler'in kanı vardır. Ve o günden bu yana, her teslimiyet dayatması, karşısında kavganın Mahirler'ini bulmuştur.

Kapı vurma sesleri buraya kadar geliyordu. Sonra sesler kesildi, kapı yıkıldı ve ardından kurşun sesleri duyuldu. **Feda kapısının** açıldığını anlamıştık. Gözgöze gelince, bildik tebessümüyle baktı Ahmet ve kalkıp yanıma geldi. Usulca "*vakti geldi mi*" dedi, ki beklediği vakit gelmişti. Artık Ahmet'in vaktiydi...

'ÖDÜL' YA DA BEDEL...

İdealleri uğruna mücadele edenler için, hayatın 'ödül' ve bedele dönüştüğü zamanlar vardır. Karşınızdaki halk düşmanlarının "*yapabileceğiniz bir şey yok*" çaresizliğini dayattığı anlardır bunlar. Size teslimiyetten başka seçenek bırakılmadığı zamanlardır. İşte böylesi zamanlarda, ideallerinizden vazgeçmemenizin tek seçeneği, serdengeçtilik olur. Ki tarihsel olarak, birçok kez yaşanmıştır böylesi durumlar. Biçimlenişi farklı olabilir ama, özleri aynıdır. Örneğin Şeyh Bedreddin ya da Bruno, Pir Sultan ya da Mahirler...

Dünya halklarının yarattığı daha birçok örnekte, halkın öncüleri teslimiyetin ödülüne dönüşen soysuz bir hayatı reddetmiş ve direnişin bedeline dönüşen sonsuz bir hayatı var etmişlerdir. Onurlu ve özgür bir hayatı can bedeli savunmuşlardır.

Burada savunulan hayat, kişisel yaşamınız değildir. Ait olduğumuz ve kurtuluşu için yola çıktığımız halkın aç ve açıkta kalmadığı, zulüm ve sömürüden kurtulduğu, özgür ve insanca yaşadığı bir hayatı savunuyorsunuzdur. O hayatın adı, sosyalizmdir.

Hayat denilen kavranıza karşılık, "*teslim ol ve yaşa*" denilmektedir. Ödül kendinizi inkarın, alçaklaşmanızın karşılığında kazanılacak bir hayattır! İşte tam bu anda, ölüm tehditlerini parçalamanız, halka yönelen sindirme kuşatmasında açılan bir gedik olacaktır. Ölüm tehditlerine güvenen zorbalara, bozguna uğraması demektir bu. Çünkü ölüm yenilmiş ve haklı ideallerinizin ölümsüzlüğü, bir kez daha halkın yolunu açmıştır.

Bedellerden kaçmak da mümkün elbette. Ama o zaman, halkın önündeki esaret duvarına eklenen bir taş olmaktır kaderiniz. Size dayatılan çaresizlik, sizin şahsınızda halka dayatılmıştır. Şimdi bu anda, bedellerden kaçıp düşünce ve mücadelenizden vazgeçmenizin etki ve

sonuçları da sizinle sınırlı kalmayacaktır.

İşte iki tercih ve karar sizin: Bedel ya da 'ödül'!

Halk düşmanları, bu seçeneklerden birini Şziki olarak dayatıp, ideolojik olarak özendirirken, asıl tarihsel sonuçlar yaratan ise diğer seçenek olmuştur.

Giordano Bruno'nun yakılarak öldürüleceğini bildiren Engizisyon celladına *"ölümümü bildirirken, siz daha çok korkuyorsunuz"* demesi bundandır. Pir Sultan'ın *"dönen dönsün, ben dönmezem yolumdan"* deyişiyle, yüzyıllar sonra Mahir'in *"Biz buraya dönmeye değil, ölmeye geldik"* sözlerinin sebebi hikmeti de bundandır. Çünkü 'dönmek' teslimiyeti kabul etmektir. Ve işte böylesi koşullarda ölümü göze alıp, halk düşmanlarının üzerine yürümek, teslimiyet dayatmasını parçalayan bir zaferdir. Che'nin sözleri, dünya durdukça bu zaferin en özlü ifadesi olarak anılacaktır daima:

"Ölüm, nereden ve nasıl gelirse gelsin

Savaş sloganlarımız

Kulaktan kulağa yayılacaksa

Ve silahlarımız elden ele geçecekse

Savaş ve zafer naralarıyla

Cenazelerimize ağıt yakacaklarsa

Ölüm hoş geldi, sefa geldi..."

**

Katliam saldırısının ilk dalgasını, onlarca yoldaşımızın yaralanması pahasına göğüsledik. İçeri giremediler. Bunun hıncıyla ateş etmeye devam ediyorlar. Ve teslimiyet çağrısı yapıyorlar:

- *"Teslim olun! Ölüm orucu yapanları verin! Yapabileceğiniz bir şey yok!"*

Yanılıyorlar. Yapılacak bir şey var, ki o anda yapılacak her şey anlamına geliyor.

- *"Yolun sonuna geldiniz artık. Direnmek size fayda getirmez. Ölüm orucu yapanlar gelsin, onları alacağız. "*

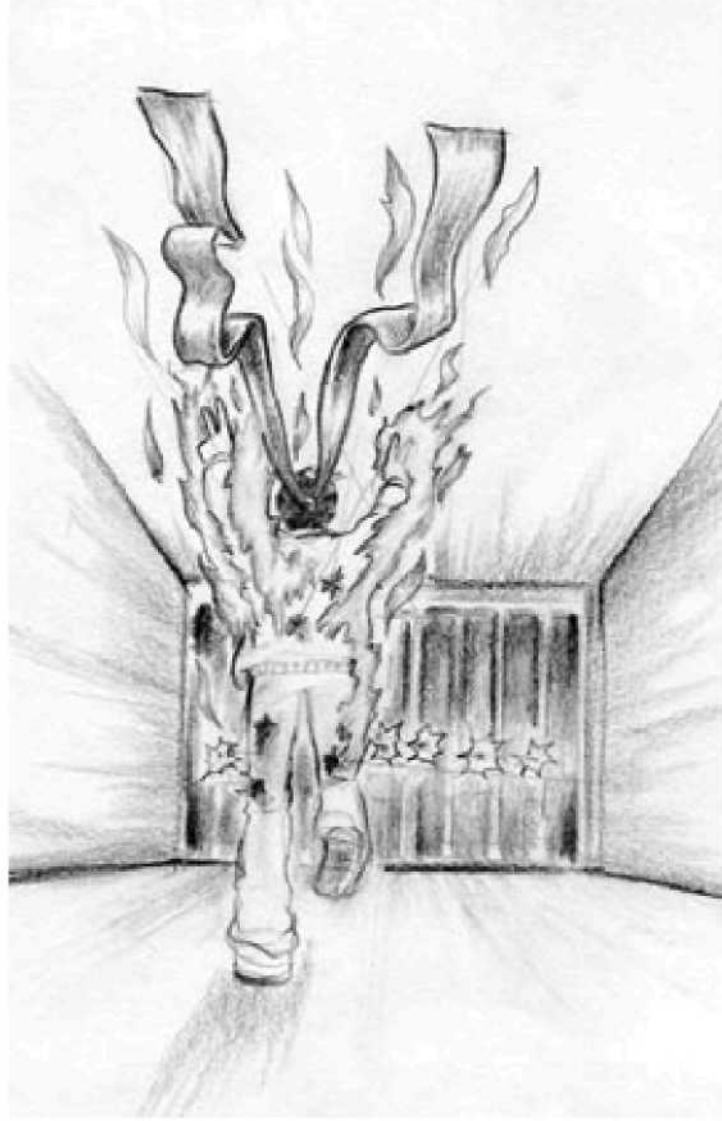
Öyle mi ? Pekala, gelecekler o zaman.

Hem de öyle bir geleceğiz ki, adımlarımızdan çıkan kıvılcımlar, karanlığınızı tutuşturacak.

- *"Buradan çıkış yok, teslim olun"*

Öyle mi? Ama bizim Zümrüdü Anka kanatlarımız var. Biz buradan, halkın omuzlarında bir bayrak gibi çıkmasını da biliriz. Ve dalgalanıp, dalga dalga yayılırız Anadolu'ya..

**"BİR CANIM VAR, FEDA
OLSUN HALKIMA"**

Operasyon başlar başlamaz, bir yandan düşmanın içeri girmesine engel olurken, diğer yandan da direnişçileri en güvenli saydığımız bir koğuşa almıştık. Daha operasyonun ilk anlarındaydık, neyin nasıl gelişeceğini bilmiyorduk. Ama şundan emindik; cesetlerimizi çiğnemedenden direnişçilerimizin kılına bile el süremezler!

Bunu böyle ilan etmiştik ve sözlerimizin ardında nasıl durduğumuzu, bu ülkede siyaset yapan dost düşman, herkes bilirdi.

Özgür Tutsaklar olarak, cesetlerimizi çiğnemedenden direnişçilerimize el sürdurmeyeceğimiz, kararımızdı. Fakat, direnişçilerin de bir kararı vardı ve bu kararı da ilan etmiştik: *"Operasyon olursa kendimizi yakarız!"*

Operasyon başladığında, ekip komutanı Ahmet İbili'ni n hatırlattığı da işte bu karardı. Ve şimdi vaktiydi... Vaktiydi, emperyalizmin karanlığını tutuşturmanın.

Sosyalist inancımızın özgürlük ateşleriyle, devrim yolunu aydınlatmanın vaktiydi...

Vaktiydi, bir kez daha Pir Sultan olup darda dalgalanmanın ve Bedreddin gibi katlimizin fermanına mührümüzü basmanın...

Boyun eğdirilmeye çalışılan bir halkın eline, ölümsüz bir silah vermenin vaktiydi..

Vaktiydi feda semahına durup, kırlara karışmanın...

"Teslim olun" diyen halk düşmanlarının karşısına, halkın kurtuluş umudunun fedaisi olarak çıkmanın vaktiydi...

Toprak olacağını bilerek ve dünya cennet olsun diye, halk sevgisi dolu yüreğini çıkarıp orta yere koyarak, *"cesaretiniz varsa gelin"* demenin vaktiydi...

Anadolu'nun kurtuluş umudu olan devrimin yokedilemeyeceğini tarihe ateşle yazmanın vaktiydi...

Zafer ya da yenilgiyi, "ödül" ya da bedeli tercih etmenin vaktiydi...

Vaktiydi feda eyleminin...

Tarih olmuş ve tarih yazmış ebedi kahramanlarımıza ve geleceğin özgür insanlarına borcumuzdu bu. Ödeyecek ve böylece, dünden yarına uzanan geleneğe, feda'dan bir halka da biz ekleyecektik.

Bir duvar ardına sinip bekleyerek, kendini korumanın değil, geleceği korumanın vaktindeydik artık. Ki herkes kendini korumanın derdindeyken, geleceği korumak için serdengeçmeyi onur biliriz.

"Teslim olun ya da ölün" denildiği yerde, ölmenin vaktiydi artık...

**

Ölüm orucu direnişçilerini C/8 koğuşunda toplayan Ahmet, hemen konuya girdi:

- *Operasyon olursa feda eylemi yaparız demiştik. Bu sözümüz boş bir laf değildi. Öyle olmadığını göstermenin vakti geldi. Aramızdan bir arkadaşımız, bu görevi yerine getirecek. Kendimi öneriyorum.*

O güne kadar, hayata dair her konuda anlaşılan direnişçiler, bu konuda anlaşılamadılar. Çünkü hepsi kendisini öneriyordu. O güne kadar, her konuda 'biz'diyenler, şimdi 'ben' diyor. Her direnişçi, bir yandan Ahmet'in önerisine itiraz ediyor, bir yandan da neden kendisinin olması gerektiğine dair konuşuyordu.

Ahmet, direnişçilerin birbirine karışan sözlerini, o kâmler tebessümüyle izledikten sonra "yoldaşlar" dedi:

- *Yoldaşlar, hepinizi anlıyorum. Hepiniz haklısınız. Madem öyle, herkes ismini kağıda yazıp, şu tasın içine at sın. Hangi kağıdı çekersem bu onuru o kazanmış olur, anlaştık mı?*

Direnişçiler bir an birbirlerine baktıktan sonra 'tamam' dediler. Herkes ismini bir kağıda yazıp katlayarak, ortadaki tasın içine attı. Karıştırdığı tasın içinden bir kağıt çıktı Ahmet ve herkesin yüzüne tek tek baktıktan sonra

okudu: **'Ahmet İbili'**

Zeynep, Ahmet'in elindeki kağıdı alıp baktı. Evet, doğruydı. Küçük kağıdın üzerinde, ekip komutanı Ahmet İBİLİ'nin adı yazılıydı. Sessizliği yine Ahmet bozdu:

- *Hepinizin benim yerimde olmak istediğinizi biliyorum. Ama ben yerimden memnunum. Sizlerin yoldaşı olmaktan gurur duyuyorum. Bu ekipte sizlerle beraber olmaktan mutluyum. Bir canım var feda olsun halkımıza demiştik, bunun gereğini sizin için de, tüm yoldaşlarım için de yapacağım. Hepinizi seviyorum...*

Ahmet'in sözlerinin ardından, ayağa kalkan direnişçiler, komutanlarını kucaklayıp alnından öpmeye başladılar. Bırakmak istemezcesine sıkıca sarılıyorlardı. Ümüş, diğer direnişçilerin de duygularını özetliyordu kucaklar-ken; *"Zafere kadar ardındayız Ahmet."* Birkaç kelimelik bu cümle, zulmün parçalayamadığı yoldaşlığa, ölümün bile kâr etmeyeceğinin özetiydi şimdi.

Feda savaşılarının belirlenmesinin ardından, Ahmet İbili ve diğer direnişçiler C/9 koğuşuna geçerek, o anı beklemeye başladılar.

**

Feda eylemi yapılacağını biliyordum. Ama kim ya da kimler olacağını bilmiyordum. İçimden tahminler yürütüyordum ama tüm bu düşüncelerin gelip dayandığı yer, F Tiplerini açanlara öfkelenmek oluyordu.

Bir ara, direnişçiler C/8 koğuşunda toplandılar. Dışarı çıktıklarında yüzlerinden pek bir şey anlaşılmıyordu. Ama Ahmet Abi'nin olabileceğini düşündüm. Direnişçilerin ardından ben de C/9 koğuşuna gittim. Hepsi sakin sakin oturuyorlardı. Ekip komutanı olduğu için, en çok Ahmet Abi'ye dikkat ettim. Diğerlerinden bir farkı yoktu. Herhalde o değil dedim. Çünkü her zamanki gibiydi. Eğitim çalışmalarında ya da direniş boyunca nasılsa öyleydi.

Bir süre sonra, Ahmet Abi C/8 koğuşuna geçti yeni-

den. İşte o zaman, feda savaşçısının Ahmet Abi olduğunu anladım. O yine her zamanki gibiydi, ama diğer direnişçilerin onun ardından bakışı, her şeyi anlatıyordu.

Hazırlanan Ahmet'i izliyorum. Birazdan başlayacak bir eğitim çalışmasının notlarını toparlar gibi sakın elleriyle, üstüne yanıcı olabilecek şeyler sıkıştırıyor. Ve gözlerinin içi, hep olduğu gibi, yoldaş sıcaklığıyla bakıyor hepimize.

Ne çok şey paylaştık Ahmet'le. Ve aslında yarın yavaşlığından gayrı, her şeyi paylaştık. Paylaşmak, pay etmek değildir sadece. Her yerde ve her zaman beraber yükseltmektir kavgayı. Ve o kavgada, umudumuzun bilincimizdeki aydınlığını, halk sevgisinin yüreğimizdeki sıcaklığını, omuz omuza dövüşmenin güvenini paylaştık Ahmet'le. Ve şimdi...

Cephe'nin eylemlerinden sonra, keyiften yaktığımız sigara dumanları gibi yükselen coşkuları... Her tutsak devrimcinin, tutsak düşmekten kaynaklanan hüznü... Bir gün Toros Dağları'nda gerilla olmanın hayali... Şehitlerimizden sonra göğüslediğimiz acılarda büyüyen hıncımızı... Bir türlü yetmeyen zamanın peşinde koşturmacalarımızı... Olmayan işlerden sonra, kimseye değil, kendimize kahredişlerimizi... 1 Mayıs kortejindeki kitle sayımızın merakını... İhanetin sırtımızı acıtan hançer yaralarını... Gözaltında kaybedilen sevdamızın akıbetini... İçli türküleri, öfkeli marşları, coşkulu halayları ve kahkahalarımızı... Eğitim çalışmalarının, üretimlerin yoğunluğunu... Uykusuz geçen gecelerde dile gelen özlemlerimizi... Devrime dair kurduğumuz düşleri... Ve direnişleri ve hayatın onurlu kısmına dair ne varsa paylaştık Ahmet'le.

Ve şimdi...

Ve şimdi "*Ben hazırım*" diyor Ahmet.

Öyle ya, hazırız demiştik ölmeye ve yaşamaya. Ki

ölüm korkusu ve tehdidiyle, "terbiye" edilip teslim alınmaya karşı, ölümün kendisini de yenmeye hazır şimdi Ahmet. İnsanlık onuru ve hayatın umudu için ölmeye de hazır işte.

**

C/8 koğuşunun duvarında asılı olan umudun bayraklarının altında hazırlandı Ahmet. Üstündeki kalın kabani çıkardı. Yanıcı sıvı olan şişeyi de yanına aldı. İspirto, alkol ve kolonya karışımı olan bu sıvı, en fazla yarım serum şişesi kadar. Sonra bize döndü ve *"ben hazırım"* dedi.

Koridora çıktık. Bu koridorda defalarca böyle yürümüş, volta atmışsındır. Bazen esprili sohbetlerle, bazen sessizce, kimi zaman da dünya ve ülkemizdeki gelişmelere dair hararetli tartışmalarla yürüdük burada. Yine öyle yürüyoruz, ama bu kez tarihi adımlıyor Ahmet.

- *"Söylemek istediğin bir şey var mı?"* diyorum Ahmet'e. Tebessüm ederek,

- *"Söz eylemini çoktan yitirdi, şimdi feda eyleminde sıra"* diyor.

Birkaç adım sonra, *"o tasa kendi kağıdını atmadın, hep elindeydi değil mi?"* deyince, gülüp göz kırptı sadece.

Koridorun açıldığı maltaya çıkıyoruz. Eylemin yapılabileceği yer C/4 koğuşunun üst katından çıkılan maltada. Fakat buraya yönelmeden önce, kendisini bekleyen yoldaşlarına hitaben "son" konuşmasını yapmak için duruyor.

Kurşunlanmış, yaralanmış, üstü başı kan içinde ve ellerinde demir çubuklar tutan yoldaşlarına baktı Ahmet. Hayatının "son" eğitim çalışmasının, hayat denilen kavgada sürececek olan ölümsüzlük dersi için, konuşmaya başladı:

- *Yoldaşlar! Ölüm orucu direnişine başlarken halkımıza bir söz vermiştik. Düşmanın bizi teslim almak için girişeceği hiçbir saldırıya fırsat verme-*

yeceğimizi dosta düşmana açıkladık. Bugün içeride ve dışarıda başlattığımız direnişimiz, düşmanın tüm politikalarını bozdu. Bizi operasyon yapmakla tehdit ettiler. Böyle bir şeye girişirlerse kendimizi yakarız dedik. Yoldaşlar, düşman geldi ve şimdi sözümüzü yerine getirme zamanı. Biliyorum ki, Ümraniye Hapishanesi'nde tüm mevzilerimizden daha fazla ölüme gönüllü yoldaşımız var. Ve burada bulunan yoldaşlarımın yerimizi boş bırakmayacağına olan güvenimle ve mutlulukla son görevimi yerine getirmeye gidiyorum. Vakit geldi. Başka ne söylenebilir. Sözümüzün eri olduğumuzu herkes görecek. Sizi seviyorum. Zaferi şehitlerimizle kazanacağız. Bir canım var, halkıma ve siz yoldaşlarıma feda olsun. Yaşasın önderimiz Dursun Karataş! Yaşasın Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi!...

Sözlerini bitiren Ahmet İbili, kendisine dönük yüzlere bakarken, o klasik hareketini yaptı. Omuzlarını yukarı kaldırıp, ellerini belli belirsiz iki yana açtı. Bu hareketin anlamı, *"başka ne diyeyim"* idi ve günlük yaşamda da sık sık yapardı.

Ve başka bir şey demeye gerek olmadığı, söylenecek her şey söylendiği ve artık konuşmanın biçimi feda eylemi olduğu için, merdivenlerden yukarı çıktı. Burada son kez sarılıp kucaklaştık Ahmet'le. Şimdi, geçmiş ve gelecekteki bütün yoldaşlarımız ve halkımız adına, bir kez daha alnından, alnındaki yıldızdan öptük...

Yanıcı sıvıyı alıp üzerine döktü Ahmet. Çakmağı çaktı ve ateşledi bedenini. Artık maltada bir meşale gibi duruyordu. Bizim bulunduğumuz yerin önünde, zeybek oynar gibi bir tur atıp adeta diz kırdı. O sırada genç bir yoldaşımız, tökezlediğini düşünerek, yardım etmek için yanına fırladı. Ama onu geri gönderdi. *"Zaferi şehitlerimizle kazanacağız"* diyerek, idare binasına doğru yürümeye başladı. İşte o anda, maltanın her iki ucundan da Ahmet'e doğru kurşun sıkmaya başladılar. Operasyon bo-

yunca tanık olunan en yoğun kurşun yağmuruydu bu. Ve artık koşmaya başlayan Ahmet İbili'yi vurdular. Ama katillerin namluları susmuyordu. Sönmeye yüz tutan alevlerle, yerde boylu boyunca yatan Ahmet'e doğru boşaltılıyordu bütün kurşunlar. Ve bu kurşun seslerine inat, hapishanenin her tarafından tek bir ses yükseliyor şimdi:

- *Ahmet İbili Ölümsüzdür!*

- *Yaşasın Feda Eylemimiz!*

(...)

Ahmet İbili'nin feda eylemi yapacağını, nöbet yerimizde öğrendik. İbili'nin üst maltaya çıkışını, bir anda ortalığı savaş meydanına çeviren patlamalardan anladık. Belki de bir birliği imha edecek kadar çok kurşun sıkılmasının, başka bir anlamı yok. Bu korku ve panikleri yüzen-den, birbirlerini de vurdular zaten.

(...)

Ahmet Abi konuşmasını yaptıktan sonra, yukarı çıktı. Orada Ümit'le kucaklaştılar ve çakmağı çakıp maltaya çıktı. O sırada haşfçe ayağı kaydı. Bizim Ufuk hemen fırlayıp tutmaya çalıştı. Ahmet Abi alevler içinde, son kez bize baktı. Sonra ellerini zafer işareti yaparak ileriye doğru yürümeye başladı. İdare tarafındaki askerlere doğru "*Zaferi Şehitlerimizle Kazanacağız*" diyerek gidiyordu. Birden çok yoğun ateş etmeye başladılar. Maltanın her iki ucundan da Ahmet Abi'ye ateş ediyorlardı. Ama her iki taraftan ateş edince, sadece Ahmet Abi'yi değil, birbirlerini de vurdular.

Ahmet Abi vurulunca, Ümit askerlere hitaben bir konuşma yaptı. Katlettiklerinin bir ölüm orucu direnişçisi olduğunu, operasyonu derhal durdurmalarını, ancak cesetlerimizi teslim alabileceklerini, yüzlercemizi katletse-ler de teslim olmayacağımızı, döktükleri kanın hesabını soracağımızı söylüyordu. Ama her kelimesine şarjörler boşaltıyordu katiller...

Kurşun sesleri başlayınca, Ahmet Abi'nin katledildiğini anladım. Herkes anladı zaten, çünkü müthiş kurşun geliyordu. Nöbet yerimizde yaşlıca bir taraftarımız vardı ve ağlamaya başladı. Bir yandan ağlıyor bir yandan da Ahmet'e ağıt yakıyordu. O ana kadar kendimi tutmuştum ama, o an gözlerimin dolduğunu hissettim. Dokunsalar ağlayacak haldeydim. Ama ağlamadım, Ahmet Abi'nin ve eyleminin karşısında ağlamak olmazdı. Nöbet grubu olarak *"Bu meydanda cengimiz var"* marşını söylemeye başladık.

**

Kurşun sesleri gelmeye başlayınca, ölüm orucu direnişçileri hareketlendiler. Ahmet Abi'nin feda eylemi yaptığı yere gitmek istiyorlardı. Ama oraya gitmelerine izin veremezdim, çünkü orası kurşunlanıyordu. Sesleri gelen kurşunların, Ahmet Abi'ye sıkıldığını ben de, direnişçiler de biliyorduk. Resmen bizi itekleyip, Ahmet Abi'nin ardından gitmek istiyorlardı. Onları anlıyordum, onlar da beni anlıyordu ve hep beraber *"... ama bu yürek/o bu dilden anlamaz pek"* durumu yaşıyorduk.

Bir süre sonra, kurşun sesleri kesildi ve *"Ahmet İbili Ölümsüzdür"* sloganını duyduk. Direnişçiler de slogana katıldı ve yerlerine döndüler. Koğuşta saygı duruşunda bulunarak, *'Bize Ölüm Yok'* marşını söylemeye başladılar.

**

Direnış başlamadan önce, C/1 koğuşunda kalıyorduk. Ahmet Abi de eğitim grubumuzun sorumlusu olarak, bizimle kalıyordu. Hapishaneye yeni gelmiştik. Kimimiz örgütlü, kimimiz değildik. Ahmet Abi kimin ne derdi varsa hepimizle tek tek ilgilenirdi. Şu ya da bu zaafımıza anlayışla yaklaşmazdı, ama bizi de anlardı.

Eğitim çalışmalarımız renkli geçerci. Devrim, devrimcilik, halk ve vatan gerçeğimiz, halk sevgisi, diyalektik

ve tarihi materyalizm, örgütlenme... gibi konuları işliyorduk. Diyebilirim ki, eğitim çalışmalarında konuyla beraber, hatta konudan daha çok, asıl konuyu anlatanın tarzı, o çalışmanın çekici olup olmamasını da belirler. Ahmet Abi, sohbet eder gibi ve bizi de bu sohbe çeken tarzda ele alırdı konuları.

Ahmet Abi'yle çok maç yaptık. Bizim gençler grubunun takımında yeralırdı. Sert, çekişmeli ve neşeli geçerdi maçlar. Ahmet Abi de bizimle beraber kaptırırdı kendini maçlara. Ayrıca komün nöbetlerinde de onunla birlikte çok bulaşık yıkayıp türkü söylemişliğimiz vardır. Aslında, Ahmet Abi sadece eğitim çalışmalarında değil, her zaman emekçiliğiyle, mütevaziliğiyle bize devrimciliği öğretiyordu. Yani eğitim çalışmalarında söylediği her şeyin, devrimcilik üzerine anlattığı her şeyin kendi yaşamında bir karşılığı vardı. Ölüm orucu direnişçisi olması ve feda eylemi yapması da böyledir.

**

Bedenindeki alevler sönmüş bir şekilde, maltada yatıyordu Ahmet. Buna rağmen, hala kurşun sıkıyorlardı. Hem Ahmet'i hem de bizim bulunduğumuz kapıyı tarıyorlardı. Sezgin, hala ateş etmeyi sürdüren bu katillere, yaptıkları her şeyin hesabının sorulacağını, Amerika ve Avrupa'nın uşağı olduklarını bağırarak haykırıyordu. İbrahim Erler de yanındaydı. Ahmet'in cansız bedeninin, hala kurşunlanıyor olmasının hıncıyla, katillere doğru elindeki ilkel yayla bir ok atmak istedi. Oku fırlatmak için ellerini dışarı uzattığı anda taradılar. İbo, ellerini geri çekene kadar, parçalanmış parmaklarından kan fışkırmaya başlamıştı. İbo hemen ayağa kalktı ve daha kötü görünen elini cebine soktu. Durumun moralimizi bozmasını istemiyordu. Yüzünde acı ya da şaşkınlık yoktu. Hatta, hızla sağlıkçıların oraya götürmeye çalışanları sakinleştirdi önce. Sonra da kanlar akan eliyle, sağlıkçıların oraya doğru yürüyüp gitti.

**

Ahmet'in feda eylemi sırasında, her iki taraftan sık-tıkları kurşunlarla, birbirlerini vurduklarını TV'den öğrendik. Her nasılsa elektiriğini kesemedikleri prizler aracılığıyla izlediğimiz TV haberlerinde, Ümraniye'de bir askeri vurduğumuzu, bir kaçını da yaraladığımızı, elimizde uzun namlulu silahlar olduğunu söylüyorlardı.

Katillerin, aynı zamanda yalancı olduğunu biliyorduk zaten. Haberler katillerin bizi yine yanıltmadığını gösteriyordu.

"Teslim almaya geldiğimiz ölüm orucu direnişçisi, meşale olup üzerimize gelince korktuk, o panikle de direnişçiye kurşun sıkarken karşı taraftaki kendi askerimizi de vurduk" diyerek yaşadıkları korkuyu ifşa etmek "kahraman" ordu'ya yakışmaz tabii. Onlar da kendilerine yakışanı yapıp yalan söylüyorlar yine.

**

Feda eyleminden sonra, alt ve üst maltadaki durum biraz sakinleşti. Ara ara yine ateş ediliyordu ama, saldırı dalgasının hız kestiği de anlaşılıyordu. Kimbilir, kendi askerlerini vurmuş olmaları, onların kendi içinde geçici bir duralamaya, plan değişikliğine de yolaçmış olabilirdi... Bu durumdan yararlanarak, C/8 koğuşunda biraraya geldik. Bu sırada, Osman, direnişçiler olarak konuşmak istediklerini iletti.

Ahmet'in feda eyleminden sonra, direniş ekibinin komutanlığını Osman yürütür olmuştu. Biraz sonra, direnişçilerle beraber gelerek, konuşmaya başladı Osman:

- *Saldırı sürüyor ve sürecektir. Düşman 'ölüm orucu yapanları verin' dedikçe, içimizden biri gider ve feda eylemi yapar. Sırayla devam ederiz. Biz artık, **Ahmet İbili Feda Ekibi**'yiz. Ahmet'in ardından yürümeye hazırız. Bu direnişin onurunu, kararlılığını direnişçiler olarak, biz simgeliyoruz. Bu onuru taşımanın sorumluluğunu, Ahmet*

gibi yerine getireceğiz. Dosta düşmana ilan ettiğimiz kararın gereğini yapacağız. Biz de feda eylemi yapacağız. Direnişçiler olarak, aldığımız karar budur.

Ölüm orucu direnişçilerimizin kararı ve kararlılığı karşısında, diyecek bir şey yoktu. Günler önce ilan ettikleri, dilekçe olarak bakanlığa bildirdikleri, altına imza attıkları kararın gereğini yapmak istemeleri doğal. Ki Ahmetler'in eylemi, sözlerimizin ardında can bedeli durduğumuzun meşalesi olarak yanmaya devam ediyor.

Evet, **'Ahmetler'in'** diyoruz, çünkü Özgür Tutsaklar olarak, aldığımız kararın yoldaşlarımızın bulunduğu her yerde hayata geçirildiğinden emindik. Öyle de olduğunu öğrenecektik zaten daha sonra. Ancak, altına birlikte imza attığımız kararın gereğini, TKP(ML) ve TKİP tutsakları yapamadılar. Neden yapmadıklarını, yapmayacaklarsa neden bu kararın altına imza attıklarını da açıklamadılar.

Osman'ın söylediklerine verilecek tek cevap vardı, biz de onu söyledik direnişçilerimize:

- Şimdi ya da yarın, burada ya da her nerede olursak olalım, zafere kadar feda ateşlerimiz yanmaya devam edecek. Gerektiğinde bir değil, bin Ahmet olacağız. Sizler, bizler, hepimiz Ahmet'in ardından yürüyüp zafere varacağız...

*"19Aralık'tı,
Eller sıcak, yürekler yangın,
Gözler çakmak çakmaktı...*

*19 Aralık'tı,
Suya ateş, zemheriye bahar,
Ömre sevda düşmüştü....*

19 Aralık'tı,

*Tüm gözlerin çevrildiği yerde,
Bir yiğit atıldı orta yere.
Gözleri Asi, öfkesi Berdan
Sevdası halk ve vatan
Dillerde hâlâ onun sözü:
"Bir canım var, feda olsun halkıma"*
(Muharrem Karademir)

BARİKATIN ARDI...

Bir marşımızda dendiği gibi *"Barikatın ardı vatan-dır"...* Ve barikatın ardında yaşam, barikata ayarlıdır. Bu yaşamda akla gelebilecek her türden olağan ayrıntı, en olağan dışı, akıl almaz görüntülerle içiçe sürer.

Arada bir G-3'le taranan bir koğuştta, birilerinin kes-tirmeye çalıştığını görmek; birkaç dakika önce sohbet et-tiğiniz yoldaşınızı vurulduğu yerden çıkarmaya çalışmak; çatışma dışı bir alanda haberleri seyrederken, patlayan silahların sesi baskın gelmesin diye, televizyonun sesini açmak; ya da belki her şeyi imha etmek için yakılmış ate-şe atacağınız bir mektubu bir köşede yeniden okumak; bir dinlenme anında, gitarı akordsuz çalmamak için 'la' düdüğünü aramak; havalandırmadaki kuş kafesine süzü-lüp boğulmasınlar diye kuşları salmak; dumanın içinden gelmiş, yüzü kapkara olmuş bir yoldaşınıza gülmek ve o *'ne gülüyorsunuz, anlamadım ki'* dedikçe kahkahayı bas-mak...

Evet, barikat ardında direnişe odaklı olağan ve olağa-nüstü bir yaşam vardı. Nüktelerle bezeli sohbetler edili-yor, türküler söyleniyor, hınçla barikata koşuluyor, yara-lılar taşınıyordu.

Barikatın ardında biz vardık. Bizim olduğumuz yer ise özgür vatandı. Biz bunu böyle bildiğimiz içindir ki 'Özgür Tutsak'tık zaten. En güzelinden gülüyor, en delikanlısın-dan direniyorduk. Bildiğimiz bir şey daha vardı; özgür va-tanımızın mutlu çocukları, uçurtmalarını bulutlara değ-dirmek için koşacaklardı bir gün. Ve o gün, çocuklarının uçurtmaları bulutlara değsin diye, o güzel çocukları hava-ya kaldıran eller, bizim ellerimiz olacaktı.

Barikatın ardı vatandı. Ve biz, vatanın bağımsızlığı için direniyorduk...

Şdan Kalşen'in şehit düştüğünü barikat başında öğreniyoruz. Şdan'ı sloganlarla selamlıyor ve anısını andımız olarak yaşatma sözü veriyoruz. Ki şehitlerimizi yaşatmak, savaşıp direnmektir. Ve biz direniyoruz. O anda tariŞ zor duygular yaşıyor insan.

Ölüm orucuna başlarken yazdığı mektup geliyor aklıma. İçimden, o mektubu arayıp bulmak ve saklamak geçiyor. Sımsıcak satırlarında inancını, coşkusunu, sevgisini yazmıştı.

1992 yılında, Nevşehir Hapishanesi'nde birlikte tutsak olduğumuz dönemi hatırlıyorum. Gülseren Beyaz, Hüsnüye Aydın, Şenay Sonar'la aynı koğuştaydılar. Gülseren, Şenay ve Hüsnüye, 6 Aralık 1994 yılında Dersim Çaytaşı'nda şehit düştüğünde, Şdan çok hayıranmıştı. *"Beni bırakıp gittiler"* derdi hep. Hepsiyle de çok şey paylaşmıştı.

'Şdan, şimdi onlarla berabersin işte' diyorum içimden. Onlardan söz açıldığında gözleri hep dolu dolu olurdu. *'Sevdiklerine kavuştu'* diyorum. *"Şdan Kalşen Ölüm-süzdür"* sloganının ardından, koridorda oturan arkadaşlar marş söylemeye başlıyorlar:

*"Selam olsun, karanlığı şimşek çakıp yakanlara
Selam olsun, bütün kardeş dünya halklarına"*

**

Her iki uçta da barikatları kurmuştuk artık. Ama Malta'ya doğru ateş açılıyordu. Cezaevi dış güvenlik bölüğünün bina pencerelerinden, bizim bulunduğumuz tarafa doğru kurşun sıkılıyordu. Kurşunlar baş hizamızdaki Malta duvarını delik deşik etti.

Hava aydınlanmaya başlıyordu. Malta pencerelerine battaniye çektik ki, bizi göremesinler. Yeniden saldırılarını bekliyorduk. Zaten her yüklendiklerinde 'son' sigaralarımızı içiyorduk. Düşman pencerelerden tarayınca, bizim bazı arkadaşlar da sapanla taş atıp, hedef gözetme-

lerini engellemeye çalışıyorlardı.

Maltada gidiş gelişler sürüyordu. Koğuşlardan koğuşlara hızla geçiliyor, barikat malzemesi taşınıyor, başka gerekli şeyler götürülüp getiriliyordu. Bizim yanımızda su dolu plastik kovalar vardı. Gaz bombalarını içine atıp, etkisizleştirmek için hazırlamıştık. Herkesin boynunda da havlu vardı. Gazlardan korunmak için. Bazı arkadaşlarda beş litrelik su bidonlarından yapılan 'gaz maskesi' vardı ama bunlar pek işe yaramadı.

Kontra timleri psikolojimizi bozmak için, üst katta postallarıyla tepiniyordu. Biz de elimizdeki demirleri yere vurarak cevap veriyorduk. Ayrıca aralarda Grup Yorum'dan marşlar söylüyorduk. Şakalarımız da çabası...

**

Sohbet sırasında Doğan Tokmak ayağa kalktı. Pencereye çektiğimiz delik deşik olmuş battaniyenin önüne geldi. Kurşunların deldiği yerlerden süzülen ışıklar duvara değil, Doğan'ın başına vuruyordu. O sırada ateş edilse, Doğan kesin vurulurdu. Ki fark etti zaten. *"Yahu nerededir duruyoruz böyle"* dedi ve hep birlikte başladık gülmeye. Kurşun yağmuru altındaki nöbet sohbetleri de böyle sürüyordu.

Diğer taraşıarda ne olduğunu çok merak ediyorduk. Operasyon öncesi A Blok tarafında nöbet tutmaya can atıyordum, ama şimdi E Blok tarafında olmak istiyordum. Çünkü oradan çok silah sesi geliyordu. Ama nöbet komutanımız Muharrem Karademir müsaade etmiyordu.

**

Karşı koğuşun çatısına asker çıkardıklarını gördük. İtfaiye merdivenleriyle çıkıyor ve namlularını bize yöneltip siper alıyorlardı. Karanlığa rağmen, hapishanenin projektorleri sayesinde onları görebiliyorduk. Bizim elimizde sopalar vardı, onların elinde her cins silah. Ama biz hak-

lı olan taraftık. Haklının hak edene attığı bir taşın, haksız sıkılan kurşunlardan daha etkili olduğunu biliyorduk. Bu nedenle, düşmanı çatılara tam siper yatıran korkusu da anlaşılır.

Sapanlarımızla karşı çatıya taş atmaya başladık. Çoğu kiremitlere çarpıp kalıyordu ama çıkardığı seslerden nasıl tedirgin olduklarını görüyoruz. Bu yüzden çatının öbür tarafına geçip siper alıyor, itfaiye merdiveninden çıkmaya çalışanlar panikle sağa sola eğiliyorlardı. Komik bir görüntüydü.

**

Çatılardan koğuşlara ateş etmeye başladılar. Epey bir cayırtı kopardılar ama bir türlü ateşi kesmiyorlar. Sonra bunun nedenini anladık. Koğuşun içinde bir arkadaşımız kalmış. Yaşlıca bir amcamız bu. Pencereden onu görünce, vurmak için habire koğuşa kurşun sıkıyorlar. Yaşlı taraftarımız az biraz kafasını kaldırsa vurulacak durumda. Zeliha Ertürk ve birkaç arkadaş daha, bu amcamızı oradan çıkartmaya çalışıyorlar. En sonunda bir battaniye ile pencereyi kapatıp görüş alanlarını daralttık ve öyle çıkılabildik oradan.

**

Ölüm orucu direnişçilerinden Bülent Çoban gelip "*battaniye lazım*" dedi ve askerin taradığı koğuşa girip alacağını söyledi. Bu hiç güvenli değildi. Ayrıca, Bülent bir direnişçiydi. Eğer o koğuşa girip vurulacak biri varsa, o Bülent değil, ben olmalıydım. İtiraz etmesine aldırmadan daldım koğuşa. Battaniye, yastık, yatak ne buldumsa dışarı fırlatıyordum. Bu arada Bülent de benim dışarı atıklarını kucaklayıp aşağı indiriyordu. Zaten zayıftı Bülent ve ölüm orucu sırasında iyice zayışamıştı. Ama nerede bir iş varsa, yine o işin hakkından gelmek için ileri atılmaya devam ediyordu.

**

Operasyonun ilk dalgasını savuşturduk. Fırsat bu fırsat diyerek etrafta çiçek aramaya başladım. En sonunda karışıklığa, kurşuna, gaza rağmen bir koğuşta sağa sola dağılmış karanşiller buldum. Götürüp direnişçilere, özellikle de Zeynep'e verdim. Zeynep'le üniversite yıllarından tanışırız, o zaman ikimiz de Dev-Genç'liydik. Zeynep çiçekleri alırken, hemen Dev-Genç propagandasına başladı zaten: *"Dev-Genç'liler böyledir, ince düşünürler."* Ben de Zeynep'in esprisine *"eylemlerimiz sürecektir"* diyerek katıldım.

Tekrar işimin başına döndüm. Direniş organizasyonumuz kendi doğallığında işliyordu. Bir yanda çatışma sürüyor, bir yanda yaralıları taşıyor, diğer yanda nöbetlerini devredenler sohbet ediyor... Ne kadar zaman sonraydı bilmiyorum ama, arkadaşlara kahve yapmak geçti aklımdan. Bu koşullarda çaydan daha pratik olurdu.

Bir ara ortalık sakinleşti. Daha doğrusu "teslim olun" çağrısı yapmak için, kurşun sıkmaya ara verdiler. Bizimkiler de gereken karşılığı veriyordu. Fırsat bu fırsat deyip, kahve aramaya başladım. Yasemin'den kadınlar koğuşunda rehberlik yapmasını istedim. O koğuşun içini hiç bilmiyordum ama kahvenin nerede bulunabileceğini biliyordum. Asuman Abla'nın 'küçük oda' dediği yerde mutlaka kahve vardır.

'Küçük oda' denilen yer epey küçük ve her şey dağılmış, yakılan şeyler de var. En sonunda buldum. Bir kavanoz kahve! Yasemin biraz hayretle baktığı için *"kahve bahane sohbet şahane"* dedim. Onlar istedikleri kadar kurşun sıkıp "teslim olun" desinler, biz emekle, bedelle, incelikle, içtenlikle, onurla örülen hayatı sonuna kadar savunacağız. Bu kahveyi de tüm bunların kırk yılları aşan hatırı için ikram edeceğim arkadaşlara...

**

Nöbet değişiminden sonra, C-8 koridoruna gittim. Yorgunum, uykusuzum ve haşfçe yaralıyım. Benimki saçma yarası olduğu için pansuman da yaptırmadım. Kafamı öne eğip yarı uyanık yarı uykulu dinlenmeye çalışıyorum. Aslında aklımdan burada öleceğimiz geçiyor. Cenazemizin nasıl olacağını, ailemin nasıl davranacağını falan düşünüyorum. Polis cenazemi kaçırabilir, ailem de sessiz kalarak buna müsaade edebilir. Buna şimdiden kızyorum.

Aklımdan bunlar geçerken, İbrahim Erler koridora girdi: *"Hadi kalkın bakalım uyuşuklar. Bana beş kişi lazım"* deyince, hemen fırladım ve İbrahim'in ardından E Blok tarafına gittik...

**

Koğuşa gidip kardeşimin fotoğrafını yanıma almak istedim. Kardeşim Gazi Ayaklanması sırasında katledilmişti. Şimdi fotoğrafı yanımda olsun istiyorum. Aslında 19 Aralık'ta yaşadıklarımızla Gazi'de yaşadıklarımız arasında pek fark da yok.

Koğuşa gittim ama dolaplar, ranzalar çekilmiş, ortalık dağınık. Resmi aradım ama bulamadım, bunun üzerine tekrar nöbet yerine döndüm. Saatler sonra Rıza Poyraz gülerek yanıma geldi. *"Bende sana ait bir şey var"* dedi. Ne demek istediğini çıkaramadım. Hemen ardından kardeşimin fotoğrafını çıkarıp verdi. Şaşırdım gerçekten ben o kadar aramıştım ama Rıza bulup bana getirmişti. Rıza'nın bu davranışı beni çok duygulandırdı o an.

Kardeşim Sezgin henüz çok genç yaşıydı ve Gazi'de Susurlukçu katillerce öldürülmüştü. Belki ben de, Rıza da, hepimiz de burada katledilecektik. Ama şundan emindim ki, paylaştığımız değerleri yokedemezler. Gazi'de aynı silahlarla halkın üzerine kurşun sıkanlar, şimdi aynı pis amaçları için bizi tarıyorlar ama başaramayacaklar...

**

Barikatlar kurulduktan sonra beni C-1'deki mutfak koğuşuna çağırdılar. Herhalde bir şeyleri sökeceğiz, bari-kata malzeme taşıyacağız diye düşünerek C-1'e gittim. Kapı nöbetçisine "*beni çağırmışlar*" dedim, gülerek "*geç, geç içeri*" dedi. Hemen girdim, içeride hummalı bir faaliyet vardı. "*Kollarını sıva*" dediler, meğerse ekmek yapılacaktı. Biraz mızızlanacaktım ki, hamurla boğuşan yaşlı başlı bir abimiz kaşını çatınca, uzun etmedim.

Direnişin kaç güne yayılacağı belli değildi ve bu da yapılması gereken işlerden biriydi. Hemen giriştik işe ve az sonra fırıncı çırakları gibi oldum.

Maltadan kurşun sesleri gelirken, biz burada ekmek yapıyorduk. Barikatın fırıncılarıydık yani o gün.

**

Bir yandan saldırıyı püskürtmek için gerekenler yapılırken, diğer yandan bizim için değerli olan, kişisel ya da örgütsel anlamda düşmanın eline geçmesini istemediğimiz her şeyi yakıyorduk. Yazdığımız şiirler, öyküler, araştırma, inceleme yazıları, anı derlemeleri, besteler, mektuplar, fotoğraflar... bizim için anlamı, değeri olan her şeyi imha ediyoruz. Her havalandırmada çoban ateşleri gibi yanan ateşler var.

C-8 havalandırmasında Meryem ve Halil İbrahim var. Halil İbo da, Meryem de ellerindekilere son kez bakmanın kederini yaşıyorlar. Onca birikimi kendi ellerimizle yakmak zor. Bunları yaratmak, bunları edinmek için çok emek vermiştik. Ve zaten emeğe saygımız olduğu için yakıyoruz birer birer. Kanlı postalların altında çiğnenmesine izin vermektense yansın hepsi. Nasılsa günü gelince, yeniden yaratılır her şey...

**

Eyüp Samur'la A Blok barikatının önündeydik. Eyüp'ün elinde bizim ürettiğimiz bir 'silah' var. Sandalye

ayaklarından ürettiğimiz bir alet bu. Garip görünümlü bir şey. O sırada oportünistlerden birinin ilgisini çekti bu 'silah' ve bakmak için istedi. Eyüp gayet kibar bir dille, önce "hayır" dedi. Sonra da *"bu bana zimmetli, sana veremem, bakarken bozarsın falan olmaz o zaman, talimat böyle kimseye veremeyiz."*

Espri mi yapıyor diye baktım Eyüp'e, ama hayır gayet ciddi. Elindeki aletin oyuncak gibi elden ele geçmesini istemiyordu sadece. Eyüp öyledir. Eylem olunca eylem adamıdır ve sululuğa izin vermez...

**

Ölüm düşüncesi 19 Aralık'a kadar kafamı hep meşgul etti. Ölüm orucu tartışmalarına katılmış ama ben gönüllü olmamıştım. Eylemi doğru ve gerekli buluyordum ama, iş kendime gelince yapamayacağımı düşünüyordum. Bunun birbirine bağlı iki nedeni vardı: Ölüm korkusu ve ihanet kaygısı. Yani ölüm korkum yüzünden ihanet etmek istemiyordum. Gönüllü olmayınca kimse bir şey demedi ama ben gönüllülerin coşkusunu gördükçe eziklik yaşadım. Ne yapılması gerektiğini biliyor ama yapamıyorum ve buna da kahrediyorum. Ahmet İbili durumu mu biliyordu, ona açılmıştım. Demişti ki:

- Kaygılarını saplantı haline getirip devrimciliğini küçültme. O zaman mücadeleden uzağa düşersin. Halbuki devrimcilik hiç bitmeyen bir süreç ve bu süreçte daima kendini yeniler, geliştirirsin. Mücadele içinde kendini güçlendirdikçe aşamayacağın kaygı, korku kalmaz. Bazen sancılı bazen sancısız ama bir biçimiyle aşılr bunlar. Unutma, insanı yıkamayan her şey, ona güç katar. Kaygılarına yenilme, sen onları yenebilirsin.

Bu sohbetin üzerinden çok geçmedi ki, direniş süreci benim tereddütlerimi aşmama yardım etti. Ve üzerimize sıkılan kurşunlar, diyebilirim ki, benim korku ve kaygılarımı da öldürdü.

YALAN HABERLER...

Operasyonun başlangıcından itibaren, tüm TV kanalları seferber olmuş, gelişmeleri kendi meşreplerine uygun biçimde aktarmaya başlamıştır.

Aylardır F Tipi hücrelerin reklamını yapanlar, aslında 'kan, kan 'diyorlardı ve şimdi dökülen kanın sarhoşluğuyla, söylemedikleri yalan kalmıyor. İçeride tutsakların üzerine kurşun yağdıranlar, halkı da yalan bombardımanına maruz bırakıyorlar. Direniş günleri boyunca en çok rağbet bulan *"teröristler uzun namlulu silahlarla karşılık veriyor"* yalanıydı. Bunu, İçişleri ve Adalet Bakanı katıldıkları canlı bağlantılarda söylüyorlardı. Televizyon ekranlarını canlı canlı, saniye saniye söylenen yalanlar kaplamıştı.

O günler boyunca, bu ülkedeki burjuva medya ve iktidarın niteliğini bilenler, tüm bu yalan ve yaygaraya karşın, gerçekleri sezmekte güçlük çekmedi.

Her şeyden önce, bu ülkede burjuva medyanın da, ona "bilgi" veren iktidar yetkilerinin de güvenilirliği hiçbir zaman olmamıştır.

Dahası, televizyon ekranlarından *'görünen köy klavuz istemez'* manzaraları taşıyordu. Hapishanelere tam teçhizatlı komanda birlikleri giriyor, Skorsky helikopterlerden hapishane çatılarına indirme yapan özel tim görüntüleri ekranlara yansıyor. Naklen yayın yapan TV ekiplerinin spikerleri, kilometrelerce ötede oldukları halde, gaz bombalarının kendilerini nasıl etkilediğini tıksıra tıksıra anlatıyor; duvarların ardından yükselen kapkara dumanın tüm bir mahalleyi nasıl sardığına işaret ediyorlardı. Dışarısı böyleyse içeri nasıldı!

Tutsaklar, direnişin ilk ve kısmen de ikinci günü, Ümraniye'de barikatların ardında haberleri takip etme fırsatı buldular. Her haber bülteninde öfke doldular. Gerçeğin ışığını hiçbir yalan örtemezdi: Devlet katliam yapıyor, öz-

gür tutsaklar direniyordu.

**

Sedat'ın ilgilendiği Elbise Komünü'nün ordaydık. Nöbet yerimiz burasıydı. TV'den gelişmeleri izliyorduk, operasyon hakkında yalan yarışına girmişlerdi. Bizi 'öcü' gibi, devleti de 'Noel Baba' gibi göstermek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Örgüt zoruyla direndiğimiz, silahla karşılık verdiğimiz, içeride cephanelik olduğu... en öne çıkan yalanlardı. Biz C/8'de bunları izlerken, maltada arkadaşlarımızın üzerine ateş etmeye devam ediyorlardı. C/8 koğuşı yaralılarla dolmuştu.

Hapishanede kurşun yağmuru altındaydık. Bu arada, TV'ler, toplumun değişik kesimlerinden görüş alma adına, tescilli halk düşmanlarına mikrofon uzatıyorlardı. Bu alçaklar da operasyonu alkışlıyor ve geç bile kaldığını beyan ediyorlardı. Bir allahın kulu da çıkıp, devlet can güvenliğini teminat altına almakla yükümlü olduğu tutuklu ve hükümlülere nasıl kurşun sıkar, diye sormadı. Bir tanesi de çıkıp, devlet daha dün Adalet Bakanı aracılığıyla "*F Tipleri ertelendi*" dedi, şimdi bu operasyon nereden çıktı, devlet yalan mı söylüyordu, demedi. Bunları sormak, bunları söylemek için "solcu" olmak falan da gerekmiyordu. Dürüst olmak yeterdi.

TV'lerdeki haber ve yorumların hepsi, katliamı meşrulaştırmak içindi. Neredeyse kelimesi kelimesine aynı şeyler tekrarlanıyordu.

**

Bir TV kanalı, Bayrampaşa'daki temsilcilerimiz Şadi ve Ercan yoldaşlarımızın öldüğünü duyurdu. O ana kadar, TV'yi kendi aramızda sohbet ederek izliyorduk. Bu haberi duyunca hepimiz sustuk. Sonra ellerimizdeki demirleri ritmik biçimde yere vurmaya başladık.

Bülent'in gözleri buğulanmıştı. Asker içeri girmesin

diye kapıya dayadığımız barikatı açmaya çalışıyordu. Biz de yardıma gittik. Elimizdeki demirleri bu kez kapıya vurmaya başladık. Bülent, *"Şadi ve Ercan'ın katilleri! Döktüğünüz her damla kanın hesabını vereceksiniz"* diye bağıyordu. Cevap olarak, bulunduğumuz tarafa doğru ateş etmeye başladılar. Aramızda bir kapı var ama fırsatını bulsak, gidip hesap soracağız. Öylesine öfke dolmuştuk. TV'den izlediğimiz onca yalandan sonra, arkadaşlarımızın katledildiğini öğrenmemiz, bir sel gibi taşırdı öfkemizi.

Kurşun seslerini duyan Ercan Polat, yanımıza geldi. Bizim nöbet yerimizin sorumlusu Ercan'dı. Önce ne olduğunu sordu. Durumu anlayınca bizi eleştirdi:

- *"Duygusallaşıp kontrolsüz davranmayın. Daha çok ölüm haberi alacağız. Belki aramızdan da ölenler olacak ama biz yine de disiplinli davranmalıyız."*

Haklıydı ama bazen yürek taşıyor işte.

**

Konferans Salonu nöbetçisiydim. Buradaki televizyon çalışıyordu. Anlaşılan bu yanın elektiriğini kesememişlerdi. Tüm kanallar, naklen yayınla, hapishane çevrelerine gönderdikleri muhabirlerine bağlanıyorlardı. Görüntülerin esas ağırlığı Bayrampaşa'daydı. Uzaktan çekilmiş olmasına rağmen, operasyonun tüm şiddetiyle sürdüğü anlaşılıyordu. Görüntüleri izledikçe kahroluyorduk. Canımızdan can bildiklerimizin kanı, beraber halay çektiğimiz koğuşlarda dökülürken, bir şey yapamamanın hıncıyla yanıyorduk.

Şadi, Ercan, Nilüfer, Hakkı, Mustafa, Şlüz, Gülseren, Cengiz ve yüzlerceyle, Ümraniye'ye doğru yola çıkmadan, bir akşam vakti vedalaştığımız Bayrampaşa alevler ve patlamalar içindeydi. Televizyonun içine atlayıp koşmak ve katillerin beynini dağıtmak elde değildi. Katliamı engellemek, yoldaşları kurtarmak elde değildi. Öfkeyi so-

luyorduk, yalnızca öfkeyi ve intikam vaktini.

**

Nöbet arasında yukarı çıktım, bu arada TV'ye baktım. Operasyona dair görüntüler vardı. Bu sırada hapishane yolunda toplanan aileler arasında annemi ve babamı gördüm. Annem bir ambulansın önüne atmış kendini, babam onu tutmaya çalışıyor. O anda bir polis, annemi kaldırıma doğru itekledi. Sonra başka görüntüleri de geçti ama bu görüntü, polisler tarafından tartaklanmaları gözümün önünde kaldı. Ah benim güzel anacığım, ahınız kalmaz yerde.

Kızkardeşim Yıldız ve ben buradayız. Yıldız daha yeni tutuklanmıştı. Ailemin operasyonu duyar duymaz kapının önüne geleceğini tahmin ediyordum zaten. Anlaşılan bu kez kapının önüne kadar gelememiş, hapishaneye giden yol üzerinde bekliyorlardı. Gidip gelen resmi araçların önüne atılıyor ve sonuçta böyle tartaklanıyorlardı. Hele ki babam... Babam, emekli bir polis memuruydu ve şimdi eski meslektaşları tarafından itilip kakılıyordu. Ne için? Çocuklarını merak ettiği için... Bir haber alabilmek için... Katledilmelerini engellemeye çalıştığı için...

**

Ölüm orucu direnişçileri TV izliyorlardı. Ben de onlarla birlikte izlemeye başladım. *"20 hapishaneye aynı anda büyük operasyon"* diyorlardı. Değişik görüntüler akıp giderken Birsen'i gördük. Bayrampaşa'da kalan yoldaşımız Birsen **"Altı kadını diri diri yaktılar"** diyordu. Birsen'in söylediği bu beş kelimelik cümle, tek bir cümle, bütün yalanların üzerine inen ağır bir tokattı. Birsen'in cümlesi, katliamın özetiydi. Ve aynı cümle, burada, Ümraniye'de hepimizi büyük bir merakın içine düşürmüştü. Kimlerdi? Nasıl olmuştu, kim, nasıl, neden... Sorularımız cevapsızdı şimdilik. Ki zaten, aynı şeyi burada da yaşamamız mümkündü, ama benim içim Bayrampaşa'da ya-

kılan yoldaşlarımızın hıncıyla dolmuştu.

**

Bir yandan haberleri izliyoruz, bir yandan da sohbet ediyoruz. Burada operasyon hız keser gibi olmuş ama Bayrampaşa'ya iyice yüklenmişlerdi. Bayrampaşa, temsilcilerimizin de bulunduğu, en köklü mevzimizdi. Orayı bir an önce düşürüp, tüm hapishanelerde moral bozukluğu yaratmak istiyor olabilirler mi?

Fevzi *"Bu alçakların beyni, kuş beynidir. Böylesi bir hesap yaptılarsa, yaptıkları her hesabı bozmak da bizim işimiz"* diyerek noktaladı yorumları.

**

Ayten, Ümraniye'deki yoldaşlarıyla birlikte televizyondan Bayrampaşa görüntülerine bakıyordu. Hapishanenin üzerinden kara bir duman çıkıyordu, bu bile içeride neler yaşandığının özetiydi. Zaten hemen ardından Birsen'in *"diri diri yaktilar!"* dediği görüntü geçti.

Ayten'in ablası Hamide ve yengesı Yazgölü, Bayrampaşa'daydı. Ayten'in abısı Ahmet, yıllar önce Mersin'de katledilmişti. Dün abisine kurşun sıkanlar, bugün ablasını, yengesini Bayrampaşa'da yakıyorlardı.

Kara gözleriyle ve gözleri çakmak çakmak görüntüleri bakıyordu Ayten. Elindeki demiri sımsıkı tutması, içinden geçenleri gösteriyordu...

"FARKIMIZI KOYDUK, İYİ OLDU"

Barikatın ardında oturmuş sohbet ediyorduk. Bir ara yanımıza Ata da geldi. Kurşunlara karşı nasıl önlem almamız gerektiğine dair, esprili öneriler yaptı. Ata'nın bu önerilerine hep beraber gülüyoruz. Ki *"ne olacağız"* kaygısının, korkunun olmadığı sohbetler bunlar. Yılgınlık, karamsarlık yok kimsede. Sloganlar marşlara karışıyor ve direniş sürüyor.

Bu arada, PKK Davası'ndan tutsakların koşullarından çıkıp teslim olmak için operasyonu sürdüren subaylara seslendiklerini duyuyoruz. Bağırarak konuşuyor ve seslerini duyurmak istiyorlar. Bu tavırlarına Ulucanlar katliamında da tanık olmuştuk. Bu nedenle PKK'li tutsakları uyarıyoruz ama bizi dinlemiyorlar bile. Bir süre sonra da yetkili olduğu anlaşılan bir rütbeliyle 'iletişimi' sağladılar. Bu katil, emreden bir ses tonuyla *"kapıları açın, alalım sizi"* diyor. PKK'liler de *"tamam"* diyorlar.

**

Katliam operasyonu başladığından bu yana, koşullarından çıkmayan PKK'lilerin, tek bir koşuğa toplandığını fark ettik. Direnişe destek vermiyorlardı zaten. Ulucanlar katliamında yaptıklarını yapmaları güçlü olasılıktı.

PKK tutsakları, Ulucanlar Hapishanesi'nde, 26 Eylül 1999'daki operasyon sırasında *"biz onlardan değiliz"* diyerek teslim olmuşlardı. *"Onlar"* dedikleri devrimci tutsaklardı. Açıkçası, yine böyle bir şey yapmalarını istemesek de, bekliyorduk.

Ulucanlar'daki devrimci tutsaklara yönelik katliam operasyonu sırasında da, biz yine Ümraniye'de direnişe geçmiştik. Bu direniş sırasında malta duvarlarına *"Ulucanlar Şehitleri Ölümsüzdür"* yazmıştık. Ama PKK'li tutsaklar, malta duvarının bazı yerlerine *"burası bizim koşuğun duvarı"* diyerek slogan yazılmasını engellemeye ça-

lıymışlardı. Direniş içinde bir de bununla uğraşmış ve sert tartışmalardan sonra slogan yazmaya devam etmiş-tik. Bu kez öyle bir şey yapmadılar ama yaptıkları daha da kötü oldu.

Onların koğuşa en yakın nöbet yerlerindeki arkadaş-larımız, PKK Temsilcisi'nin subaylarla irtibata geçtiğini bildirdiler. Kendilerinin direnmediğini belirterek, askere sığınmak istiyorlarmış. Kendileriyle görüşen subay da *"biraz bekleyin, alacağız"* demiş. Onlar da teslim alınmayı bekliyorlardı.

Bu arada, bulundukları koğuşun maltaya açılan kapı-sını da kapatıp, içeriden sürgülediler. Dahası sürgünün ardına da bir demir sıkıştırdılar, ki biz açmayalım. Yani boşaltacakları koğuşa da bizim girmemizi istemiyorlardı. Bunu belki de asker istemişti, onlar da yapmıştı. Oysa o koğuşa biz girmezsek, katiller gireceklerdi. Dolayısıyla ka-tiller içimize kadar girmiş olacak ve oradan ateş açtıkla-rında, daha çok kanımız dökülecekti. Kısacası, boşalttıkları koğuşla saldırganlara stratejik bir mevzi kazandırmış oluyorlardı.

TKP(ML)'den, TKEP/L'den yönetici arkadaşlar ve bi-zim kimi yoldaşlarımız, mazgaldan konuşarak kapıyı sür-gülememelerini istediler. Ama cevap olumsuzdu. Biraz sonra da, kapıyı bize karşı sürgülemiş ve sürgüyü de de-mirle sağlamlaştırılmış biçimde bırakıp çekilip gittiler. Onlar üst kattan askere sığınırken, biz de alt kattaki bu ka-pıyı açmak için girişimlere başladık. Biraz zor oldu ama en sonunda kapıyı açıp, PKK'li tutsakların terkettiği koğuş da denetimimize aldık.

**

Koğuşlarını boşaltıp, askere sığınan PKK tutsakları, bir süre sonra kadın koğuşundaki arkadaşlarıyla da ileti-şime geçtiler. Kürtçe konuşuyorlardı, ben de Kürt oldu-ğum için konuşmalarını anlıyordum. Koğuşu nasıl terke-deceklerini, idare binasına nereden ve nasıl geçe-

ceklerini izah ediyordu temsilcileri. Bunu duyunca, bizim arkadaşlara haber verdim. Tülay, Zeliha ve birkaç yoldaş daha elimizde demir çubuklar, hemen o koğuşa yöneldik. PKK'li kadın tutsaklar ürküntü ve şaşkınlık içinde, merdivene yığılmışlardı. Onlar için de zor bir durumdu aslında. Bir yanda direniş sürerken, onlar düşmana sığınıyorlardı. Bunu içlerine sığdırabiliyorlar mıydı, asıl mesele de oradaydı.

İdare binasının bir penceresinden, temsilcileri bağırarak nasıl davranmaları gerektiğini söylemeye başladı. Onlar da söylendiği biçimde idare binasına geçtiler. Düşmanın buradan yönelme ihtimaline karşı, boşalttıkları koğuşa hızla barikat kurduk.

Aynıların aynı, ayrıların ayrı yerde olması böyle bir şeydi ama, ayrı mıydık gerçekten ve onların yeri idare binası mıydı? Değildi elbette. Bu ayrılığı yaratan, oligarşiye 'şirin' görünmede, devlete güven vermede ifadesini bulan politikalar idi. Daha sonra, ne acıdır ki, bu teslimiyet tavrı için, *"farkımızı koyduk, iyi oldu"* dediklerini de duyduk...

MALTA BOYLARI...

İlk günü belirleyen çatışmaların ve saldırının ilk dalgasının püskürtülmesinin ardından, ikinci direniş gününe girdik. 20 Aralık, direnişin ikinci günüydü ve operasyon güçleri biran önce sonuç almak için, birçok noktadan aynı anda saldırıya geçtiler. Amaçları, direniş güçlerini ge-

riletmek ve bir noktada sıkıştırmaktı. Ve 20 Aralık-21 Aralık öğlen saatleri arasında, bulunduğumuz her yere, elle-
rindeki tüm silahları devreye sokarak saldırdılar.

**

D/7-8 koğuşunun tavanında, tam merdiven boşluğuna denk gelecek biçimde, delik açmaya başladılar. Kompresörün ucu görününce, çalışmasını engellemek için, demir boruyla müdahale ettik. Fakat matkap bizim boruyu savurdu. Olsun, bu küçük müdahalemiz 'buradayız' anlamı taşıyordu zaten.

Evet, oradaydık ve Yunus da bizimle birlikteydi. Her zaman *"genç insan"*, *"güzel insan"* diye seslendiği yoldaşlarının yanbaşındaydı. Ve *"merak etmeyin, olay kontrol altında"* diyerek, kompresör sesini duyup gelenleri, görev yerlerine yolluyordu.

Tavandaki delik genişlerken, tüp hortumuna bağlı ince bir boruyla küçük bir "sürpriz" gerçekleştirdik. Ama matkap yine bizim boruyu savurup attı.

Delik iyice genişledikten sonra da bir namlu uzandı bize doğru, uzanır uzanmaz da merdivenlerde bulunan arkadaşları hedef alarak, ateş etmeye başladılar. Namlu fazla aç yapamadığı için, arkadaşlar hızla kenara çekilerek ateşten kurtulabildiler. Yalnız alt merdiven boşluğunda bulunan Yunus ise vurulup yere düştü. Hemen çekip aldık Yunus'u, ama birkaç yerinden vurulmuş ve ağır yaralanmıştı.

**

İmdat Bulut'u hatırlıyorum. Yunus'un vurulmasının ardından *"namert bunlar"* diyordu. Kırdaki tecrübesiyle kıyaslayarak hem de: *"Arazide de böyledir bunlar. Açık-tan dövüşmeyi göze alamaz bu alçaklar. Namert bunlar."*

Yunus'un ardından Doğan da burada vuruldu. D/7-8'e hem kurşun hem de gaz kullanarak yükleniyorlardı.

İçeriye gaza boğdular çok kısa sürede. Öyle ki içeride göz gözü görmez oldu. Kullandıkları kimyasal gaz nedeniyle, burada daha fazla kalamadık. Mecburen maltaya çıktık. Bizim çıkmamızın ardından, koğuştutuştuz zaten. D/7-8'in ara koridorunu kütüphane olarak kullandığımız için, içeride binlerce kitabımız vardı. Gaz ve yangından sonra, buranın kapısını iyice izole edip, maltaya duman girişini engellemeye çalışıyoruz.

Bizim izole etmeye çalıştığımız kapının yanında, D/5-6 koğuştutuştuz vardır. Normal zamanlarda PKK ve MLKP'li tutsaklar, burada beraber kalıyorlardı. Ama şimdi, PKK'li tutsaklar burayı da terketmiş durumda. MLKP'li tutsaklar ise, garip bir şekilde bu koğuştutuştuz yakmaya çalışıyorlar. Oysa Eylem Komitesi'nin *'gerekmedikçe hiçbir yer yakılmayacak'* kararı var. Bu koğuştutuştuz yakılması ise gerekmiyor. Zira buradan çıkacak olan duman doğrudan bizi boğacak ve barikat başında durulmaz olacak.

Niye yaktıklarını soruyoruz. Bir şeyler söylüyorlar ama, ne dedikleri belli değil. Niye yaktıklarına dair, hiçbir açıklama yapmadıkları için, bu gereksiz yangını kontrol-den çıkmadan söndürmek istiyoruz. Engel oluyorlar. Koğuştutuştuz girmek için zorlamak gerekir, bunun da ortamı değil. Böylece MLKP'lilerin yaktığı koğuştutuştuz kapısını da izole ederek, duman çıkışını kesmeye çalışıyoruz.

Koğuştutuştuz niye yaktıklarını ise sonradan öğreniyoruz. Hain-ajan olarak tespit ettikleri iki kişiyi cezalandırmışlar. Herhalde "kim vurdu"ya getirmek istiyorlar. Açıklama yapmamaları da bundan. Bir cezalandırma eyleminin zamanı, biçimi hiç mi önemli değil? Hiç kuşku yok ki, bu pratiğin sahiplerinin, devrimci adaletin ne ve nasıl olması gerektiği konusunda, devrimcilerden öğreneceği çok şey var. Aslında herkes kendi tarihini yazıyor.

19-22 Aralık'da Ümraniye'de ne oldu dendiğinde tarihin kanla yazılan şanlı bir direniş sayfası çıkar karşımıza. O günlerde MLKP ne yaptı diye sorulduğunda anlatılacak olan ise, işte bu olaydır.

**

Sabaha doğru, barikatın üstündeki nöbetçimiz, *"karşı tarafta hareket artıyor"* diye haber verdi. Hızla barikatın üstüne çıktık. Karanlıkta bir şey görmek zor ama askerlerin elinde ışıklar var. Anladığımız kadarıyla, kum torbalarından oluşturdukları siperlerini kaldırıp, adım adım bize doğru yaklaşıyorlar. Aynı anda üstümüze doğru yenden ateş etmeye, bomba yağdırmaya başladılar. Komutanları *"köşeye doğru ateş edin", "biraz daha hızlı savurun"* gibi talimatlar veriyorlar.

Barikatı yıkmak için, bizi barikattan söküp atmaya çalışıyorlardı. Atılan bombalar peşpeşe patlıyor, kurşunlar sağımızdan solumuzdan geçiyordu.

Benim bulunduğum yeri farketmiş olmalılar ki, bombayı tam yanıma attılar. Yere çömelmiş durumdaydım, yakınlarıma bir şey düştüğünü fark ettim. Ama yerimi değiştirmeye fırsat bulamadan patladı bomba. Patlamanın şiddetiyle yerden yükselip tekrar düştüm. Başım hızla yere çarptı.

Yerdeyken, neremden yaralandığımı anlamaya çalışıyordum. Vücudumu kontrol etmeye çalışırken, bu kez saçma türü mermiler atan bir silahtan ateş edilmeye başlandı. Ayağımdan belime kadar saplandı saçmalar. Ama asıl patlamanın şiddetinin bıraktığı acıyı hissediyordum. Sol kolumda, elimde ve yüzümde acı var. Yüzümü kontrol ediyorum, elime bir ıslaklık bulaşıyor.

Yaralandığımı haber verince, bizimkiler çekip aldılar oradan. Yaralıların ilk müdahalesinin yapıldığı, C/9 koğuşuna götürdüler. Patlamadan dolayı ellerim parçalanmış. Sağlıkçımız dikiş atmaya başladı. Yüzüm yanmış ve daha önemlisi bir gözümü kaybetmişim.

**

E Blok barikatını yıkmak için, ellerindeki her silahı kullandıklarını sanıyorum. Bizi barikattan uzak tutmak

için, her taraftan kurşun basıyorlar. Göremediğimiz ama sesini duyduğumuz bir araçla da barikatı kesiyorlar.

E Blok barikatını yıkarlarsa, maltayı boydan boya ateş altında tutarlar. Bu nedenle, biraz ileriye ikinci bir barikat kurmaya başladık. Elimizde malzeme de yoktu. PKK'li tutsakların boşalttığı koğuşlarda ne bulursak, onlarla yeni bir barikat kurmaya çalışıyoruz.

Bu sırada E Blok barikatında da yangın çıktı. Bu durum hem iyi hem kötü oldu. Zira barikatın yanması, onu yıkmaya çalışanları da biraz durduruyor ve böylece zaman kazanıyoruz. Kötü tarafı ise, çıkan dumanın maltayı iyice doldurması ve nefes almanın iyice güçleşmesi. Yine de onca şeye rağmen, ikinci barikatı kurmayı başardık.

**

E Blok barikatını henüz yıkamadılar. O taraftan çekildik ama barikatın durumunu merak ediyoruz. Malta kapkara dumana kesti, bulunduğumuz yerden göremiyoruz. Bu durumda, kontrol etmek için gidip bakılması lazım. Hemen bir grup oluşturduk. Heyecanlıyız. Ne de olsa, saatlerdir yanaşılmamış o tarafa. Yangından önce, o taraftan ateş açılıyordu ama, şu an sessizlik hakim maltaya.

Berkan da barikatı kontrole gidecek grupta yer almak istiyor. Ama Berkan'ın ciğerleri problemlili olduğu için, *'sen dumana girme'* diyoruz. *'Öksürüp uyandırma adamları?'* diyor bir yoldaş, haklı ve Berkan mahzunlaşıyor.

Biz yola çıkıyoruz. Göz gözü görmüyor gerçekten de. Birbirimizin pantolonlarının kemer yerlerinden tutuyoruz, yoksa birbirimizi kaybederiz. İyi de, benim arkamdan tutan kim? Üç kişi çıktık ve en sonuncu bendim. Ama şimdi bir de dördüncü var ardımda?! Kim bu?

"Kimsin?" diyorum sessizce ama cevap yok. Cevap yerine kih kih gülen ve *"yürü yürü"* diyen bir ses duyuyorum. Berkan bu! Dayanamayıp takılmış ardımıza.

Barikata ulaştığımızda, Berkan bir çırpıda tırmanıp

etrafı kolaçan etti. Böylece barikatı henüz kesemediklerini de anladık. Görevimizi tamamlayıp geri döndük.

Barikat yangını epey bir süre devam ettikten sonra söndü. Söndükten sonra da kapkara bir duman kaynağı olarak, askerin hareketini engellemiş oldu.

Bu bize oldukça vakit kazandırdı. Böylece, katiller de ilerleyemediler. Ancak, ellerinde dumanı toplayıp bizim tarafa püskürten bir tür havalandırma aracı var gibi. Zira her motor sesiyle beraber duman bize doğru akıyor adeta.

Bir süre sonra, gaz maskeli bir tim, maltanın E Blok tarafından bize doğru ateş açarak, şebeke kapısını elektrikli demir testeresiyle kesmeye başladı. Operasyon ilk başladığında, bizim kırmaya çalıştığımız bu kapıyı, şimdi kendileri kesip saldıracaklardı.

**

E Blok tarafındaki barikatı yıktılar. Epeyce uğraştıktan sonra başardılar bunu. Sonunda yıkılacaktı tabii barikat. Amacımız bunu olabildiğince geciktirmektir, biz de bunu yapmıştık. En çok kan burada dökülmüştü.

Barikatın yıkılmasının ardından, ikinci barikata çekildik. Ama henüz yıkılmış olan barikatın oradan da vazgeçmiş değiliz. Belki bir gayretle alabiliriz.

Alabilir miyiz? Neden olmasın, denemeden bunu bilemeyiz. O halde denemeye değer. Peki ama nasıl?

Plan şu: Barikatı yıkmak için, şebeke kapısını kendileri kesti zaten. Bu durumda orası açık. Kısaca üstlerine gidersek yüzyüze gelip, göğüs göğüse çarpışma durumu olabilir. Operasyonun ilk anlarında, o kapıyı bunun için kırmak istemiştik zaten. Belki aradığımız fırsat şimdi doğmuştur.

Yıkılan barikatla bizim bulunduğumuz yer arasında, belli bir mesafe var. Ortalık karanlık. O mesafeyi aşip bizim bulunduğumuz yerin önüne gelmiş değiller. Muhte-

melen, ne yapacaklarına karar vermeye çalışıyorlar. Oysa, kurduğumuz bu ikinci barikatın önüne çok rahat gelebilirlerdi. Onları durduran şey, bizim cüretimiz. Ne yapacağımızı kestiremiyorlar. Artık hepimizin Ahmet İbili olduğunu biliyorlar.

İşte bu atmosferde, hiç beklemedikleri bir şey yapabiliriz. Onların onca silaha rağmen göze alıp gelemediği mesafeyi, biz aşarız ve karşılarına dikiliriz. Karanlıktan yararlanıp burunlarının dibine kadar ulaşırsak, onlar panik yaşar, biz ise yapmamız gerekeni yaparız. Yani göğüs göğüse, yumruk yumruğa vuruşup püskürtebiliriz. İşte, denemeye değer bulduğumuz basit planımız bu. Eğer başarsak, mekan ve zaman kazanırız. Başaramazsak, kaybedeceğimiz ne var ki? Zaten kurşun ve bomba yağmuru altındayız...

Kısa sürede hazırlıklarımızı tamamladık. Gidecek grup öne çıktı ve barikatın kapısı usulca açıldı. Karanlıkta ilerlemeye başladık. İlerisi dipsiz bir kuyu gibi karanlık ve biz adım adım ilerliyoruz. Ah bir ulaşabilsek, bir yumruk mesafesi yaklaşabilsek..

Birden üzerimize ateş açılmaya başlandı. İlerlemenin imkanı kalmadı. Dahası gerilemenin imkanı da yok sayılır. Siper alacak hiçbir şey yok. Buna rağmen herkes bir biçimiyle çekilebildi. Ama bir kişi eksik, Ümit Günger yok!

Nerede sorusunun cevabını bulmak için, biraz önce ilerlemeye çalıştığımız karanlık maltaya, kurşun yağmuru altındaki maltaya bakıyoruz. Ama hiçbir şey göremiyor ve kurşun sesinden başka ses duyamıyoruz. Biraz daha bekleyip ses alamayınca, biz Ümit'e sesleniyoruz. Cevap gelmiyor.

Durum anlaşıldı, Ümit vuruldu...

Bu girişimimizin bir bedeli olur diye konuşmuştuk Ümit'le. Ve o bedel, Ümit'in kendisi oldu. Herhangi birimiz ya da hepimiz olabilirdik ama, alçakların sıkıldığı bir kurşun gidip Ümit'i buldu.

Yüzü, tebessümü, neşesi, cüreti aklıma geliyor hemen. Daha beş dakika önce beraberdik. Lanet olası o kurşun, bana degeceğine gidip Ümit'i vurdu.

İçimde patlayan bir yanardağın lavları her yanımdan taşıyor sanki. Kızıp öfkeleniyorum. Denemeye değer bulduk ve bedeli Ümit oldu.

Arkadaşlara dönüp, herkesin bildiği ama hiç kimse-nin söylemek istemediği o cümleyi kurdum: *"Arkadaşlar, Ümit Günger yoldaşımız vuruldu ve şehit düştü!"* Ve sloganlar patladı hemen:

- *Ümit Günger Yoldaş Ölümsüzdür!*

Ümit, 1996 Ölüm Orucu Birinci Ekibi'ndendi. Temsilciliğimizi de yapan yönetici yoldaşlarımızdandı. Morali, kapsayıcılığı, cüreti, eğiticiliği ve coşkusuyla örnek ve önder bir Özgür Tutsaktı. Dışarıda bir Dev-Genç'li, bir SDB'li olan Ümit, içeride de direnişlerin hep en önündeydi.

Direnişçilerin bulunduğu yere gittim. Gelişmelerle ilgili bilgi verip, Ümit'in vurulduğunu ve ses alamadığımızı söyledim. Direnişçiler ayağa kalkıp, sol ellerini kaldırarak saygı duruşunda bulundular. Ardından *"Bize Ölüm Yok"* marşını söylemeye başladılar. Tam bu sırada Ümit'in yaşadığı haberi geldi..

Koridora çıktığımda, gülerek geliyordu Ümit. Öyle bir sevinçle sarıldım ki, tarifsizdir. *"Ben öyle hemen ölmem"* diyordu kollarımın arasında. Haliyle neler olup bittiğini anlattırdık hemen:

- *Kurşun yağmuru başlayınca, daha fazla ilerleyemedik. Zaten 'çekiliyoruz' dendi. Ben de uygun biçimde geri çekilecektim ama, üzerime ateş ediliyordu. Tam siper yattım bunun üzerine. Baktım, ileride bir dolap var yerde, onun ardına uzandım. Beni fark ettiler mi bilmiyorum ama, bulunduğum yeri kıpırdayamayacağım biçimde kurşuna tuttular. Bir süre sonra seri ateş kesildi, yoklamak için tek tek sıkıyorlardı. Daha doğrusu yeni bir girişi mimizi engellemek için, gözdağı niyetine sıkıyorlardı. Si-*

zin seslenişlerinizi duyuyorum. Ama sizden çok, düşman tarafına yakındım ve oradan ses versem beni farkederdiler. Bekledim ben de. Sloganları da duydum, duygularınızı anladım ama ses veremezdim. Biraz vakit geçtikten sonra, bizim barikata geldim ve arkadaşlara açmalarını söyledim. İnanmadılar önce, yineleyince açtılar ve işte burdayım...

Buradaydı Ümit ve gören kucaklıyordu. Bu sırada Ümit'in yaralandığını da fark ettik. Kalça kısmında şarapnel parçaları vardı. Önemsiz olduğunu söyleyip pansuman yaptırmak istemese de, yaralarına baktık hemen.

Bir süre sonra, Ümit'le konuştum ve "*sence denemeye değer miydi*" diye sordum. Ne kastettiğimi anladı ve "*elbette değerd*" diyerek cevapladı.

Sonra da, her zamanki muzip haliyle, "*başka nasıl ölüp dirilebilirdim ki*" esprisini patlattı... Beraber güldük. 'Biraz dinlen' desem de, o yine görevinin başına döndü. Çünkü direniş devam ediyordu...

Ölüm orucu direnişçileri, katliam saldırısına karşı gerçekleştirilen Şili direnişin pratik işlerinin dışında tutulurlar. Onları, olabilecek en güvenli yerde tutarak, kurşun ve gaz bombalarından korumaya çalıştık. Haliyle bu durum, direnişçilerin hiç hoşuna gitmedi. İsrarla çatışma yerlerinde görev almak istediler.

Yaralıların getirildiği yer, direnişçilerin bulunduğu koğuşun üst katıydı. Ölüm orucu direnişçileri sık sık yaralıları ziyaret ediyor ve konuşabilecek durumda olanlarla sohbet ediyorlardı. Baygın olanları kucaklıyor, konuşup ayıltmaya çalışıyor ve alınlarından öpüyorlardı.

Direnişçiler, her kurşun, her bomba sesinden sonra yerlerinde duramaz oluyorlardı. Sıkılan kurşun ve patlayan bombaların, yoldaşlarının kanını döktüğünü bilmenin hıncıyla, Şili direnişte yer almak için ısrar ediyorlardı.

Bir yoldaşımız, bana ve birkaç arkadaşına daha, direnişçileri barikatlarda dolaştırma görevi verdi. Çok dikkatli olmamızı, herhangi bir saldırı başlarsa, en güvenli biçimde geri gelmemizi söyledi. Direnişçilere bir saçma bile isabet etmemeliydi.

Dolaştığımız yerlerdeki arkadaşlarla tek tek sohbet edip, kucaklaşıyorlardı. Merak ettikleri şeyleri soruyor ve barikat başındaki arkadaşlarla şakalaşıyorlardı. Onlara kalsa, sohbete devam ederlerdi ama biz habire 'hadi, hadi' diyorduk. Çünkü, ne zaman kurşun yağar belli değil. Ben 'hadi hadi' dedikçe, Zeynep gülerek '*senin de bize işin düşer*' diyordu.

Direnişçilerin barikatları dolaşması, herkesi mutlu etti. Barikatlarda coşku rüzgarı estirdiler. Geri döndükten bir süre sonra, yine kurşun sesleri gelmeye başladı. Biraz önce dolaştığımız yerlerdeki arkadaşlara sıkıldığı belliydi bu kurşunların. Ölüm orucu direnişçileri bunu bilmenin öfkesiyle suskunlaştılar. Zayışamış bedenleri burada olsa da, yürekleri kurşun yağmurları altındaydı şimdi.

"BİR SAATTE GİRERİZ"

Direnişı kıramamanın hazımsızlığıyla, *"isteseydik, bir saatte girerdik"* diyordu İçişleri Bakanı Sadettin Tantan.

Askeri ve teknik açıdan, gerekli her şeye sahiplerdi. Amerika tarafından donatılmışlardı ne de olsa. Değil bir saat, yalnızca bir dakika içinde bile tüm tutsakları katlede-
bilirlerdi. Uçakları, tankları, topları, bombaları vardı nasılsa. Hepsini ateşlerlerdi ve bir saatte girmiş olurlardı. Başka türlü ise asla!

Başbakan Ecevit, *"operasyon güçlerimiz fazla kan dökülmemesi için, sabırlı hareket ediyor"* diyordu gazetecilere. Bu açıklamanın yapıldığı saatlerde ise, 'sabırlı' katillerin sabrı iyice taşıyordu Ümraniye'de. Çünkü hapis-
hanenin içinde Özgür Tutsaklar hâlâ direniyorlardı. Ki olmayan sabırları yüzünden değil, direnişin şiddeti nedeniyle de ilerleyemiyorlardı. Sindikleri köşelerden, kurşun ve bomba yağdırmaya devam ediyorlardı kalleşçe.

Televizyonlar canlı yayınlarında, hapishaneden patlama sesleri geldiğini, dumanlar çıktığını ama henüz içeri girilemediğini aktarıyorlardı. Direnişin uzaması, iktidarın muktedir olma Şyakasını bozuyordu. Ümraniye direniyordu ve direnişin varlığı, faşist sürüsünün canını yakıyordu. İşte bu hazımsızlıkla *"sabrediyoruz, istesek bir saatte gireriz"* diyorlardı. Ama görünen köy klavuz istemez, giremiyorlardı işte. Çünkü direniş sürüyordu..

**

Dozerin kepçesi, bulunduğumuz koğuşun duvarına ardarda vuruyor. Zangır zangır titiyor her yer. Karşı çatılardan da ateş açılıyor. Tepemizde de bir helikopter dolaıyor. Herhalde denizaltıları hariç, bütün ordu burada.

Kepçe vuruşları iyice artıyor. Duvar delindi delinecek. Dolaplar, ranzalar yığarak, orayı güçlendiriyoruz. Çünkü ne yapmak istediklerini biliyoruz.

Duvarı delemekler, itfaiye merdiveniyle tırmanıp üzerimize ateş açacaklar. Bizi geriletebilirlerse, buradan içeri girecekler. Ama buna izin vermeyeceğiz. Alt katta yaralıları ve direnişçilerimiz var.

Duvar delinmeye başlarken, bir arkadaş oraya yığdığımız barikatın üzerine tırmanıyor. Elimizdeki demirlerle bekliyoruz. Onca silaha, bombaya, dozere karşı ne yapabiliriz ki? Ama burada belirleyici olan Şziki koşullar değil, her şey irademizde düğümleniyor. Direnişin başından beri yaşadığımız bu zaten.

**

Bir şeyler atıştırtırım diye C-1'e gittim. Gökhan ve Rıza Poyraz ayran yapmışlardı. Yüzleri kapkaraydı. Herhalde gaz zehirlenmesine karşı, ayran içiyorlardı. Ben de içtim ama kesmedi, bir şeyler yemek istedim. Rıza, bir torba ceviz buldu bir yerden.

Rıza'yla beraber ceviz yerken, Sezgin geldi ve *"yiye-*

cek işleri Konferans Salonu'nda hallediliyor" dedi. Ben Konferans'a doğru giderken, Rıza da havlusunu yüzüne sarıp görev yerine gitti.

Ben daha Konferans'a ulaşmadan büyük bir patlama oldu. Maltayı kurşun yağmuruna tutuyorlardı yine. Kurşun seslerinin arasından, bizim arkadaşların "Rıza vuruldu" diye bağırdığını duydum. Ortalık karanlık olduğu için, ne olup bittiğini göremiyordum. Geri döndüm, rastladığım arkadaşlara ne olduğunu sordum.

Rıza vurulmuş, fakat maltadaki kurşun yağmuru yüzünden bizim koğuşa taşıyamamışlar. Ve TKP(ML) koğuşuna götürmüşler. Ben de oraya gittim. TİKB Davası'ndan hemşireler vardı. Yarasına tampon yapıyorlardı. Zaten dışarıya yansıyan bir kanaması da yoktu.

Elimde bir torba cevizle, öylece Rıza'ya bakıyordum. Biraz önce Gazi'den, barajdan bahsedip espriler yapan Rıza vurulmuştu. Bilinci yerindeydi ama konuşamıyordu. Bir an gözgöze geldik, elimdeki torbayı fark edince, gülümser gibi büküldü dudakları.

**

C/8-9 koğuşlarına yönelik saldırıyı yoğunlaştırdılar. Bir yandan dış duvarı delmeye çalışırken diğer yandan da tavanı delmek için uğraşıyorlardı.

Bulunduğumuz yerin güvenliğinden, Ercan Polat sorumluydu. Birazdan başlayacak olan saldırıya karşı çareler üretmek için elinden geleni yapıyordu. Çünkü hem yaralılar hem de ölüm orucu direnişçileri bu taraftaydı.

Ercan'ın elinde uzun bir arbalet vardı, hani şu biraz gelişmiş bir yay olan aletimizden. Bununla tavanı delen kompresörün ucunu sıkıştırmak istiyordu Ercan. Ki kompresörü bir süre devre dışı bırakabilirsek, zaman kazanmış olacaktık. Ama matkap ucu çok hareketliydi ve bir türlü denk getirip sıkıştıramadık.

Delme işlemi bitince bir süre sessizlik oldu. Sonra

ağıza alınmayacak küfürler etmeye başladılar. Bu küfürler içinde en"kibar" şu: "Hepinizi Geberteceğiz!"

Söyledikleri diğer şeyleri, normal bir insan telaffuz edemez zaten. Baktık böyle olmayacak, biz de karşılık vermeye başladık: *"Manukyanın çocukları, Amerikan uşakları..."* Karşılık verdiğimizizi duyunca, bizi nasıl öldüreceklerini, sinkaşı küfürler eşliğinde anlatmaya başladılar. Taşdıkları ahlâkı yansıtıyorlar aslında. Gerilla kulağından koleksiyon yapan, psikopatlaşmış seri katiller bunlar.

Tavanda açılan deliğin görüş açısını daraltabilmek için, Ercan'la beraber, altına dolap çekmeye başladık. Biz dolapları çekmeye çalışırken, yukarıdan namlu uzandığında altında birkaç kişiydik. Hepimizin vurulma durumu vardı o anda. Ercan bunu anladığı için arbaletle namluya doğru hızla müdahale etti. Böylece namlunun açısını daltarak bizi kurtardı ama kendisi vuruldu.

Silah sesleri arasında *"vuruldum"* dediğini duydum. Hemen uzanıp kurşunların ulaşamayacağı bir yere çektik. Ercan'ın giysisi kıpkırmızı kan olmuştu bile. Kanaması çoktu. Hızla kucaklayıp, aşağı kattaki sağlıkçıların yanına indirdik. Bu arada Sezgin *"katiller katiller, kalleş katiller, cesaretiniz varsa ortaya çıkın"* diyordu. Biraz önce küfürler eşliğinde *"geberteceğiz"* diyenler, Ercan'ımızı vurmuşlardı.

**

Tavanı delegecekler öngörüsüyle, yaralıları alt kata taşımıştık. Zaten az bir zaman sonra da, yukarıdan matkap sesleri gelmeye başladı. Matkap sesinin ardından da kurşun sesleri geldi.

Ve sonra, kurşun seslerinden biraz sonra, Ercan getirildi arkadaşların kucağında. Her yanı kan içindeydi. Kanı durdurmak için tampon yapıyoruz ama mümkün değil. Ercan ölüyor ve bunun farkındayım. Bunu engelleyememek koyuyor insana. Ercan belli belirsiz bir ses tonuyla

"sizi seviyorum" diyebildi ve şehit düştü.

Kucağımızda kanlar içinde yatan Ercan'ın bir eli zafer işareti yapıyordu. Anlaşılan son enerjisini de buna harcamıştı. Ümit gözlerini kapadı Ercan'ın ve onunla konuşmaya başladı. Söyledikleri, Ercan'a başucunda verdiğimiz sözlerdi aslında.

**

"Vurulsam kaybolsam derim / Çırılçıplak bir kavgada" diyor şair, sonra da ekliyor dizeleri birbirine;

"Erkekçe olsun isterim

Dostluk da, düşmanlık da

Hiçbiri olmaz halbuki"

Bu şiiri ilk ne zaman okumuştuk, hatırlıyor musun? O zaman daha hapishaneye düşmemiştik. Ama biliyorduk, içeride yoldaşlarımızın olduğunu. Biliyorduk, direnişin onlar için bir hayat biçimi olduğunu. Ve biliyorduk, paylaşılan değerlerin ancak direnerek korunabildiğini.

Hatırlıyor musun, fazlaca paramız yoktu. Ama yine de birazına kıyıp almıştık *"Hasretinden Prangalar Eskittim"* kitabını. Dönerken, takip var mı diye de kontrol etmiştik kendimizi. Öyle ya, Ahmed Arif "sakıncalı" dizelerin şairidir. Kimselere duyurmadan, geceler boyu usul usul okumuştuk. Doğrusu bu ya, o dizeler hakkını verenin dudağından güzel çıkıyor sadece. Hani soruyor ya koca şair; *"Bir umudum sende / Anlıyor musun?"* diye, işte öyle be Ercan'ım. Umut olmayı anlayanın dilinde, anlamını buluyor o dizeler, şiirler, türküler. Yoksa Türkü Barlarda dağılıp kayboluyor sesler, sözler ve insanlar...

Hatırlarsın Ercan'ım, sene 1996 ve içeride ölüm orucu vardı. Ve biz, kuşanıp umudun bıçkın

öfkelerini, çıkmıştık sokaklara seninle. Zulüm varsa halkın adaleti de olacaktır deyip, şehir-i İstanbul'u halk düşmanlarına dar etmek için, düşmüştük yollara.

Ve elbette biliyorduk bu memlekette adalet için yollara düşen, hapishaneye de düşer. Biz de Eskişehir Tabutluğu'na düştük. Bir yanımızda Gültekin Koç ve Songül Erkuş, diğer yanımızda Sedat, Zeliha Ertürk ve Umut vardı. Bizi böyle gepegepe görünce, *"iyice ezip aman diletiriz"* dediler ve fena yanıldılar yine. Genç olduğumuz doğrudur, en az Kawa kadar gençtik. Ve 18'indeki Sibel'in sorusunu sorduk: *"Siz bizim teslim olduğumuzu, nerde gördünüz?"*

Onca işkenceyle ezseler de fani bedenimizi, ezdirmedik yüreğimizdeki baki umudumuzu. Ve kazanılan zaferin ardından, nasıl da sevinçle geldik Ümraniye'ye. Artık dostların arasındaydık, güneşin sofrasında.

Yüzlerce Özgür Tutsağın tek sıra ve esas duruşta, bizi beklediğini görünce biraz şaşırılmıştık. Ama anlamıştık, bizim şahsımızda her anı eylem olan 69 günün zaferine selam durduklarını. Ve Berdanlar'ı, İdiller'i kucaklar gibi kucaklaşmıştık. Bu kucaklaşma, şehitlerimizin yadigarıydı bize.

Gültekin ve Songül'e de böyle sarılıp dışarı uğurladığımızı hatırlarsın. Ve sonra duyduk ki, Songül dağlarında gerilla olmuş Dersim'in. Gültekin ise, halkın adalet savaşçısı olarak adımlıyormuş sokakları.

Malum ya, biz içeride kaldık. Fakat içeride kalan suretidir aslımızın. Ve aslımız dağlarda Songül, sokaklarda Gültekindir daima. Sonra faşist bir kurşun Songül'e değdiğinde *"bu kaçınıcı ölmemizdir"* deyip, ölüp dirildik yine seninle. Ve *"ah ulan"* dedik, kalır mı ahımız yerde. Kanımız yerde kalır mı?

Kalmaz Ercan'ım, kalmaz! Sol eli zafer işareti yapan kanlı bedenini, şimdi saz almış söylüyor o şarkıyı:

*"Kırvem, hallarımı aynı böyle yaz
Rivayet sanılır belki Gül memeler
değil Domdom kurşunu Paramparça
ağzımdaki..."*

Ve BİZ, Ercan olup haykırıyoruz bir kez daha,
bir kez daha;

*"Vurun ulan,
Vurun,
Ben kolay ölmem
Ocakta küllenmiş közüm
Karnımda sözüm var
Haldan bilene..."*

YARALI

19-22 Aralık günleri ve geceleri boyunca yaralarımız kanadı durdu. En azından bir saçma yarası almayan çok az tutsak vardı. O günler ve geceler boyunca Özgür Tut-saklar kana bulandılar.

Kan kimi zaman göz çukurlarımızdan aktı, göremez olduk.. Ama kör değildik.

Kimi zaman ellerimizden boşandı kan, parmaklarımız yoktu. Tutamaz olduk, ama çolak değildik. Görmeyen göz-zümüzle umudun resmini yaptık, tutmayan elimizle sevdamızı sarar gibi sarıldık sopalarımıza.

Kimi zaman parçalanan omuzlarımızdan sel olup aktı kanımız, ama, *"imkanı yok yükü kaldırmanın"* diye kederli değildik.

Basmayan ayağımızla barikata koştuk, kanlı omuzlara vurduk yükünü umudun.

Her yerimizden kan boşanırken, ne bir "ah" ettik. Ne "aman" dedik.

Düşmana yaramızı gösterip sevindirmektense, acıyı bal eyleyip direnişin tadı bilip, güzelliğimizdir diyerek dikildik karşısına.

Yaralarımızı şeref madalyası gibi astık göğsümüze, çeliğe su değil kan verdik.

Yaralarımızdan çekilen canımızı, alnımıza yaslanan yoldaş ellerinin sevgisinden aldık geri.

Vurulduk maltalarda, koğuşlarda, havalandırmalarda ve her yerde vurulduk. Bombalar savruldu üzerimize, ağır makineli tüfeklerle, piyade tüfekleriyle, pompalı tüfeklerle, "akıllı" tüfeklerle, termal tüfeklerle... "18 çeşit" silahlarıyla vurdular bizi... Kimyasal gazlarla boğulduk, yangınla kuşatıldık.

Ateş altından çekilip alındık her defasında. Ve oradan buraya kucaklarda, sırtlarda taşındık. Sıcak kanımız yoldaş ellerine akarken bir an olsun ürperdiklerini görmedik. Çünkü yaramız yoktu bizim. Şafağın kızılığına vurgun serüvencilerdik. Yaramız, onur nişanımızdı.

Yaralıydık ve onurlu. Belki hüznü bir parça... Neden yakamızdaki karanfille birlikte yüreğimize gömülmedi diye kurşun...

Yaralıydık, Ercan'ın, Rıza'nın, Umut'un, Ata'nın yaralarını kiskandık.

Yaralıydık, insanız biz, canımız yandı ve korkunç ağrılarla kaburgalarımıza saplanmış şarapnele, gülümsemeyle katlandık. Yaralıyız diye ağlamadık, sızlamadık.

Yaralıydık, yaramızı yarimiz bildik.

Direndik yaralarımızla, direndik umutla ve aşkla.

Biz Özgür Tutsaklar, 19-22 Aralık günleri ve geceleri boyunca domur domur güller açan tek bir bedendik...

**

Özgür Tutsaklar direniş boyunca yirmisi ağır olmak üzere çok sayıda yaralı verdiler. Ağır yaralıların kimisi hiç kalkamayacak durumdaydılar. Ya iç organları ya bacakları, kolları kurşun ve bombalarla parçalanmış olan bu yaralılarımız her aşamada sedye yahut kucaklarda taşındılar ve direnişin her mevzisinde onlar için özel bir "revir" oluşturuldu. Birer kan gölüne dönen bu revirlerde, içlerinde Zeliha ve Umut yoldaşlarımızın da olduğu sağlıkçı arkadaşlarımız başta olmak üzere tüm tutsak kitlemizin özeni ve koruması altında tutuldular. Çektikleri acıya rağmen tüm yaralılarımız bilinçleri açık olduğu ölçüde etraflarına moral vermeyi doğal misyonlarıymış gibi bilip, acılarına rağmen gülümsediler, umutlu nükteleriyle sevindirdiler ve hep *"bizi merak etmeyin, biz iyiyiz.."* dediler.

Ölüm orucunun 2. ve 3. ekiplerinde yeralan yoldaşlarımız da vardı aralarında. (Ve yine bugünlerde yaralanan birçok yoldaşımız da, sonradan F Tiplerinde ölüm orucu savaşçıları olarak cephenin önüne atıldılar, şehit düştüler, gazi oldular.)

Yaralı ölüm orucu direnişçilerimizin istisnasız hepsi kendilerine tıbbi müdahalede bulunulmaması için tartışılar sağlıkçılarımızla. Tutsaklar Örgütlenmemiz ikna edebildi direnişçileri ancak.

Sağlık ekipmanlarının yetersiz olduğu, sıhhi koşullardan uzak ortamlarda, dahası kurşun ve bombaların arasında yaralılarımız gerçekten büyük acılar çektiler. Birçok yaralımız bedenlerinin bir parçasını ya tümünden yitirdiler ya kullanamaz oldular.

Operasyonun adını hayasızca "Hayata Dönüş" koyanlar, yaralıların tedavi altına alındığı koşullara bilerek ve özellikle kurşun yağdırdılar, kimyasal gazlar sıktılar. Yoldaşımız Ercan Polat, yaralı yattığı C-8 koğuşunda bu gaz saldırılarından biri sırasında şehit düştü.

Rıza Poyraz göğsünden aldığı yarayla üç gün o koşullarda sürekli sedyeyle taşındı. Operasyon bittikten sonra acil olarak hastaneye kaldırılması zorunluydu. Oy-

sa çok geçmeden F Tiplerinin hücrelerine Rıza'nın şehit düştüğü haberi ulaştı. Başından yaralı olduğu söyleniyordu. Ancak son ana kadar böyle bir yarası yoktu Rıza'nın.

Umut hasta bir yoldaşımızdı, ciğerleri tükenmişti. Kimyasal gazla boğularak katledilene kadar ise her an yaralılarımızın yanbaşındaydı. Hasta ciğerlerine, yoldaşlarının kanıyla sulanmış koğuşların havasını çekti durdu günlerce. Umut umudu soluyarak şehit düştü.

Ata, en öndeydi çıkışta. "Şık Adam"ın hünerli elleri yumruktu. Ve kızı Berfin'le dolu yüreği hınçlıydı. Onun yarası ani ve ölümcül oldu. 4 gün onca çatışmanın ortasında değmeyen kurşun, çıkışta buldu Ata'yı. Ve yarası artık şehitlik nişanıydı.

19-22 Aralık günleri boyunca dökülen her damla kanımızın hesabı elbette sorulacak. Bunca acının ve ödenen bedelin karşılığı yalnızca tarihin onurlu direniş sayfalarından birini yazmış olmak değildir. Tarih hesap sorulduğunu, sorduğumuzu da yazacak elbet. İşte yaralılarımız, yaralarını bu bilinç ve bu iç ferahlığıyla ve onurla taşıdılar, taşımaya devam ediyorlar.

Hesap sorulacak güne merhaba şimdiden...

*"Kollarımız kopsa bile Yüreğimiz tetik
çeker Bir devrimci ölse bile Adı
titretmeye yeter Son sözümüz
söylenmedi Kavga yeni başlayacak..."*

**

Üstüste gelen saldırı dalgalarında, onlarca arkadaşımız yaralanmıştı. Artık öyle bir hâl oldu ki, ağır yaralananlara göre hafif sayılan yaralılar, pansumandan sonra görev yerlerine dönüyorlardı. Bunların arasında, tekrar

yaralanıp getirilenler de oluyordu.

Yaralı sayısının artması yüzünden, ikinci ve üçüncü ekiplerdeki direnişçilere de, fiziki direniş içinde görevler vermeye başladık. O ana kadar beklemiş olmanın hıncıyla karınca gibi koşturmaya başladılar. Artık fiili direnişin neferleri arasında, alını yıldızlı ölüm orucu direnişçileri de vardı.

Katliam saldırısı yoğun olduğu için, bir süre sonra ölüm orucu direnişçileri de yaralanmaya başladı. Sedat, Bülent ve birkaç direnişçi daha değişik yerlerinden yaralandılar. İkinci ve üçüncü ekiplerdeki direnişçilerin durumunu gören birinci ekip savaşçıları, yeniden fiili direnişte görev alma taleplerini yinelediler.

- *Ahmet gibi feda eylemi yapmaya da, fiili direnişte görev almaya da hazırız.*

- *Biliyoruz Osman, daha önce de konuştuk ya.*

- *O halde neyi bekliyoruz?*

- *Hepimiz şehit düşmeden, fiili direnişe katılmanıza gerek yok. 60. günü aştınız artık.*

- *Diğer ekipler barikatlarda ama...*

- *Gerektiği için.*

- *Bizim de en önde çarpışmamız gerekir artık.*

- *Siz zaten en öndesiniz Osman...*

**

İlk büyük yaralımız Mızrap'tı. Sağ bacağından boşanan kanla, kot pantolonu maviden bordoya dönmüş halde, 5-6 arkadaşımızın kolları arasında, ilk yardım koğuşumuza getirildi. Durumu kötü görünüyordu. Kan oluk oluk akıyordu resmen. Kan kaybını durdurmak için hemen turnike yaptık. Yara derin ve geniş. Mızrap ise, kan kaybından dolayı, kendinden geçmek üzere.

Mızo, Üçüncü Ölüm Orucu Ekipleri'nden bir direnişçiydi. Ölüm orucu yapanları 'hayata döndürme' demago-

jisiyle "Hayata Dönüş" adı verilerek başlatılan operasyonun, daha ilk dakikalarında vurdular Mizo'yu. Durumu ağırdı ve ne yapacaktık?

Giderek azalan vücut fonksiyonları, düşen nabız ve kan kaybının büyüklüğü karşısında sağlıkçı arkadaşımız, serum bağlamayı zorunlu görüyor. Ancak, bir ölüm orucu direnişçisi için serum, hiç kuşkusuz zehir demektir. Serum, ihanetle özdeşleşmiş bir kavramdır. Bunu bilen sağlıkçımız "*ne yapalım?*" der gibi bakıyor.

Mizo, aklımızdan geçenleri okumuş gibi "*serum istemiyorum*" diyor. Ve son söylediği bu oluyor, gidip gelen bilinci "tartışmaya" müdahil olmasına izin vermiyor. Belki yanlış, belki doğru olacaktı ama bunu tartışmanın zamanı değildi zaten. '96 gazisi olan refakatçi arkadaşla "tamam" diyoruz. Ölüme baş bağlayan ama devlet kurşunuyla ölmek üzere olan Mizo'yı azrailin pençesinden almak için her şeyi yapacağız.

Sağlıkçımız serum takmak için kolunda damar ararken, Mizo yine kendine gelip itiraz ediyor. '96 gazisi ikna etmeye çalışırken, yine kendinden geçiyor. Ve biraz önce Ahmet İbili'yi uğurlayan eller, şimdi Mizo'ya serum takmaya çalışıyor... (Mızrap kurtarıldı ancak uzun süre hastahanedede kaldı ve bir bacağı kesildi.)

**

Koridora çıktığımda, karşıdan İbrahim Erler'in geldiğini gördüm. Bir eli cebindeydi. Diğer elinin parmakları ise kanlı şekilde sallanıyordu. Yanıma geldiğinde, parmaklarının ne kadar kötü durumda olduğunu daha iyi anladım. Orta ve baş parmağı kopmak üzereydi. Diğer üç parmağı ise zaten kopmuştu. Bu durumu görünce, belli etmemeye çalışsam da ürperdim. İbo ise gayet rahat ve sakin bir şekilde karşımda duruyordu.

Ben daha konuşmadan, İbo, sallanan deri parçalarını kesip atmamı, sonra da sarmamı söyledi. Pansumana

başladım. Bitirmiştim ki, cebindeki diğer elini çıkardı. "Bu elimde de bir şeyler var" dediği eli, ilkinden daha kötü durumdaydı. Ama İbo, hiç istifini bozmuyordu.

Bu sırada C/8 koğuşu, pencerelerden yeniden taranmaya başlayınca, C/9'a geçtik. İbo'nun tedavisine burada devam ettim. İbrahim'in yaralanıp geldiğini duyan birçok arkadaş gelip, birkaç dakika sohbet edip gidiyordu. O da her gelene barikatların durumunu soruyor, espri yapıyor ve dudaklarının arasından sigarasını da hiç düşürmüyordu. Sonra sargılı ellerinin arasına bir demir alıp koşturarak barikat başına döndü zaten...

**

İbrahim'in yaralandığını duymuştuk. Parmaklarını tümünden kaybettiği söyleniyordu. İbo'nun bu duruma canı sıkılıp kahretmiştir diye düşünürken, ağzında sigara-sıyla çıkageldi. "Vay İbo" diye sardık etrafını. "*Parmakların gitti diye üzüldük*" deyince, "*parmaklar gitti zaten*" dedi. Ellerinde sargı vardı ama parmakları sağlam sanıyordum yine de. "Nereye gittiler" dedim şaşkınca. Güldü ve "*benim gideceğim yere, benden önce gittiler*" deyiverdi İbo. Ne diyeceğimi bilemedim o anda ama İbo'da gram üzüntü yoktu. Sigarasını yakmış, elindeki sargıların arasında demiri tutuyor, bir yandan gülüyor, şakalaşıyordu...

**

E Blok tarafından üzerimize açtıkları ilk ateşten sonra, koridora çekilmiştik. Kaşımın tam üzerinde bir sızı hissediyordum. Ama ne kan vardı ne de başka bir şey. Bir yere çarptım herhalde diye ufak ufak ovalarken, sivilce gibi bir kabartı olduğunu farkettim. Birkaç arkadaş daha, yüzlerinin orasına burasına dokunuyordu. Biraz önce kurşunla yaralanan da olmuş ve onları ateş altından çekerken, onca mermiden bize hiç değmemesine şaşmıştık. Sonuçta anladık ki, bize de bir şeyler değmiş. Birçok ar-

kadaş da saçma yarası almış. Bir parmak aşağıdan gelse, gözümü kör edecek bir saçma da bende vardı. Hemen yanımdaki Doğan Tokmak, *"bu saçmalar, çok saçma"* diyordu. Pansuman yapılsın diye, beni revire yolladılar ama, içerideki yaralıları görünce, lafını bile etmeden geri döndüm.

**

Yaralılarımızı ziyaret ettikten sonra görev yerine dö-nüyordum. Fazla kalamamıştım. İçerisi hem çok kalabalıktı hem de ortalık resmen kan gölüydü. Bu kısa ziyarette şunu bir kez daha gördüm: İnsanlarımız yaşamayı, gül-meyi seven ve nasıl yaşanacağını, gülüneceğini bilen. Yunus Abi'nin deyişiyle 'güzel insanlar'dı. O derin yaralar dikilirken barikata dair malumat soruyor, bir şeyler tembihliyor, yaralarıyla dalga geçiyor ve *'birazdan geliriz, dikiş biter şimdi'* gibi laflar ediyorlardı.

Koridorda ilerlerken, Berkan'ın yaralanmış halde ve kucakta taşınmaya çalışıldığını gördüm. Üç, dört arkadaş Berkan'ı zaptetmeye çalışıyorlardı. Berkan ise yarasının acısından değil, kucakta taşınıyor olmasından dolayı homurdanıyordu:

- *Yahu indirin beni, karizmamı izdirmeyin, yürürüm kendim. İndirin diyorum size. Allah allah, indirsenize yahu...*

Taşıyan arkadaşlara yardım için ben de yanlarına gittim. Berkan'ın homurdanmalarına kulak tıkayıp kucağı-mızda taşıdık ve sağlıkçılara teslim ettik. Kurşun baldırından girmiş, öte tarafından çıkmıştı. Biz yerimize döndük, 15 dakika geçmedi ki Berkan da geri geldi. Berkan'ı zaptetmek mümkün olmamıştı yine...

**

C/8 koğuşu operasyonun başlamasının ardından yaralılarla dolmaya başladı. Kurşun, bomba, şarapnel yara-

sı olanlar hızla artıyordu. Elimizdeki her şeyle müdahale ederek, özellikle kan kaybı olan arkadaşları diri tutmaya çalışıyoruz. Tüm ranzalar ve koğuşun ortası, yaralılarla dolmuş durumda. Öyle ki, C/8 koğuşunu karşı çatılardan taramaya başladılar. Bu koğuşu, ilk yardım yeri olarak kullandığımızı farketmişler ve gayet iradi olarak, yaralıların bulunduğu yere kurşun sıkıyorlardı.

İlk yardım malzemelerimiz giderek azalıyordu. Aralarda sargı bezi, tampon ve benzeri hazırlamaya çalışıyorduk. Umut Gedik, bu konuda çok yardımcı oluyordu. Annesi hemşire olduğu için, ondan edindiği sağlık bilgileriyle yaralılarla ilgileniyordu. Zeliha ve Umut'la beraber, yaralı yoldaşlarımızı ölüme teslim etmemeye çalışıyorduk...

**

Maltada çok büyük bir patlama oldu. Adeta bütün hapishane zangır zangır titredi. O anda bu patlamanın kaynağını çıkaramadım. Ama ya güçlü bir bomba atıldı ya da bir kurşun bizim tüplere denk geldi.

Patlamanın şiddetiyle yere düştüm. Karanlık olduğu için etrafı da seçemiyorum ama yerdeki hareketlilikten başka arkadaşların da düştüğünü fark ediyorum. O sırada bir arkadaş "*Mehmet Abi yaralandı*" dedi.

Mehmet Doğan'ın yüzü patlamanın etkisiyle parçalanmıştı. Elleri de yırtılmalar vardı. İlk etapta farkedebildiklerimiz bunlar oldu. Başka bir arkadaşın da koluna şarapnel türü parçalar saplanmıştı. Yaralıları hemen oradan çekip aldık ve C/8'e götürdük.

Sağlıkçılar, Mehmet Abi'nin elini diktiler. Ama yüzüne yapacak bir şey yoktu. Daha fenası bir gözü yerinde yoktu. Yüzü de yanmıştı. Elden geldiğince pansuman yapıldı.

Mehmet Abi'nin ömrünün çoğu hapishanelerde geçmişti. Sayısız saldırıya uğramış bir yoldaşıymızdı.' 78'ler-

den bu yana, bu gözler kimbilir nelere tanık olmuştu. Mehmet Abi'ye bakarken içimden böyle şeyler geçiyor, içim içime sığmıyordu. Hırsla koğuştan çıktım.

Yeniden barikat tarafına gittim. Barikata yükleniyorlardı, *"sıkıysa gelsenize"* diye bağırdım. Yine kurşun sıkıldılar. Zaten bir yandan barikata yüklenirken diğer yandan da kurşun sıkıyorlardı. Bizi barikattan uzak tutup yıkmak içindi bu kurşunlar. Belki birazdan bu barikat yıkılırdı ama bizi nasıl yıkacaklar?! İşte bu mümkün değil. Onlar kurşun sıkıkça, biz de ellerimizdeki demirleri yere vuruyor, aralarda da slogan atıyoruz. Artık ilk anlardaki gibi "teslim olun" demiyorlar. Daha doğrusu 'teslim ol' çağrısını megafonla değil, kurşunlarla yapıyorlar.

**

Rıza'nın vurulduğunu duyar duymaz, hemen TKP(ML) koğuşuna gittik. TİKB'li hemşire arkadaşlar *"bu koşullarda bir şey yapamayız, iç kanama var"* dediler. Bunun üzerine, yüklenip kendi koğuşumuza götürdük Rıza'yı. Hemşirelerden biri de bizimle geldi. Ama yapacağı bir şey olmadığı için geri döndü. Rıza'nın elini sıktım, öylece bakiştık. Konuşmadık, çünkü Rıza konuşamıyordu ama söyleyeceğimiz her şeyi paylaştık o anda. Demiri kavrayıp dışarı çıktım. O demir yerine, kabza tutulacağı günler de gelecekti elbette.

**

Rıza'nın vurulmasını haber alınca, C/9'a gittim. Rıza'nın göğsünden vurulduğu söyleniyordu. Bu durumla ilgili, daha önce bir müdahale yöntemi okumuştum. Göğüsten yaralanmalarda, kurşun deliğini naylonla örtüp, hava giriş çıkışını engellemek gerektiğini okumuştum. Yoksa gövdenin iç basıncı değişiyor ve ciğerler soluk almak için genişleme olanağını yitiriyor ve bir tür boğulma gerçekleşiyor.

C/9 üst kata çıktım. Adeta savaş hastahanesine dönmüştü koğuş. Her yer yaralı doluydu. Yaralılar yerlerde, ranzalarda uzanıyordu. Ortalık kan gölüydü. Sağlıkçı arkadaşşa, göğüs yaralanmalarıyla ilgili bildiğimi aktardım. Yaranın o tür olmadığını söyledi.

Orada biraz daha kalıp yaralılarla konuşmak, konuşamayacak olanlara da dokunmak istiyorum. Ama buna imkan ve zaman yoktu. Sağlıkçılar bile zor hareket edebiliyordu. Bülent de Rıza gibi ağır yaralıydı. Mehmet Abi, Mızrap, Yunus ve daha birçok arkadaş... Hepsinin acısını yüklenip, kinimi bu kanla bileyip, görev bölgeme döndüm.

Gece mi gündüz mü, artık karıştırmaya başladım. Pencerelele de battanileyelerle kapattığımız için, içerisi kapkaranlık olmuştu. Ama kapatmasak bu kez hedef gözeterek ateş ediyorlar. İşte bu ortamdayken, bir arkadaşşı daha yaralı olarak getirdiler. Yarasını bile karanlıkta zor görüyorum. Neyseki biri nerden çıkardıysa bir fener bulmuştu. O, feneri yaraya doğru tutarken, ben de yarayla ilgilenmeye başladım. Bistüriyle kurşuna ulaşmaya çalışıyorum. Mum ışığında iğne aramak gibi bir durum.

Sağdan soldan patlama sesleri de geliyor. Bu halde ben kurşunu çıkarana kadar kan ter içinde kaldım. En sonunda çıkardım ve dikiş atmaya başladım.

Durmadan yaralılar geliyordu. Yunus'u kucaklayıp getirdi arkadaşlar. Getirenler de Yunus'un kanıyla ıslanmış durumdaydılar. Kolundan ve bacağından vurulmuş, damarları parçalandığı için de epey kan kaybetmişti.

Yunus orta yaşlı, evli bir arkadaşımızdı. Liseye giden iki oğlu vardı. Onları da ziyaretten tanıyordum. Bizim gençler "Koç Baba" derlerdi ve babacan bir kişiliği vardı

Yunus'un. Gittikçe solan yüzüne baktıkça, kaybedecek zaman olmadığını anlıyordum. Sağlıkçımız hemen turnike yapıp kanı durdurdu. Dikiş atıp, sonra da serum bağladı ama Yunus kendinden geçmişti bu arada.

Gelen diğer yaralılarla ilgilenmeye giderken, o sırada Yunus'un yanında olan yaşlıca bir taraftarımıza, serum iğnesini kontrol etmesini söyledim. Geri döndüğümde Yunus'un iğnesi çıkmıştı. Oysa az önce yaşlı amcamıza tembih etmiştim. Amcamız uyarımı unutup, Yunus'a ağıt yakmaya başlamış. Bir yandan serumu yeniden takarken bir yandan da ağıdı kesmesini, şimdi duygusallığa yer olmadığını, ağlayacaksa da burayı terketmesini söyledim. Aslında tüm sevgisiyle yoldaşının başında bekleyen amcamıza bunu söylemek de zordu. Ama zorunluydu da. Çünkü böylesi anlarda, kendini duygusallığa kaptırırsan, istemeden de olsa, sevdiklerine zarar veriyorsun.

Yaralılara müdahale etmeye çalışırken, kurşun ve bomba sesleri dışında, iş makinelerinin sesleri de duyulmaya başlandı. Hem koğuşun dış duvarına kepçeyle vuruyorlar, hem de tavanda matkap hazırlık yapıyordu. Bu durumda burada kalamazdık. Yaralıların kurşun ve bomba saldırısına maruz kalmasını istemediğimiz için, hızla alt kata taşındık. Burası yemekhane olarak kullanıldığından ranzalar yoktu. Yere battaniye serip, yaralıları balık istiş uzattık. İğne atsan yere düşmez bir manzara vardı ama yaralı sayısı giderek artıyordu.

Pencerelerden dışarı bakıyorduk, hava kararmıştı ve bulunduğumuz yer de karanlıktı. Birden üzerimize ateş edilmeye başlandı. Kurşun sesleri kesilince, ayağa kalk-

tık. Bir arkadaş çakmak yakıp duvara tuttu. Kurşunlar tam başımızın hizasına sıkılmıştı. Aslında içerisi karanlıktı ama, muhtemelen gece görüş dürbünü kullanıyorlardı.

Oradan ayrılıp kendi yerime gidiyordum ki, bu kez malta kapılarından ateş açıldı. Çenemin alt kısmına saplanan bir şeyle dengemi kaybettim. Korkunç bir sinir kapladı her yanıma. Acıdan öte sinirlenmiştim. Öyle ki çenemden aşağı akan kan değil de, hınçtı sanki. O kızgınlıkla *"öldürmezseniz şerefsizsiniz"* diye bağırdım. Aşağılık alçaklar, burunlarının ucunu göstermeden, sindikleri yerlerden ateş ediyorlardı.

Yaralanınca bir arkadaş yanıma geldi ve Zelihalar'ın oraya götürmeye başladı beni. O karanlıkta birkaç adım attık, yine ateş açıldı. Yere yatana kadar, beni götüren arkadaşın da bacağına saçma denk geldi. Şimdi o da vurulmuştu ve duvarın kenarına çekilip bekledik biraz. Birbirimize neremizden vurulduğumuzu söyledik ve gülmeye başladık. Sonra yine ayaklandık, yine ateş açıldı ve yine attık kendimizi yere. C/8 koridoruna gelene kadar, bu durum o kadar çok tekrarlandı ki, biz iyice gülmeye başladık artık.

C/8 koridoruna gelince Mehmet Koç abimiz karşıladı bizi. Bir yaralı, kanlar içindeki halimize bir de gülen yüzlerimize bakıp *"ölüyor musunuz, gülüyor musunuz belli olmuyor"* dedi. Yanımdaki arkadaş *"Ne farkeder Mehmet Abi, güle güle ölünüz, öle öle gülünüz say"* dedi.

Mehmet Abi'nin kızı ve kardeşi şehidimizdi. Onun çocukları yaşındaydık. Bazen tatlı sert kızardı bize ve yine o ses tonuyla bizi pansumana yolladı.

İnsan kendi kanından çok, yanındaki yoldaşından akan kana isyan ediyor. Bir şey yapamamaya isyan edi-

yorsun. Yoldaşından kan sızdıkça, bu isyan daha da büyüyor. Yoldaşları bu halde görmek, bizde demoralizasyon yaratmadı. Aksine hıncın daha da büyüyor. Yerinde duramıyorsun.

C/8'de daha fazla kalamayıp C/9'a indim. Televizyonda haberlere bakıyordu direnişçiler. *"İçerden kaleşnikoflarla ateş ediliyor", "mahkumların elinde lav silahı var"* gibi haberler geçiyor TV'den. Bu haberlere gülmek elde değil ama gülecek bir şey de değil. Burjuva basının her zamanki aşağılık tavrı, sürüyor işte. Yine devrimcilerin katledilmesine alkış tutuyorlar.

Ölüm orucuna gönüllü olmuştum ama ekiplerde yeralamamıştım. O zaman buna çok üzülmüştüm. Gülay Abla da gönlümü almaya çalışmıştı. Söylenenleri anlıyordum ama, yine de bende bir eksiklik, bir zaaf mı var ki seçilemedim diyordum içimden. Gülay Abla halimi anladığı için *"seçilememiş olmak, direnişin dışında kalmak değildir, kendini daima direnişin asli unsuru olarak görmelisin"* demişti. Haklıydı ve işte şimdi biz, direnişçilerimize uzanan kanlı ellerin önüne geçiyor, düşüyorduk. Yaralı arkadaşları ziyaret ettikten sonra, Gülay Abla'nın ne kastettiğini daha iyi anladım.

Yaralılarla vedalaşmaya gittim. Çünkü burada şehit düşeceğimiz düşüncesi hemen herkesin ortak ruh haliydi. Direnebildiğimiz kadar direnirken üçer, beşer şehit olacağımız genel bir ruh haliydi zaten. O nedenle içilen her sigara *'son sigara'* oluyordu aramızda. 'Hakkını helal et' diyenler vardı. Ben de bu ruh haliyle yaralılarla vedalaşmaya gittim. Ama, yaralıların baş ucunda, ölüm orucu direnişçileri vardı. Onlar, ölüm orucu direnişçisiydi ama, şimdi yoldaşları gözlerinin önünde ölüyordu. Bu duruma isyan ettikleri her hallerine yansıyor.

Direnışçilerden sonra yaralılarla vedalaşmaya başladım. Konuşabilene "nasılsın" diyorum, onlar da ne halde olurlarsa olsunlar *"iyiyim iyi"* diye cevap veriyorlar. Ağır yaralılara ise sadece bakıyordum. Ama yaralılar da ben de bunun bir vedalaşma olduğunun farkındaydık. Zaten veda sözleri gereksizdi şimdi.

D/7-8 bölümünü iyice gaza boğdular, öyleki içeride kalınamıyor artık. İçeri girip son kez kontrol ettik, ki kimse içeride kalmayın. Sonra maltaya açılan kapısını kapattık iyice. Ümit Günger'le durum hakkında konuştuk. Biz D/7-8'deyken, bu barikata da yüklenmişler. Önce Rıza, ardından da Bülent vurulmuş. İkisinin durumunun da ağır olduğunu söyledi Ümit. Direnişin sürdüğü her mevzide kanımız dökülmüştü zaten. Bunu bekliyorduk zaten. *"Teslim olun"* diyenlere, *"Cesaretiniz varsa gelin"* demenin bir bedeli vardı ve ödüyorduk işte.

*"Yaşadım diyebilmek için
Sevmek gerek Sevdiğin gibi de
sevmek O sevgi için emek
vereceksin
güzelleştireceksin..."*

*Yaşadım diyebilmek için
Yağmur gibi yağacaksın
akacaksın yamaçlardan
akacaksın bir ırmak gibi sessiz ve
sedasız... Osman gibi, Veli gibi
Yaşadım diyebilmek için*

*İsteyeceksin!
Kendin için değil
Seveceksin herkes için...*

*Acıya göğüs germektir yaşamak
Osman Abi, Veli Dayı gibi sevmektir
Yaşadım demek için Sevdaların en
güzelini yaşayacaksın Sevdanın en
güzeli*

*Acıların en büyüğüdür En güzel sevdayı
yaşıyorum diyorsan Acının en büyüğünü
yaşıyorsun demektir...*

(İbrahim ERLER)

GAZ ODASI -1

Emperyalizm, halklara düşmandır. Bu düşmanlığın, ne ve nasıl olduğunun en yakın ve yakıcı hali, Irak'taki Amerikan işgalidir. Amerika, Irak halkına yönelik saldırılarında kimyasal silahlar da kullanmıştır. Bu silahlarla katledilen Iraklılar'ın görüntülerini çeken İngiliz Reuters

Haber Ajansı muhabirinin çektiği görüntülere yayın yasağı getirildi. Ama tüm bu görüntüler için, muhabir özetle şunu söylüyordu TV'lere: *"İnsanların elbiseleri sağlam, kendilerinin ise elleri, yüzleri, etleri eriyip akmıştı."*

Emperyalizmin ülkemizdeki uşakları da halk düşmanıdır. Bu düşmanlığın, ne ve nasıl olduğunun en yakıcı cevaplarından biri de, 19 Aralık'ta Bayrampaşa'da yaşananlardır. Reuters muhabirinin anlattıklarının bir benzerine, Bayrampaşa'daki kadın yoldaşlarımız maruz kaldılar. Felluce'den dört yıl önce, aynı kimyasal silah Bayrampaşa'da kullanılmıştı.

Ümraniye'de de, tüm hapishanelerde olduğu gibi, sayısız gaz bombaları atıldı. Ama bununla yetinmediler. Kimyasal saldırının en son teknolojilerini de soktular devreye. O günlerde Ümraniye Hapishanesi'nde görevli olan kadın gardiyan Yıldız ERCAN bunları anlattı daha sonra. Ama bu gardiyan Yıldız ERCAN'ın tanıklığını, burjuva medya sessizce geçiştirmeyi yeğledi:

"Tanık olduğum, ismini dahi bilmediğim ağır silahlar içeriye giriş yaptı. Bunların tarihini yapmak istiyorum; uzun bir askeri aracın üzerine yerleştirilmiş iki ayrı silah. Bunlar tek kişinin kullanamayacağı, ağır silah olarak tabir edilen silahlardı. Bir vincin üzerinde asılı olarak gördüğüm bir silah daha vardı. Dış yüzü cam ya da mika gibi saydamdı. İçinde mutfak tüplerine benzeyen, ama tam mutfak tüpü de değil, bir tüp vardı.

"... Sağlık muayenelerinde bizzat bulundum. Gördüğüm manzara ürkütücü ve korkunçtu: Yanmışlardı ama bu yanan yerlere denk gelen elbiseleri yanmamıştı..."

Yıldız ERCAN'ın tanık olduğu o tüplerdeki kimyasal gazlar, Ümraniye'deki özgür tutsakları teslim almak için kullanıldı. Tutsakların *"yeter, teslim oluyoruz"* diye bağıraraklarını hesaplayarak, gaz saldırısından önce ölüm orucu direnişçilerinin, yaralıların ve tutsak çoğunluğu-

nun bulunduğu C/8-9 üst ara koridorunu da vinçle yıktılar. Akılları sıra, teslim olan tutsakların bu boşluktan can havliyle dışarı çıkacağını hesaplamışlardı. Ama bir kez daha yanıldılar, bir kez daha yenildiler...

C-8/9 koğuşunda yaralı arkadaşlarımızın ve ölüm orucu direnişçilerinin olduğunu biliyorlardı. Buraya kimyasal gaz sıkmaları, kesinlikle tesadüf değildir. *"Hayatlarını kurtarmaya geldik"* dedikleri ölüm orucu direnişçilerinin ve ağır yaralıların olduğu bir yere, özellikle etkili ve uzun süreli bir gaz verildi.

Bu gazı, Ercan'ın vurulduğu üst kattaki deliklerden borularla püskürttüler. Gazın havaya yükseleceğı düşünülür, oysa nasıl bir gaz idiyse; üst katın pencereleri açık olmasına rağmen, ağır ağır ve kıvrıla kıvrıla alt kata iniyordu. Sigara dumanı sıcak havada nasıl kıvrılarak akarsa, bu da öyle ama sis gibi beyaz bir dumandı. Yani gazın geldiğini, bizi sardığını görüyorduk.

Birkaç arkadaş *"panik yapmayın"* diyordu: - *Çırpınmak, panik, oksijeni boş yere harcamaktır. Tutabildiğiniz kadar nefesinizi tutun, soluk almayın. Soğukkanlı olun!*

Gaz bulunduğumuz yere ulaşınca, denildiğı gibi havlularımızı yüzümüze kapatarak, nefeslerimizi tutmaya başladık. Fakat bunu ne kadar yapabildik? Zaman geçiyordu ve soluk almadan duramazsın. Aldığımız ilk solukla beraber bu gaz ciğerlerimize doldu. Boğuluyorduk, her soluk alışımızla beraber içimiz yanıyordu artık.

İnsan boğulurken soğukkanlı olabilir mi? İşte yapmaya çalıştığımız buydu. Ve artık bir noktadan sonra, can çekişerek yerde kıvranmaya başladı birçok arkadaş. Ağzımız, burnumuz köpürüyor, sanki ciğerlerimizi kusuyoruz. Koğuştan koridora çıkmaya çalışanlarla, koridordan koğuşa girmeye çalışanlar çarpışıyordu. Çünkü herkes ve her yer aynı durumdaydı. Pencerelere yakın olmak da bir şey değiştirmiyordu, tersine, pencereden de aynı gaz yılan gibi kıvrılarak içeri dalıyordu.

Bir zaman sonra bu gaz kesildi. Yarı baygın, bitkin halde, öksürenler ve kusanlar kendilerine gelmeye başladılar. Tüm direniş boyunca atılan gaz bombalarına neredeyse alışmıştık. Ama bu, resmen Naziler'in gaz odası uygulamasından farksızdı.

Bir duvarın dibinde bağdaş kurup, başını duvara yaslayarak sanki kır havası solur gibi soluyan ve kıpırdamadan bu işkenceye dayananlarımız da oldu. Sonrasında birine sordum:

- *Sen nasıl durdun öyle, valla helal olsun!*
- *Sen onu bir de bana sor..., diye cevapladı arkadaş.*

Ağır yaralılar ve ölüm orucu direnişçileri, gaz işkencesine en sağlam olanlarımızdan bile daha sıkı direndiler. Ah edenini duymadım. En çarpıcı olan da şuydu: Kadınlı erkekli değişik yaşlardan yüzlerce insandık. Kimimiz belki mücadelenin her bedelini göğüslemeye hazır da değildi. Düne kadar kendine belli bir sınır çizenlerimiz, mücadelenin güçlüklerinden yorulup geri duranlarımız da vardı. Ya da zaten sadece evinin kapısını açtığı için tutsak düşen taraftarlarımız da bulunuyordu. Ama işte bu koşullarda, gazla boğulurken bile, kimse çıkıp *"yeter"* demedi. *"Dayanamıyorum"* demedi. *"Teslim olalım"* demedi. Nazi artıkları, çok bekledikleri halde tek bir kimseden *"teslim oluyorum"* çılgılığı duyamadı. İnsanlar ciğerlerini kustular ama bu aşağılık katillerin kanlı çizmelerinin önünde diz çökmediler.

Bu kimyasal gaz saldırısı, tüm Özgür Tutsak kitlesinin **aynı anda** ve **hep beraber** geçtiği bir ölüm sınavı oldu.

Gazın etkisi sürüyordu ve bu koşullarda artık Konferans Salonu'na çekilecektik. Çekilme hazırlıklarına başlandı. Taşıma grupları oluşturuldu. Yeni durumun gerek-

tirdiği irili ufaklı birçok iş için anında görevlendirmeler yapıldı. Her şey, her zaman olduğu gibi tepeden tırnağa örgütlü ve saat gibiydi. Bu saatin tik tak'ları ise, kanlı bedeniyle yoldaşlarının kucağında taşınan Ercan'ın, umudumuzda çarpan yüreğiydi.

KONFERANS SALONU

Kanlı, uykusuz, aç, yaralı ve umut yüklü bir kervan kurdu Özgür Tutsaklar. Daha az önce gazdan ciğerleri sökülen onlar değildi sanki. Gazın zehirlediği, duman ve isle puslanmış koridor boyunca, sırtlarında ve kucaklarında yaralı yoldaşları, ellerinde demir sopaları ardı ardına yü-

rüyolar.

Ara koridorun ana maltayla buluştuğu kapıya gelen, bir an duruyor, "*devam et*" talimatını alınca, askerin ara ara taradığı maltaya çıkıyor. Yaklaşık elli adımlık bir yürüyüşten sonra, B-2 koğuşunun kapısına ulaşıyor. Bu elli adım, adeta bir mayın tarlasında atılıyor. Mayın gibi nereden nasıl vuracağı belli olmayan askerin sıkıldığı kurşunlar var bu yol boyunca.

D Blok barikatına kadar ilerlemiş olan kontralar maltayı ateş altında tutuyorlardı. Bu yüzden Özgür Tutsaklar'ın kervanı sessiz ve dikkatli. Böylece yeni mevzimize taşındık. Özgür Tutsaklar'ın ilk işi kervanın en değerli yükünü, Ercan'ın kanlı bedenini Konferans Salonu'nun sahnesinde bir katafalka yerleştirmek oldu.

Yanımızda kimi dostlarımız da vardı. Ama hepsi değil. Mensubu oldukları grupların, ardına geçmekte acele ettikleri barikatın, her nasılsa bu tarafında kalmış tutsaklardı bunlar. Elbette, diğer gruplarla sonuna kadar beraber hareket etmeyi önermiş ve istemiştik. Ama en başından beri, kendi koğuşlarında kalmak istiyorlardı. Bizimle birlikte olurlarsa, paylarına düşen bedelin büyüyeceğini düşünüyor ve bundan kaçınıyorlardı. Ölüm orucuna birlikte başladığımız TKP(ML) dahil, MLKP, TKP/ML, TİKB ve diğer gruplar, Özgür Tutsaklar'dan tamamıyla ayrı yerlerdeydiler artık. Sadece TKİP Davası'ndan az sayıda tutsak ve ölüm orucu direnişçileri bizimleydi.

Hemen hepimiz Konferans Salonu'nda toplandıktan sonra, bir grup kontrol için geri döndük. Gazdan zehirlenip, bir köşede baygın kalan birileri olabilir diye her yeri bir kez daha kolaçan ettik. Kimse yoktu. Bu sırada gözlerimizi açamaz hale geldik. Gazın etkisi hala sürüyordu.

C-1 koğuşunun oraya geldiğimizde, biraz önce terkettiğimiz koğuştan eşya getirmemiz söylendi. Yine

geri döndük. Maltanın ucunda siperlenmiş ve her duyduğu tıktırtıya ateş açan askerin tehdidi altında, sessizce eşyaları taşıdık. En son bir tüp kaldı. Tüpü de gidip aldık, tam karşıya geçerken kurşun yağmuru başladı. İbrahim Erler *"heyecanlanma"* dedi ama, kurşunlardan biri tüpe değse, hepimiz havaya uçarız diye düşünüyorum. Fakat serde delikanlılık var, tüpü bırakmak da olmaz. Son bir gayretle, tüpü kucaklayıp karşı tarafa geçtim. Ardımızdan kurşunlar yağıyordu.

Bugün direnişteki üçüncü günümüz. 21 Aralık yani. Konferans'ta, operasyonun başından beri, tüm kitlemizle ilk kez biraraya gelmiş olduk. E, B, C Blokları, santim santim son ana kadar savunulduktan sonra, direnişin üçüncü günü buraya çekildik.

Elbette, tespit ettiğimiz bir koğuşa çekilip barikat kurmak da mümkündü. Ama biz başından beri bunu tercih etmedik. En geniş alanda, en yaygın Şili direnişi esas aldığımız için, hareketliliğimizi de operasyonun seyrine göre belirliyorduk.

Her zaman haberleri seyretmek için oturduğumuz köşede, bu kez duvar dibine iyice yanaşıp sohbet etmeye başladık. Dönüp dolaşıp yine burada toplandık, bizim kürkçü dükkanı da burası, diye düşünüyordum. Ama işte öyle hareketli olmasaydık, kendimizi kedi gibi kısıtlanmış hissedecektik. Oysa şimdi aslanlar gibiydik.

Yanımda oturan bir arkadaş kendi kendine gülüyordu. *"Neye gülüyorsun"* diye sordum. *"Hiç"* dedi; *"İlk anlar aklıma geldi, E Blok kapısını patlatabilseydik, bu katilleri hapishane bahçesinde kovalardık."* Ben de güldüm, haklıydı. Bu tavrımızın bir bedeli vardı ve ödüyorduk işte. Daha da ödeyeceğiz ama herkes mağrur ve gözler gülüyor. Elimizden geleni yaptığımızı biliyoruz, Ercan'ın huzurunda içimiz rahat.

Üzerindeki Cephe bayrağıyla Ercan, üç gündür süren direnişin zafer abidesi gibi. Başucunda yoldaşlar nöbette.

Sahnenin hemen dibinden büyük salonun girişine kadar, yüzlercemiz duvar boyunca türlü hallerdeyiz. "İkmal Taburu" son şişe sularını da getirmiş. Ercan, sahnedeki yerinden duruma hakim yine, durum öyle ki, sanki bir kutlama programına ara vermişiz. Çay arası hem de...

Evet, çay bile var. Helal Xalo'ya. Bu koşullarda çay yapabilmış.

Yaralılar bile sohbet halinde. Kendileriyle ilgilenen arkadaşlara espri yapıyorlar. Durumu ağır olanların alınlarında yoldaş elleri geziniyor. Hepimizin "silahları" duvarlara yaslı duruyor veya yere uzatılıp bırakılmış. Merdiven parmaklıklarının kötü demirlerine AK-47 muamelesi yapılıyor adeta.

- *Ya kardeşim, bıraksana benimkini, elim alıştı ona. Şunu al bak, bu da tam senlik, sırık gibi...* ve gülüşmeler.

- *Şişşşt, ona dokunmayın!*

Uykusundan gözünü aralayıp konuşan arkadaş "kabza"sına çarşaf sarıp sıkıca bağladığı 'silahı'nı kucağında emniyete alıyor.

Evet, herkesin elinde demirler var.

Burası, yani Konferans Salonu dediğimiz yer, biz almadan önce, bomboş tutulan, tozlu, paslı bir salondur. Kimi zaman personeli buraya toplayan idare, faşist-şovenist telkinlerde bulunuyordu. Sonra biz aldık. O günden sonra da en güzel, en coşkulu, en neşeli günlerimizi paylaştığımız bir mekan oldu. Eğlence, kutlama, anma programlarımızı, tiyatro oyunlarımızı hep bu sahnede gerçek-

leştirdik. Tüm bu etkinliklerde, sahnede olurdu Ercan ve Rıza. şimdi yine sahnedeler. Rıza yaralı ve Ercan, bir şehit olarak uzanıyor şimdi. Bir daha kalkamayacak, kalkıp da Zazaca türküler söyleyemeyecek, Yorum için beste çalışmalarını yapamayacak, halayın başına geçip Karaçor oynayamayacak. şimdi Ercan kanlı bedeniyle bir ölüdür. şimdi Ercan şanlı ruhuyla, feda ruhuyla bir ölümsüzdür. Ve üzerindeki kızıl bayrağın dalgalandığı her yere direniş ve umut taşıyacaktır.

Konferans Salonu'ndaki halimiz Stalingrad siperlerindeki Kızıl Ordu'nun dinlenme anını andırıyor. Yaralılar bir köşede uzanıyor, şikayet eden, "ah" diyen yok. Kiminin başı, kiminin göğsü, kolu, ayağı sargılı. Sağlıkçılar her an başlarındalar. Yaralıların hemen üzerinde Ercan var. Umudun bayrağına sarılmış. Bayrak, rengini şehitlerimizin kanından alır, deyişindeki gibi Ercan'ın kanı var bayrağımızda. Üç gündür uykusuz olan bazı Özgür Tutsaklar uyumaya çalışıyorlar. Kimisi ilk kez karnını doyurma fırsatı bulabilmiş. Yedikleri birkaç peksimet. Bir başka köşede, buraya kadar taşınan tüple çay yapılmış. Kadın yoldaşlar, üstü başı yırtılan ya da ıslanan tutsaklara giysi veriyorlar. İbrahim Erler, her ikisi de sargılı ellerinin arasında tuttuğu sigarasından nefes çekip, yanındakine bir şeyler anlatıyor. Türkü söyleyenlerin sesine karışıyor sohbet sesleri. Birazdan yeni bir Nazi saldırısını göğüsleyecek olan Stalingrad direnişçilerinin bir dinlenme anından farksız bir tablodur bu.

şimdi burada bulunan Özgür Tutsaklar, sınıf mücadelesi içindeki böylesi çarpışmaların 'Stalingrad' değeri taşıdığını bilirler. Zaten bu nedenle 'Non Pasaran' diyorlar. Fakat 'geçit yok' derken, esas olarak duvarlar, maltalar, koğuşlar kastedilmiyor. Faşizm bunları elbette ele geçirebilir ama yüreğimizi asla!

Naziler, o ruhu, o bilinci, o umudu, bu topraklardan

kazımak için saldırıyor. Amerika'nın ucuz askerleri, işte bu nedenle, bu salonun tepesinde skorsky helikopter uçurup, her yandan kurşun sıkmaya hazırlanıyorlar. O helikopterleri, o kurşunları, o bombaları emperyalizm veriyor ellerine. Ki halkın umudunu yokedebilsinler. Ama naşle! Direnenler ölebilir, fakat direniş, daha büyük kavgalara gebe olarak sürer. Ve zafer, en berbat koşullarda ve en ağır kuşatmalardaki Stalingradlar'da yazılıyor. Şimdi olduğu gibi...

Ölüm orucu direnişçilerinin yanına gidiyorum. Gülay'la sohbe başlıyoruz. Gülay, şehidimiz Ercan'ı gösterip konuşuyor:

- *Bizden geriye ölümüne savunulacak bir umut kalacak diyorduk ya, işte omuzlarda taşınıp dalgalandırılacak olan umudumuz, hem de bizden önce...*

Gülay, direniş başlamadan önceki bir sohbetimize atıfta bulunuyor. O zaman, bizden geriye ne kalacak diye sormuş ve cevaplamıştık: **Umut!** Evet, bizden geriye kalacak olan bu olacak. Emperyalizm ve oligarşiye karşı savaşıp kazanmanın umudu kalacak. Eğer, halkın kurtuluş umudu kalmazsa, o halk köleliğe boyun eğmiş sayılır zaten. Ama, eğer o halk, kendi içinden zulme asla boyun eğmeyen kahramanlar çıkarmışsa, esaret zincirini de parçalıyor demektir.

Umut, bir liseli olarak atıldığı kavgada, en son SPB komutanlığı yapıyordu. Birliğindeki savaşçılardan biri de Ercan'dı. Umut Trabzonlu, Ercan Dersimli'ydi. Her ikisi de aynı kavganın neferiydiler. Ve şimdi Umut, dışarıdan bu yana beraber olduğu Ercan'ın alnından öpüyor.

Herkes, bütün Özgür Tutsaklar, Ercan'ın katafalkının önünden geçip, Ercan'ı selamlıyorlar. Umut yaralılarla il-

gilendiği için hep orada. Hep yanında duruyor Ercan'ın. Onlar dışarıdan bu yana hiç ayrı düşmediler. Onlar hiç ayrı düşmeyecekler...

Biraz kilolu olduğu için uzanacak yer bulmakta zorlanan Ata, en sonunda ölüm orucu direnişçilerine yakın bir yere oturuyor. Direnişçilerden Zehra'yla sohbete başlıyor hemen. Sohbetin bir yerinde, hep yaptığı gibi, kızı BerŞn'in fotoğrafını çıkarıyor Ata. Zehra da tanıdığı için, BerŞn'in üzerine konuşuyorlar. *"Her şey gelecek için"* diyor Zehra, BerŞn'in fotoğrafına bakarken. Küçük kızının fotoğrafını öpen Ata tekrarlıyor: *"Her şey çocuklarımız için Zehra"*.

Konferans'taki soluklanma süremizin olduğu, az sonra anlaşıldı. Çatının üzerinde dolanan bir helikopterin sesini ne zamandır alıyorduk zaten. Sonra ses iyice arttı ve uzun süre kaldı. Çatıya indirme yapıyorlardı büyük olasılıkla. Buraya geleli, bir parça soluklanalı en fazla iki saat olmuştu ve saldırı yeniden başlıyordu.

Çok geçmeden matkap sesi geldi ve hemen teyakkuza geçildi. Birkaç dakika öncesinin dingin havası, aniden değişti. Çünkü matkap demek, açacağı delikten yağdırılacak kurşun, bomba, gaz demektir. Deliklerin açıldığı köşeler hızla boşaltıldı. Önce yaralılar, sonra da tüm tutsak kitlesi ara koridora çekildi. Tam bu anda, matkap deliklerinden bütün salonu taramaya ve bomba atmaya başladılar.

Bombalar patlamaya devam ederken, kadınlar koşuşuna açtığımız delikten diğer tarafa geçiyoruz. Bu deliği, direnişin ilk saatlerinde, kadın direnişçileri bu tarafa almak için açmıştık.

Atılan kimi gaz bombaları düştükleri yerde yangın çıkartan cinsten. Aynı anda hem gaz bombası hem de bu

yangın çıkartıcı bombalardan atıyorlar. Bazı yerlerde küçük çaplı yangınlar da çıkıyor.

Ercan'ın cansız bedeni, üzerindeki bayrakla birlikte, hazırladığımız katafalkta yatıyor. Haftalar önce, inançlarımızı haykırdığımız, bantlarımızı kuşandığımız sahnede, şimdi Ercan var. İnançların nasıl yaşatılacağına, sözlerin nasıl tutulacağına, düşüncelerin nasıl savunulacağına sembolü artık Ercan.

Tavandaki ilk matkap patirtisinden sonra, *"tamam"* diyoruz, *"yine harp başlıyor"*. Konferans'ın tavanı çok yüksek. Eskiden bu yüksekliğe tırmanıp bir şey asmak çok zahmetli olurdu bizim için. Bir keresinde kolkola, omuz omuza vererek, çok katlı bir insan kulesi oluşturup pankart asmaya çalışmıştık. Bu kulenin en üstüne de Berkan tırmanmıştı ki, alttaki arkadaşlar onca ağırlığı taşıyamadılar. Haliyle bizim Berkan da aşağı doğru süzüldü ve düştü. Kalkarken gülüyordu ama. Şimdi böyle bir kule oluşturup, matkap uçlarını engellemeye çalışmak aklımızdan geçse de, buna zaman yok.

Matkap ucunun kopardığı ilk beton parçaları altında Konferans Salonu'nu kadınlar koğuşundan ayıran ara koridora çekildik. Oradan da kadınlar koğuşuna geçiyoruz. Ama geçeceğimiz delik küçük ve geçecek çok insan var. Ki kitlenin henüz yarısı bile geçmemişken, tavandaki deliklerden ateşe başlıyorlar. Gaz bombası saldırısı bekliyorduk zaten ama, bu kez el bombaları da atıyorlar. Ardından makineli tüfek atışı başlıyor. Evet, harp yeniden başlıyor ve bu asla mecazi anlamda bir harp değil.

Konferans'ta dehşetli patlama sesleri var. Adeta koca bina sallanıyor. Kurşun yağmuru devam ediyor ve ara koridorda alt alta üst üste sıkışık durumda bu 'dehşet'i iz-

liyoruz. Öyle ya, dehşete düşürmek için tüm bunlar. Ama o anda aklımdan geçen dehşet falan değil, bu salona son kez baktığım oluyor. Duvarlarında, anma günleri gür sesle söylediğimiz marşların, sohbetlerimizdeki gülüşlerimizin yankılandığı bu salonda şimdi, mermiler ve bombalar her şeyi toza dumana boğuyorlar.

Ateş altındaki bu salonda, asılı bulunan önderlerimizin resimleri, bizi seyrediyor. Mahir, Sabolar... Dayı'nın, ana davadaki o duruşmada havaya kalkmış hesap soran eli, bize yol göstermeye devam ediyor yine. Kurşun yağmurları altında olsa da, o yolda yürümeye devam edeceğiz. Çünkü devrimin başka yolu yok. Ve bu 'dehşet', o yoldan sapmamız içinse, yanılıyorlar yine. Biz böylesi dehşetleri de o yolda attığımız adımların altında ezeriz. Önderlerimizin bize öğrettiği budur...

Bence, o katafalkta bomba ve kurşun yağmurları altında, bayrağa sarılı yatan Ercan, direnişin en muazzam görüntüsüydü. Dehşet yaratmaya çalışıyorlardı ya, bizimse aklımızdan bunlar geçiyordu.

Konferans Salonu'nun çatısından yolladıkları kurşun ve bombalar yetmezmiş gibi, PKK'li kadın tutsakların koğuşuna çıkan merdivenlerdeki bölümü yıkıp, oradan da ateş açmaya başladılar. Bu durumda Konferans'tan da çekilmek kaçınılmaz oldu. Fakat birkaç arkadaşımızı ara koridorda bırakarak, bu salonu ele geçirmelerini olabildiğince engellemeye çalıştık. Kazandığımız her bir dakikayı zafer hanemize yazıyorduk çünkü...

EN UZUN GECE...

21 Aralık gecesi, yılın en uzun gecesidir. Bu dönüm noktasını geçtikten sonra, günler yine uzamaya başlar. 2000 yılının 21 Aralık gecesi, yalnızca doğal anlamında değil, Ümraniye'deki Özgür Tutsaklar'ın katlanmak zorunda bırakıldığı işkenceleriyle de, yılın en uzun gecesi oldu.

Direnişin iradesi, yani Özgür Tutsaklar'ın moral ve direnme gücü, 21 Aralık gecesi defalarca ölümle sınandı.

Ölümün adı, önce yangındı. Özgür Tutsaklar'ın çekildiği Kadınlar Koğuşu, askeri güçler tarafından yakıldı. Duvardaki yağlı boyalar alev alıp yanarken, sıcak hava tavanda buharlaşıp kaynar su damlaları halinde tutsakların üzerine yağmaya başlarken, düşman halen "teslim ol" çağrısı yapıyordu. İtfaiye hortumları bu çağrıya boyun eğilirse çalıştırılacaktı. Özgür Tutsaklar'ın cevabı net oldu: Yanacak ama teslim olmayacaktık!

Kadınlar Koğuşu'nun üst katında yüzlerce tutsak, adım atacak yerin olmadığı daracık bir alanda, önce yangını yendiler. Kundakçı katiller, tanık oldukları direnme kararlılığımız karşısında, yüzlercemizi diri diri yakmayı göze alamadılar. Ama, Özgür Tutsaklar'ın ölümün böylesini de göze aldıklarını öğrendiler.

İrade ve güç sınavı bu kadarla da kalmadı. Kundakçıların boyun eğdirme histerisi, şiddetliydi. Havalandırma da, koğuşun içinde yanabilecek hiçbir eşya bırakmak istemeyen tutsaklar tarafından, pencereden atılan eşyalarla oluşmuş büyük bir yığın vardı. Kundakçı katiller bu yığını da ateşe verdiler. Gerek bu yığından gerekse de ilk çıkardıkları yangından yükselen kapkara duman, tutsakların üzerine karabasan gibi çöktü. Bütün gece bu karabasan tutsakların üzerine asılı kaldı. Bu duman, bazen öyle yoğunlaştı ki, aynı anda onlarca tutsak soluksuz kalıp kendinden geçti. Boğulmanın eşiğindeki yüzlerce tutsak, bu uzun süreli işkence sırasında yapılan "Teslim ol!"

çağrılarına da hep aynı cevabı verdiler: Ölünecek ama teslim olunmayacak!

Devlet güçlerinin aczi, tutsakların direnişine paralel arttı. 21 Aralık gecesi boyunca, tutsakların direniş kararlılığını parçalamak için, yangın, duman ve kimyasal gazlarla yürütülen saldırıya uygun olarak, aralıksız bir psikolojik saldırı yürüttüler.

Yapılan "teslim olun" çağrıları, her defasında değişik üslup ve temalarla şekillendirildi:

"Kadınlar, yaşlılar ve yaralıları bırakın gelsinler. Teslim olun..."

"Hepimiz kardeşiz, kardeşi kardeşe kırdıranların oyununa gelmeyin. Vakit varken teslim olun..."

"Bayramda ailelerinizle birlikte olmanızı istiyoruz. Teslim olun..."

"Direnişinizin amacına ulaştı, mesajınızı verdiniz, artık teslim olun..."

"Şkirlerinizi insanlara ulaştırmak için yaşamamız lazım. Teslim olun..."

"Biz sizin düşmanınız değiliz, hepimiz bu ülkenin çocuklarıyız. Teslim olun..."

Çağrılar, bazen "arkadaşlar" hitabıyla, bazen başka türlü başlayıp, her seferinde de aynı iki kelimeyle, "teslim olun" çağrısıyla bitiyordu. En "babacan", en "yumuşak" ses tonuyla, hatta bazen yalvarır gibi konuştukları da oldu. Öyle ya, yaşamamızı istiyorlardı, devletin şefkatini göstermek istiyorlardı... İşte "*rica*" ediyorlardı, artık bu sese kulak vermeliydik, direnmemeliydik. Yoksa...

Yoksa ne olurdu? Oluyordu? Ve olacaktı?

Yoksa, bizi katlederlerdi. Teslim olmazsak bizi yakarlardı. Hikmetinden sual olunmayan '*devletin şefkati*' böyle bir şeydi işte.

Psikolojik savaşın daniskasını yürüttüler ama, Özgür Tutsaklar'dan her defasında aynı cevabı aldılar: Asıl siz

teslim olun!

Kim oldukları ve kimin çıkarı için üzerimize kurşun sıktıkları, yüzlerine defalarca haykırıldı. Katildiler, Amerika'nın ucuz askeriydiler, Manukyan düzeninin bekçileriydiler. Vatan hainiydiler, ki emperyalizmin çıkarlarının bekası için, yapmadıkları zulüm kalmamıştı bu topraklarda. Halk düşmanıydılar, ki halkın sömürülmesi için silahlandırılıp, halkın üzerine sürülen işbirlikçilerdi. Böyle oldukları için de yalancı, aşağılık ve riyakardılar. Bu gerçekler, pratikleriyle yüzlerine vuruldu her an.

Diyarlar ki *"hepimiz bu ülkenin çocuklarıyız!"* Ama hayır! Onlar, Amerika'nın çocuklarıdır. Emperyalizmin çıkarları için, halka kurşun sıkan katillerdir. Amerika'nın, IMF'nin, Avrupa Birliği'nin kirli çıkarları için bu ülkenin yoksul halkına zulmedenler, bu ülkenin çocukları, bizim kardeşimiz değil, düşmanımızdır. Ve teslim olması gereken birileri varsa, halk düşmanlarından başkası değildir.

Ve şimdi "teslim olun" çağrısı yapanlar, İbili, Şdan ve Ercanlar'ın hesabını da vermesi gereken, katiller sürüsüdür. O katiller ki, hem cellat olup yangın, duman ve gazla işkence ediyor hem de papaz olup "teslim olun" di-yordu, o en uzun gece boyunca...

Kadınlar Koğuşu'na çekilince, ölüm orucu direnişçileri ve ağır yaralı arkadaşlar ile bir bölüm arkadaşı alt katta, yemekhane bölümüne indirdik. Daha geniş olduğu için, çoğumuz üst katta kalmıştık. Üst kat, ranzaların olduğu yatakhane dışında, dar da olsa bir koridor ve ek odaları ile daha genişti. Ama biz de yüzlerceydik. Yüzlerce insan o koğuşa sıkışık bir halde ancak sığabildik.

Bu yeni ve büyük olasılıkla son olduğunu bildiğimiz mevziye uyum sağlamaya, belli bir düzen oluşturmaya çalışıyorduk. Ama operasyon şeffağının hiç sabrının kalmadığını anladık. Konferans'taki bombardımanın üzerin-

den yarım saat geçmemişti ki, Kadınlar Koğuşu'nun merdiven boşluğu ve üst kattaki ek odaların olduğu dar koridor tavanlarında matkaplar çalışmaya başladı. Gaz saldırısı beklediğimiz için, buraları boşalttık, yatakhane ve tuvaletin olduğu bölüme geçtik. Artık çok daha dar bir alanda, birbirimizin üzerine basmadan adım atmanın mümkün olmadığı bir sıkışıklıkta, ne olacağını beklemeye başladık.

Tavanda açılan deliklerden, merdiven boşluğuna ve dar koridora, bir sıvı bırakıldığını daha doğrusu püskürtüldüğünü gördük. Halbuki bir gaz saldırısı bekliyorduk ama şimdiki durum değişik ve yeniydi. Borularla püskürtükleri bu sıvının üzerine ateş atıldılar ve biraz önce boşaltığımız yerler birden alev aldı. Yangındı bu... Üst katı yakıyorlardı. Küçük koridorun yatakhaneye açıldığı yere kadar, tüm koğuş alevler içindeydi. Koridorla aramızda yalnızca basit bir tahta kapı vardı...

Üst katın giriş ve odalar bölümünü resmen kundakladılar. Alevler tüm koridoru ve duvarları sardı. Tahta kapıyı kapatıp duman girişini engellemeye çalıştık ama kapı da alev almakta gecikmedi. İçerisi giderek fırına döndü. Yerler bile ısındı ve ayakkabılarımızın tabanları yumuşamaya başladı. Hepimiz terden sıırsıklam olduk. İçerde ısınan hava, tavanda su buharına dönüşüp, kaynar su damlaları halinde üzerimize düşmeye başladı. Alev dilleri kapının her yanından, bulunduğumuz yere doğru süzülüyor, duvarlardaki yağlı boyalar alev alıyordu. Ortalık giderek cehenneme dönüyordu.

Çoğu arkadaş gibi, ben de "*buraya kadarmış*" diyorum. Bayrampaşa kadınlar koğuşundan yarı yanmış olarak kurtulan Birsen'i, TV'den "*Diri diri yaktılar*" derkenki haliyle seyretmiştik. Bayrampaşa'dan sonra, sıra Ümraniye'ye gelmişti demek. Böyle bir anda, yine de sakin ve iradi davrandık. Belli bir telaş ve şaşkınlık gösteren arka-

daşlar da oldu. Ki bunda da garipsenecek bir şey yoktu. Herkes birbiriyle vedalaşmaya başladı. Yangının ortasında olmamıza rağmen, düşmana meydan okuyor olmanın onuruyla tokalaşıyor ve kucaklaşıyorduk. Besbelli ki yanarak ölecektik, ama onurumuzla yanacak, onurumuzla ölecektik...

Koğuşun içinde yanabilecek ne varsa, hepsini pencereden aşağıya atmaya başladık. Dolaplardaki elbiseleri boşaltıp, hiçbir şey bırakmadan havalandırmaya attık. Ama yangın ilerlemiş ve kapımıza dayanmıştı artık.

Yangının ya da ateşin diyeyim, kendine has bir sesi var. Ateşin o sesini içimizde duyuyorduk. Gürül gürül yanan bir sobanın sesini, hemen yanbaşında oturmuşken, nasıl duyuyorsak öyle. Ama dev bir sobaydı bu. Yatakhaneye uzanan 10-15 metrelik koridor ve üzerindeki odalar, büyük bir gürültüyle yanıyordu. Alevlerin aydınlığı havalandırmayı ve çatıları, sarı bir ışıkla aydınlatıyordu.

İçerisi korkunç ısınmıştı. Yaklaşık 200 civarı insan, çok dar bir alanda, üstüste yığılmıştı. Sıcaktan birkaç arkadaş etkilendi önce, sonra ardı gelmeye başladı. Yangının iyice yaklaştığı bir sırada, farklı bir gruptan olup da aramızda kalmış bir bayan tutsak çığlık atmaya başladı. İşte bu sinir bozucuydu. O anda, bir Özgür Tutsak tüm kitleye hitaben konuşmaya başladı:

- Arkadaşlar! Hepimiz aynı işkenceyi yaşıyoruz. Bize bu işkenceyi yapanlar, şu an çığlıklarımızı duymayı bekliyorlar. Düşmanın bu beklentisini boşa çıkartmak için, daha iradi olalım. Aramızda ölüm orucu direnişçileri var, yaralıları var, ama hiçbiri çığlık atmıyor. Bir de onları düşünün. Onları örnek almalıyız. Bayılmamak için olduğu kadar, sakın ve akli başında kalmak için de elimizden geleni yapalım..

Bu konuşma etkili oldu ve az önceki çığlık da kesildi.

Ardından bir başka Özgür Tutsak konuşmaya başladı:

- *Yoldaşlar! Bizler ölüme meydan okuduk. Burada bulunanlar, hepimiz ölümü altettik artık. Bu dayanılmaz işkenceye katlanışımız da bundandır. Duvarlar, demirler bile eridi ama irademiz erimedi. Evet, belki hepimiz bura da şehit düşeceğiz. Ama bizi teslim almadıklarını da dünya alem görecek. Bilincimizin en son hücrelerine kadar dayanalım arkadaşlar...*

Bu konuşmalardan sonra, hepimiz biraz daha dirileştik. İstem dışı davranışlar da iyice azaldı. Bu konuşmaların bir etkisi de, şehitliğin eşiğinde olmanın yarattığı yoğun duyguların dile getirilmesinin, paylaşımın önünü açması oldu. Yangının uğultusu yanışımızdayken, ardarda söz alıyor ve sevgimizi dile getiriyorduk.

Genç bir arkadaşımız "yoldaşlar" diyerek söze başladı ve devam etti: *"Ben Ahmet İbili'nin öğrencisiyim. O'nun öğrencisi, yoldaşı olmaktan gurur duyuyorum. O'na layık olacağım. Hepinizi seviyorum."*

Ardından Cephe taraftarı bir amcamız konuşmaya başladı:

- *"Ben devrimcileri Armutlu'da tanıdım, sevdim. Şimdi onlarla, sizlerle beraber ölmenin onurunu yaşıyorum. Hepinizi de çok sevdiğimi söylemek istiyorum."*

Biz de hep beraber cevapladık:

- *"Biz de seni seviyoruz."*

Bu amcamız 55 yaşlarında, boyunca çocukları olan bir ihtiyar delikanlıydı.

Benzer seslenişler sürüp gitti. Bir an, belli bir sessizlik oluştu ve Bülent'in sesini duyduk. Bülent ağır yaralıydı, bilinci gelip gidiyordu, çoğu kez kendinde değildi. *"Yoldaşlar, Nepal Komünist Partisi adına konuşuyorum"* deyip sustu. Kısa bir sessizlik oldu yine ve Mehmet Doğan'ın *"Arkadaşlar, Bülent bir şey söyleyecek"* dediğini duyduk. Bu defa *"Stalin dedi ki..."* diye konuşmaya başladı Bülent, ama devamını getiremedi.

Yangının uğultusu ve çatırtıları arasındayken, Stalin ismi hepimizde benzer çağrışımlar yaptı belki de. Kimse-den bir süre çıt çıkmadı. Hitler ordularının zulmünü, toplama kamplarını, gaz odalarını ve Stalin'de cisimleşen direnişi düşünüyordum. Hitler'in krematoryumlarından bir farkı yoktu yaşadığımız koşulların ve işte biz yine direni-yorduk.

Yanımdaki arkadaşta, Stalin'in Stalingrad kuşatması sırasında *"Bizim de sokaklarımıza bayram gelecek"* dediğini söyledim. *"Doğru demiş"* dedi ama devam edeme-den bayıldı.

Yangın iyice ilerliyor, muhtemelen son anlarımızı yaşıyoruz. Aklıma Birsen'in sözleri geliyor. Biz de burada öyle yanacağız. Bu ihtimalin artık elimizi yakacak denli yakın ve gerçek olması, hemen herkeste bir sükunet yaratmış durumda. Bir tür *huzur hali* yaşıyoruz.

Bayrampaşa'da ya da şimdi burada, bizim şahsımızda devrimi yakıp kül etmek istediklerini biliyoruz. Ama, devrim öyle bir ölümsüzlük sırrına sahip ki, kaç kez yakıl-sa o kadar doğuyor kendi küllerinden, Zümrüd-ü Anka kuşu gibi.

Madem ki, bu son vakittir, o halde son kez seslenece-ğiz sevdiklerimize.

- *"Cesetlerimizi çiğnemedен, ölüm orucu direnişçilerimize el uzatamazsınız"* demiştik ve belki birazdan kö-müre dönecek cesetlerimiz. O halde, son olmayacak tarz-da son kez, direnişçilerimize sesleneceğiz. Alt katta bulu-nan ölüm orucu direnişçilerimizin isimlerini tek tek hay-kırıp, ardından *"seni seviyoruz"* diyoruz:

Ali Rıza Demir, seni seviyoruz.... Zeynep Arıkan, seni seviyoruz.... Osman Osmanağaoğlu, seni seviyoruz.... Gülay Kavak, seni seviyoruz.... Veli Dayı, seni seviyo-ruz.... Ümüş Şahingöz, seni seviyoruz.... Ali Şanlı, seni

seviyoruz.... Zehra Kurtay, seni seviyoruz.... Yıldız Gemicioğlu, seni seviyoruz....

Böyle devam edip gidiyor haykırışımız. Sonra onların sesini duyuyoruz:

- *"Biz de sizi seviyoruz yoldaşlar. Sizi ölümüne seviyoruz!"*

Buna duygusallık mı denir bilmiyorum ama, tam o anda gözlerimin dolduğunu hissediyorum. Yoldaş sevgisinin, ateş ve ölümle sınanıp yüzünün akıyla çıkan o sevginin, bağlılığın yüceliğine gözlerimde biriken damlalar selam duruyor artık.

Evet, birazdan yanacağız ama yanıp kül olan etimiz olacak sadece, sevgimiz değil. Şundan eminim ki, yeni insanların yoldaşlığında yaşayacak o sevgi ve bağlılık. Biz o sevgiyi bizden öncekilerden devraldık, onurumuzla taşıdık ve işte şimdi yine onurumuzla bizden sonrakilere devrediyoruz. Kömürleşmiş bedenlerimize bakan sıradan gözler, belki sadece yanmış cesetler görecekler. Ama yoldaş gözler, o kömür bedenlerde ateşle sınanan sevgiyi görecekler mutlaka. İşte bundan eminim. Evet yoldaşlar sizleri seviyoruz, sizleri çok seviyoruz. Belki henüz doğmadınız, belki henüz çocuksunuz ve belki de günlük maışet derdi içinde henüz bizim farkımızda bile değilsiniz. Ama birgün yoldaş olacağız sizlerle. Ve işte o zaman, sizi nasıl sevdiğimizi anlayacaksınız. Ve sevgimizi daha da büyütüp, vuslatına erdireceksiniz. İşte buna inanıyoruz, çünkü sizi ölümüne seviyoruz...

Pencerelerden askerleri görüyorduk. Çatıların üzerinde tam siper yatmış ya da kendi pencerelerine dizdikleri kum torbalarının ardındaydılar. Ellerindeki silahlarla bulunduğumuz yere nişan almışlardı. Karşı tarafımızda İdare binası vardı ve pencerelerinden yine megafonla bağırıyorlardı: *"Teslim olun, yakında af çıkacak ve hepiniz*

serbest kalacaksınız. Ölmeye değer mi? Devletin şefkatli kollarını size uzatıyoruz. Gelin, teslim olun..."

Biz o "devlet şefkati"nin canlı tanığıyız. Yangın çıkartıp üzerimize kurşun sıkan bir şefkattir bu. Onlarca arkadaşımızı vuran, Ercan'ı katleden, İbili'nin cansız bedenine bile yüzlerce mermi sıkan, Bayrampaşa'daki arkadaşlarımızı diri diri yakan "devlet şefkati"ni çok iyi tanıyoruz biz. Ve o tanıklığımızla "teslim olun" çağrısına hakettiği karşılığı anında veriyoruz. Birçok arkadaş gerekeni söylüyor. Bunlardan biri de Umut'tu. Umut Gedik, *"asıl siz teslim olun, alçaklar"* diyerek son noktayı koydu ve megafondaki ses sustu.

Yangınla kuşatılmış bir akrep gibi, kendimizi zehirle-memizi beklediler saatler boyu. Zehirin adı, yılgınlık ve korku olacaktı, neticesi ise teslimiyet. Ama hesaplarında yanıldılar...

Sezgin ve bir iki arkadaş, tuvalet penceresinin parmaklığını sökmeye karar verdiler. Burayı söküp havalandırmaya inebilirdik belki. Şkir buydu. Tabii, o durumda tam karşı çatıda sipere yatmış askerlerin Şkri(!) ne olurdu, onu bilemiyoruz. Deneyeceğiz. Sezgin yanındaki arkadaşla beraber pencerenin altına yanaştı. *"Hadi çık bakalım"* dedi. Arkadaş parmaklıklara tutunup kafasını pencereden uzattığı anda, karşı çatıdan pencereyi taradılar. Anlaşılan gözünü bu pencereden ayırmayan ve görev aşkıyla tetikte bekleyen bir katil mevzilenmişti karşı çatıya.

- Çıksana yahu...
- Nasıl çıkayım abi, ateş ediyorlar.
- Çıkacağız mecbur, bir de ben deneyeyim.

Bu defa da Sezgin deniyor ama, anında taranıyor pencere. Haliyle Sezgin de geri indi:

- Evet, çıkılmaz buradan, anlaşıldı.

Bu hareketliliği gözleyen katiller, hemen megafonla

yeni bir anons yapmaya başladılar: *"Eğer teslim olacaksınız, pencereden alırız sizi."*

Biz yangından kurtulmaya çalışıyorduk, bize saldıranlarsa kurtuluşun yolu olarak teslimiyeti gösteriyorlardı. Üç gündür tekrar tekrar, döne döne dedikleri hep buydu zaten: *"Ya teslim olun ya da ölün!"* Bizim cevabımız da tekrar tekrar hiç değişmedi: Asıl siz teslim olun...

Megafondan sonra, bir daha pencereye uzanan olmadı. Teslim olmak istediğimize ya da kendimizi sıkışmış hissettiğimize yorumlayabilecekleri hiçbir hareket yapmayacaktık. Buyursunlar, yaksınlar diyorduk...

Koğuşun kapısını saran alevler, bir süre sonra küçülmeye başladı ve sonra da kapı söndü. Koridordaki yangın da bir anda sona ermişti. Gerçi Konferans Salonu'na yakın yerler hala yanıyordu. Ama sonuçta yangını yenmiştik, diri diri yanmayı göze aldığımızı anladılar ve fazlasına cesaret edemediler. Fakat bu kez farklı bir işkence başladı.

Alev varken, duman az oluyor. Fakat alevler kesilince, şimdi tüm koridor dumanla dolmaya başladı. Dehşet bir duman kapladı ortalığı. Yarı yarıya yanmış kapıdan ve pencerelerden içeri dolan duman, bir süre sonra hepimizi nefessiz bıraktı.

Bayılan, nefessiz kalan, bilincini yitiren, sayıklayan arkadaşların sayısı sürekli artıyor. Herkes öksürüyor, ciğerler giderek tükeniyordu. Kerbela'da Hüseyinler'i susuz bırakanların soyu, şimdi bizi havasız bırakıyordu.

Duman işkencesinin boyutlarını arttırmak için, havalandırmaya attığımız eşyaları da tutuşturdular. Sonra da söndürüp çıkan dumanın pencereden içeri dolmasını seyrettiler. Hem koridordan hem de havalandırmadan gelen duman koğuşu doldurdu iyice. Resmen duman soluyoruz ve bu halde bayılmamak için çabalıyoruz. İçerde göz gözü görmez bir tablo var. Kesif dumanın içinde olmamıza rağmen, *"teslim olun"* çağrılarını yapanlara, hak ettikleri ne varsa söylüyorduk.

Dumanın dozunu ayarlıyorlardı. Vahşice yapılan

kontrollü bir işkenceye dönüştürdüler bu işi. Dumanı azaltmak istedikleri zaman yangın çıkartıyor, dumanı arttırmak istediklerinde de yangını söndürüyorlardı. Bunu sürekli tekrarlamaya başladılar. Yüzlerce insana aynı anda yapılan bu işkence, yapanların işlerinin ehli olduğunu da gösteriyordu. Ne de olsa, CIA karargahlarında, NATO üslerinde eğitilen, Vietnam kasaplarından ders alan işkence uzmanlarıydılar.

Uzunca bir süre, duman ve yangın işkencesini dönüşümlü olarak sürdürdüler. Ardarda "teslim ol" çağrılarına devam ettiler. Bu işkencenin her defasında ölümün yüzünü gördük ama her defasında tükürdük ortasına...

Kimseyi uyutmamaya çalışıyorduk. Uykuya dalarsa insan, bu dumanda bilincini yitirir ve duman zehirlenmesinden ölür diye düşünüyorduk. Tamamen bayılanların dışında, yarı uyur yarı uyanık durumda gidip gelen arkadaşlar da vardı. Bu durumdakileri konuşturamaya, yüzlerine küçük tokatlar atarak kendilerine getirmeye çalışıyorduk. Ama bizim bu çabamıza rağmen, gerçekten uyuyan ve hatta horlayanlar da oldu. Onca günün yorgunluk ve uykusuzluğunun üzerine, bir de dumanın zehirleyici etkisi gelince, uyumamak güçtü, fakat aynı zamanda da lükstü bu koşullarda.

Uyku bastırınca, ben de biraz uyusam diye aklımdan geçti. Tam dalmıştım ki, şak diye bir tokat geldi. "*Tamam uyumuyorum*" dedim. Ama kendimi uykuya dalmaktan da alamıyordum. Ve her defasında da tokat geliyordu. Mecburen uyumaktan vazgeçtim.

Dumandan, gazdan ve de susuzluktan bitkin haldey-

dik. Bu durumda uyku ve baygınlık içiçe geçiyor. Gözümü kapasam, bir uyusam, her şey geçecek diye düşünüyorsun adeta. Bunu bildiğim için, çevremdeki arkadaşların böyle bir duyguya kapılıp uyumasına engel olmaya çalışıyordum. Hemen yanımdaki arkadaşı uyutmamak için uyarıp sarstıkça *"bırak da ölüme konsantre olayım"* diye sayıklıyordu. Bir başkasının bilinci iyice gitmişti. Uyumasını söyledikçe *"bana ne, esirler dünyası uyansın"* deyip duruyordu. Bir yanda böylesi bayılıp sayıklayanlar vardı, bir yandan da bu koşullarda sigara içenler. O dumanın ortasında bir yere çökmüş, sigaralarını yakmış, sohbet ediyorlardı. *"Arkadaşlar sigara içmeyelim"* demek de tuhaf olurdu. Zaten içeri verilen duman her tarafı kaplamıştı ve anlaşılan o ki, bu arkadaşlar ölümden önceki son sigaralarını yakmışlardı.

Bir süre sonra, dumanı kontrollü vermeye başladılar. Öldürme aşamasına getirmeden, sistemli bir işkence olarak uyguluyorlardı. Ayrıca dumanın yanısıra pencerelerden de sürekli gaz veriliyordu. Genişçe bir borudan beyaz bir gaz, ağır ağır çıkıp pencereden içeri süzülüyordu. Duman ve gaza rağmen pencereleri kapatmıyorduk. Çünkü, birazcık da olsa hava geliyordu ve bu temiz hava hayatı kalmamızı sağlıyordu. Kendinden geçen arkadaşları pencerenin önüne getiriyor ve bir süre bekletiyorduk. Çok sayıda arkadaşımız bayıldığı için, pencere önüne getirmeyi dönüşümlü olarak tekrarlıyorduk.

Meryem, en çok bilinci kapanan arkadaşımızdı. Sürekli pencere kenarına götürüyorduk. Ama geri geldikten beş dakika sonra, yine bayılıyordu. En son o kadar kötü oldu ki, biz şehit düştüğünü sandık. Kontrol eden arkadaş nabzını alamıyordu. Başucundaki arkadaş *"Meryem sıra sende değil, kalk"* diyordu...

Bir ara, o kadar çok gaz ve duman verdiler ki, onlarca arkadaş ardarda bayılmaya başladı. *"Tamam, öleceğiz artık"*, dedim içimden. Bu sırada biri *"asker, yeter artık"* demeye başladı. Aramızda hasbelkader kalan, mücadeleden uzun zaman önce kopmuş ve biraz da arsız bir tipti bu. Ki mesele, mücadelenin neresinde olunduğu değildi o an. Orada her yaştan, meslekten, düzeyden insan vardı ve hepimiz eşittik. Ve insanlık onurunu savunuyorduk. Evli, çocuklu abi ve ablalarımız, yaşlı başlı taraftarlarımız, direnişin coşkusu ve moraliyle öne atılıp moral veriyorlardı herkese. Hatta mücadeleden uzağa düşmüş kimi arkadaşlar yeniden kendilerini buluyor ve direnişin onurunu paylaşmanın sevincini yaşıyorlardı. Bunun yaptığı ise tam arsızlık, serserilikti. Hemen yanımdaydı ve *"asker yeter"* diye bağırdığını duyunca önce şaşırdım. Pencereye asılmış sesini duyurmaya çalışıyor, sızlanıyordu. Aynı anda, birkaç kişi birden paçalarından tutup aşağı çektik.

- *"Kendine gel, serserilik yapma, utanmıyor musun?"* diye uyardım. *"Dayanamıyorum, ölmek istemiyorum, çıkalım burdan..."* diyerek inliyor, abartılı hareketlerle kıvranıyordu.

"Buraya bak, buraya" deyip kafasını kaldırarak, etrafını gösterdik.

- *Bir daha sakın yapma bunu, tokadı yersin. Sen "yeter" dedikçe, ne olacak? Biliyor musun? Teslim olacağımız ümidiyle daha fazla işkence edecekler. Beşimiz öleceksek, onumuz öleceğiz. Anlıyor musun? Kendine gel. Bağırarak, feryad şgan ederek kendini kurtaracak yerde değilsin. Direnişe toz kondurmana da izin vermeyiz...*

Biraz sakinleşti bu. Ata da yanımdaydı. Ata'nın konuşması, biraz daha aklını başına getirdi. Şöyle diyordu Ata ona:

- *Böyle davranışlar hiç hoş değil arkadaşım. Bedelse hepimiz ödüyoruz. İşte bak, benim bir de kızım var. Ber-Şn'im var. Ama direnmeliyiz. Bu şerefsizlere dilenmek bize yakışmaz arkadaşım...*

Gazlar bir iki çeşitti ve işkenceyi pekiştirmek için, belli bir düzeyde ama kesintisiz olarak, sabaha kadar verildi. Duman ve gazın etkisiyle, gözlerimiz kurumuştı. Gözlerimizde yakıcı bir acı duyuyor ve açamıyorduk. Sanki **kir-pikler ters** dönmüş, gözün içine girmiş gibi bir batma hissi vardı.

Yaşlıca bir abi vardı yanımda. Dizlerime yatmış *"kör oluyorum"* diye inliyordu. Parmaklarıyla gözlerini ovalıyor ve kendince telaş ediyordu. *"Abi yok bir şey, hepimizin gözü aynı durumda"* desem de kâr etmiyordu. Sonra kaşkolumu başına, gözüne sardım, ellerini de tuttum ki gözlerini ovuşturmasın. O inledikçe, ben de *"tamam abi, sık dişini, bu da geçecek"* diyorum. Başını dizlerimden hiç ayırmadı, ben de ellerini bırakmadım. Ona mahallesini, ailesini falan anlattırdım. Çocuklarının lafı geçince, sesi canlanıyordu. Böylece, o duman ve gaz işkencesi altında, bir dosta yardımcı olabilmenin, az da olsa güç verebilmenin, elele aynı bedeli paylaşmanın güzel duygusunu yaşadım. Zor ama onurlu bir geceydi bizim için...

Bu gece boyunca, en ağır problemlerimiz yangın, duman ve gaz değildi sadece. Bir noktada susuzluk hepsinin önüne geçti. Ama tek damla suyumuz yoktu. Özellikle yangın sırasında, bulunduğumuz yer fırına dönmüş, hepimiz saunadaymış gibi terleyip, su kaybetmiştik.

Susuzluktan kavruluyorduk. Oysa bu konuda hazırlıklıydık. Günlerce önce, yüzlerce şişe suyu stoklamıştık. Operasyon boyunca da, bunları her gittiğimiz yere taşıyıp durmuştuk. Son olarak C-8'den Konferans'a getirmiştik. Ama şimdi Konferans'la aramıza yangın ve duman ve kurşun girmişti. Bir şeyler yapmak gerekiyordu.

Konferans'a gidip su getirmeye karar verildi. Yani, yine bir "imkansız" denenecekti. *"Gerçekçi ol, imkansız"*

iste" der Che ve haklıdır. Karar vermiş devrimci iradenin, en akıl almaz ve imkansız görünen işlerin altından kalkabileceğine vurgu yapan bu perspektif, hep ön açııcıdır.

İşin imkansızlığı birçok nedene dayanıyordu: Konferans'a kadar, daha az önce yanmış olan koridoru boyu boyunca geçmek gerekiyordu. Dahası Konferans Salonu da yakılmıştı. Var olan duman yoğunluğu ise öylesine bir yoğunluk değil, basbayağı zehirleyip öldürmeye yeterdi. Diyelim tüm bunlar atlatıldı ve Konferans'a ulaşıldı. Fakat burada askerle burun buruna gelmek ciddi bir ihtimaldi. Bu da asker tarafından katledilmek demektir. Ya da tavan-
dan açılan deliklerden üzerinize kurşun sıkılabilirdi. Kısaca gitmek riskliydi. Ayrıca o yangının, hâlâ her yeri kaplamış olan dumanın içinde su bulabileceğimiz de pek kesin değildi.

Önce gönüllü arkadaşlardan ikisi gitmeye çalıştılar ama yoğun duman içinde fazla ilerleyemediler. Soluk soluğa geri döndüler. Böylece ilk denememiz sonuçsuz kaldı. İkinci deneme yarım saat sonra oldu. Sezgin ve Serdar dumana daldılar. Herkes nefesini tutmuş onları bekliyordu. Bekleyiş uzadıkça, aklımıza kötü şeyler gelmeye başladı. Tam gidip kontrol edelim diyorduk, ki geri geldiler. Su değil ama birkaç serum Şzyolojik bulup getirmişlerdi. Dumandan az kalsın boğuluyorlarmış ve gerçekten de durumları kötü görünüyordu.

Haliyle birkaç serum Şzyolojik poşeti ne yaralılara ne de kimseye yetmedi. Bunun üzerine bir sefer daha düzenlemeye karar verildi. Bu kez Berkan ve Serkan gidip geldiler. Serumları yaralılardan başlayarak, yudum yudum paylaştık. Çatlaman dudaklarımıza, kavrulan içimize değen birkaç damla sıvı bile iyi geldi. Birçok arkadaşımız, durumları herkes gibi olsa da, o birkaç damla haklarını da yaralıların içmesi için bıraktılar. Hayatın ve ölümün direniş zemininde içiçe geçtiği bu koşullarda, hayatı ve ölümlü paylaşır gibi paylaştık o birkaç damlayı da.

İlerleyen saatlerde, artık sabaha yaklaşırken, kontrol-

l  işkencenin bir parçası olarak, birkaç defa itfaiye içeriye su sıktı. Bu anlarda pencereye havlularımızı tutuyor ve ısılanan havlularımızı yaralıların, bilinci gidip gelen arkadaşların ağızlarına sıkarak su içmelerini sağlıyorduk.

22 Aralık sabahı, karanlık ağır ağır kırılırken, alt kata inme kararı aldık. Alt katta, ölüm orucu direnişçileri ve bir grup yoldaşımız daha vardı. Onlarla biraraya gelecektik. Yangın ve duman işkencesi nedeniyle kapalı kaldığımız üst katta iken, aklımızın bir yanında da, hep alt kattakiler vardı. Ne durumdaydılar? Nasıldılar?

Heyecanla hazırlıklara başladık. Gidilecek yol kısa ama, sayımız çoktu. Farkederlerse ateş etmeleri muhtemeldi. Durumu incelemek için önce bir keşif yaptık. Gece yanmış olan koridor hala tütüyordu, ama görece daha azdı duman. Biraz zorlanarak da olsa, geebilirdik buradan. Merdivenlerde de kimse yoktu. Ama gece boyu çalışan dozer kepçesinin açtığı koca bir delik vardı. Buradan içeriye p f r p f r hava geliyordu. Saatler sonra temiz hava soluduk bu keşif sırasında.

Duvara açtıkları deliğin öte tarafı, hapishane avlusuydu. Bulunduğumuz yerden göremiyorduk ama, aşağı da asker olduğu kesindi. Tüm bu gözlemlerimizden sonra, telaşsız ama hızlı davranarak bu mesafeyi geçip alt kata ulaşabileceğimize karar verdik.

Tez sürede, 3. kitlesel g  m ze başlamıştık. Kervan yine yola düşmüştü. C-8'den Konferans Salonu'na, oradan buraya ve buradan da alt kata gidiyordu kervanımız.

 nce yaralıları taşıdık. Sonra, tüm kitle ağır ağır geişimizi tamamladık. Duvardaki deliğin oradaki bir arkadaşımız geçişin kontrolünü idare ediyordu: *"Bekle... Evet, devam et, hızlı hızlı, kafanı kaldırma"* diyordu sırası gele-

Sessizce alt kata s z lm şt k. Ve artık gece sona er-

miş, gün ağarmıştı. Direnişin zorlu ve en uzun gecesini
ardımızda bırakmış ve yeni bir güne, yine bir kucaklaş-
mayla başlıyorduk...

"GÜN UZAR YÜZYIL OLUR"

En uzun gecenin ardından, yüzyıla yayılacak bir günün kapısını araladı Özgür Tutsaklar.

Bazı günler vardır ki, içinde yaşananlar 24 saatle sınırlı kalmazlar. Etki ve sonuçları yarına taşar ve yarınları belirler. Cengiz Aytmatov'un o romanının ismi gibi yani: Gün Uzar, Yüzyıl olur...

19-22 Aralık günleri, bu ifadeye denk düşecek nice olayla karşı karşıya getirmişti bizi. Ve 22 Aralık günü uzayacak, yüzyıl olacaktı.

Malum ya, 21. yüzyılın ayaklanmalar yüzyılı olacağına korkusunu, emperyalizmin ideologları sık sık dillendirmişlerdir. Bu korkuları yersiz de değildir. Emperyalizmin krizi ve saldırganlığına paralel, halkların da direnişi yükselinecektir elbette. Sınışar mücadelesinin, toplumsal ilerlemenin kaçınılmaz ve en temel yasasıdır bu.

Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin bu gerçeklik karşısında, kendilerine çizdikleri planın esası, halkların direnme dinamiklerini köreltmek ve devrimci odakları yoketmektir. 2000 yılında, yeni bir yüzyıla girilirken, bu kirli amaçları daha da belirginleşmiş, halklara yönelik sistemli saldırı rüzgarları ve gericilik dalgası yükseltilmiştir. Çünkü, 1990'dan bu yana propagandasını yaptıkları "Yeni Dünya Düzeni"nin makyajı dökülmüş, "sosyalizm öldü" demagojisinin ilk etki ve hızı kesilmiştir. Kitleler *"Başka Bir Dünya Mümkün"* demeye başlamıştır. Bu kesimler tarafından henüz adı net olarak telaffuz edilmese de, mümkün olan bu dünyanın, sosyalizm olacağı kesindir.

Emperyalizm yeni bir devrimci gelişmenin önünü almak için, saldırmak ve daha fazla kan dökmekten başka bir alternatif, tabiatı gereği, sahip değildir. Ve 21.yüzyıla, işte bu zulüm ile halkların direnişi damgasını vuracaktır. Ki 19-22 Aralık katliam saldırısı da, emperyalizmin

yüzyıla açtığı kanlı ve karanlık pencerelerden biridir. Emperyalizm ve oligarşi, 21. yüzyıla, bu katliam saldırısı ve teslimiyet dayatmasıyla girdiler ülkemizde. Fakat, niyetlerini gerçek kılamadılar. Çünkü karşılarında, bu yüzyılı halkların yüzyılı yapmaya and içmiş ve misyonlarını feda ruhuyla yerine getiren bir güç vardı.

Yüzyıla emperyalistlerin açtığı kanlı ve karanlık pencereden değil, umut, onur ve aydınlık yüklü direniş penceresinden bakılacaksa, 22 Aralık günü uzamalı ve yüzyıl olmalıydı. Bunun için yapılacak "özel" ya da "ilk" denilebilecek bir şey de yoktu. Yapılması gereken tek şey, Mahirler'den bugüne uzayan bir geleneğe yeni, güçlü ve kitlesel bir halka eklemektir. Ki gün ancak böyle uzayıp yüzyıl olabilirdi. Ve 22 Aralık günü uzadı, yarınla taşıdı ve yüzyıl oldu...

Alt kata ulaşır ulaşmaz kucaklaşmalar da başladı. Sanki yılların hasretiyle yüklü bir ayrılık son bulmuş gibi, coşkuyla sarılıyorduk birbirimize. Yukarıdan inenler olarak, gayet "perişan" bir görüntümüz vardı haliyle. Hala gözlerimizi açmakta zorlanıyor, dumandan-gazdan bitkin düşmüş kimilerimiz ayakta dahi duramıyordu. Ama kavuşma sevinci hepsinin önündeydi. Alt kattakiler, yukarıda neler yaşandığını; biz de aşağıda ne olup bittiğini merak ediyorduk.

Yangının bizi daha çok etkilediğini anlayan arkadaşlar, özellikle su ihtiyacımız için seferber oldular. Ortalık ana baba günüydü, üst katta yaşadığımız cehennem gesini anlatıp duruyorduk.

Hemen hepimiz ayakta ve sıkışık vaziyetteydik. Burası üst kattan daha dardı ve üstelik şimdi sayıca daha fazlaydık. Her şeye rağmen keyşimiz, moralimiz yerindeydi. Gerçi, tam karşıda idare binasının pencerelerinden onlarca namlu üzerimize doğrultulmuştu. Ama hiçbir şekilde sakınmıyorduk, pencerelerimiz açıktı. Gözlerinin önünde;

gülen, sohbet eden, türküler ve marşlar söyleyen ve ölüme meydan okuyan ÖzgürTutsa kl artık işte..

Kapıya barikat kurmadık. Barikata gerek görmedik. İçerde öyle kalabalıktık ki, tek bir beden gibiydik. Bu koşullarda barikatın bir anlamı yoktu artık. Zaten dar olan alanı daha da daraltmanın gereği yoktu. Bu noktada yapabilecekleri tek şey vardı: Kimyasal gaz saldırısı ya da yakarak imha edeceklerdi. Şnale geldiğimizin farkındaydık artık.

Ata, kırık kalorifer borusundan süzülen paslı suyu, bir biçimiyle damıtıp, herkese yarım bardak veriyordu. O koşullarda bulunduğu bir fritöz tenceresini arıtıcı gibi kullanıyordu. Pas rengi az çok gittiği için içiyorduk. Kana kana içecek kadar yoktu ama, yukarıdaki geceden sonra bize ilaç gibi geliyordu bu paslı su.

Yaralılarımız ve ölüm orucu savaşçılarımız, kendilerine ayrılan pencere dibindeki köşedeydiler önce. Bir süre sonra, hepsini mutfak olarak kullanılan kısma taşıdık. Pencerelere çekilmiş battaniyeleri indirdik, camları ardına kadar açtık. İçeriye ışık ve hava doldu. Karşı taraftaki askerleri görüyorduk. Pencerelere kum çuvalları dizmişler ve namluları bize doğrultmuşlardı. Başlarını siperlerinden çıkartmıyorlardı. Bizse orta yerdeydik, namlulara aldırmadan işimize bakıyorduk.

Yan taraftaki bitişik koğuş diğer sol gruplardan kadın tutsakların koğuşuydu ve boştu. Dün gece yanan yerlerden biri de orasıydı. Acaba, duvarda bir delik açıp o tarafa geçebilir miydik? Düşük bir ihtimaldi ama deneyebilirdik. Gerçi, bu çabamızı hem görecektik hem de sesimizi duyacak, dolayısıyla bizden önce oraya da gireceklerdi. Olun, bizimkisi biraz da Nasreddin Hoca'nın "*ya tutarsa*"

hesabıydı zaten.

Eğer tutarsa, direniş güçleri olarak, son mevzimizi genişletmiş olacağız. Tutmazsa, zaten bir şey değişmez ve biz sadece denemiş oluruz. Dahası, böyle oturup beklemediğimizi görecekler. Daha ne olsun?

Elimizdeki demir parçalarıyla duvarı delmeye başladık. Duvara vuruşlar, söylenen türkülere tempo tutar gibiydi. En sonunda, duvarda içeriye görebileceğimiz kadar bir delik açıldı. Görüldü ki, içeride asker var. Duvarı delen arkadaşlar *"ne yapalım?"* diye sordular. *"Gidip askeri kovalayın"* cevabı alınca da gülümsediler. Bu sırada, deldiğimiz duvarın diğer tarafındaki yanmış koğuşa, birkaç gaz bombası atıldılar. Artık yapacak bir şey kalmayınca, gazın bu tarafa geçmemesi için, biraz önce onca zahmetle açtığımız deliği tekrar kapattık.

Bir gece sürmüş olsa da, ayrı kaldığımız zamanda yaşadıklarımızı paylaşmaya devam ediyoruz ölüm orucu direnişçilerimizle. O daracık alanda sohbetler, türküler, sloganlar içiçe geçiyor. Bir yandan da koğuş kapısının önünde çatışma yaşanıyor. Koğuş kapısında Ümit Günger, İbrahim Erler ve Eyüp Samur var. Hem söylenen türkülere eşlik ediyorlar hem de farklı bir *"etkinlik"* içindeler.

Asker, biz aşağı indikten az sonra, merdiven boşluğunu dozerle yıktı. Kadın yoldaşlarımızın operasyonun ilk gününde kurdukları barikatı da kepçeyle çekip aldılar. Ümitler, dışarıya açılan bu deliğe bir mutfak tüpü yerleştirdiler. Bunu gören katiller, hemen geri çekildiler. Bizimkiler ara ara kapıyı açıyor ve tüpün ucunu yakıp, patlatmaya çalışır gibi yapıyorlar. Ümit ne zaman parmağını gösterse, duvardaki deliğin dış tarafına mevzilenmiş askerler ya kaçışıyor ya da tam siper alıyorlar. Tabii bu arada bizim kapıya doğru da ateş ediyorlar. Ümit ise gülüyor hallerine, keyş yerinde, belli ki eski günlerini hatırlıyor...

Alt kata indikten sonra, iki saat kadar geçmişti. Karşı pencerelerde mevzilenmiş G-3 namlularını, tam cephe-den gören bir noktada, ayakta dikilmiş sohbet ediyoruz. Ayaktayız, çünkü oturacak yer yoktu. Ancak dönüşümlü oturabiliyoruz. Umut da yanımızdaydı. Biz duvara sırtımızı vermiştik, onun sırtı ise düşman namlularına dönüktü. O sırada küçük salça tenekelerine oturan bir arkadaş kalkıp Umut'a yer verdi. O da bana *"sen otur"* dedi. Bir süre *"sen otur... yok sen otur"* falan diye birbirimize ısrar ediyorduk ki, bir arkadaş *"sizin oturacağınız yok, bari ben oturayım"* diyerek, oturdu. *"Bak gördün mü, ikimize de yâr olmadı salça tenekesi"* dedim Umut'a.

"Boş ver be abi, böyle ayakta daha iyi, ateş ederlerse ilk biz devriliriz" deyip güldü Umut...Ne diyebilirsin ki bu söze. Umut taşı gedğine koymuştu yine. Öyle deyince, *"haklısın"* dedim ben de. Zaten başlayacak bir saldırıyı bekliyorduk. Namlular ölüm kasmaya, elleri tetikte bekleyen katiller zulmetmeye hazırldılar. Ve biliyorduk, bir an gelip saldırıyı yeniden başlatacaklardı. O anı dimdik ayakta bekleyerek bizi teslim alamayacaklarını gösteriyorduk bir kez daha...

Ve işte yine başlıyorlar. Matkapların tavanı delerken çıkardığı ses, gerçekten iğrenç geliyor artık. Sesler çoğalıyor, kompresörün motoru zorlanıyor ve ilk delik açılıyor. Açılan delikten gelebilecek kurşun ya da gaz bombalarına karşı, deliğin altına denk gelen alanı biraz boşalttık. Delik açmayı sürdürdüler ve toplam altı delik açtılar tavanın değişik köşelerinde. Böylece deliklerin altına denk gelmemek için uğraşmaya da gerek kalmadı. 60 metreka-re var yok bir alanda, 200'den fazla insandık ve tavanda altı delik açmışlardı. Deliklerdeki katliamcılarının görüş ve ateş alanından çıkacak bir yerimiz yoktu.

Açılan deliklerden üst kattaki kontralar görünüyordu. Yüzlerindeki gaz maskeleriyle yoğun bir hazırlık içindey-

diler. Birbirlerine talimat veriyor, gidip geliyorlardı.

Deliklerin açılmaya başlandığı anlarda, ölüm orucu direnişçilerimizi ve yaralılarımızı mutfak bölümüne taşı-mıştık. Orada delik açmadılar. Gaz saldırısına karşı, gö-re-ce korunaklı tek yer arasıydı. Kimi arkadaşlar oraya ge-çince, içeride az da olsa yer açıldı ve bir parça daha hare-ket edebilir olduk. Hatta bir grup halaya bile başladı: *"Şu Dersim'in dağları vay le le..."* bitiyor, *"Omuzdan tutun beni..."* başlıyor. Halaylar minik adımlarla çekiliyor ama yürekler dev gibi çarpıyor...

Delikler açıldıktan sonra, yukarıdan bizi seyreden bir komando subayını gördü Nejla. Göz göze geldiler sanı-rım. Nejla, birden ayağa fırlayıp *"alçaklar, bu yaptıkları-nız unutulmayacak"* dedi. Yukarıdaki katil de küfür ede-rek karşılık verdi. Cevabını da aldı Nejla'dan: *"Katiller, gelsenize hadi, korkaklar."*

Nejla'nın cümlesi bitmeden, delikten bir namlu uzat-tilar. Herhalde, korkup sağa sola kaçışacağımızı düşün-düler. Nejla, namlunun altında dimdik durmaya devam ediyor. Özcan da hemen yanında, ikisi birlikte elbiseleri-nin yakalarını çekip, bağırılarını açarak katillere sesleni-yorlar: *"Sıkın ulan, vurmazsanız, şerefsizsiniz."*

Hepimiz Nejla'nın etrafında ve namlunun altındayız. Nejla hınçla konuşup, gerekeni söylüyor:

- *Hadi sıkın, biz mert insanlarız, sizin gibi namertler-den korkmayız. Korkaksınız. O kadar silahız var, yine de korkaksınız. Çünkü haksızsınız, halk düşmanısınız...*

Açılan deliklerden bazı mektupları ve üst kattaki elbi-se dolabında buldukları kadın iç çamaşırlarını atıyorlar aşağı. Bunu niye yapıyorlar, psikolojik savaş mı şimdi bu? Adiliklerini ve ahlâksızlıklarını her fırsatta gösteriyor-

lar. Ahlâkları ahâksızlıktır bu Manukyan'ın çocuklarının.

Atılan mektuplara bakıyoruz. Bir tanesi TAYAD'lı Nadire Ana'mızdan gelen bir kart. Bir arkadaş kartta yazan satırları hepimize okuyor:

- *"Sizinleyiz, direnişiniz direnişimizdir. Hepinizin gözlerinden öpüyoruz."*

TAYAD'lı anamızın satırları, bu şekilde olsa bile, kuşatmayı yarıp yüreklerimize ulaşıyor.

Aşağıya attıkları başka şeyler de var. Örneğin fotoğraşar... Yüzlerini karalamışlar fotoğraftakilerin. Tam manyak bunlar. Yaptıkları iş, iyice psikopatlaştırmış hepsini. Ki, işleri halk düşmanlığıdır. Bunun için Amerikalı efendileri tarafından eğitildiler, onların silahlarıyla donatıldılar. Ve silahlarının namlusu, hiç soğumadı.

Bir süre sonra, açtıkları delikleri kazaklarla tıkadılar. Üst katta ne olup bittiğini görmemizi istemiyorlar. Ama ayak seslerinden "hazırlıklarının" hızlandığı anlaşılıyor. Biz zaten hazırız.

Yer dar ve sayımız fazla olduğu için, otursunlar diye bayan arkadaşlara yer veriyordum. Yanımda Hayriye Ab-la vardı. Oturması için yer verdim. Ama abla *"sen otur"* dedi, ısrar edince de, bir güzel eleştirdi beni:

- Ataerkil bir bakışla yer veriyorsun, oysa kadın, erkek bakmaksızın ihtiyaca göre yer vermelisin. Buradan sağ çıkarsak, bu konuda eleştireceğim seni.

Sonra ikimiz de gülmeye başladık.

"İŞ İŞTEN GEÇMİŞTİ BİZİM İÇİN"

Daha ilk aşamalarda Özgür Tutsaklar'dan kopmayı ve kendi koşullarına çekilmeyi tercih eden diğer gruplar, o andan sonra neler yaşadılar?

Aşağıdaki anlatım, bu soruya verilen bir cevaptır. Ve o süreci, orada yaşayan bir tutsak tarafından kaleme alınmıştır.

"...19 Aralık saldırısı sırasında TKP/ML, TKP(ML), TİKB, MLKP Davaları'ndan tutsaklarla beraber aynı bloktaydım. Saldırı başlar başlamaz uyandırıldık ve kısa sürede hazırlandık. Görev dağılımı yapılarak, maltaya çıkacaklar ve koşušta kalacaklar belirlendi.

Biz, daha operasyonun ilk anlarında, geri çekilip barikat kuracağımız yerleri belirlemiş ve o noktalara malzeme yığmıştık. PKK tutsakları koşuşlarını terkedip askere sığınınca, C/2 koşuşı da boşalmıştı. Onların boşalttığı koşuşı da bizim denetimimizdeydi.

Henüz maltadan geri çekilmediğimiz zamanda, C/3 yemekhanesi revire dönüştürülmüştü. TİKB Davası'ndan iki hemşire arkadaş vardı. Onlar yaralılara müdahale ediyorlardı. Hatta Rıza Poyraz da vurulunca ilk etapta C/3'e getirildi. Nazife hemşire yardımcı olmaya çalıştı. Daha sonra Cepheliler gelip kendi yoldaşları olan Rıza'yı koşuşlarına götürdüler.

Askerler maltada ilerlemeye başlayınca, biz hemen ara koridorumuza çekilip barikat kurduk. Zaten baştan beri planımız ve hazırlığımız bu yöndeydi. Barikatımız çok sağlamdı gerçekten de. Yaklaşık üç metreye uzanan bir yığınaktı bu barikat.

Gerektiğinde yakmak için arasına yatak falan da koymuştuk. Aynı şekilde C/3 havalandırma girişine, yatakhaneye çıkan merdivene, yani saldırı beklediğimiz her yere barikat kurduk. Barikatı hazır ama henüz kurmadığımız tek yer C/2 havalandırma girişiydi. Oradan temiz hava gelsin diye, kapısını yarı yarıya açık tutuyorduk.

Ana maltadan çekilip barikatı ördükten sonra, bir süre bize yönelmediler zaten. Ama gelen seslerden Cepheliler'in orada çatışmanın sürdüğü anlaşılıyordu. Bir ara bizim barikatla da uğraşmaya başladılar. Bunun üzerine hemen yaktık barikatı. Ama doğru dürüst yakamadığımız için, barikattaki yataklar için için yanıp acayip duman çıkarttılar. Kısa sürede ortalığı duman kapladı. Böyle olunca, ara maltadan C/3'e girilen kapıya battaniye gerip, dumanı engellemeye çalıştık. Ama bu da işe yaramadı. Çünkü içerideki pencereleri de, adeta barikat kurar gibi sıkıca kapattığımızdan, hava sirkülasyonu olmuyordu. Pencereleri açmak gerekiyordu ama açamıyorduk. En son bir tanesini güç bela açabildik.

Biz böyle kendi dumanımızdan kurtulmaya çalışırken, askerler de bizim barikatla uğraşmayı bırakmışlardı zaten. Böylece, bizim taraf yeniden eski sakinliğine döndü. Bu koşušta 140 kişi kadar vardık. C/2 ve C/3 koşuşları bizim denetimimizdeydi. Yapacak fazla bir şey yoktu, Cepheliler'in oradan gelen operasyon seslerine kulak kabartarak, kendi aramızda sohbet ediyorduk.

Bu bekleyiş ne kadar sürdü bilmiyorum. Ama askerler tekrar maltadaki barikatla uğraşmaya başlayınca, biz de hareketlendik. Malta kapısının oradan içeri boru gibi bir şey uzatıp, gaz vermeye başladılar. Bu gaz, C/3 yemekhanesinde bulunduğu-muz yere fazla bir etki yapmadı aslında. Sadece barikat başında olanlar ve daha önceki dumandan ra-

hatsızlananlar etkilendi. Bir bayan arkadaş "bizi öldürecekler" falan diye çığlıklar atıyordu. Çevresindeki arkadaşlar onu sakinleştirmeye çalışıyorlardı. Bazen sakinleşiyor, bazen çığlık atmaya başlıyordu.

Bu hareketlilikten sonra, yeniden ortam sakinleşti. Fırsattan yararlanıp, elimizde bulunan bir miktar eti pişirip yemeye karar verdik. Zaten, gerekli olan tüm malzemeler mevcuttu. Tam pişirdiğimiz eti yemeye hazırlanırken aynı anda hem üstten (yataktaneden) hem de (daha sonra dışarı çıkacağımız) dış duvardan yüklenmeye başladılar. Böyle olunca, alelacele hemen C/3 yemekhanesine geri çekildik. Bu sırada pişen et yemeği de dışarıda kaldı. Çünkü kapıya barikat ördük.

Hepimiz yemekhanede toplanmış olduk. İçerde kıpırdanacak yer yoktu. Yaklaşık 20 kişi de barikatın başında mevzilendi. Öylece beklemeye başladık. İş makinasının sesi ara ara kesilerek üç saat kadar sürdü. Sonra yine sessizlik çöktü.

İçerisi çok kalabalıktı. Herkes sırlıslıklam terlemişti. İçeriye temiz hava girecek pek yer yoktu. Nefes bile alamaz olduk. Tek çare barikatı aralamak ve hava girişini sağlamaktı. Bu da riskliydi, askerler dışarıdaysa saldırabilirlerdi. Böyle bir süre daha geçtikten sonra, elimizdeki stetoskopla duvarın ardını dinledik. Ses yoktu. Bunun üzerine barikatı aralayıp, ilk etapta 10-15 kişi dışarı çıktık. Asker falan yoktu. Dış duvara kocaman bir delik açıp gitmişlerdi. Acayip güzel temiz hava geliyordu. C/2 koğuşuna girdik. Orada da kimse yoktu. Açtıkları delikten dışarıyı görüyorduk ama dışarıda da kimse yoktu. Anlaşılan hepsi Cepheliler'in bulunduğu tarafa gitmişti. Zaten o taraftan sesler de geliyordu.

Temiz hava gelince, herkes canlandı. Pişirdiğimiz yemek de iyice haşlanmış bir şekilde duruyor-

du. Eti dağıtıp yedik. Bir süre sakin ortam devam etti. Tabii idrar ve sindirim sistemimiz o kadar sakin değildi. Tespit edilen bir yerde, herkes hacetini giderdiği için içerisi berbat kokmaya başladı, zaten temiz havaya gereksinim duymamızın bir nedeni de buydu.

Sakin geçen bir zamanın sonunda, birden (daha önce açtıkları delikten) askerler saldırıya geçtiler. Deliğin başındaki nöbetçiler direnmeye çalışsalar da püskürtemediler. Askerler içeriye gaz bombaları atmaya başladılar. Her şey çok çabuk olmuştu. Ve içerisi de karışmıştı. Kusanlar, bağırırlar çığlıklar kaplamıştı her yanı. Kendine hakim olabilenler bir şeyler yapmaya çalışıyorlardı. Bunların başında Cemal Keser arkadaş vardı. Cemal var gücüyle "direnin yoldaşlar" diyerek insanları motive etmeye çalışıyordu ama artık iş işten geçmişti bizim için.

Netice olarak, dışarı çıkma kararı alındı. Etraf asker doluydu. Sonrası malum zaten..."

Evet, sonrası malumdu. Ancak şu nokta önemlidir ki, dışarı çıkıştan sonra her ne yaşandıysa, bir siyaset temsilcisi, eline verilen megafonla, Özgür Tutsaklar'a "teslim ol" çağrısı yapma durumuna gelmiş, getirilmiştir. Her ne yaşandıysa, bu temsilci düşmanın "rica"ettiği bu işi yapmıştır. Her ne yaşandıysa, bu temsilci katillere "katilsiniz, bu aşağılık teklifinizi reddediyorum, direnenlerin yanındayız, talepleri taleplerimizdir" diyememiş, aksine eline verilen megafonla karşımıza dikilebilmiştir.

Bu noktada, direnişe dair bir taktik tartışması değil, sadece ahlâk tartışması yapılabilir. Ki direniş kaçkınlığının varacağı son noktanın, düşman megafonuyla teslimiyet çağrısı yapmak olduğunun en çarpıcı örneğiydi tanık olduğumuz...

MEGAFONDAKİ SES!

Devrimci gruplar arasındaki dostluğun temeli, paylaşılan büyük ideallerdir. Devrimdir, devrimin çıkarlarıdır. O ideallere ne kadar bağlı olunursa, dostluk da o denli büyür. İdeallere bağlılık, onların gereğini her koşulda yapabilmektir elbette. Ki dostluğun özündeki güvenin gelişeceği zemin de, bu pratiktir.

Devrimci dostluğun en billur hali, 1972 yılının Mart'ında idam edilmeye çalışılan Denizler için yola çıkıp, Kızıldere'ye ulaşan Mahirler'de somutlanır. Devrimin prestiji için, dostlar için ölmek var dönmek yoktur. Mahirlerin bu mirasında. İşte bu dostluk anlayışı bizimdir...

Oportünizmin dostluk anlayışı böyle değildir. Oportünizm, kendi doğasına uygun bir dostluk anlayışı ve pratiği şekillendirmiştir. Bu bir kültür ve ahlak sorunu olduğu için, hayatın her alanında ve değişik biçimlerde somutlanır oportünizmin "*dostluğu*". Dahası, emperyalizm ve oligarşiye kılıç çekme cüreti olmayanların, sizi hançerlemeye çalışmalarına da tanık olursunuz.

22 Aralık günü işte o tanıklıklardan birini yaşamıştık. Bir siyaset temsilcisi "dostluk adına" katillerin megafonundan. Özgür Tutsaklar'a teslim olma çağrısı yapıyordu. Oysa, o megafondan, dört gündür, aynı çağrı birçok kez yapılmıştı. O megafondan yapılan her çağrıdan sonra kurşunlandık, bombalandık, yangınla, gazla, dumanla kuşatılıp boğulmak istendik. O megafonla yapılan çağrılara "*asıl siz teslim olun*" dedik hep. Halk düşmanlarının o megafonu kanlı ve kirliydi.

Ve şimdi, son mevzimizde ve namlular karşısında haylay çekip türküler söylediğimiz bir anda, "*dost*" bildiklerimiz konuşuyordu o megafondan. Ne yazık ki, TKP/ML Temsilcisi o megafonla teslimiyet çağrısı yapıyordu bize. Ne yazık ki...

Bir kontranın seslenişi geldi önce.

- "Teslim olun, bakın diğer arkadaşlarınız teslim oldu. Onlara hiçbir kötü muamele yapılmadı. Söz veriyorum, siz de teslim olursanız, kılınıza zarar gelmez."

Bu çağrı, her zaman yaptıkları "Teslim olun" çağrılarından farklıydı, zira **diğer grupların** durumundan da bahsediyorlardı. Doğru muydu acaba? Koşuşlarından çıkarılmışlar mıydı? Ne haldeydiler? Şehitleri var mıydı? Bu soruların cevabı yoktu. Diğer yandan slogan seslerini de duymadık. Eğer dışarı çıktılsa, başlarına ne geldi? Hiçbir şey bilmiyoruz.

Megafonla yapılan bu çağrının diğer kısımları ise, her zamanki bayat demagojiler elbette. Biz sanki "*F Tiplerine götürürken kötü muamele yapmayın*" diye direndik(!) Biz taleplerimiz için ve tecrite karşı can bedeli direndik, direniyoruz.

Benzer bir çağrı daha yapıldı ve cevabını da aldı:

- "Askerlerinizi alın ve çekin gidin. Bizim taleplerimiz bellidir."

- "Bunu yapamayız, teslim olun."

- "Gelip alın öyleyse, cesaretiniz varsa gelin, biz yüzlerce Ahmet İbili'yiz burada"

Bir süre sessizlik oldu. Daha sonra "*Bir arkadaşınız sizinle konuşacak*" dediler ve birisi konuşmaya başladı :

- "Arkadaşlar beni duyuyor musunuz?"

Haliyle kim olduğunu bilmiyoruz, ne diyeceğini de. Ama şundan eminiz, düşmanın megafonuyla konuşan biri, bizim arkadaşımız olamaz! Megafondaki ses devam etti konuşmaya;

- "Arkadaşlar dışarı çıkın, bana söz verdiler, bir şey yapmayacaklar."

Bu minvalde devam ediyor konuşma. O sırada, daha konuşma sürerken, eline megafon verilip itirafçılar gibi konuşturulan bu kişinin TKP/ML Temsilcisi olduğu netleşti. Daha doğrusu, eskaza yanımızda kalan birkaç

TKP/ML tutsağı, bu kişinin kendi temsilcileri olduğunu teyit ettiler. Doğrusu bunu beklemiyorduk.

Megafonla konuşturulan kişinin kim olduğu netleşince, doğrudan kendisine seslendik:

- *"Senin yerin düşmanın yanı değil, bizim yanımız olmalıydı. Ne işin var orada? Eline niye aldın o megafonu?"*

Cevap gelmedi karşı taraftan. Bizim arkadaşlar TKP/ML Temsilcisi'nin düştüğü bu duruma sinirlenirken, aramızda bulunan birkaç TKP/ML'li arkadaş ise temsilcilerinin davranışından dolayı hayli ezildiler. Doğal ve anlaşılır bir durum. Doğal olmayan, TKP/ML Temsilcisi'nin davranışydı. Bunun devrimci kültür, ahlâk ve dostlukta yeri yok. Aslında direnişe yaklaşımlarındaki çarpıklığın bir sonucuydu bu. Ölüm orucu önerimizi de aynı çarpıklıkla reddetmişlerdi. Bedel ödemekten kaçınmak için geriledikçe gerilemiş ve en sonunda, *"kötü muamele görmeden"* F Tipi'ne gitmenin çağrısını yapan bir noktaya gelmişlerdi.

Buraya kadar nasıl geldiysek, bundan sonra da öyle direnmeye kararlıyız. Bunu onlar da iyice anladı ki, *"teslim olun"* çağrıları giderek cılızlaştı. Ayrıca doğrudan askerlere yönelik *"Amerika ve Avrupa emperyalizmine uşaklık yapmayın"* çağrılarımıza, demagojik karşılıklar veremiyorlar artık. Dört gündür yaşadıklarımıza rağmen, moral üstünlüğümüzü koruyor oluşumuz karşısında şaşkınlıkları belli. Ancak bir süre sonra, megafonda bir kadın sesi duyduk. Halbuki, şimdiye kadar *"teslim olun"* diyenler, hep erkek sesiydi.

Megafondaki kadın sesi şöyle diyor:

- *Arkadaşlar, direnişimiz amacına ulaştı. Daha fazla kayıp vermeyelim. Siz de çıkın artık...*

Meçhul kadın, buna benzer cümlelerle teslim olma-

mızı söylemeye çalışıyor. İyi ama kim bu kadın derken, kim olduğu netleşti. Zaten aslında kadın kim olduğunu söylüyordu. Fakat biz göremediğimiz için önce inanmadık söylediğine. Sonra ise, aramızdaki arkadaşları, bu sesin sahibinin TKP/ML Temsilcisi olduğunu onayladılar.

Bir arkadaş *"görüyorsunuz ya, oportünizmin son tahlilde burjuvaziye hizmet ettiği doğruymuş"* diyor esp-rili bir şekilde. Ama tanık olduğumuz bu olay, gülünecek bir şey değil. Biraz önce *"teslim olun"* diyen düşman da *"Tamam direndiniz, mesajınızı verdiniz, artık çıkıp teslim olun"* diyordu, şimdi TKP/ML Temsilcisi de aynı şeyi söylüyor. Temsilcimiz, bu temsilciye hitaben gerekeni söyleyince, artık bir şey diyemedi. Her şey bir yana ama, zor zamanlar devrimciliğin en çıplak haliyle sınıandığı süreçler oluyor gerçekten de. Bu temsilcinin düştüğü, düşürüldüğü bu duruma kızıyoruz. Keşke o megafonu eline hiç almasaydı. Düşmana bu fırsatı hiç vermese, keşke kendini kullandırtmasaydı. Bu nasıl bir akıl tutulması ki, o megafonu eline alıp konuşabilirdi. Keşke, elinde düşman megafonuyla karşımıza geçeceğine, sırt sırta direniyor olsaydık. Ama mücadele *"keşke"*lerle yürümüyor işte. Herkes kendisine yakıştırdığını yapmaya devam ediyor...

GAZ ODASI -2

"Teslim olmaktan başka yapabileceğiniz bir şey yok" denildiği koşullarda, *"hayat"* teslimiyetin ödülü olarak sunulur daima. Size, teslimiyetinizin karşılığı olarak bahşedilen bir *"hayat"dır* bu. Böyle olduğu için de, artık sizin hayatınız değildir söz konusu hayat. İşte bu bahşedilmiş hayatın kapısından girdiğinizde, düşünce ve ideallerinizi dışarıda bırakırsınız. Bu noktadan sonra, siz artık o eski siz değilsinizdir. Hayatınızın sahibi olmadığınızı bilirsiniz. Çünkü o hayat, teslimiyetinizin karşılığında size ödül ve ödünç olarak bahşedilmiştir. Tam da bu nedenle, her gün yeniden ve hep daha fazla düzene teslim olursunuz. Çünkü, teslimiyet dipsiz bir kuyudur ve kuyuya düşenin sonu, politik ve ahlâki olarak, düşkün bir yaşamdır.

Kuşkusuz, bu yeni durum ve konumunuz, size *"ya teslimiyet ya ölüm"* dayatması yapanların zaferidir. Yenilgi, işte bu durumun adıdır. Sizi ölüm tehdidi ve ödenecek bedellerin ağırlığıyla *"terbiye"* edenlerin galibiyetidir bu. Ancak, bu son ve sonuç, kaçınılmaz değildir asla. Sadece bir tercihtir. Ki sınışar savaşında zafer ve yenilgiyi belirleyen katledilmeniz, mevzi kaybetmeniz değil, boyun eğip eğmediğinizdir. Mahir'den, bu yana, mezar taşlarımızda *"Öldüler Yenilmediler"* yazmasının sırrı budur.

Eğer ödenecek bedelin ağırlığı altında ezilip iddia, irade ve ideallerinizden vazgeçmenin ödülü olarak sunulan bir hayatı seçmişseniz, işte o zaman yenilmişsiniz demektir. Kişisel ve siyasal anlamda, bunun örnekleri çoktur ülkemizde. Ve bu örneklerden kimileri, bahşedilen yaşamlarına karşılık, teslimiyetin siyaset ve sanatını yaparak, efendilerine şükranlarını sunmak için yaşıyor ve yaşıyorlar.

Özgür Tutsakları, böylesi bir yaşama, kan banyosuyla *"ikna"* etmeye kalktılar. 4. gün, yani 22 Aralık sabahı ise, hiçbir şeyin kâr etmeyeceğini iyice anlamıştı katiller. *"Teslim ol"* çağrıları, hemen hemen kesilmişti. Son *"ça-*

re" niyetine ve "belki?.." diyerek sarıldıkları bir örgüt temsilcisinin "sol"dan yaptığı çağrı da, duvara çarpmıştı. Şimdi yine kan dökmenin, Umut'u boğmanın, Ata'yı vurmanın vakti gelmişti katiller için...

Çatıdaki kontralar delikleri tıkamak için sıkıştırdıkları kazakları birden çektiler. Saldırıya geçiyorlardı besbelli ki. Havlumu yüzüme sarıp, yanımdakine "sakin olalım yeter" dedim. Altında durduğumuz ortadaki delikten, 10-15 santim çapında bir boru uzattılar. Çelik bir boru gibiydi. Bombaatar tüfeğin namlusu sanıp, biraz kenara çekildim. Gaz bombası atılacağını bekliyorduk zaten. Bu durumda, tek tehlike gaz olmuyor. Gazı taşıyan bomba, mermi gibi geliyor. Doğrudan çarparsa, zarar verebiliyor. Ama bu kez, deliklerden uzatılan borulardan doğrudan gaz veril-meye başlandı. Yani bombayla atılan bir şey yoktu. muhtemelen bir ana kaynaktan bir boru aracılığıyla doğrudan içeri veriliyordu gaz. Gri-siyah renkli, duman gibi bir gaz büyük bir basınçla, "pofff" diye bir ses çıkartarak koğuşa dolmaya başladı. O ana kadar, defalarca kimyasal gaz saldırısına uğramıştık ama, bunun farklı bir karışım olduğu belliydi.

Gazı yiyince, gazın tipine göre soluksuz kalırsınız, ciğerleriniz sökülür, öksürük, kusma, yanma ile beraber, esas olarak boğuluyorsunuzdur. Soluksuz kalan ciğerlerinizi, parçalanıyor gibi hissedersiniz. Ve o ana kadar, göz-yaşartıcı gazlar dahil, ortalama hep bu belirtileri yaşatan gazlarla karşılaşmıştık. Ama bu gaz farklıydı. Bu farkı tarif etmek çok güç. Soluksuz kaldık, evet ama bundan öte bir şeydi. Yalnızca ciğerleri değil, içinize çektiğiniz ilk nefesten itibaren tüm bedeni ele geçiren bir şey... Herhalde sinir gazı bu diye düşündük. Elbette, yetersiz bilgimizle biz buna genel olarak sinir gazı diyoruz ama, belki de daha özel, daha etkili bir karışımdı. Ne olduğunu, NATO'nun ucuz askerleri daha iyi bilirler elbette. Sonuçta

çok sayıda kimyasal gaz türü var ve Amerika hergün bir yenisini üretip halklara karşı kullanıyor. Uşakları da işte bize karşı kullanıyor.

Bu gaz, tüm bedene nüfuz ediyor. Parmak uçlarınızdan saç diplerinize kadar, adeta içeriden yakıyor.

Soluksuz kalmaya hazırlanmışken, bir anda tüm bedenim kasıldı. Ve sanki derim incelip gerildi. Derim adeta yarıyor, parçalanıyor gibi bir acı duyuyordum... Bilincimiz açık ve gazın yarattığı tüm acıyı hissediyoruz. Ses tellerimiz bile felç olmuş gibi, tuhaf bir ses çıkıyor. Kendi sesin, sana korkunç, acayip bir haykırış gibi geliyor.

Şekil değiştirerek, tuhaf bir görünüm alıyor sanki insanın vücudu. Yüzlerce insan, alt alta üst üste, ölümcül bir kıvranma ve kasılma halindeyiz. Her şeyi görüyorum. Vücudumun aldığı tuhaf biçimi görüyorum. Düşen, kalkan, kıvranan, kasılan arkadaşları görüyorum. Uğultu halinde sesler duyuyorum. Gazın "poff" sesini ayırdediyorum. Bu gazla beraber attıkları, diğer "normal" gaz bombalarının patlamalarını da duyuyorum. Açılan deliklerden ve idare binasından üstümüze gaz bombaları yağıyordu. Ama ilk verdikleri gazdı bizi öldüren...

Bu gaz öyle etkiliydi ki, önceki gazlarda ancak birkaç dakikada geline aşamaya, ilk nefeste geliyoruz. Yüzüme bastırdığım havlunun bir anlamı kalmadı. Çünkü, bütün vücudum etkileniyor bu gazdan. İstem dışı hareketler yapıyorum. Kasılıyorum, ayağa kalkıyorum, devriliyorum, yine kalkıyorum. Yapabileceğim tek şey buymuş gibi, gömleğimi parçaladım. Sonra derimi çekip almak ister gibi göğsümü tırmalıyorum. Yaptıklarımın farkındayım, bilincim açık, üstelik durumun analizini de yapıyor kafam. Gazla boğup benzin dökcekler diye geçiyor içimden. Diğer taraftan, bunu nasıl açıklayacaklarını merak ediyorum...

"Dayan" diyorum kendime. Dayan, dayan, dayan... Bu da geçecek. Bu da bitecek. Ölerек ya da kalarак, bunun da sonu gelecek. Sesler geliyor kulağıma. Bu sesleri, Naziler'in gaz odalarında duydu insanlık. Bu sesleri anlatmak çok zor. Birçok ses, tek bir uğultuya dönüşüp tek bir bedenden çıkıyormuş gibi. Bu uğultunun arasında kendi sesim de var. Ama sanki çok uzaktan geliyor.

Bedenimin içinden çıkmaya çalışıyor gibiyim. Bedenim içi zehir dolu, ateş dolu bir fıçı gibi. İçimde hayata dair ne varsa, bütün hücrelerim bedenden kurtulmak istiyor. Kasılmalar, kıvrılmalar bir türlü bitmiyor. Yüzlerce insan can çekişiyoruz. Cesetlerimizi bari yakmasalar diye geçiyor aklımdan. Bir arkadaş *"Bize Ölüm Yok!"* diye bağıyor. Bunu duyunca, anlamlı bir ses çıkartmanın mümkün olduğunu anlıyorum. O halde ben de bir şeyler söylemeliyim bu son anda: *"Yaşasın Önderimiz Dursun Karataş", "Yaşasın Umudun Adı..."* Artık rahat rahat ölebilirim. Ama işkence bitmiyor, gaz verilmeye devam ediyor. Olsun, ben diyeceğimi bu halde bile diyebildim ya, artık ölsem de gam yemem...

Gaz saldırısı olduğunda, mutfak kısmındaydım. Şeker hastası olduğum için durumum kötüleşiyordu. Ümit Abi kolumdan tutup, mutfağa götürmüştü beni. Burada ölüm orucu direnişçileri, yaralılar ve dün geceki yangından rahatsızlanmış bazı arkadaşlar vardı. Koğuşta gaz saldırısı başladığında, mutfak kapısını kesinlikle açmamamız söylenmişti. Mutfağın tavanı delinmemiştir. Tahta kapıyı kapalı tutarak, direnişçileri ve yaralıları gazdan koruyacaktık. Kapının bir yanında Yasemin Abla diğer tarafında Akdemir Abi duruyordu. Bizim duygusal nedenlerle, koğuştaki arkadaşların ise, gazın etkisiyle oluşabilecek istem dışı hareketlerle kapıya yüklenip açmalarını engel-

leyeceklerdi. Ben de onlara yardımcı olacaktım.

Biraz sonra kimyasal gaz saldırısı başladı. Dışarıdaki arkadaşların haykırıışlarını, boğulma seslerini duyuyorduk. Kapıyı açmamak için kendimi zor tutuyordum. Ama duygusallığa yer yoktu o an. Direnişçilerimiz 60'lı günlerinde, yaralıları ise zaten güçlükle soluk alabiliyorlardı. Ama dışarıdan gelen sesleri duyuyor ve hepimiz kahroluyorduk. Özellikle ölüm orucu direnişçileri, bu seslerden çok etkilendiler. Yerlerinde duramıyorlardı. Onları anlıyordum, çünkü ben de aynı duyguları yaşıyordum. Bir an Yasemin Abı'yla gözgöze geldik. Onun da gözlerinde aynı şeyler vardı ama, bana "*Hayır Ufuk, kapıyı açmaya çağız*" diyordu.

Tavanda delikler açıldıktan sonra, bir konuşma yapılmıştı. Temsilci yoldaşımız kısaca şunu söyledi:

- *Götürüldüğümüz her yerde, hepimiz açlık grevine başlayacağız!*

Zaten, daha operasyon başlamadan önce, operasyon ve F Tiplerine sevk durumunda, kitlesel açlık direnişine başlanacağı ve gerekirse 4. Ölüm Orucu Ekibi'nin de çıkartılacağını kararlaştırmıştık. Şimdi bu karar "son" kez tekrarlanıyordu.

Bu açıklama ile Şnale yaklaştığımızı iyice anlamıştık. Nihayetinde Şziki olarak direnişin 4. güne uzamış olması bile, 10 binlik ve tam donanımla bir ordu karşısında silahsız yüzlerce kişi olduğumuz düşünöldüğünde, bizim zafirimizdi.

Yoldaşımızın açıklamasından sonra, türkülerimize devam ettik.

22 Aralık günü, öğleden sonra saat 14:00 civarıydı. Tavandaki delikleri açtılar ve gaz vermeye başladılar. Bir anda kendimi çırpınırken buldum. Duvarın dibindeydim ve can havliyle duvara vuruyordum, sanki yıkabilirmişim

gibi. Ama istemim dışında oluyordu bu. O an omuzuma bir şey çarptığını hissettim. Aynı şekilde duvara da bir şey çaptı ve duvardan yere düştü. Bunların ne olduğunu anlamadım. Sadece ölmeye başladığımı, çırpındığımı hissediyor ve uğultu biçiminde haykırıışlar, sloganlar duyuyordum.

Benim gibi, ilk anda yerde kalmış olanların üzerine, başka arkadaşlar yığılmıştı. Üzerimde birinin çırpındığını hissediyordum. Kıpırdıyamıyordum. O an insanın aklından ilginç şeyler de geçiyor. Bazen tartışmalar olur ve benim düsturum hep alttan almak olurdu. Yani uzayıp giden tartışmaları, ille de tatlıya bağlamaya çalışırdım. Zaten bu yüzden, arkadaşlar bazen "ortayolcu" derlerdi, takılırlardı. Şimdi yine altta kalmıştım ve aklıma bu geliyordu. İçimden *"ölümü de yoksa alttan alıyoruz"* diye hayışanıyordum. Bir ara iyice paspas gibi oldum. Fakat tam o anda, birden nefes almaya başladım. Gazı kesmiş, içeri tazyikli su sıkıyorlardı.

Biraz soluk alınca, kasılmış vücudum gevşemeye başladı. Ensemden ayaklarıma kadar, küçük elektrik akımları gibi bir şeyler gidip geliyordu. Bu halde ve en altta, bitkin bir haldeydim. Üzerimdeki arkadaşlar da kıpırtısız yatıyorlardı ve ben bu insan yığınının altından nasıl çıkacağımı bilmiyordum.

"Kalkın arkadaşlar, hadi herkes kalksın, herkes etrafındakileri kontrol etsin" diyordu bazı arkadaşlar. Demek birileri ayaktaydı ve bizi kendimize getirmeye çalışıyorlardı. Üzerimdeki arkadaşlar da yavaş yavaş doğrulup oturdular. Biri sırtıma, biri de bacaklarıma oturuyor halbuki. Öyle oturup kaldılar, kendilerine gelmeye çalışıyorlardı. Berkan'ın sesini tanıdım, *"kalkın hadi"* diyerek üzerimdeki arkadaşları kaldırdı.

Kalkmak için doğrulduğumda, omuzumda büyük bir acı hissettim. Keza ayağımda da acı vardı. Ne olduğuna baktım, kıpkırmızıydı, haşlanmıştı adeta. Sonra meseleyi anladım. Tam ayağımın dibinde bir gaz bombası kalıntısı

vardı. Duvara çarpıp ayağımın yanına düşmüş ve içindeki basınçlı gazı, pantolonumun paçasından içeri boşaltmıştı.

İçeri su sıktıklarında kendime geldim. Gaz kesilmişti. Gazın vücudumdan ağır ağır çekildiğini, yerine hava girdiğini duyumsuyor ama kıpırdıyamıyordum. Mecalsiz bir halde, ellerim, ayaklarım sağa sola savrulmuş, sırtüstü uzanmış tavana bakıyorum. Altımda, üstümde, yanımdaki arkadaşlar da öylece yatıyorlar. Zorlukla başımı çevirdiğimde pencere kenarında duran arkadaşları gördüm. Yanımda benim gibi uzanan birisi elimi tutuyor. *"Yoldaş, ben Şlanca örgütten....."* diyerek adını söylüyor. *"Ben de Parti Cephe'den....."* deyip kendimi tanıtıyorum. *"Nerelisin hemşerim sen?"* diye soruyor bu dostumuz. Bilinç durumu iyi görünmüyor. Doğrulup oturuyorum, ona da *"kalk"* diyorum.

Biraz ileride *"yetiş ya Ali, yetiş ya Hızır"* diyor biri. Yanımdaki arkadaş da *"yettim işte, tamam, kalk hadi"* diyerek yardımcı oluyor. Herkes yavaş yavaş kendine geliyor. Bir arkadaşımız da yerde bulunduğu gaz bombasını cebine koymaya çalışıyor. *"Mahkemede gösterip teşhir ederiz"* diyor. Güzel düşünüyor da, açılıp açılmayacağı belli olmayan bir davanın duruşmasına kadar, onu nasıl saklayacaksın, işte orası biraz belirsiz! Ayrıca Buca, Ümraniye, Diyarbakır, Ulucanlar katliam davalarında ne olduğunu gördük. Bütün kurşun ve bombaları önlerine yığsak bile, değişen bir şey olmaz. Katiller aklanır ve devlet malına zarar vermekten biz mahkum oluruz. Ümraniye katliamında dört yoldaşımızı, tahta coplarla kafalarını parçalayıp öldürdüler. Ama katillerin *"ranzadan düşüp öldüler"* demesini akla uygun buldu mahkeme. Adaletleri adaletsizlik bunların...

Sanırım pencereden hem su sıkıyorlar hem de gaz bombası atıyorlardı. Kendimden geçtim adeta, ama bu tam bir bayılma da değildi. Zira olan biten her şeyin de farkındaydım, sadece reşeks veremiyorum. Ölüm böyle bir şey herhalde diye düşünmeye başlıyorum. Sonra bu düşünce doğru gelmiyor. Bedenim hareketsiz ama beynim hızlı çalışıyor. Ahmet abi ve Ercan geliyor aklıma. Onları anımsayınca, adımız birlikte anılacak diye seviniyorum. Slogan seslerini algılıyorum: *"Bize Ölüm Yok!"* Giderek vücudumu hareket ettirebildiğimi hissediyorum. Slogana katılmak istiyorum ama sesim kesik kesik çıkıyor. Berkan Abatay gelip bana yardımcı oluyor. Nasıl başırdı bilmiyorum ama, oldukça dinç görünüyor. Kalkarken, Berkan gibi başka arkadaşların da ayakta ve görevlerinin başında olduğunu görüyorum. Buna seviniyorum. İnsanlara cesaret verici şeyler söylüyor ve *"iyi misin, kalk hadi"* diyorlar...

Feridun ve birkaç arkadaş, Umut'un yanbaşıdaydılar. Yanlarına gittim. Umut boylu boyunca uzanmış yatıyordu. Yüzü bembeyazdı. Her zamanki bordo renkli kabanı üzerindeydi yine. Feridun, nefesini kontrol ediyor, nabzını olmaya çalışıyordu Umut'un. Bir kaç kez denedi ve en sonunda, ayağa kalkıp *"Umut şehit düştü, arkadaşlar"* dedi.

Umut'u verdikleri bu son gazda boğmuşlardı. Bir an buna inanasım gelmedi. Daha birkaç dakika önce sapa sağlamdı Umut. Şakalar yapıyor, bize takılıp duruyor, gülüyordu. O halde kalakaldım bir an. ***"Umut'umuz şehit düştü"*** sözü yankılanıyordu kulağımda. Gözlerim Umut'un artık cansız bedeninde olsa da, gözlerimde onun biraz önceki gülen hali vardı...

Suni solunum yaparak Umut'a can vermeye çalışı-

yordu arkadaşlar. Duran kalbini yeniden çalıştırmak için uğraşıyorlardı. Ama Umut çoktan boğulmuştu. Üşenen hava ciğerlerinden hırıltılı bir ses çıkmasına yol açıyordu yalnızca. Ağzından sarı, pembe, siyah küçük parçacıklar, köpükler çıkıyordu. Belli ki Umut'un ciğerleri bu son gaz saldırısına dayanamamıştı. Buna rağmen suni solunuma devam edildi. *"Hadi Umut"* diyorduk başucunda, hadi Umut, hadi Umut, hadi...

Ama artık kaybetmiştik Umut'u. Bazı arkadaşlar, tavandaki deliklerin altından yukarıya doğru, bunun öfke- siyle bağırıyorlardı: *"Katiller, doymadınız öldürmeye. Doymadınız kan dökmeye. Katiller, bunun hesabını vereceksiniz..."*

Yüzlerinde gaz maskeleri bulunan, özel giysili ve hepsi rütbeli (subay-astsubay karışık) katillerimiz deliklerden aşağı bakıyorlardı. Eserlerini görmek istiyorlardı anlaşılan. Bizim arkadaşlardan biri, tam deliğin altına geçti ve bağırmaya başladı: *"Gaz sıkın, gaz. Katiller! Amerika'nın itisiniz, kiralık katilisiniz. Bunlar yanımıza kar kalır sanmayın. Hesap vereceksiniz, hesap..."*

Başka bir arkadaş, katillere doğru bağırarak arkadaş da, beni de çekti. Artık dışarı çıkacağımızı söyledi. Sloganlar atarak dışarı çıktık. Dışarıdaki eli silahlı askerler şaşkınlıkla bize bakıyorlardı. Ve biz haykırıyorduk: *Umut Yoldaş Ölümsüzdür! Umudun Adı DHKP-C!...*

Dışarı çıkmaya karar vermiştik. Direnişin tüm anları gibi, dışarıya çıkış da bizim irademiz ve disiplinimiz altında olacaktı. Yoğun gaz saldırısı, kitlesel disiplinimizin zaafa uğramasına yol açmamalıydı. Deyim yerindeyse, onca şeyden sonra, bunca yaralıya ve şehitlerimize rağmen ve onlarla beraber, aslanlar gibi çıkmalıydık dışarı.

İnsanlarımız güçlkle ayakta duruyordu. Birçoğu, halen diri kalabilmiş arkadaşların yardımıyla yürüyordu. Bu

tabloya rağmen, kan kussak da kızılıcık şerbeti içtik diyeceğimiz bir iradeyle çıkmalıydık.

Ümit Günger ve İbrahim Erler, kapıyı açıp delinen duvara kadar giderek, etrafı kolaçan ettiler. Kamuşaj elbisesi, kar maskeli, elleri tetikte sürüyle kontra, çıkacağımız yerin karşısında mevzilenmiş. Bir o kadarı da ilerde bir Nazi koridoru oluşturmuş vaziyette.

Dışarı çıkacağımız düşmana bildirildi. Çünkü çıkışımızın yaratacağı bir panik yaşayacaklarını ve kitlenin üzerine ateş edebileceklerini de hesap ediyoruz. Artık çıkma vakti ve boyun eğmeyenlerin haklı gururuyla dışarı çıkacağız.

Dışarı çıkmaya hazırlanırken, birisi elimi tutuyor. Dönüp bakıyorum ki Eyüp Samur. Ne var dercesine bakıyorum. *"Niye çıkıyoruz abi, burada kalıp öleceksek ölelim"* diyor. Eyüp'e bakıyorum. Yüzünde direniş ve çatışmayla geçen günlerin tüm izleri var. Kararlı ve bir o kadar da öfkeli.

- *Haklısın*, diyor Ümit Günger ve devam ediyor: *Haklısın, ama şimdi başka mevzileri tutuşturmaya gidiyoruz.*

Eyüp'ün ve Ümit'in sözlerinde direnişin belli bir zaman ve mekana hapsedilemeyen gücü var. Bu güçle ayakta kaldık ve şimdi ayaklarımızın üzerinde dimdik yürüyerek, bu gücü başka zaman ve mekanlara taşıyacağız. Gidiyoruz, ama başka mevzileri tutuşturmaya... Onlar duvarları kırabildiler sadece, direnişimizi değil...

Çıkış henüz başlamamışken, kapı ile duvardaki delik arasında bulunan bir grup arkadaşımız vardı. İlk çıkacak grup bunlardı ve zaten dışarı çıkmaya hazırlanıyorlardı. Durdukları yerin hemen yanında, yukarı çıkan bir merdiven vardı. Ata, o merdiven basamaklarına doğru bir iki

adım attı. Ve üzerimize kurşunlar yağmaya başladı. Katiller, belki korkularının gerginliğiyle, belki son anda aramızdan birkaç kişiyi almak için asılmışlardı tetiğe. Ata vuruldu ve düştü.

Katiller kan dökmekten vazgeçmiyorlardı. Ne bekliyorlardı peki? Paniğe kapılıp korkuyla kaçışacağımızı mı? Panik ve şok içinde delikten atlayacağımızı mı? Hayır, öyle yapmadık. O kurşunlara rağmen, o an orada bulunan Özgür Tutsaklar'dan hiçbiri, kendini dışarı atmadı. Hemen Ata'mızın başucuna toplandık. Yarasına baktık ama yapacak bir şeyimiz yoktu. Ata şehit düşmüştü...

Dışarı çıkacak ilk grupta Ata da vardı. Gaz saldırısında diri kalan arkadaşlardan biriydi Ata. Biz daha dışarı çıkmadan, yukarıdaki delikten kurşun sıktılar üstümüze. Dışarı çıkacağımızı bilmelerine rağmen yaptılar bunu. Merdiven tarafındaki Ata, sendeleyip yere düştü. Ata'yı tuttuk ama ölümcül bir kurşun almış ve anında şehit düşmüştü.

"Katiller" diye bağırıyor. Doğan Tokmak: "Korkak Katiller!"

Gazla Umut'u boğup, kurşunla Ata'yı öldürenler ruhunu Amerika'ya satmış katillerdir. Doğan'ın dediği gibi, hem de korkak katillerdir. Ve bunu en iyi bilenlerdendi Ata. Katillerin kalleşliğini bilmesi, korku değil, mücadele isteğini büyüttü. Ve açtı yüreğinin kapılarını ve Umut'un umudunun ardından en önde yürüdü bizim "Şık Adam"...

Komünümüzün aşcısı, Kafkas halk dansları eğitmenimiz, tiyatromuzun dekorcusu, ışıkçısı, hayatın neşesi, gönüllerimizin şık adamı ve BerŞn'in babası da katledildi.

Biricik güzel kızının, güzel babasıydı Ata. Normal zamanlarda yaptığı gibi, kurşun yağmurları altında geçen

bu direniş günlerinde de sık sık BerŞn'in resmini çıkartıp gösteriyordu etrafına. *"Bu benim BerŞn'im, Canım kızım"* derken, bir babanın çocuğuna yönelik sevgi ve özleminin büyüklüğünü yansıttı Ata.

BerŞn'di kızının adı.

Kar altında açıp, kışa boyun eğmeyen bir güzel çiçeğin adını vermişti kızına: BerŞn!

Niye babasız bıraktınız BerŞn'i?

Ne kadar katledersek, kârdır diye mi hesapladınız?

"Zaiyat sandığımız kadar yok" diyen başbakanınızın zaiyat kontenjanını mı doldurmak istediniz?

Niye sıktınız bu "son kurşun"u? Ama yanılıyorsunuz, henüz son kurşun sıkılmadı...

Niye sıktınız Ata'yı vuran kurşunu?

Bu soruyu, BerŞnler'in eli yakanıza yapıştığında da duyacaksınız. Ki sonrası "yargı"nın işidir. Çünkü halkın da bir adaleti vardır ve son yargıyı halk verir, 'son' kurşunu daima halk sikar.

"Nasıl sen vurdukça kılıcını

Taaa ciğerime,

Nasıl akacak kan

Damarda durmadıysa,

Öyle ezileceksin ayaklarımın altında

Kendi kanımla boğacağım seni

Gün benim...

Sen titre..."

(Kahraman ALTUN)

Kademeli bir şekilde dışarı çıkıyoruz artık. Önce bir

grup arkadaşımızı gönderiyoruz, ardından bir grup daha. Ölüm orucu direnişçilerimizle sonlara doğru çıkıyoruz. Ve çıkmadan önce, kucaklaşıyoruz bir kez daha, olur ya, görüşemeyiz bir daha. Olur ya, ölürüz başka mevsizlerde. Geceler boyu sohbet edip, güneşi karşılayamayız belki de. Olur ya, bu "son" kucaklaşmamızdır ve "son" kez de-ğiyordur belki dudaklarımız o yıldızlı alınlara. Ama ne di-yordu Müjdat Yanat: *"Gerçek ayrılık, özlemlerin bittiği yerde başlar. Biz hiç ayrılmayacağız."*

Evet, ayrılmayacağız! Bir özlemi büyütürken öleceğiz ama asla ayrılmayacağız. Asla...

Şimdi yüreklerimizdeki yangını taşıyacağız hücrele-re. Ve biz yandıkça, direndikçe eriyecek hücreler, parçala-nacak zincirler, yıkılacak duvarlar. Ayrı düşsek bile, aynı toprağa düşeceğiz daima. Biz hiç ayrılmayacağız. Hiç...

"Böyle yaşanır ayrılıklar

Uzak diye bir yer yok

Paylaştığımız gökyüzü

Birleştiriyor bizi..."

(Osman OSMANAĞAOĞLU)

F TİPLERİ'NE GÖTÜRÜLMEK...

Nazi koridorunda ilerlemeye başlıyoruz. Kasklı, kal-kanlı, gaz maskeli, coplu, silahlı, kar maskeli ve değişik rütbelerdeki askerlerin oluşturduğu bu koridorun ortasında yürümeye çalışıyoruz. Yerler çamur. Biz kurşun yağmuru altındayken kar yağmış İstanbul'a. Etrafımızdaki katiller, kirli bir leke gibi duruyorlar beyaz karın üstünde.

Sıradan köylü çocuğu olduğu anlaşılan kimi askerler, garip garip bakıyor, her tarafından kan sızan kaşlemize. Kimbilir askerlik anılarının neresinde yeralacak bu direniş. Kamuşaj elbiselerinin omuzlarındaki yıldızları parlayanlarsa, kendilerini rezil rüsve eden bu kaşleye, hınçla bakıyorlar. Ama gözgöze gelince, bizim gözlerimizdeki anlam karşısında gözlerini kaçırıyorlar. Suçlu olduklarını bilmenin psikolojisi, "korkutucu" görünüm ve davranışlarının bir yerinden sızıyor. Dimdik bakıyoruz, kara ve kanlı gözlerimizle, kinle bakıyoruz.

Edamızdaki mağrurluğu kırmak için, '96 Ölüm Orucu gazilerimizden bir kadın yoldaşımızı yanımızdan çekip almak istiyorlar. Arayacaklarmış?! Rütbeli öyle diyor. Etrafımızı sarıyorlar hemen. Arama bahane, kaldı ki ne araması, kim kimi aratıyor bakalım. Yoldaşımızı aramızdan çekip alarak, *"her istediğimizi yaparız"* demeye getiriyorlar. Yapamazlar! Hemen öne atılıyoruz. Bir yandan biz, öte yandan ölüm orucu direnişçileri yoldaşımızı sarıyoruz. Onu bizden alamazsınız, duyuyor musunuz?

Çok kısa bir andır bu. İki irade boy ölçüşüyor bu anda. Elbette, saldırıp alabilirler ama bu önemli değil. Çünkü esas olan bizim *"çekin ellerinizi"* demiş olmamız. Ve geri çekiliyorlar...

Yıkılmış duvardan sloganlarla çıktık; *"Zaferi şehitlerimizle kazanacağız!"*

Asker saldırmıyor. Çekim yapıldığını anlıyoruz. Sük-lüm püklüm bir görüntü bekliyorlardı herhalde, ki slogan-lara şaşırmış görünüyorlar. Kadın yoldaşlardan biri, ça-murda kayıp düşüyor. Bülent Çoban kaldırmak için ham-le yapıyor hemen. Katillerden birisi *"sen yürü, bırak kendi kalkar"* diye itekliyor Bülent'i. *"Tuh senin yüzüne"* diyor Bülent bu katile ve arkadaşı kaldırıp yürümeye devam ediyor...

Ön taraftaki arkadaşları doğrudan İdare Binası'na yö-nelttiklerini görüyoruz. İçerde neyle karşılaşacağımız, şimdilik meçhul. Kuşkusuz işkence, saldırı ve belki de ye-ni ölümler yaşayacağız. Bunu umursamıyoruz aslında. Bir yandan ağır ağır yürüyor diğer yandan da bu vahşeti halka duyurabilmenin yollarını düşünüyoruz. Ki Birsen'in *"diri diri yaktılar"* sözü onca yalan ve yaygarayı dağıtmaya yetti bile. O üç kelimenin gücü, katillerin yaptıkları tüm açıklamaları ezdi. Buna benzer bir fırsat bulabilir diye ara-mızdan birini hastaneye yollayacağız.

Günlerdir ölüm orucunda olan Zeynep'i kucağıma alıyorum. *"Ufaklık"* iyice ufalmış zaten. Zayıf bedeni tüy kadar adeta. Bir rütbelinin önünde duruyoruz: *"Arkadaş ölüm orucu direnişçisidir. Aniden bayıldı, acilen hastane-ye götürün"* diyoruz. Rütbeli şaşkın bir halde suratımıza bakıyor. Onca gündür, *"cesedimizi çiğnemedен direniş-çilere el uzatamazsınız"* dedikten sonra, şimdi kendi elle-rimizle getirip vermemizi anlayamıyor. Subayın yavşak gözleri parlıyor *"acele sedye getirin"* emri verirken. As-kerler sedye için koştururken, Zeynep gözlerini açıp mu-zipçe gülüyor. Şu Dev-Genç'li gülüşü Zeynep'e ne de gü-zel yakışıyor. O gülüş ki, sadece bir tebessüm değildir, başeğmemenin güzelliğidir aynı zamanda.

Zeynep'i sedyeye bırakıyorum. Şimdi en az Şarlo'yu oynarkenki gibi ustalıkla oynuyor rolünü. Rütbeli sırtıyor Zeynep'e bakarken. Herhalde, direnişle geçen onca za-

mandan sonra, ilk kez şimdi sevinmiştir. Ama yanılıyor! Şimdi o sedyede uzanan Zeynep, serum iğnesi görür görmez dirilir ve alıp atar o iğneyi. Alınlarından öptüğümüz ilk gün, nasıl güveniyorsak yine öyle güveniyoruz. Ve zaten böyle güvenmek ve güvenilir olmak, devrimci ahlâkın da özüdür...

Nejla Abla öyle dolmuştu ki, en son Ata'nın katledilmesinin ardından sel olup taşıdı. Dışarı çıkıp yürürken "*katiller, katiller*" diye bağıırıyordu. Yanında Mehmet Abi vardı ve "*Tamam Nejla, sakın ol*" falan diyordu. Ama hepsinin yüzüne sıfatlarını vurmak ister gibi, her adımında "*Katiller*" diye tekrarlıyordu ablamız.

İdare Binası'nın merdiven altına soktular beni. Yüzüstü yatırıp vurmaya başladılar. Ellerim kelepçeli olduğu için ne karşılık verebiliyorum ne de korunabiliyorum. Habire vuruyorlar. O sırada saatimi ve pantolon kemerimi de çıkarıp aldılar.

Operasyon sırasında sıkılan gazlar yüzünden adeta kör olmuştum. Etrafımı göremiyorum. Bu nedenle Sadık ve Ümit Günger'in orada olduğunu biraz geç fark ettim. Bu arada, itip kakmalarından kurtulmak için sırtımı duvara vermeye çalışıyordum. Askerler de kendilerini görmeyeyim diye, gözbağı takmaya çalışıyorlardı. Oysa zaten kör gibiydim ve oldukça bulanık görüyordum etrafı.

Arbede sırasında gözbağı kaydı. Nasıl olduysa, bir ara ellerinden kurtulup sırtımı duvara yasladım. İşte o zaman, Ümit ve Sadık'ın seslenişini duydum: "*Sende mi buradasın, nasılsın?*"

Ümit'e '*sen nasılsın*' diyecektim ki, onun tarafında yine arbede başladı. Nasıl becerdiyse, astsubaylardan birinin silahını kapmış, onlar da Ümit'e saldırıp silahı geri al-

maya çalışıyorlardı. Astsubaylardan birinin sesi geliyordu: *"Silahımı kaptı... Bırak lan silahımı... Nasıl alırsın lan benim silahımı?.."*diyerek Ümit'e saldırıyordu.

Ümit'i korumak için ileri atıldık ama, aynı anda onu bizden koparıp aldılar. Gözlerim berbat halde olduğu için, silahı nasıl kaptığını göremedim. Ama silahın astsubayla Ümit arasında kaldığını ve boğuştuklarını seçebildim. Onu yanımızdan koparınca, bize de saldırdılar haliyle. Sonra beni de oradan aldılar ve dış nizamiyeye doğru sürüklemeye başladılar. Üniformalı birisi yanıma gelip bana isimle hitap ederek, başka yere götürülmemi emretti askerlere. Böylece hapishanenin askeri binasına götürdüler. Bir odaya sokup *"komutan seni görecektir"* dediler. İçerde oturacak yer yoktu, sandalye istedim. Getirdiler.

"Gözlerim hala kötü durumda, etrafı seçmekte zorlanıyorum ama sesleri duyuyorum. Yasemin'in sesini duydum. Anladığım kadarıyla Yasemin'i sorgulamaya çalışıyorlar, o da ters ters cevaplar veriyordu. Bir süre sonra, onu ve Fadime'yi de benim bulunduğum yere getirdiler. Yanlarında sigara varmış. Bana da verdiler ve Ümraniye'de içtiğimiz son sigara da bu oldu...

İdare Binası'nın içindeki odalardan birinde, İbrahim Erler ve Muharrem Karademir'e bayıltıncaya kadar saldıırıp işkence yaptılar. Odaya yeni getirilen arkadaşlar, ileri atılıp işkencecilerin önüne geçtiler. Kendine gelen Muharrem, bu işkenceci katillere o anda söylenebilecek en güzel şeyi söyledi:

- *Bu yaptıklarınızı sakın unutmayın. Çünkü, kafanıza sıkıldığımızda niye sıkıldığımızı hatırlarsınız.*

İşkence yeniden başlıyor, sloganlar da: İşkenceci Katillerden Hesap Sorduk, Soracağız...

Hapishanenin "İnfaz Havalandırması" olarak bilinen, asker koğuşunun havalandırmasına götürülmüştük. Burada yere yıkıp, ellerimizi arkadan kelepçeleyerek sürükleyip atıyorlardı. Askerlerin hemen hepsi komando astsubay. Er neredeyse hiç yok. Üst aramalarımızı bile bunlar yapıyorlar. Telsizleri, özel kepleri, özel silahları ve kış gününü taktıkları kara güneş gözlükleriyle, Amerikan Şİmlerinden fırlamışlar gibi görüntüleri var.

Yüzüstü yatmaya zorluyorlar ama dönüp oturuyoruz. *"Her şey bitti"* psikolojisine sokmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Az sonra, omuzu yıldızlılardan biri gelip, elindeki sürahi ve bardağı gösteriyor. İki gündür tek damla su görmemiş ağızlarımız kupkuru, dudaklarımız çatlamış durumda. Ve rütbeli konuşuyor; *"Su isteyen varsa söylesin!"* Kimseden cevap alamayınca, bir bardak doldurup en yakınındakine uzatıyor. Arkadaş *"istememez"* diyor.

"Yok mu isteyen, son kez soruyorum?" diyor ama cevap bile vermiyoruz. Tavrımız karşısında, komutanının sıkılan canını hoş etmek isteyen bir astsubay *"bunlar insan değil binbaşım"* diye söyleniyor. İnsanlıktan nasibini almamış bu katillerin, "şefkat" rolünü oynamalarına müsaade etmemiştik sadece...

Çıkıştan sonra bekletildiğimiz yerde, bir arkadaş bize saldıranlara *"beyaz ordu'nun katilleri, sonunuz da onlar gibi olacak"* diyordu. O anda ne demek istediğini anlamadım. Ölüm orucu direnişçisi Osman Abi'ye *"bunlar yeşil giyiyor ama bizimki beyaz ordu diyor"* dedim. Osman abi bana bakıp, tebessüm etti. *"Onları beyaz gördüğünden değil, Sovyet Devrimi sırasında karşı-devrimci orduya Beyaz Ordu denirdi"* diye açıklayınca, durumu anladım tabii. Onca şey arasında, Osman Abi öğrenmenin yeri, zamanı yok der gibi yine tebessüm etti bana...

Bizi tuttıkları yerde, bir arkadaş kriz geçiriyordu. Sara kriziydi. Sedat Karakurt bu arkadaş tutmaya, taşımaya çalışıyordu. Fevzi Abi de "dayan" diyordu bu arkadaş. En sonunda Fevzi Abi patladı ve rütbeli birini yakalayıp daha kaç insanı öldüreceksiniz? Görmüyor musunuz, kriz geçiriyor deyince, rütbeli subay hasta arkadaş sedyeyle aldirdi. Ama nereye göturdükleri meçhuldü...

Feridun Batu'yla beraber, askerlerin "muameleleri" yaptıkları yere götürüldük. Karşımızdaki kontralardan biri "ayakkabılarınızı çıkarın, soyunun" deyince, Feridun hiçbir şey çıkartmayacağız cevabını verdi. Ve daha cümlesi bitmeden saldırmaya başladılar. Zaten bunu bekliyorduk. Epey bir süre sürdü bu işkence. Sonra kelepçele-yip ringlere doğru göturdüler...

Merdivenlerde oluşturdukları koridorda gelip giden herkese tahta coplarla vuruyorlardı. Bekletme yerinde ise, üzerimizde değerli olan ne varsa çalışıyorlardı. Tam talancı bunlar. Faşist gardiyanlar da saldırıp vurmaktan geri durmuyorlar. Ama, saldırmayıp çaresiz gözlerle, bu işkenceleri izleyenler de vardı. Bu ortama doktor kılıklı birileri de tanık oluyor. Gözlerinin önünde yaşananlara rağmen, utanmadan "neyin var?" diyebiliyor. İşte böyle hayata döndürölüyoruz(!) Hayır, biz hayatın onurunu ya da onurlu hayatımızı savunmaya devam ediyoruz...

İsimler, kimlik bilgileri soruluyor bir masada. Oysa saçma bir soru bu. Ellerin kimin kim olduğunu gösteren listeler var zaten. Ve zaten gardiyanlar da bilgi veriyor. Bir listeye bir de yüzüme bakıp soruyor: Adın ne?

- Ahmet İbili!

"Öyle mi?" diye bakışı *"öyle!"* diyen bakışımı çarpıyor. Ama bir şey demiyor. Elindeki listeden yazıyor isimlerimizi. İki asker gelip kolumuza girerek götürürken, ardımızdan bağıyor: *"Oğlum, bunlara adlarını doğru söylemeyi öğretin."*

"Adın ne lan" deyip vuruyorlar. Ama her darbeden sonra tek bir cevap alıyorlar: Ahmet İbili Ölümsüzdür!

Rıza Poyraz'ı dışarı çıkardık. Yaralı olduğunu görünce sedye getirdiler. Bir süre biz taşıdık. Rıza'yla gözgöze geldikçe tebessüm ediyordu. Vücuduna aldığı yara dışındakiler başka bir yarası yoktu. Hemen hastaneye götürülmesi gerekiyordu. Ama sedyeyi elimizden aldılar ve binaya doğru götürdüler. Rıza'yı verdikten sonra, bize de saldırmaya başladılar. Yumruk, tekme, cop, palaska, kalas... ellerinde ne varsa vuruyorlardı.

Bulunduğumuz binadan ringlere kadar olan yolun iki tarafına dizilip Nazi koridoru oluşturmuşlardı. Şu ana kadar sağlam bir yerimiz kaldıysa, onu da burada kırmaya ya da morartmaya yeminliler anlaşılan. Bu koridordan geçen herkese, her şeyle vurdular. En sonunda ringlere atıldılar.

Hepimizin eli kelepçeli ama kelepçeleri öyle bir sıkışmışlar ki, ellerimiz mosmor oldu hemen. Kimi arkadaşlar kelepçelerin açılmasını, biraz gevşetilmesini istiyorlar.

- *Kim kelepçesinin gevşetilmesini istedi?*
- *Hepimiz!*
- *Peki, öndeki sen gel bakalım..*

Bir arkadaşımızı araçtan aşağıya aldılar. Alır almaz da vurmaya başladılar. Biraz sonra külçe gibi atıldılar arkadaşları içeri. O sırada aracın dışındaki rütbeli *"başka kelep-*

çesini açtırmak isteyen var mı?" diye soruyor. Cevap yine değişmiyor: "Gel, hepimiz varız!"

Araçlara doğru götürülürken, hemen önümde Osman Osmanağaoğlu vardı. Osman Abi'nin iki aydır aç bedenine vuruyorlardı ve ona vurulan her darbeye benim nevrime dönüyordu. Slogan atmaya başladım. Hemen yatırıp suratımı çamura sokmaya başladılar. Ağzım, yüzüm çamura bulandı iyice. O halde ring aracına getirdiler. Araç, bölmeler halindeydi ve girişteki bölmede her gele-ne işkence yapıyorlardı. Hayalarımı burmaya başladı biri. Bir yandan küfür ediyordu. Ben de anladığı dilden cevap verdim. Sırada yeni getirilenler olduğu için, asker benimle daha fazla uğraşmadı. *"Seninle yeniden görüşeceğiz"* deyip, içeri attı. Normalde 6 kişilik olan bölmede, 10-12 kişi vardık.

Bir saat kadar sonra ring hareket etti. Ankara yoluna girince Kandıra'ya götürüleceğimizi tahmin ettik. Bu arada kelepçe işkencesi giderek *"dayanılmaz"* bir hal aldı. Sanki bileklerimiz kopuyor, parmaklarımız zonkluyor ve acı bütün kola yayılıyor. Acıdan bayılacak duruma gelenler oldu. Osman Abi'nin parmakları da mosmor olmuştu. Ama hiç istişni bozmuyordu. Arada bir ayağa kalkıyor, küçük pencereden dışarı bakıp o an nerede olduğumuzu söylüyordu: *"Bostancı'yı geçtik... Kartal'dayız... Gebze... İzmit... Sanırım Kandıra yoluna saptık..."*

- Abi, *senin direnişçi olduğunu biliyor mu askerler?*

-Tabii söyledim.

Diğer arkadaşların, direnişçilerin durumunu soruyordu bize Osman Abi. Bildiğimiz, gördüğümüz kadarını anlatmaya çalışıyorduk. Soruları, zihnimizin kelepçe acısına odaklanmasını da engelliyordu. İşkenceye daha devam edeceklerini, özellikle girişte irademizi kırıp, hücrelere moral olarak tükenmiş insanlar halinde atmak için, her

türlü pisliği yapacaklarını anlatıyordu:

- Çok sürmez, hücrelerde de ilişkiler kurulup örgütlülük oturur. Bu arada dik durmak lazım. İşkenceleri, saldırıları koşuklarının göstergesi.

12 Eylül'ün Metris'teki işkencelerini yenenler arasındaydı Osman Abi. Ardında koca bir tarih ve tecrübe vardı. O güvenle konuşuyor ve güven veriyordu.

Bir hapishane avlusuna girdi bizi taşıyan araç. Ortalık karanlıktı ve kar yağıyordu. Saatlerdir kelepçe, susuzluk, havasızlık işkencesi çekmiştik bu aracın içinde. Ama şimdi de ringde bekletmeye başladılar. Kimi arkadaşlar buranın, Kandıra F Tipi olduğunu söylüyordu.

Hiçbir ihtiyacımız karşılanmadan, öylece araçta bekletiliyoruz. Defalarca seslendik, kimse gelmiyordu. Ara ara ringi tekmelerimizle sarsıyorduk. O zaman rütbeli biri gelip *"birazdan alacağız"* deyip gidiyor. Baktık böyle olmayacak, ringin küçük pencerelerinden birini patlatmaya karar verdik.

Bir arkadaş sırtüstü dizlerimize yattı, ve ayağıyla pencereye vurmaya başladı. Denedi, denedi ve en sonunda denk getirip patlattı camı. İçeri temiz hava girmeye başladı. Ringte 4 saat bekletildik. Ertesi gün öğlen saatlerine kadar bekletilenler olduğunu duyduk sonradan...

En sonunda tek tek indirmeye başladılar. Daha ringten aşağıya adım atar atmaz, tekme, yumruk, coplarla saldırıp sürükleyerek içeri soktular. Artık F Tipindeydik.

Asker, gardiyan ve sivil giyimli zevatın oluşturduğu kalabalığın ortasında kaldım. Küfür ediyorlar, *"bittiniz artık, siz yoksunuz artık"* gibi laşar ediyorlardı. Kendinden geçerek, manyakça çığlıklar atanlar da vardı.

Temsilci ve sorumlu olarak bilinen, tanınan arkadaşlarımızın isimlerinin yazılı olduğu bir liste var ellerinde. Aynı listede ölüm orucu direnişçilerinin adları da yazılı. "Osman hangisi lan?.." Osman Abi zaten kendisini gizlemiyordu:

- Benim!
- Ölüm orucuna devam ediyor musun?
- Evet ediyorum...

Osman Abi'yi, kolunu kıvrıp götürdüler. Götürülürken "*İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek!*" sloganını atıyordu.. Ölüm orucunu bırakması için copla tecavüz dahil, birçok işkenceye maruz kaldığını öğrendik daha sonra.

Osman Abi götürülürken ben de aynı slogana başladım. Anında saldırmaya başladılar. Ağzımdan, burnumdan kanlı, siyah, kurum gibi birşeyler çıkıyor, nefes alamıyorum, kusuyorum. Bu halimden ürküp tuvalete sokarak başımdan aşağı kovayla su boşalttılar. Askerin biri ötekine "*ayaklarından ters çevirek, nefes gelir o zaman*" diyordu. Güya ölmemem için, çözüm üretiyorlardı.

Bir odaya sokup saçımı ve bıyıklarımı zorla, işkence yaparak, yola yola kestiler. Aynı şekilde de fotoğrafımız çekildi. Sonra da soyarak arama işkencesi... Ve tüm bunların yapıldığı yerdeki bir odada "*sağlık muayenesi*" yapılıyordu. Adeta dalga geçiyorlardı. Odaya soktular, orada vurmuyorlardı. Ne de olsa Mengele artığı bir doktor karşısındaydık(!); "*bir şikayetin var mı?*" diye sordu. Vücudumdaki bütün yara izlerini tek tek gösterdim. Deftere bir şeyler kaydetti, sonra de elime bir reçete tutuşturdu: "*Soğuk algınlığına karşı ilaç yazdım, sabah akşam alırsan bir şeyin kalmaz*" dedi. Kağıdı masaya bırakıp "*bunu istemiyorum, yaralarımı yazman gerekiyor*" dedim. Çıkarılmamı söyledi doktor kılıklı şerefsiz. Kapıdan çıkar çıkmaz, yine saldırıp "*vah, vah yarası varmış*" diye vurma-

ya başladılar...

Üzerimizi zorla çıkartmışlardı. Herkesin eşyalarını üstüste yığdıkları bir yere götürüp, bir pantolon ve kazak çekip verdiler: *"Giy bunları."* Kendiminkini giyeceğimi söyleyince, *"iyi gel öyleyse"* deyip sürüklemeye başladılar. Kolumu arkadan kıvrımış iki gardiyan, koşturmaya çalışıyordu beni. Başımı da öne eğmem için bastırıyordu. Anlaşılan işkencecilik eğitimleri tamdı. Ama tüm yolu, sürükleyerek götürmek zorunda kaldılar.

Dar bir koridorda bulunan bir hücrenin kapısına getirdiler. Bu arada iki gardiyan daha belirdi ve getirenler gitti. Bu yeni işkenceciler de yeni bir işkence seansı başlattılar: *"Ne mutlu Türküm diyene"* dedirtmeye uğraşıyorlardı: *"Söylesene ulan."* Aslında hiçbir şey söylemeyecektim ama dayanamadım:

- *"Türk de, Kürt de, Laz da, Çerkes de, hepsi de siz den utanıyor. Türklük sizin gibi işkencecilere kalmışsa ya zık!"*

- *"Sen mi öğretecen lan bize Türklüğü"* diyerek yeni den saldırmaya başladılar. Ama koridora yeni bir tutsak getirilince, beni hücrenin içine fırlatıp bıraktılar ve yeni gelen arkadaşına yöneldiler..

- *"Nerelisin"* diye sorunca, *"Sivaslı'yım"* dedim.
- *"Ben Yunan 'ım diyeceksin."*
- *"Sivaslı'yım dedim ya..."*
- *"O zaman 'Ben Türk'üm' diyeceksin"*

Bu psikopat için, ya Yunanlı ya da Türk olduğumu söyletmek prensip meselesi anlaşılan. Ama ben Kürdüm, ve öyle de dedim:

- *"Kürdüm"*

İşkenceci iyice çileden çıkıp azgınca vurmaya başladı...

"*Bunu alın*" diyor bir ses. Ardından iki, üç asker beni sürükleyip bir odaya soktular. Bomboş bir odaydı. İçeride duvara dizilmiş askerler, askerlerin ellerinde tahta coplar ve ortalarında da ben duruyorum. Fakat saldırmıyorlar. Aralarında "*bu kim?*" diye fısıldıyorlar. Anlaşılan, komutanlarının vereceği "*saldır co!*" emrini bekliyorlar.

Direnış boyunca maruz kaldığımız gazlar, yorgunluk uykusuzluk ve onca işkenceden sonra ayakta duracak halim yok. Ama her ne olacaksa, ayakta karşılayalım diye, ayağa kalkmaya çalışıyorum. Bastırıp kalkmamı engelliyorlar. Bu sırada, nerdeyse tören üniforması gibi düzgün giyimli, ağzında doktorların kullandığı türden maske olan rütbeli bir subay girdi içeri. Askerlerin bir kısmını dışarı çıkarıp küçük odada volta atmaya başladı. Daha doğrusu kafasında peydahladığı '*haşmetli komutan*' rolünü oynuyor. Amerika'nın ucuz askerlerinden birisi olan bu küçük adam, kendini muzaffer bir komutan gibi hissediyor olmalı.

Birden voltasını kesip, tepemde dikilerek "*silahları ne yaptınız?*" diyor. Cevapsız bırakıyorum sorusunu. Soruyu anlamadığımı sanmış olmalı ki, bu kez "*silahı hanginiz kullandınız?*" diye soruyor. 'Haşmetli komutan' rolünün saçma repliklerine ezberden devam ediyor. Bir yandan da gıcır gıcır postallarıyla ayak parmaklarımı tek tek eziyor, hiçbir cevap vermiyorum. Çünkü ne desem, canım yandığı için diyalog kurduğumu sanacak. Sadece yüzüne bakıyorum. O ayaklarımı eziyor, ben yüzüne bakıyorum. Bu yüzün, başka koşullarda karşısına çıktığımızda alacağı ifadeyi merak ediyorum...

Kilidi üç kez çevirip açtıkları hücreden içeri attılar. Kilit üç kez yine döndü ve kapı kapandı. Adalet Bakanı'nın villa diyerek tanıtımını yaptığı tek kişilik hücre burası. Bakan bu hücrelerin ne kadar güzel, ne kadar insani, ne kadar hijyenik olduğunu anlatmıştı riyakarca TV'lerde.

Pencereyi açıp seslendim: "*Sesimi duyan var mı?*"

Bu sesleniş, Marmara depreminden aklımda kalmış olmalı. Cevap alamadım. Bu kez "*Ben DHKP/C'den.....*" diye kendimi tanıttım. Yine ses yok. Pencereden yukarı bakıyorum ama gökyüzünü göremiyorum. Nasıl bir yer burası? Bilmiyorum, kuyu gibi bir yer herhalde.

Tek tek yoldaşlarımı geçiriyorum aklımdan. Acaba neredeler, ne haldeler? Biz buraya getirildik, ya bayan arkadaşlar? Diğer hapishanelerde durum ne? Kaç şehidimiz var? Sorular cevapsız. Meçhul olmayan ise, direnişin sürdüğü ve artık F Tiplerinde süreceği...

Gece atıldığım hücrede uyuyakalmıştım. Sabah, daracık hücreye doluşan ve başımda bekleyen bir sürü gardiyan tarafından uyandırıldım. Havaya kaldırıp yere çarptılar. Bir yandan tekmeliyor, biryandan da "*sayım vaziyeti al lan*" deyip duruyorlar. "*İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek!*" sloganı atıyorum. Sonra vurmaya bıraktılar. Çünkü içeri sivil kıyafetli birisi girdi ve "*Burada slogan atmak yasak, biz ne dersek onu yapacaksın!*" dedi.

Kaç kez duyduk bu sözleri. Ve hep aynı cevabı verdik:

- *Devrimci Tutsaklar Teslim Alınamaz!*

Bu grup gittikten sonra, etraftan kapı dövme sesleri gelmeye başladı. Anlaşılan her yerde aynı saldırıyı yapmış ve aynı cevabı almışlardı. Ve direniş kendi sesiyle konuşuyordu: Dan... Dan... Dan... Kapı dövme sesleri, adeta Rosa'nın sözüyle haykırıyor şimdi: **Vardım. Varım. Vayolacağım...**

Sabah, akşam sayımlarında işkenceli saldırılar sürüyordu. Buraya getirilişimizden birkaç gün sonra, müdür sandığım biri geldi hücreye.

Masanın üzerine beyaz bir kağıt ve bir de kalem bıraktı. Emreden bir ses tonuyla, *"direnişi bıraktığını yazıp imzala bunu"* dedi. Ben böyle bir dilekçe yazacaktım, onlar da gelip alacaklarmış.

Bir süre sonra bir gardiyan gelip dilekçeyi yazıp yazmadığımı sordu.

- *Yazdım bir şeyler ama sizin işinize yaramaz.*

Anında hücreye doluştular. **"Ateşin Yüreğimizde"** başlığıyla Ahmet İbili'ye yazılmış şiiri görünce, kağıdı parçaladılar. Olabilir, kağıtlar parçalanabilir ama yüreklerdeki ateşleri parçalamak mümkün değil...

Hiçbir yerden hiçbir haber alamıyoruz. Ama değişik şehit haberleri, hücreden hücreye bağırarak ulaştırılıyor. Bugün de Gülizar Kesici arkadaşımızın, Bayrampaşa'da diri diri yakılanlar arasında olduğu haberi yayıldı. Sonra Rıza Poyraz yoldaşımızın şehit düştüğü haberi geldi. Oysa ayrıldığımızda hayattaydı. Vücudunda bizim bildiğimizden fazla kurşun yarası olduğu söyleniyor. Bağıra haberleri ulaştırıyoruz: Rıza Poyraz Yoldaş Ölümsüzdür! Rıza Poyraz'ın Hesabını Soracağız!

F Tiplerine girdiğimizden bu yana hepimiz açlık grevindeyiz ve ölüm orucu da sürüyor. Bir akşam Genel Müdür Yardımcısı Hasan..... geldi. Daha önceki birkaç açlık grevinde karşı karşıya geldiğimiz için tanıyorum. Bu kez ellerinde 19 Aralık katliamının kanı da var.

- *Ne düşünüyorsunuz?*

- Hangi konuda?
- Talepleriniz hakkında...
- Taleplerimiz 20 Ekim 'de neyse, yine o.
- Ama koşullarınız değişti. Artık F Tiplerindesiniz. Bu koşullara göre, taleplerinizi gözden geçirip direnişi bırakmanız gerekir.
- Bunca kanı bunun için mi döktünüz? Ama başaramadınız işte! Hiç başaramayacaksınız. Direniş sürüyor ve sürecek. '96'daki gibi onlarcamız değil, yüzlercemiz şehit düşse de sürecek. O talepler, 19 Aralık'ta döktüğünüz kanda yazıyor artık. Şimdi gidin, kabul edeceğiniz zaman gelirsiniz...

Ali Şanlı ve Sadık, türkü söylediler bu gece. Her zamanki sayım saldırısından sonra, kendi doğallığında bir türkü şöleni oldu. Aslında, Ali ölüm orucunda olduğu için, onu fazla da yormak istemiyoruz. Zaten, sabah, akşam süren saldırılarda iyice zayışmış olan bedeni hırpalanıyor. Ayrıca hergün gelen doktorlara muayene ve tedaviyi neden kabul etmediğini, direnişin muhtevasını tane tane anlatıyor. Gece olunca dinlensin diye düşünüyoruz ama, gümbür gümbür türkü söylemekten de geri durmuyor.

Türkülerden sonra uyumuştum. Gece 01:00 gibi aniden mazgal açıldı. İçeriye giyim eşyaları atmaya başladılar. Sonra da çekip gittiler. Eşyaları toplayıp düzeltirken kokluyorum, mis gibi kokuyorlar. TAYAD'lı Aileler gibi kokuyorlar. Analarımız gibi, çocuklarımız gibi, sevdiklerimiz gibi, direnişimiz gibi kokuyorlar...

Bağırarak iletilen haberi duyuyoruz. Duyduğumuz haber, yüreğimizdeki hincın, yaşanan acıların, dökülen kanımızın, katledilen canlarımızın hesabı. Duyduğumuz

haber, '19 Aralık Katliamının Hesabını Soracağız' deyişimizin karşılığı. Artık bu sloganı, "19 Aralık Katliamının Hesabını Sorduk, Soracağız" diye atacağız. Duyduğumuz haber, devrimci adaletin sesi.

Duyduğumuz bir haber değil, yüreğimizin çarpması, öfkesi, umudu. Duyduğumuz haber, Gültekin Koç'un feda eylemi...

- *Gültekin feda eylemi yapmıııııı....*

- *Kiiim?*

- *Hani '96 1 Mayıs'ından tutuklanmıştı...*

Hatırlamaz mıyız, o bizim Gültekin'imiz. Feda ruhumuzun rehberi. O, bizim Gültekin'inimiz. Ve patlıyor sloganlar: Yaşasın Feda Eylemimiz! Gültekin Koç Ölümsüzdür!

Avrupa İşkenceyi Önleme Komisyonu adına Belçikalı Avukat Marc Neuve geldi. Yanında bir de tercüman var. Avukat kendini tanıtıp, niye geldiğini anlatıyor. F Tiplerindeki işkence ve tecrit iddialarını incelemek için gelmişler.

İddia mı?

Buradaki işkence ve tecrite iddia mı diyorlar yani. Bunu söyleyip, 19 Aralık'tan bu yana yaşadıklarımızı özetleyerek, hücreyi gösteriyoruz: Siz nasıl buluyorsunuz bu koşulları?

İnsanlık dışılığın soğukluğunu içerdiğini söylüyor. Doğru bir gözlem, ama ne denli samimi?

AB'nin ve çalıştığı Komisyon'un F Tipi tecriti olumladığını, 19 Aralık katliamında da sorumluluğu olduğunu anlatıyoruz. "Avrupa Birliği ya da Komisyon adına konuşmam. Bu benim kişisel gözlemim" diyor. Daha sonra, Komisyon'un tecriti olumlayan bir açıklama yaptığını öğreniyoruz.

Bir süre sonra, havalandırma kapılarını açıyorlar. Çevremizdeki hücrelerde kimler olduğunu araştırıyoruz hemen. Bizim çaprazımızda ölüm orucu direnişçimiz Osman ve TKP(ML)'den Cemal Keser beraber kalıyorlarmış.

- *Osman nasılsıın?*

- *Patlamaya hazır bomba gibiyim. Ahmet İbili gibi yim, Ahmet İbili gibiii...*

Havalandırmalar açılınca, değişik çaplarda, biçimlerde 'top' yapıp birbirimize ulaşmaya çalışıyoruz. Görece ağır bir şeyi, mesela sabun, bir çorabın içine koyarak, bu topun içine notumuzu da ekleyip birbirimize atıyoruz. Önce Bloklar kendi içlerinde top traşşı kuruyorlar, ardından bloklar arası örgütsel ilişkiler de kuruluyor.

Tutsaklar Örgütlenmemiz şehitlerimizin kimler olduğunu, değişik hapisanelerdeki şehitlerimizi resmi bir şekilde bildiriyor. Kim hangi hücrede kalıyor, yanında kimler var, sağlık durumları nasıl? Şili saldırılarına karşı geliştirdiğimiz tavırlar ve atılan sloganlar tek örnek haline getiriliyor. Hemen her şey netleştirilmeye başlıyor. Ölüm orucu direnişçilerinin gaspedilen kızıl bandları yeniden yapıp, direnişçilere ulaştırılıyor. Hücreler, bir uçtan bir uca, direnişle soluk alıp veren canlı bir organizma gibi bütünleşip, Özgür Tutsak Komünü oluyor hemen. Ki düşünce ve mücadelemizin, tutsaklık koşullarındaki zemini-
dir KOMÜN.

Kurşunlar, bombalar, yangınlar ve şimdi de hücreler, komünümüzü dağıtamadı. Ve asla dağıtamayacak. Çünkü komün, her şeyden önce, bir yaşam tarzı ve ruh halidir. Örgütlü yaşam üzerinde yükselen, dayanışma ve paylaşımın esas olduğu, bireyciliği reddeden kültürel şekillenişin adıdır Komün.

Komün, tutsaklık koşullarında örgütlü, militan, üretken ve direngen yaşamaktır.

Komün, vatanımızın bağımsızlığı ve halkımızın kurtuluşu için serdengeçtiliğin yaşandığı ve yaşatıldığı bir ocaktır. Komün, özgür tutsaklığın yeşerip büyüdüğü topaktır.

19 Aralık'ta yakılıp yıkılmak istenen de işte bu Komün'dü. Ama yok edemediler. Komün hücrelerde de yaşıyor ve direnişle soluk alıp veriyor şimdi..

Top trafiği başladıktan sonra, özellikle ölüm orucu direnişçilerimize yazılan sevgi notları taşıyan toplar uçuşuyor havalarda. Direnişçilerin yazdığı notlarda ise, direnişin gücü bir kez daha somutlanıyor. Ve 22 Ocak 2001 tarihinde yazdığı notunda Ali Rıza Demir şöyle diyor:

"... asıl konuya geleyim. Fedailik konusunda başından beri aynı düşüncemi koruyorum. Fazla söze gerek yok! Beni tanırsın, az ve öz konuşurum. Ümraniye'de ne dediysem, 19 Aralık'tan sonra, dediğim her şeyi bin kat daha fazla söylüyorum. İbili, Halil, Rızalar'ın yolundan yürümeye, İbili gibi meşale olmaya dün de hazırdım, bugün de..." Direniş dün de sürüyordu, bugün de. Ve sürececek, sonuna, sonuncumuza kadar. Zafere kadar...

Biz kazanacağız, çünkü halk yenilmez ve kahramanlar ölmez...

*Yakında yoldaşlar
Yakında çatlatacağız gökyüzünü
Son nefesimizle dağıtacağız zebani bulutları
Uzatıp elimizi, çıkaracağız utangaç güneşi
Ve göğe çevirip başımızı
Alnımızın orta yerinde parlayan yıldız ile
Artık biz ısıtacağız güneşi*

*İşte o büyük günde
Yanınızda değilsek şayet
Unutmayın
Her gün doğan güneş değil
Biz selamlayacağız sizleri
Biz selamlayacağız sizleri..."*

(Eyüp SAMUR/2001)

YARIN BİZİMDİR...

*"Bitmedi daha sürüyor o kavga
Ve sürecek
Yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek..."*

Başbakan Bülent Ecevit, 19 Aralık saldırısının hemen öncesinde, *"yarın başka bir gün olacak"* demişti. Kuşkusuz, emperyalizm ve oligarşi adına konuşuyordu. Oysa halk düşmanları *"yarınlar"*ı sevmezler.

Ki sefahat düzenleri sürsün, sömürü çarkları hep dönsün diye, zamanı durdurmak isterler. Fakat zaman durmaz, akar ve tarih olur. Akıp, tarihi yazansa, halkın kanıdır.

Yine de, halk düşmanlarının dilindeki, *"yarın başka bir gün olacak"* sözü anlamlıdır. Anlamının zulasında bir gerçek vardır. O gerçek, kravatlı ve üniformalı zevatı, böyle bir cümle kurmaya iten sebeptir. O sebep, 19 Aralık'ta kurşun ve bomba deryasında boğulmak istenen inanç, ideal ve değerlerde aranmalıdır. O inanç ve iddia, ideal ve değerler, öyle güçlüdür ki, halk düşmanlarına *"yarın başka bir gün olsun"* dedirtmiştir. Elbette, halk düşmanlarının "başka bir günü"nde bu ideallere, halkın hak ve özgürlük kavgasına yerolmayacaktı. O cümleyi kurarken hesapları buydu.

Sonra, 'olacak' dedikleri 'yarın' oldu. Malum, 19 Aralık!

Ama bahsedilen *'yarın'*, başka bir gün olmadı. Olamazdı da. Çünkü, halk düşmanlarının üzerine bastığı her gün aynıdır: Zulüm ve direniş...

Tarihsel bir gerçektir ki, zulüm varsa direniş de olacaktır. Hep olmuştur ve daima olacaktır. Ta ki zulmedenler yokedilene kadar. İşte bu insanlık macerasında, *'yarınlar'*ı yaratanlar zalimler değil, direnenlerdir. Ki yarınları

başka bir gün yapmak, yarınları halka kazandırmak, yarınları özgür kılmak; bizim varlık nedenimizdir. Zaten, *"yarın başka bir gün olacak"* diyerek kan dökenlerin, 19 Aralık'ta somutlanan hedeş de o varoluşu yoketmekti.

Ne beyhude bir çaba ama.

Beyhude, çünkü o kirli niyet ve kanlı katliam, hayatın ve bilimin gerçeklerine çarptı yine. Ne diyordu Lavosier; *"Hiçbir şey yoktan var olmaz, vardan da yok olmaz!"*

Bu durum sadece fen bilimlere özgü değil elbette. Sınışar mücadelesindeki var oluşlar da böyledir. Ki sömürü ve zulüm altındaki halkın özlemleri, öfkesi, ah edişleri, iç çekişleri, adalet arayışı ve kurtuluş umududur devrimcileri var eden. Bu varoluşu kurşun ve yangın deryasında boğmak, mümkün değildir.

Yarın'ın halk düşmanlarının arzu ettiği gibi, başka bir gün olması için, 'teslim olun' çağrılarına **'yeni'** bir cevap almaları gerekirdi. Ama 19-22 Aralık günleri boyunca, her 'teslim olun' çağrılarına, hep o **'eski'** cevapları aldılar: *Asıl siz teslim olun... Siz bizim teslim olduğumuzu nerde gördünüz... Cesaretiniz varsa gelin... Biz buraya dönme-ye değil, ölmeye geldik...*

Kurşunlar, bombalar altında yankılanıp duran hep bu seslerdi işte.

Ve sonuç: Yarın'ı teslimiyetin günü yapamadılar. Çünkü Ahmet İbili *'Bir canım var, feda olsun yarına'* dedi. Elbette *"feda olsun halkıma"* idi bu cümlemin aslı. Ve fakat, "yarın" ve "halk" birbirini tamamlayan iki anlamdır zaten bu kavgada. Dahası, yarın denilen gelecek zaman, şimdiki zamanın tamamlanmış halidir. Dememiz o ki, yarın bugünden kazanılır. O "eski" marşın dizeleri çok doğru söyler: *"Bugüne vuralım, yarını kuralım!"* İşte bu nedenle, yarınlara, 19 Aralık'ta sıkılan kirli kurşunlar değil, atılan fedai adımlar kalır...

"Saraylar, saltanatlar çöker"

*Kan susar bir gün
Zulüm biter
Menekşeler de açılır üstümüzde
Leylaklar da güler
Bugünlerden geriye
Bir yarına gidenler kalır
Bir de yarınlar adına direnenler..."*

(Adnan Yücel)

SON SÖZ

19 Aralık katliam saldırısı başladıktan bir gün sonra, kameraların karşısına geçen Başbakan Ecevit, kanlı bir pişkinlikle şöyle dedi: *"Siz aldığımız sonuca bakın..."*

Döktükleri kanın sarhoşluğuyla, erken kurulmuş bir cümleydi bu. Hem de çok erken! Çünkü ne o gün ne de sonrasında bekledikleri, arzuladıkları sonuca bir bütün olarak ulaşamadılar.

Elbette, onlarcamızı kurşun ve bombalarla ya da diri diri yakarak katlettiler. Yüzlercemizi yaralayıp işkenceden geçirerek, F Tipi hücrelere gömdüler. Kısaca bazılarımızı öldürerek, bazılarımızı da diri diri mezara koydular. Ama döktükleri kan dışında, bizim şahsımızda bir "sonuç" alamadılar. Ki hedefedikleri sonucun ne olduğunu, Ecevit'in operasyon sürerken söylediği başka bir cümlede bulabiliriz: *"Teröristleri, kendi terörizmlelerinden kurtaracağız..."*

Emperyalist katillerin *"ya benden yanasın, ya bana karşısın"* dedikleri bir dünyada, anti-emperyalist, vatan-sever ve sosyalistlerin "terörist" sayıldığı malumdur. Dolayısıyla, Ecevit'in saçmalık abidesi gibi sırtan cümlesinin tercümesi şudur: *Devrimcileri, devrimci düşüncelerinden kurtaracağız...*

Arzulanan "sonuç" buydu. Ve bu sonucu elde etme politikasının, 21. yüzyılın girişindeki ilk kanlı hamlesiydi 19 Aralık operasyonu.

Devrimci düşüncelerden "kurtulmak" hedeşnin özünü, devrimcilerin iktidar hedeşni içdiş ederek düzeniçine çekmek ve halkı devrimci düşüncelerden uzak tutmak oluşturunuyordu.

Bir diğer ifadeyle, 19 Aralık katliamıyla halka verilen kanlı mesaj şuydu:

Hak ve özgürlüğünüz için direnmeyin, yoksa... Örgütlenip, mücadele etmeyin, yoksa... Bizim verdiğimizle yetinin, hakkınızı istemeyin, yoksa... Yoksa, sonunuz işte

böyle olur: 19 Aralık...

Ecevit'in katliam öncesi söylediği "*hapishanelerde otorite sağlanmadan, IMF programını uygulayamayız*" sözünün anlamı da budur. Yani, halkın devrimci öncülerini, örgütlülüklerini ve direnme dinamiklerini öyle bir taramar edelim ki, ülke emperyalist talan için dikensiz gül bahçesi olsun...

Ancak, 19 Aralık'ın tarihe kanla yazılan bir başka mesajı daha vardır:

Vatanımızı emperyalizmin çiftliği haline getiren... Halkımızı köleleştiren, ezen, aç ve açlıkta bırakan, işsiz, eğitimsiz ve güvencesiz bir hale getiren... İnsanlarımızı yozlaştıran, emperyalizm ve işbirlikçilerinin sömürü ve zulüm düzenine asla teslim olmayın. Direnin, örgütlenin ve mücadeleye edin. Çünkü ancak böyle kazanabiliriz!

İşte, 19 Aralık katliam saldırısına karşı gerçekleştiren direnişin anlamı da budur.

Eve, 19 Aralık'ta yapılan her "teslim ol" çağrısı, bizim şahsımızda, halkı sindirmeye yönelikti. Ama biz teslim olmadık. Aksine, bu kirli hedeşin önüne barikat olduk. 20 Ekim'de başlayan Ölüm Orucu Direnişimizle ördüğümüz bu direniş ve onur ve feda barikatını, şehitlerimizle yükseltmeye devam ediyoruz yedi yıldır...

Yedi yıldır direniş F Tipi tecrit hücrelerinde sürüyor. Elbette, kişisel anlamda ihanet edenler, örgütsel ve siyasal olarak da direniş saşarını terkedenler oldu. Ki gerek direnişe beraber başladığımız iki grup, gerekse de direnişe F Tipine götürüldükten sonra başlayan diğer gruplar Mayıs 2002 tarihinde direniş saşarını terkettiler. Ve fakat, BİZ direnmeye devam ediyoruz. Direnişimizin yıllara yayılan kesintisizliği bizim onurumuzu, direniş saşarını terkedenlerin utancını ve tecriti uygulayanların insanlık suçlarını büyötmeye devam ediyor.

Can üstüne can koyarak büyöttüğümüz, direnişimizi kıramadılar ve kıramayacaklar. Çünkü biz hala umutlu

şarkılar söylüyoruz hücrelerde. Ve umutlu şarkılar söyle-niyor mezarlarımızın üstünde. Hücrelere ve mezarlara hapsedilemeyen düşüncelerimiz, düşlerimiz ve şarkıları-mız sokaklara taşıp geleceğe doğru yayılıyor.

Sonuç olarak deriz ki; son sözümüz ilk sözümüzdür ve o söz Ahmetler'indir: *Bir canım var, feda olsun halkı-ma...*

DİRENİŞ SÜRÜYOR-1

Ali Rıza Demir'in Notu.

Merhaba,

Demek ki sana yazmak böyle kısmet olacakmış. Daha önce Sadık ve Fevzi Abi'ye yazmıştım. Sana da yazdım ama demek ki, eline ulaşmamış. Boş ver be abi, bizim sevgimiz, bağlılığımız yüreklerimizdedir.

Bir aile içindeki kardeşleri düşünüyorum. Uzun süre birlikteyiz. Ama sorsalar "*aran nasıl*" diye, cevap vermek zordur. İşte sizlerle, Sadık, Fevzi ve seninle, yıllarca aynı mekanı paylaştığımız yoldaşlarımızla sevgimiz de böyledir. Doğaldır. Hala sizleri Ümraniye'de hergün görüyormuş, bir şeyler paylaşıyormuş duygusunu yaşıyorum. Hücrelerdeyiz, aramızda duvarlar var ama bir o kadar da yakınsınız.

Yahu farklı yerlerdeyiz, sarıl kaleme özlemimi dök, değil mi? Ama ben yazma ihtiyacı duymuyorum. İşte benimki de böyle bir şey. Mektuplar, faksalar geliyor. Bazı arkadaşların satırlarında Ümraniye nostaljisinden geçilmiyor. Eskiye özlem var: Sanki kaybettiğimiz mevziler, adeta sosyalist ülkelerin yıkılışı. Ben de cevap verdim. Bırakın dedim bu nostaljiyi. Ümraniye'yi örnek verdim. Tabutluk olarak açılmıştı ama biz gittik, işini bitirdik. Tabutluk, oldu Özgür Ümraniye. Yani hücreleri de yıkacağız! Buraları da özgürleştireceğiz. Mevzi kaybedebiliriz. Faşizm koşullarında hiçbir demokratik mevzi kalıcı değildir zaten. Ama biz kaybedilen mevzilerimizi yeniden kazanmasını da biliriz.

Neyse yahu, geleyim şu 'taş kalplilik' meselesine. Ümraniye'de bazı arkadaşlar, ciddi görünümüne bakıp böyle diyorlardı. Ben de bu mevzuyu bir ara Gülay'a sordum. Beni dışarıdan beri çok iyi tanır Gülay. Ben öyle olmadığımı, hatta duygusal bile olduğumu söyledim.

"Evet", dedi. Yine somut bir delil anlatayım, bunu ilk kez sana yazıyorum. Ümraniye'de direnişin son gecesi, yukarıdan isimlerimizi sayıp *"sizi seviyoruz"* dediklerinde, - karanlıktı orası- ben ağladım. Yani abi, ben bazen böyle duygulu ortamlarda ağlarım. Bir de çok kızdığımda, öfkelendiğimde hınçtan ağlarım.

Bu arada sağlık durumum iyi. Kahretsin! Size "kötüyüm" diyeceğim günleri iple çekiyorum. O günleri gerçekten tüm yüreğimle özlüyorum. Bu katillerin elinde patlamak için sabırsızlanıyorum.

Her neyse, ben asıl konuya geleyim. Fedailik konusunda başından beri aynı düşüncemi koruyorum. Fazla söze gerek yok! Beni tanırsın, az ve öz konuşurum. Ümraniye'de ne dediysem, 19 Aralık'tan sonra, dediğim her şeyi bin kat daha fazla söylüyorum. İbili, Halil, Rızalar'ın yolundan yürümeye, İbili gibi meşale olmaya dün de hazır dım, bugün de.

Uzun notumu burada bitiriyorum. Yoksa başlayınca da bitiremiyorum. Kalem rahvan at gibi koşuyor. Benim de dilim değil ama, kalemim geveze anlaşılan. Kucaklıyorum. Kendinize iyi bakın. Sizi seviyorum.

22 Ocak 2001

Ali Rıza DEMİR

DİRENİŞ SÜRÜYOR-2

Eyüp Samur'un Notu...

Yoldaşlarıma,

Şanlı ölüm orucu direnişimizin görkemli etkisi ve zafere olan inancımız karşısında büyük bir acz yaşayan oligarşi, bir kez daha Armutlu'ya, direniş mevzimize, vatanımızın en umutlu topraklarına saldırıyor. Şu an TV'ler dört şehidimiz olduğunu söylüyor.

Evet yoldaşlar, bizler daha önce, birçok kez Armutlu'ya yönelik bir saldırı olursa feda eylemleriyle karşılık vereceğimizi söylemiştik. Bunu tüm kamuoyuna ilan etmiştik. Hatta tutsaklar cephesinden İbrahim Erler yoldaşımızın şehit düştüğü feda eylemimizle bunu kanıtlamıştık.

Fakat tüm bunlara rağmen, düşman Armutlu'ya, direnişçilerimize yönelik, halkımıza yönelik bir saldırı gerçekleştiriyor. Yani bize meydan okuyor, direnişimizi kırmaya çalışıyor. Madem öyle, bizler de oligarşiye meydan okuyoruz. Her zamanki gibi hodri meydan diyoruz.

Şimdi söz ve eylem sırası, biz Özgür Tutsaklar'da, feda savaşçılarında. Ben bir feda savaşçısı olarak, düşmanın er veya geç Armutlu'ya saldıracağını biliyor ve uzun süredir bugünün hazırlıklarını yapıyordum. Uzun süredir hazırlıktan kastım, sadece teknik boyutuyladır. Diğer türlü, yani görev bilinci ve ruhen buna her zaman hazırdım. İlk seçildiğim günden, hatta öncesinden gün ve gün büyüyen ve kitleselleşen feda kültürümüz, hepimizde olduğu gibi, bende de şekillenmişti.

Evet yoldaşlar, İbrahim (Erler) Abi'nin dediği gibi, benim de günüm geldi. Ahmet Abi'den Gültekin'e, Uğur'a, İbomuz'a bedenden bedene yayılan feda ateşi, yarın tüm F Tiplerinde bir kez daha harlanacak...

Şu an büyük bir heyecan, coşku ve sabırsızlıkla hesap soracağımız anı, yarını bekliyorum. İnanın yoldaşlar,

dakikalar dahi geçmek bilmiyor. İlk kez kendimi dizginle-
mekte bu kadar zorlanıyorum diyebilirim.

Yoldaşlar, uzun uzun yazmaya gerek yok. Söz hük-
münü bir kez daha yitirdi. Şimdi eylem zamanı..

Son olarak, şunları söylemek isterim ki, düşmanın
hiçbir saldırısı ölüm orucu direnişini kıramaz. Düşmanın
hiçbir politikası, feda kültürüyle yoğrulan bir nesili teslim
alamaz. Bu anlamda, bugün Armutlu'ya yönelen saldırı,
düşmana hiçbir kazanım sağlamayacaktır. Tam tersine.
Armutlu direnişimiz ölüm orucu destanını daha da büyü-
tüp güçlendirecektir.

Evet yoldaşlar geline aşamada gönül rahatlığıyla
huzurlu, mutlu, onurlu, gururlu olduğumu söyleyebili-
rim. Her şeyden önce beni bu onurlu göreve layık gören
Partime ve tüm yoldaşlarıma teşekkür ediyorum.

Siz yoldaşlarımı, şehitlerimizi, önderimizi ve halkımı-
zı çok seviyorum. Tüm bu sevgim, sadakatim, bağlılığım
ve zafere olan inancımla tekrardan güneşin sofrasında
görüreceğimiz güne kadar hoşçakalın diyorum.

05 Kasım 2001

Eyüp SAMUR

DİRENİŞ SÜRÜYOR-3

Muharrem Karademir'in Notu...

Canım Yoldaşlarım,

Yola koyulurken, son nefesimi verme vakti geldiğinde, dudaklarımda Kahraman'ın "*Neslim, şimdi ben şere-Şmle ölmenin doruğundayım*" mısraları dökülecek demiştim. İşte şimdi, bunun vakti geldi. Çakmağı çakmadan önce 'Neslim'i söyleyeceğimi bilmenizi isterim.

Çok şey yaşadık birlikte, çok şey paylaştık. Paylaşılan değerleri güzelleştiren onun uğrunda ödenen bedellerdir. Şimdi paylaştığımız güzellikler adına canımı verme, feda etme sırası bende. Mutluyum, sevinçliyim. 16 yaşından beri, bu ailenin bir parçası olmanın mutluluğunu duydum. Söylenecek çok şey var ama vakit yok. Oysa hepinize tek tek yazmak isterdim.

Devrime inanıyorum, Parti-Cephemiz'e güveniyorum. Ne pahasına olursa olsun, bu çarpışmadan zaferle çıkacağız. Zafere kadar dur durak yok, tereddüt yok. Zafer vakti geldiğinde ve zafer halayları kurulduğunda biliniz ki, o halayda ben de, bizler de olacağız.

Yoldaşlarım, dostlarım, kadim dostlarım, ben gidiyorum. Ama yüreğimi sizlerin yüreğinin yanına bırakıyorum. Hepiniz kendinize çok ama çok iyi bakın. Sizleri seviyorum. Halkımı seviyorum. Parti-Cephemiz'i seviyorum.

Ya Zafer Ya Ölüm!

Gültekince Kucaklıyorum

27 Şubat 2004

Muharrem Karademir

Muharrem Karademir'in Bakanlığa Dilekçesi...

ADALET BAKANLIĞI'NA
Ankara

Bizi yok edemediniz. Düşüncelerimizi değiştiremediniz. 4 yıldır devrim ve sosyalizm idealleri için hücre hücre eriyor ölüyoruz. Ta ki zafere kadar da ölmeye devam edeceğiz. Hücrelerinizi başlarınıza yıkana kadar, halkımızın kurtuluşu olan devrim ve sosyalizmi gerçekleştirene kadar ölmeye, savaşmaya devam edeceğiz.

Şunu unutmayın ki, bu aşağılık ve faşist düzeninizi mutlaka yıkacağız. Ben devrim ve sosyalizm kavgasında silah elde savaşırken tutsak düştüm. Tutsak düştüm ama, devrim ve sosyalizm ideallerimiz sokaklarda, meydanlarda, dağlarda haykırılmaya devam etti. Bu sesi asla susturamayacaksınız. F Tiplerini bizim için inşa ettiniz ama başaramayacaksınız.

Başaramayacağınızı, bir kez daha göstermek için, canımı feda edeceğim.

Feda eylemini tamamen kendi irademle yapıyorum.

Tecrit kalkana kadar ölmeye devam edeceğiz. Ama bir gün, bunun bedelini ödeme sırası size de gelecek, bunu unutmayın.

27 Şubat 2004

Muharrem Karademir

NESLİME ARMAĞANIMDIR

Neslim;
Hükmü giydirdiler bana
Ve astılar,
yaşlı bir çınar ağacına. Neslim
alın benden geriye kalanları. Alın
kamburumu,
nasırlı ellerimi.
Ve vurun başına,
hükmü giydirenlerin. -Ki-
Neslinizin sizden alacağı bir şeyler olsun
Geriye kalan
kanlı bir ceset olsa da.
Yoğurun neslim
acımla acınızla
Yoğurun kanımı
kanınızla. Ve
yol dikenlidir,
unutmayın
ve yılmayın,
sonunda ölüm olsa da.
Neslim;
Şimdi ben
şerefimle ölmenin doruğundayım.
Neslim;
unutmadan geçmiş
unutmayın sözlerimi. Ve
bekliyorum, seyrederken

gökyüzünün
kanlı şafağını
Bekliyorum sizi...

(Kahraman ALTUN)

Bu satırlarda adları geçen Özgür Tutsaklar'dan **Ahmet İbili, Ercan Polat, Umut Gedik, Alp Ata Akçayöz ve Rıza Poyraz**, 19-22 Aralık saldırısında katledildiler. Ki bu saldırıda Ümraniye, Bayrampaşa, Çanakkale, Uşak, Bursa, Çankırı ve Ceyhan Hapishaneleri'nde bulunan 28 tutsak katledildi, yüzlercesi yaralandı.

Bu satırlarda adları geçen **Bülent Çoban, Sedat Karakurt, Gülsüman Dönmez, Şenay Hanoğlu, Veli dayı (Güneş), Zehra ve Canan Kulaksız, Osman Osmanağaoğlu, Hülya Şimşek, Gülay Kavak, Ümüş Şahingöz, İbrahim Erler, Zeynep Arıkan, Ali Rıza Demir, Eyüp Samur, Tülay Korkmaz, Doğan Tokmak, Meryem Altun, İmdat Bulut, Zeliha Ertürk, Feridun Yücel Batu, Berkan Abatay, Şengül Akkurt, Gültekin Koç, Muharrem Karademir, Ümit Günger, Selma Kubat...** direnişin değişik zamanlarında, içeride veya dışarıda ölüm oruçlarında, feda eylemlerinde şehit düştüler.

Direniş şu ana kadar 122 şehit verdi. Direnişin 122. şehidi, 27 Nisan 2006'da şehit düşen Fatma Koyupınar oldu.

Ve direniş sürüyor. Zafere Kadar...

DİRENİŞ SÜRÜYOR-4

ŞEHİTLERİMİZ...

Umutsuzluk rüzgarlarını dağıtmak için
Vazgeçip canlarından
Hoşgeldin ölüm deyip
Yürüdüler ölümün üstüne
Ellerinde karanşiller
Alınlarında karanşillerle
Onlar bir avuç karanşıl
Doğsun diye semalarında güneş
Zişri karanlıklar aydınlansın diye
Koyuldular yola
Yolculukları güneşe...

Düşen her canı bırakıp yıldızlara
Katar devam etti yola
Ve her gece
Bir yıldız doğdu yüreklerde
Ahmet komutan gibi
Alevlerin eşiğinde Silifke oynayan
Ercanca gülüşleri olan
İlker gibi yiğit
Aşur ve Şdan gibi yangınlara sevdalı
Yıldızlar aydınlattı gecemizi..

Bu bir destan
Ne başı belli ne de sonu
Kimbilir daha kaç yıldız doğacak

Kaç beden harlayacak ateşi
Ne kimin kalacağı belli
Ne de kimin gideceği
Bu destan ÖLÜMSÜZLER'in destanı
Yazarları; karanŞilli kadınlar ve erkekler...

Zeliha ERTÜRK

Düştüler bir bir...

- 1-Ahmet İbili
- 2- Ercan Polat
- 3- Umut Gedik
- 4- Alp Ata Akçayüz
- 5- Yazgölü Güder Öztürk
- 6- Fırat Tavuk
- 7- Ali Ateş
- 8- Aşur Korkmaz
- 9- Özlem Ercan
- 10- ŞeŞnur Tezgel
- 11- Nilüfer Alcan
- 12- Gülser Tuzcu
- 13- Seyhan Doğan
- 14- Mustafa Yılmaz
- 15- Cengiz Çalıkoparan
- 16- Murat Ördekçi
- 17- Şdan Kalşen
- 18- İlker Babacan

- 19- Fahri Sarı
- 20- Sultan Sarı
- 21- Murat Özdemir
- 22- Ali İhsan Özkan
- 23- İrfan Ortakçı
- 24- Hasan Güngörmez
- 25- Yasemin Cancı
- 26- Berrin Bıçkılar
- 27- Halil Önder
- 28- Rıza Poyraz
- 29- Cafer Dereli
- 30- Gültekin Koç
- 31- Cengiz Soydaş
- 32-Adil Kaplan
- 33- Bülent Çoban
- 34- Gülsüman Dönmez
- 35- Nergis Gülmez
- 36- Fatma Ersoy
- 37-Abdullah Bozdağ
- 38- Tuncay Günel
- 39- Celal Alpay
- 40- Erol Evcil
- 41- Murat Çoban
- 42- Canan Kulaksız
- 43- Gürsel Akmaz
- 44- Endercan Yıldız
- 45- Sibel Sürücü
- 46- Şenay Hanoğlu
- 47- Hatice Yürekli
- 48- Kazım Gülbağ

- 49- Erdoğan Güler
- 50- Sedat Karakurt
- 51- Fatma Hülya Tümgan
- 52- Hüseyin Kayacı
- 53- Cafer Tayyar Bektaş
- 54- Uğur Türkmen
- 55- Veli Güneş
- 56- Aysun Bozdoğan
- 57- Zehra Kulaksız
- 58- Gökhan Özocak
- 59- Ali Koç
- 60- Sevgi Erdoğan
- 61- Muharrem Horoz
- 62- Osman Osmanağaoğlu
- 63- Hülya Şimşek
- 64- Uğur Bülbül
- 65- Gülay Kavak
- 66- Ümüş Şahingöz
- 67- İbrahim Erler
- 68- Abdülbari Yusufoglu
- 69- Zeynep Arıkan Gülbağ
- 70- Ali Rıza Demir
- 71- Ayşe Baştımur
- 72- Özlem Durakcan
- 73- Ali Ekber Barış
- 74- Arzu Güler
- 75- Sultan Yıldız
- 76- Bülent Durgaç
- 77- Barış Kaş
- 78- Nail Çavuş

- 79- Eyüp Samur
- 80- Muharrem Çetinkaya
- 81- Tülay Korkmaz
- 82- İsmail Kahraman
- 83- Ali Çamyar
- 84- Zeynel Karataş
- 85- Lale Çolak
- 86- Yusuf Kutlu
- 87- Yeter Güzel
- 88- Doğan Tokmak
- 89- Tuncay Yıldırım
- 90- Meryem Altun
- 91- Okan Külekçi
- 92- Semra Başyiğit
- 93- Fatma Bilgin
- 94- Melek Birsan Hoşver
- 95- Gülnihal Yılmaz
- 96- Fatma Tokay Köse
- 97- Hamide Öztürk
- 98- Serdar Kara kurt
- 99- İmdat Bulut
- 100-Zeliha Ertürk
- 101- Feridun Yücel Batu
- 102- Feride Harman
- 103- Berkan Abatay
- 104- Özlem Türk
- 105- Orhan Oğur
- 106-Yusuf Aracı
- 107- Şengül Akkurt
- 108- Muharrem Karademir

- 109- Günay Öğrener
110- Ümit Günger
111- Selma Kubat
112-Ali Şahin
113- Hüseyin Çukurluöz
114- Bekir Baturu
115- Semiran Polat
116- Salih Sevinel
117- Selami Kurnaz
118- Sergül Albayrak
119- Faruk Kadioğlu
120- Eyüp Beyaz
121- Serdar Demirel
122- Fatma Koyupınar...
... Direniş sürüyor!

*"Sizleri,
Ak saçlı analarımızı
Yoksul halkımızı
Güzel çocuklarımızı
Teslim etmeyeceğiz bu zulüm ve sömürüye
Göremeyecek kimse eğilen başlar
diz kıran bacaklar
Andlar içiyorum her seferinde:
Biz Kazanacağız Biz Kazanacağız
Biz Kazanacağız..."*

26 Ocak 2001/Bülent ÇOBAN

SUÇLARI BELGELİDİR

1

Anadolu Yayıncılık tarafından yayınlanan 'Hapishanelerde Katliam' isimli kitaptan alınmıştır

Belgeli Katliamcılık:

GERÇEK: Devlet 28 insanı katlettiği operasyonlarda, Bayrampaşa'da 6 kadını **DİRİ DİRİ YAKTI**

GERÇEK: Jandarma katliamı durdurmak için kendini tutuşturan direnişçileri kurşunlayarak katletti.

GERÇEK: Jandarma, üzerinde "insan bulunan yere atmayın" yazan bombaları insanların bulunduğu yere bilerek, katletme amacıyla attı, katletti...

GERÇEK: 'Çatışma' yalandı; Tüm silah atışları jandarma tarafından yapıldı.

Bu gerçekler, AKP iktidarının önceki hükümetin "en iyi işi" dediği katliamın gerçekleridir. Bu gerçekler Türkiye'de devlet ve ordu gerçeğinin resmidir.

Sayı 137

13

19 Aralık 2004

Ve Katliamın Sorumluları

SONUÇLARI: Devletin katliamı olan MGK üyeleri...

Ekmek ve Adalet dergisinin, 19 Aralık 2004 tarihli, 137. sayısından alınmıştır

İş" dediği katliamın gerçekleridir. Bu gerçekler Türkiye'de devlet ve ordu gerçeğinin resmidir.

Ve Katliamın Sorumluları

SUÇLUSUNUZ: Operasyon kararını alan MGK üyeleri, dönemin başbakanı Bülent Ecevit ve koalisyon ortakları Devlet Bahçeli ve Mesut Yılmaz, Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı ve başta Jandarma olmak üzere kuvvet komutanları.

SUÇLUSUNUZ: Adalet Bakanı Sami Türk, İçişleri Bakanı Saadettin Tantan, Sağlık Bakanı Osman Durmuş...

SUÇLUSUNUZ: Operasyon emir belgelerini imzalayan; Adalet Bakanlığı Müsteşarı İhsan Erbaş, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdür Ali Suat Ertosun ve Hrk.Bşk Tümgeneral Osman Özbek. Tüm hapis-hanelerde operasyona katılan ölüm mangaları ve komutanları...

SUÇLUSUNUZ: Katliama zemin hazılayan, katliam sonrasında aklama görevini üstlenen medya...

SUÇLUSUNUZ: Katliama onay veren ve sonrasında "anlayışla karşılayan" Avrupa Birliği ve beyinlerini onlara satmış olan Avrupa Birlikçileri... Suçlusunuz; susanlar, izleyenler...

Ekmek ve Adalet dergisinin, 19 Aralık 2004 tarihli, 137. sayısından alınmıştır

4

Yürüyüş
ergisinin,
31 Temmuz
2005 tarihli,
11.
sayısından
alınmıştır

19 Aralık 2000 Ümraniye Cezaevi Operasyonu

AVUKAT GÜÇLÜ SEVİMLİ

19 Aralık 2000 günü ülke çapındaki 20 ayrı cezaevine aynı anda gerçekleştirilen son derece kapsamlı operasyon sonucu 28 tutuklu ve 2 jandarma hayatını kaybetti. Özellikle Ümraniye, Bayrampaşa ve Çanakkale ön plana çıktı. Bu üç cezaevlerindeki operasyonlar hem uzun sürdü hem de ölümlerin önemli bir kısmı buralarda gerçekleşti. Türkiye tarihindeki en büyük ve kapsamlı operasyonların tamamına 40'ın üzerinde Komando Bölüğü, 10 bin civarında askeri personel katıldı.

Yapılana operasyondan ziyade "Askeri Harekat" demek belki daha isabetli olacaktır. Cezaevlerine tavandan ve yan duvarlardan iş makineleri ile girilmesi, yoğun hava desteği alınması, çok yoğun silah ve bomba atışları yapılması bu karakteristik özelliği göstermektedir. Bunun yanında operasyonların yapıldığı cezaevleri çevrelerinde bile sadece jandarma askerleri güvenlik almıştır. Emniyet ve onun kolluk güçleri bu operasyonlarda çok geri planda tutulmuşlardır.

Operasyonlarda son derece basit işler için bile ülkenin öbür ucundan jandarma birlikleri görevlendirilmiştir.

Örneğin Ümraniye Cezaevi'nde cezaevi çevre güvenliği ve temizlik çalışmaları için Batman Jandarma Birliği görev almıştır. Ülke çapındaki tüm operasyon tek bir merkezden komuta edilmiştir. Emir komuta zinciri içerisinde hareket planlandığı şekilde yapılıp, bitirilmiştir. Bu durum bize hareketin uzun süre önceden en küçük ayrıntısına kadar çalışılıp yapıldığını göstermektedir.

19 Aralık günü Ümraniye Cezaevi'ne saat 05:00 sularında A Blok ana girişi ve E Blok çöp kapısından Ümraniye Jandarma Koruma Bölüğü, Beykoz Jandarma Bölüğü, Şile Jandarma Bölüğü, Pendik Jandarma Bölüğü ve Halkalı Jandarma Taburu askerleri giriş yapmışlardır. Bu birliklerin görevi asıl olarak Şili müdahale değil, tutukluların bulundukları kısımların diğer yerlerden tecritidir. *"Yapılan plan gereği operasyon tecrit safhası ve müdahale safhası olmak üzere iki kısımdan oluşuyordu. Tecrit safhasında görev alan birliklerin amacı cezaevinin giriş kapılarını emniyete alıp, cezaevine müdahale edecek olan birlikler gelene kadar bu kapıları elde tutmaktı."* (1)

Plan gereği Ümraniye Koruma Bölüğü ve Beykoz Jandarma Bölüğü E Blok tarafında yanyanaydı. A Blok tarafından ise Halkalı Jandarma Taburu'na mensup askerler girmişlerdi. İçeri girildikten sonra jandarma birlikleri tutukluların bulundukları noktaya geldiler. Birliklerin bir kısmı alt maltada bir kısmı da üst maltada konumlandılar. Özellikle üst ana maltada tutukluların bulunduğu bölgeyi E Blok tarafından Ümraniye Koruma Bölüğü ve Beykoz Jandarma Bölüğü kapatmıştı. A Blok tarafını ise Halkalı Taburu kapatıyordu. Şu halde karşımıza çıkan tablo; Üst Ana maltanın iki yanında ve birbirlerini tam karşıdan gören pozisyonda askeri birlikler ve tam ortalarında tutuklular. Bu aşamadan sonra silah atışına başlandığı anlaşılmaktadır. Atışların ardından tutuklu Ahmet İBİLİ önce E Blok tarafına ve sonra da tekrar yön değiştirip A Blok tarafına doğru koşmaya başlamasıyla silah atışlarının daha da arttığı görülüyor. *"Komutanlarımızın emriyle mahkumlar üzerine ateş ettik."* (2) Yapılan atışlar sonucunda

Ahmet İBİLİ hayatını kaybediyor. Vücuduna isabet eden mermilerin hepsi ön tarafından girip arkadan vücudu terk etmiştir. Bu da bize ölümü getiren atışların tam karşıdan yani Halkalı Taburu'nun olduğu kısımdan yapıldığını gösterir. Ancak aynı anda vurulup hayatını kaybeden bir kişi daha vardır. O da Maltanın tam karşısında E Blok tarafında bulunan Beykoz Bölüğüne mensup Uzm. Çavuş Nurettin KURT. KURT'un vurulmasıyla ilgili olarak hemen yanında bulunan askerler, ne olduğunu anlamadan kendisinin vurulduğunu söylüyorlar. O sırada maltanın her iki tarafından askerler o kadar yoğun atış yaptılar ki sonunda birbirlerini vurdular.

Askerlerin birbirlerini vurdukları somut. Tüm ifadeler ve argümanlar bunu göstermektedir. Üst maltanın özellikle A Blok tarafından ateş eden Halkalı Taburu'na mensup askerler Ahmet İBİLİ'ye nişan alıp ateş açmışlar onu vurmuşlardır. Fakat atışların çoğu Ahmet İBİLİ'yi iskalamıştır ve doğrudan tam karşı taraftaki askerlere gitmiş, Nurettin KURT da bu esnada vurulmuştur. *"Üzerimize gelen mahkuma bölük Komutanımız olan Kadir KALAYCI ateş etti. Daha sonra birkaç kişi daha ateş etti."*(3) Bu yaşananlar ilk 1,5 günde gerçekleşmiştir.

Cezaevi içindeki jandarma birlikleri, sonrasında tamamen ayrılıp, yerlerini esas müdahaleyi yapacak olan iki birliğe bırakmışlardır. Bu birlikler; ELAZIĞ Jandarma Komando Taburu ve ANKARA Komando Jandarma Özel Asayiş Taburu'dur. *"20 Aralık günü E Blokun diğer bloklardan tecrit görevim bitti ve yerimi ELAZIĞ Jandarma Komando Taburu'na devrettim. O andan itibaren cezaevi dışına çıkarak dış emniyeti aldım."* (4) *"Bizden sonra yerimize ANKARA'dan gelen kuvvetler girdi."* (5) Bu iki ekip işlerinin ehli birimlerdir. Zaten hareket planına göre müdahaleyi bunlar yapacaklardır. Ancak ilginç olan bir nokta var. Plana göre Ankara Özel Asayiş, asıl olarak Bayrampaşa operasyonu için görevlidir. İlk önce Bayrampaşa'ya gitmiştir. Fakat operasyon beklenenden önce bitince hemen Ümraniye'ye geçmiştir.

Harekat ve operasyonda uzman olan iki jandarma biriminin içeri girmesinden sonra cezaevi tam bir savaş alanına dönmüştür. Yaşananlarla ilgili tutukluların tüyleri ürperten anlatımları hep bu iki jandarma biriminin içeri girdikten sonrasına dairdir. *"Cezaevine müdahale eden birlikler teröristleri yanıltarak değişik yerlerden girdiler. Müdahaleyi yapan özel birlikler cezaevi konusunda çok fazla eğitilmiş ve tecrübeliydiler. Müdahaleyi disiplin içerisinde gerçekleştirip, operasyonu bitirdiler."* (6)

Şu bir gerçektir ki; Ümraniye'de ilk 1,5 günde yaşanan iki ölüm - Ahmet İBİLİ ve Nurettin KURT- tecrit görevi yapan jandarma birlikleri içerideyken olmuştur. Sonrasındaki ölümler ise -Ercan POLAT, Alp Ata AKÇAÖZ, Umut GEDİK, Rıza POYRAZ- müdahale gurubu olan ELAZIĞ Jandarma Komando Taburu ve ANKARA Jandarma Komando Özel Asayiş Taburu içerideyken olmuştur. Keza ölümlerin dışındaki pek çok yaralanma ve yanık olayları da bu esnada olmuştur.

(1) Ümraniye Jandarma Koruma Bölüğünden J.Kd.Ütğm. Atilla AYDEMİR. Operasyonla ilgili Yapılan Ön İnceleme Raporuna Verdiği İfadeden.

(2) Beykoz Jandarma Bölüğü Askeri Hamdi KARAMAHMUT. Operasyonla ilgili hakime verdiği sorgusu.

(3) Halkalı Jandarma Taburu Askeri Mevlüt AKGÜL. Operasyonla ilgili hakime verdiği sorgusu.

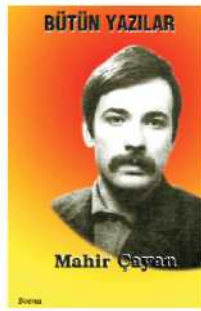
(4) Ümraniye Jandarma Koruma Bölüğünde Görevli Yzb. Uğur PAMUKÇU. Operasyonla ilgili Ön İnceleme Raporuna verdiği ifadeden.

(5) Halkalı Jandarma Taburu Askeri Tuncay SOFU. Operasyonla ilgili hakime verdiği sorgusundan.

(6) Ümraniye Jandarma Koruma Bölüğünde Görevli J.Kd.Ütğm. Atilla AYDEMİR. Operasyonla ilgili Ön İnceleme Raporuna verdiği ifadeden.

Boran Yayınevi'nden çıkan kitaplar

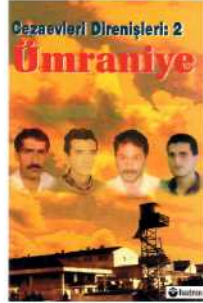
- 1- Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesinde GENÇLİK (I-II)
- 2- Milliyetçilik Çıkmazı
- 3- Zafer Yolunda -I
- 4- Yaşatmak İçin Öldüler
- 5- Gülüşün hücrelere takılı kaldı - M. Çetinkaya
- 6- Feda Destanı - G. Yılmaz - F. Tokay Köse
- 7- Bütün Yazılar - Mahir Çayan
- 8- Umut Yağmuru - Ümit İlter
- 9- Başegmeyen Kadınlar - Yasemin Berrin
- 10- Efsanelerden Destanlara - Hüseyin Çukurluöz
- 11- TECRİT Yaşayanlar Anlatıyor - Selami Kurnaz

Haziran Yayınevi'nden çıkan kitaplar

- 1- Devrimci Sol Dava Dilekçeleri
- 12 Eylül Mahkemeleri Dosyası (I-II)
- 2- Kongre Belgeleri-1: RAPOR
- Parti Cephe İle İktidara Yürüyelim
- 3- Kongre Belgeleri-2: KARARLAR
- 4- Taş Değil Yürekti Elimizdeki
- 5- Darağacında Yapılan Siyaset: İDAM
- 6- GAZİ Gecekondulardan Geliyor Halk
- 7- Tutsak Aileleri, 12 Eylül ve TAYAD
- 8- 50 Soruda HALK MECLİSLERİ

- 9- 50 Soruda Din, İslamcılık ve Laiklik
- 10- EL SALVADOR Birleşik Devrimci Savaş
- 11- Direniş Ölüm Yaşam
- 12- Direniş Ölüm Yaşam-2
Devrim Kuşağının Kahramanları
- 13- Bir Direniş Odağı METRİS (Metris Tarihi)
- 14- Herşey Birliğimiz, Geleceğimiz ve
Zaferimiz İçin (Devrimci Harekette Darbe)
- 15- Bir Savaş, Bir Dava ve Zafer
- 16- Yeni Çözüm Seçme Yazılar
- 17- Cezaevleri Direnişleri-1: BUCA
- 18- Cezaevleri Direnişleri-2: ÜMRANIYE
- 19- Cezaevleri Direnişleri-3: ULUCANLAR
- 20- HAKLIYIZ KAZANACAĞIZ- Cilt 1-2
- 21- Kontrgerilla Operasyonları
- 22- Mücadele Seçme Yazılar-(1-2)
- 23- Direniş Şiirleri
- 24- Dava Dosyası-(1-2)

- 25- Bize Ölüm Yok
- 26- Bayrağımız Ülkenin Her Tarafında
Dalgalanacak
- 27- Halk Sınıfı (I-II)
- 28- Amerikan İmparatorluğu Milliyetçilik ve Demokrasi
- 29- Kürt Sorunu Nasıl Çözülür?

Anadolu Yayıncılık'tan çıkan kitaplar

- 1- Tarihçesi ve Yaşayanların Anlatımlarıyla
İŞKENCE-1
- 2- Hapishanelerde Katliam
(19-22 Aralık 2000, Belgeler, Tanıklar -I)

Tavir Yayınları'ndan çıkan kitaplar

- 1- İki kardeşin hayatı: Canan ve Zehra - A. Kulaksız
- 2- KaranŞl halayı - Ümit İlter (Şiir)
- 3- Bir Kar Makinası Grup Yorum 1-2
- 4- Kurşun Yangını Hasretin - Hasan Biber (Şiir)

